
EGÉSZSÉGVÉDELMI ÉS BIZTONSÁGTECHNIKAI SZABÁLYZAT

Vezérigazgatói operatív szabályzat

<i>Szabályzat kidolgozásáért és karbantartásáért felelős:</i>	<i>HR és Társasági Szolgáltatások igazgató</i>
<i>Szabályzat kiadásáért felelős:</i>	<i>Jog és Szabályozás igazgató</i>
<i>Jóváhagyó:</i>	<i>Elnök-vezérigazgató</i>

Előszó

A hatékony Egészségvédelmi és Biztonságtechnikai menedzsment és a magas szintű EBK tudatosság a Társaság üzleti tevékenységének egyik kiemelt eleme, amely egyre fontosabbá válik. Veszélyes technológiai környezetben dolgozunk, ezért elengedhetetlen, hogy felelősségteljesen és proaktív módon járjunk el működésünk biztonsága, a munkavállalóink és a tevékenységünk hatókörében tartózkodó személyek egészsége, valamint a természeti és épített környezet védelme érdekében.

A Szabályzat hatálya kiterjed a Társaság területére belépő, valamint a Társaság munkaszervezetében dolgozó valamennyi munkavállalóra. A rendkívüli események megelőzése, a saját és beszállítói munkavállalók védelme és környezeti hatásaink csökkentése a Társaság összes munkavállalójának felelőssége.

Szabályzatunk, mint az EBK irányítási rendszer alapja, a Társaság egészségvédelmi és biztonságtechnikai stratégiájának és irányítási rendszerének átláthatóbb megközelítését biztosítja.

A felelősségek meghatározása minden vezető számára biztosítja, hogy kialakítsa és működtesse az általa irányított szervezeti egységben a hatékony egészségvédelmi és biztonságtechnikai működést. A szabályzat alkalmazásával kapcsolatban felmerülő kérdésekben forduljon az Egészségvédelmi és Biztonságtechnikai osztály szakembereihez.

A Szabályzatban Társasági szintű, általános érvényű szabályokat határoztunk meg, azonban az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály szakembereivel egyetértésben további intézkedések, szabályozások vezethetők be az operatív, helyi szintű feladatok kezelésére.

Elkötelezettek vagyunk a társaság EBK kultúrájának folyamatos fejlesztése mellett annak érdekében, hogy az EBK szempontok az üzleti tevékenységeink kialakítása és működtetése során a vállalati kultúránk szerves részévé váljon.

Köszönjük az elkötelezettséget és a folyamatos támogatást!

Ferencz I. Szabolcs
Elnök-vezérigazgató

Vasváry Péter
Vezérigazgató

Csanálosi Tamás
HR és TÁSZ igazgató

„A mai **biztonságos** munkavégzés jutalma a **holnap**.”

Tartalomjegyzék

1. Cél, hatály és hozzáférés meghatározása	7
1.1. A szabályzat célja	7
1.2. A szabályzat hatálya	7
1.2.1. A szabályzat személyi hatálya, külső és belső érdekelt felek	7
1.2.2. A szabályzat időbeli hatálya	7
1.2.3. Hatályon kívül helyezések	7
1.2.4. A szabályzat tárgyi hatálya	7
1.3. Szakkifejezések, fogalomtár	7
1.4. Hozzáférés	8
2. Általános rész	8
2.1. Megelőzési program	8
2.2. Életvédelmi szabályok	8
2.3. Vezetői bejárások (Safety Walk)	9
2.4. STOP Kártya, nem biztonságos munkakörülmények/cselekedetek kezelése	9
2.5. Tervezés, teljesítményértékelés	10
3. Képzések, oktatások	11
3.1. Alapoktatás	12
3.2. Ismétlődő oktatás	13
3.3. Rendkívüli oktatás	14
3.4. Biztonságtechnikai továbbképzés és vizsga	14
3.5. Tűzvédelmi szakvizsga	15
4. Kockázatmenedzsment	15
5. Munkavégzés engedélyezése és felügyelete	17
5.1. A munkák kockázati kategóriába sorolása	17
5.2. Munkaterület átadása	17
5.3. Munkaterület biztosítása	18
5.4. Munkavégzés engedélyezése	19
5.4.1. Általános előírások	19
5.4.2. Üzemeltetés, karbantartás, saját kivitelezés	20
5.4.3. Munkavégzési engedély	21
5.4.4. Megbízás munkavégzésre (munkavégzés munkáltató általi elrendelése)	22
5.4.5. Közepes és Magas EBK kockázatú munkavégzés engedélyezése	22
5.4.6. Koordináció	26
5.4.7. Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységek munkavédelmi feltételei	27
5.5. Belépés engedélyezése	28
5.6. Munkavégzés felügyelete	30
5.6.1. Munkavégzés helyszínén tartandó dokumentumok és eszközök	30
5.6.2. Légtérelvezés általános szabályai	31
5.6.3. Nem technológiai célú létesítményben történő munkavégzés felügyelete	32
5.6.4. Üzemeltetői felügyelet	32
5.6.5. Nyomvonalai szakfelügyelet	33
5.6.6. Üzemeltetői, illetve szakfelügyelet igazolása	34
5.6.7. Intézkedés idegen érdekkörben végzett munka során észlelt szabálytalanságok, biztonsági övezetsértések esetén	35
6. Rendkívüli események jelentése, kivizsgálása	35
6.1. Elsődleges eseménykezelés	36
6.2. Rendkívüli események jelentése, minősítése	36
6.2.1. Rendkívüli események jelentése a helyszínről	36
6.2.2. A rendkívüli esemény előzetes minősítése, tovább jelentése	37
6.2.3. A RIK és más szervezeti egységek jelentési feladatai	39

6.3.	Az ESET vizsgálati csoport.....	40
6.3.1.	Az ESET vizsgálati csoport résztvevői.....	40
6.3.2.	Az ESET vizsgálati csoport kinevezése	40
6.3.3.	Majdnem baleset (kvázi esemény)	41
6.3.4.	Kivételek.....	41
6.4.	Rendkívüli esemény kivizsgálása	41
6.5.	Helyesbítő intézkedések.....	43
6.6.	Dokumentumkezelés, adatnyilvántartás	43
6.7.	Kommunikáció	44
6.8.	Kártérítés.....	44
7.	Egészségvédelmi és biztonságtechnikai kontrollok.....	45
7.1.	Hatósági ellenőrzések.....	45
7.2.	Vezérigazgatói komplex szemle	45
7.3.	Üzemeltetési területek (régiónk) vezetői komplex szemléje.....	46
7.4.	Munkafolyamatba épített ellenőrzések.....	46
7.5.	Rendkívüli ellenőrzések	47
7.6.	Alkohol és egyéb kábító hatású szer okozta befolyásoltság ellenőrzése	47
7.6.1.	A Társaság munkavállalóinak ellenőrzése	48
7.6.2.	Beszállítók ellenőrzése	49
7.7.	Munkahelyek egészségvédelmi célú műszeres vizsgálatának rendje	49
8.	Beszállítók menedzsmentje	49
8.1.	Beszállítók oktatása	50
8.2.	Beszállítók ellenőrzése.....	50
8.3.	Beszállítók riportja	51
8.4.	Beszállító értékelése	51
9.	Egészségvédelem.....	51
9.1.	Munkavédelmi feladatok, felelősségek	52
9.1.1.	Az Elnök-vezérigazgató és a Vezérigazgató munkavédelmi feladatai	52
9.1.2.	HR és Társasági Szolgáltatások igazgató munkavédelmi feladatai.....	52
9.1.3.	Vezető beosztású munkavállalók munkavédelmi feladatai	52
9.1.4.	Földgázszállító gázüzemi vezető	53
9.1.5.	Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető munkavédelmi feladatai.....	54
9.1.6.	A munkát irányító munkavállaló munkavédelmi feladatai	54
9.1.7.	A munkavállalók munkavédelmi feladatai.....	55
9.2.	Munkavédelmi érdekképviselő.....	56
9.2.1.	A Munkavédelmi Bizottság (MvB).....	56
9.2.2.	A Paritásos Munkavédelmi Testület	57
9.3.	Munkabiztonság.....	57
9.3.1.	A munkahelyek kialakításának előírásai	57
9.3.2.	A munkahelyek használatának szabályai	58
9.3.3.	A munkaeszközök használatának szabályai	59
9.3.4.	Védőeszköz- és védőszerjuttatás rendje	60
9.3.5.	Képernyő előtti munkavégzés szabályai, képernyős munkahelyek	65
9.3.6.	Táv munkavégzés szabályai (Home-office).....	66
9.3.7.	Gépjármű közlekedési és használati szabályok	66
9.3.8.	Elsősegélynyújtó felszerelés, elsősegélynyújtás.....	68
9.3.9.	Nemdohányzók védelme, dohányzásra vonatkozó korlátozások	68
9.3.10.	Mobiltelefon használatára vonatkozó tilalmak, korlátozások.....	69
9.3.11.	Sérülékeny munkavállalói csoportok	69
9.3.12.	Egyedüli munkavégzés tilalma	70
9.4.	Foglalkozás-egészségügy	70

9.4.1. Orvosi vizsgálatok rendje.....	70
9.4.2. Munkahelyi higiénia.....	73
9.4.3. Járványügyi veszélyhelyzet kezelése.....	74
9.5. Kémiai biztonság	74
9.5.1. Általános előírások.....	74
9.5.2. Vegyi anyagok beszerzése és tárolása	74
9.5.3. Vegyi anyagokkal végzett tevékenységek alapvető biztonsági szabályai	75
10. Biztonságtechnika.....	77
10.1. Tűzvédelem	77
10.1.1. Általános tűzvédelmi előírások	77
10.1.2. Tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program.....	79
10.1.3. A tűzvédelmi szervezet felépítése, a tűzvédelmi feladatokat ellátó személyek feladatai és kötelezettségei	79
10.1.4. Tűzvédelmi Használati szabályok	91
10.1.5. Tűzvédelmi műszaki megoldásokra vonatkozó előírások	106
10.1.6. Munkavállalók tűzjelzéssel, tűzoltással és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai	108
10.1.7. Tűzriadó Terv	110
10.2. Iparbiztonság, vészhelyzeti felkészülés.....	111
10.2.1. A súlyos balesetek elleni védekezés jogi követelményei	111
10.2.2. A Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (SKET).....	111
10.2.3. A SKET oktatása.....	112
10.2.4. A SKET gyakorlatok előkészítése, végrehajtása	112
10.2.5. A SKET felülvizsgálata, változáskövetés	112
10.3. Veszélyes áruk közúti szállítása (ADR)	114
10.3.1. Veszélyes áruk mentességi határ feletti szállítása	114
10.3.2. A Társaság saját munkavállalói által végzett veszélyes áru szállítások:	118
10.4. Kritikus szervezet, kijelölt kritikus infrastruktúra védelme	119
10.4.1. Kritikus szervezet, kritikus infrastruktúra kijelölése.....	121
10.4.2. A kritikus szervezet feladatai az ellenálló képességi terv készítésével és a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető kijelölésével kapcsolatban.....	122
10.4.3. Kritikus szervezet, kritikus infrastruktúra rendkívüli esemény, kontrollált rendkívüli esemény jelentése, kezelése.....	123
10.4.4. Gyakorlatok rendszere	125
10.4.5. A kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető feladatai	126
11. Magas kockázatú tevékenységek biztonsági szabályai.....	128
11.1. Veszélyes anyagok és energiák kizárása	128
11.2. Magasban végzett munka alapvető biztonsági szabályai	130
11.3. RB-s térben végzett munka alapvető biztonsági szabályai	132
11.4. Emelési műveletek alapvető biztonsági szabályai.....	132
11.5. Földmunkavégzés alapvető biztonsági szabályai	133
11.6. Villamos rendszereken, berendezéseken végzett munkák alapvető biztonsági szabályai	134
12. Gép, Berendezés, technológia, munkahely munkavédelmi eljárásai	134
12.1. A földgáz technológia gáz alá helyezése.....	134
12.2. Üzemi próbák	136
12.3. Munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat	136
12.4. Próbaüzem	137
12.5. Munkavédelmi üzembe helyezés, használatba vétel.....	138
12.6. Üzemen kívül helyezés, újraindítás	139
12.6.1. Gáztechnológiára vagy annak tartozékára vonatkozó szabályok.....	140
12.7. Munkaeszközök, helyhez kötött acéltároló rendszerek időszakos felülvizsgálata	143
12.7.1. Általános szabályok.....	143
12.7.2. Időszakos biztonsági felülvizsgálat.....	144
12.7.3. Ellenőrző felülvizsgálat	145

12.7.4. Soron kívüli felülvizsgálat	146
12.7.5. Építmények felülvizsgálata	146
13. Kapcsolódó jogszabályok, külső szabályzatok	147
14. Mellékletek	149
15. Szabályzatban történt legfőbb változások	149
16. Dokumentumtár	151

1. CÉL, HATÁLY ÉS HOZZÁFÉRÉS MEGHATÁROZÁSA

1.1. A szabályzat célja

A szabályzat célja, hogy meghatározza az egészségvédelem és biztonságtechnika szakterületein az FGSZ Zrt. folyamatait, feladatait, és az ehhez kapcsolódó felelősségeit a Társaság üzleti és stratégiai céljaival összhangban.

1.2. A szabályzat hatálya

1.2.1. A szabályzat személyi hatálya, külső és belső érdekelt felek

A szabályzat hatálya kiterjed a FGSZ Zrt. (továbbiakban: Társaság) minden munkavállalójára, valamint a Társaság területére belépő és a tevékenység hatókörében tartózkodó személyre függetlenül attól, hogy milyen külső szervezet (hatóság, beszállító, üzleti partner, látogató stb.) állományába tartozik.

1.2.2. A szabályzat időbeli hatálya

A szabályzat hatálybalépése a dokumentumjóváhagyó alkalmazásban a döntési hierarchia legfelsőbb szintjén álló jóváhagyó jóváhagyásának időpontja, mely időpont megjelenik a Társaság belső honlapján a szabályzat hatálybalépésének dátumaként. Ettől a naptól a szabályzat rendelkezései kötelezőek.

1.2.3. Hatályon kívül helyezések

Jelen szabályzat kiadásával egyidejűleg hatályon kívül helyeződik:

Azonosító	Cím (Szabályzat típusa)	Verziószám	Hatálybalépés dátuma
VIG-3	Egészségvédelmi és biztonságtechnikai szabályzat	4.	2024.05.28

1.2.4. A szabályzat tárgyi hatálya

A szabályzat előírásait kell alkalmazni a földgázszállító rendszeren és tartozékain, valamint létesítményein (telephelyen, műhely- és irodaépületekben) történő munkavégzéskor. Területi vonatkozásban:

- a szabályzat hatálya kiterjed a Társaság működési területére (pl. technológiai rendszereire, a karbantartási eszközeire és létesítményeire), a Társaság által vagy a megrendelésére szervezett rendezvények helyszíneire, „home-office” munkavégzésre, illetve a munkavégzés helyszínére való közlekedésre;
- a szabályzat előírásait alkalmazni kell abban az esetben is, ha a Társaság munkavállalói más üzemeltető technológiai rendszerén végeznek munkát (pl. nyomás alatti fúrás végrehajtása üzemelő vezetéken), betartva a helyi, esetleg szigorúbb előírásokat is.

1.3. Szakkifejezések, fogalomtár

A szabályzatban előforduló fogalmak magyarázata a [Fogalmak, szakkifejezések](#) állományban található meg. Az egészségvédelem- és biztonságtechnika-specifikus fogalmak az FGSZ intranet oldalán is elérhetők [[BEM fogalmak, szakkifejezések](#)].

1.4. Hozzáférés

Jelen szabályzathoz a Társaságon belüli hozzáférés nem korlátozott.

Jelen szabályzathoz a külső fél általi hozzáférés nem korlátozott.

2. ÁLTALÁNOS RÉSZ

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályokat úgy kell meghatározni, hogy végrehajtásuk megfelelő védelmet nyújtson a saját és beszállítói munkavállalókon túlmenően a tevékenység hatókörében tartózkodók számára is.

A jelen szabályzatban foglalt előírásokat szigorúan be kell tartani és tartatni!

Az FGSZ saját munkavállalóit, illetve a területén munkát végző vállalkozókat – munkáltatói felelősség - oktatás keretében meg kell ismertetni az általános, valamint az adott telephelyre vonatkozó szabályokkal. Minden munkavállalónak joga van az általa értett nyelven megismerni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés rá vonatkozó szabályait.

Telephelyeinken munkát végezni csak engedély birtokában szabad. A munkaengedélyben foglalt feltételeket az engedélykiadó köteles ismertetni a munkát végző vállalkozókkal (helyi munkairányítók), akik a munkák megkezdése előtt kötelesek tájékoztatni az irányításuk alá tartozó munkavállalókat az elvégezni kívánt tevékenység üzemeltető által szabott feltételeiről.

A kollektív és egyéni védőfelszereléseket a munkahelyi kockázatok figyelembevételével, a helyi, a jogszabályi, ill. a vonatkozó szabvány előírások szerint kell biztosítani a munkavállalók részére. A munkavállalóknak be kell tartaniuk az egyéni és kollektív védőeszközök használatára vonatkozó jogszabályi- és belső előírásokat.

Le kell állítani, vagy arra jogosult személlyel le kell állíttatni minden olyan tevékenységet, ami nem felel meg a jogszabályokban, belső szabályozásokban, valamint a munkavégzési engedélyben foglaltaknak, és ezáltal az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés alapvető követelményei (személyi, tárgyi és szervezési feltételei) nem biztosítottak.

2.1. Megelőzési program

A Társaság háromévente egységes és átfogó megelőzési programot készít, amely tartalmazza a társasági munkafolyamatok, technológiák, a munkaszervezés, a munkafeltételek, a munkakörnyezeti tényezők vizsgálatának eredményét, mindezek fejlesztésére kialakított programokat, akciókat és tervezett ráfordításokat.

A megelőzési programot a Társaság üzleti céljaival összhangban az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály készíti el az igazgatóságokkal, a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóval és a Munkavédelmi Bizottsággal egyeztetve, melyet az Elnök-vezérigazgató és a Vezérigazgató hagy jóvá.

2.2. Életvédelmi szabályok

A földgázszállítás veszélyes üzem, folyamatos biztosítása állandó készenlétet, felelős szakmaiságot és minőségi munkakultúrát igényel kollégáinktól és a Társaságunknak dolgozó vállalkozóktól egyaránt. Feladataink ellátása során egyetlen pillanatra sem feledkezhetünk meg arról, hogy emberi életek múlhatnak munkavégzésünk és döntéseink minőségén.

Életünk és mások életének, egészségének megóvása mindenképp felett álló érték. Az ezek szavatolását biztosító életvédelmi szabályrendszerünk ismerete és rendszeres alkalmazása, akárcsak egymás kölcsönös megbecsülése és tisztelete ezért alapvető elvárás a Társaság valamennyi munkavállalójától és vállalkozójától.

Az életvédelmi szabályok betartása minden munkavállaló számára kötelező, a szabályok betartásáért, mind a betartás ellenőrzéséért minden munkavállaló közvetlenül is felelős. E szabályok megszegése esetén a Kollektív szerződésben előírt szankciókat alkalmazza a munkáltató. Vállalkozók esetében a szabályszegések a szerződésben, illetve annak EBK mellékletében foglaltak szerint szankcionálandók.

A Társaságnál alkalmazott életvédelmi szabályok az alábbiak:

1. Ne dohányozz a dohányzásra kijelölt helyeken kívül!
2. Ne fogyassz alkoholt vagy kábítószer munkavégzés előtt és közben!
3. Kérj munkaengedélyt és tartsd be az abban foglaltakat!
4. Szükség esetén használd a megfelelő életmentő egyéni védőeszközt!
5. A munkavégzés megkezdése előtt ellenőrizd az energiaforrások kiszakasztott állapotát!
6. Ne távolítsd el a biztonsági jelzéseket és ne iktasd ki vagy bíráld felül a biztonsági szempontból kritikus berendezéseket!
7. Végezz (vagy végeztess) légtérterméret, ahol szükséges!
8. Ne végezz munkát biztonságos megtámasztás nélküli árokokban!
9. Ne sértsd meg a biztonságos emelés szabályait!
10. Tartsd be a szabályokat és ha szabálytalanságot észlelsz avatkozz be!

2.3. Vezetői bejárások (Safety Walk)

A Társaság vezetői bejárások programja a munkabiztonsági teljesítmény javítás és a biztonsági kultúra fejlesztés egyik eszköze. A vezetői bejárások célja az Életvédelmi szabályok ismeretének, betartásának kontrollálása, valamint beszélgetés a munkavállalókkal a munkakörnyezetük és az általuk végzett munkafolyamat biztonságáról, valamint azonosítani a nem biztonságos munkakörülményeket/cselekedeteket. A vezetői bejárásokat alapvetően a Társaság I., II., III. és IV. szintű vezetői végzik, mely kör kiegészülhet további munkavállalókkal.

A program évente kerül meghirdetésre, melynek során meghatározásra kerül a bejárások lefolytatására, dokumentálására vonatkozó követelményrendszer.

A vezetői bejárások eredményét az erre a célra szolgáló applikációban (elérhetősége: [Safety Walk - Tégy egy lépést Te is a biztonságunkért! - Minden dokumentum](#)) kell dokumentálni. A rögzített észrevételeket az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály folyamatosan vizsgálja, elemzi és a szükséges intézkedéseket az érintett társszervezetekkel együtt megteszi.

2.4. STOP Kártya, nem biztonságos munkakörülmények/cselekedetek kezelése

A nem biztonságos körülmények és cselekedetek megfigyelésére és jelentésére szolgáló alkalmazás célja a munkahelyi biztonság növelése, valamint a balesetek megelőzése.

Az alkalmazás lehetőséget biztosít a munkavállalók számára arra, hogy gyorsan, egyszerűen és strukturált módon jelentsék az észlelt nem biztonságos körülményeket (például csúszós felület, hiányzó védőkorlát, nem megfelelő megvilágítás), illetve a veszélyes cselekedeteket (például védőeszköz nélküli munkavégzés, munkavédelmi szabályok megsértése), ezzel támogatva a veszélyforrások időben történő felismerését és megszüntetését.

A vállalat szavatolja, hogy a bejelentőt – valamint a megfigyelt személyt, az életvédelmi szabályok megszegésének eseteit kivéve – semmilyen hátrányos jogkövetkezmény vagy retorzió nem érheti a bejelentés kapcsán.

Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály koordinálja a bejelentések feldolgozását, és szoros együttműködésben dolgozik a javító intézkedések végrehajtásáért felelős szervezeti egység vezetőjével. A felelős vezető köteles a szükséges javító intézkedést megfogalmazni, megnevezve a végrehajtásért felelős személyt, valamint meghatározva annak teljesítési határidejét.

A javító intézkedésért felelős szervezet megbízottja köteles az elvégzett intézkedésről (amennyiben nem anonim) visszajelzést adni a bejelentő számára. Az intézkedések megvalósulását követően a bejelentés lezárását az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető végzi.

Negyedéves felsővezetői riport részeként az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály statisztikai elemzést készít a kockázati pontokról és a határidőt követően nyitott feladatokról.

A STOP Kártyákat az Egészségvédelem és Biztonságtechnika szervezet havonta és éves gyakorisággal értékeli és az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkakörnyezet megőrzése szempontjából legnagyobb hatású STOP kártyák beküldőit jutalmazásra javasolja. Az értékelést a HR&TÁSZ igazgató, a Főmérnök és az Üzemeltetés vezető közösen végzi. A STOP kártya jutalmakat a Vezérigazgató hagyja jóvá.

2.5. Tervezés, teljesítményértékelés

Az éves Üzleti tervezési folyamattal egyidejűleg tervezni kell az adott üzleti év egészségvédelmi, biztonságtechnikai feladatait, költségeit, projektjeit, beszerzéseit annak érdekében, hogy

- az egészségvédelmi és biztonságtechnikai kockázatokat az észszerűen megvalósítható legalacsonyabb szinten tartsuk,
- a Társaság teljesítményét folyamatosan javítsuk,
- a jogszabályi megfelelés biztosításához szükséges pénzügyi források rendelkezésre álljanak,
- az egészségvédelmi, biztonságtechnikai funkció fejlesztési irányai meghatározásra kerüljenek,
- a Társaság jó hírnevét folyamatosan fenntartsuk.

A tervezési folyamat során figyelembe kell venni legalább az alábbi információkat:

- A jogi megfelelés folyamatos fenntartása (pl. meglévő, vagy új jogszabályok azonosítása), önként vállalt kötelezettségek.
- Belső kontrollok által feltárt nem megfelelőségek (pl. Vezetői bejárások, ellenőrzések, szemlék, auditjelentések).
- Külső kontrollok által feltárt nem megfelelőségek (pl. Hatósági ellenőrzések tapasztalatai).
- Hatóságok által kiszabott bírságok.
- Rendkívüli események vizsgálati jelentései (pl. súlyos üzemzavar, munkabaleset stb. vizsgálata).
- Kockázatok értékelése során azonosított magas és közepes kockázatok.

A fenti információk, mint a tervezés bemenő adatai alapján az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető elvégzi a Társaság éves szakterületi költségeinek tervezését, javaslatot tesz a beszerzési, beruházási, karbantartási tervek szakterületi tervsoraira.

Az éves szakmai költségek költséghelyi tervezése az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető javaslatának figyelembevételével a költséghely-felelősök feladata (pl. FEÜ orvosi vizsgálatok, védőfelszerelések költségének tervezése, szakértői díjak tervezése stb.).

Fentiekkel egyidejűleg tervezni kell a Társaság éves kulcsteljesítmény jelzőit. A Társaság egészségvédelmi és biztonságtechnikai teljesítmény jelzői az alábbiak:

Kulcsteljesítmény jelzők (KTJ):

- Halálos munkabalesetek száma
- Súlyos munkabalesetek száma (Munkavédelmi Törvény szerint)
- Munkanap kieséssel járó munkabalesetek száma (Lost Time Injury, LTI)
- Munkanap kieséssel járó munkabalesetek frekvenciája (Lost Time Injury, LTIF)
- Közúti gépjármű balesetek száma (Road Accident, RA)
- Közúti gépjármű baleseti frekvencia (Road Accident Rate, RAR)
- Elsősegélynyújtást igénylő sérülések száma (First Aide Case, FAC)
- Orvosi ellátást igénylő sérülések száma (Medical Treatment Case, MTC)
- Összes rögzített sérülés száma (Total Recordable Injury, TRI)
- Összes rögzített sérülés frekvenciája (Total Recordable Injury Rate, TRIR)
- Foglalkozási megbetegedések száma
- Foglalkozási megbetegedések frekvenciája
- Fokozott expozíciós esetek száma
- Érvényes orvosi alkalmassági vizsgálat aránya (%)
- Hiányzási ráta (%)
- Bíróságok (MFt)

Teljesítmény jelzők:

- Vezetői bejárások (Safety Walk) száma
- EBK ellenőrzések és a dokumentált nemmegfelelőségek száma (db/db)
- Beszállítóknak kiszabott EBK kötbér összege (HUF)
- EBK oktatások száma
- Bejelentett kvázi balesetek száma
- Tűzesetek száma
- Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek/események száma
- Vészhelyzeti gyakorlatok száma (SKET gyakorlat, tűzriadó gyakorlat, kiürítési gyakorlat)
- Költségek, ráfordítások
- Rendkívüli események kivizsgálási aránya

A Társaság előző három évben elért egészségvédelmi és biztonságtechnikai teljesítménye, valamint a tervezett és megvalósított akciók, projektek figyelembevételével az üzleti tervezési folyamattal egyidejűleg az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető javaslatot tesz a kulcsteljesítmény jelzőkre (KTJ), majd megküldi a Tervezés és Kontrolling osztály részére, aki felelős a nevesített KTJ-k üzleti tervbe történő beépítésért.

Az üzleti terv jóváhagyását követően az elfogadott ráfordítások ismeretében az éves munkatervben kell részletesen kibontani az adott üzleti év egészségvédelmi és biztonságtechnikai feladatait, ezek határidejét, felelőseit, melynek elkészítéséért az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető felelős.

Az éves munkaterv előrehaladásáról, a kulcsteljesítmény jelzők alakulásáról és a Társaság vezetése számára fontos információkról negyedéves teljesítmény riportot kell készíteni és a Társaság vezetése, majd Igazgatósága elé terjeszteni. A riport készítéséért az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető felelős.

3. KÉPZÉSEK, OKTATÁSOK

- a) A munkavállaló csak olyan munkával bízható meg, aminek ellátására rendelkezik az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekkel, készséggel és jártassággal.

- b) A munkakör betöltéséhez előírt szakmai képesítést és gyakorlatot a munkavállaló munkaköri leírásában a munkáltatói joggyakorló vezetőnek kell meghatároznia. A munkavállaló munkaköri feladatait a munkaköri leírása tartalmazza, melynek tudomásulvételét a munkavállaló a munkaköri leírás aláírásával igazolja.
- c) A munkaköri leírásban kell továbbá előírni a munkahelyre, munkaköri feladatra vonatkozó speciális körülményeket, a munkavégzésre vonatkozó hatósági és belső szabályozásokban meghatározott (szakmai, egészségvédelmi, biztonságtechnikai) képzési követelményeket.
- d) A munkáltatói jogkört gyakorló vezető 3-6 hónapig terjedő betanulási időt köteles biztosítani új felvételis vagy áthelyezett munkavállaló fokozottan veszélyes munkakörnyezetben történő foglalkoztatása esetén. A betanulási idő alatt a munkavállaló önálló munkavégzéssel nem bízható meg, kizárólag megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkező munkavállaló felügyelete mellett dolgozhat és sajátíthatja el a szükséges szakmai ismereteket.
- e) A képzések megvalósításánál, dokumentálásánál figyelembe kell venni a Humán Erőforrás osztály részletes szabályozását.
- f) Az oktatást végzőnek meg kell győződnie arról, hogy a munkavállaló az oktatott anyagot elsajátította, és képes azt a gyakorlatban alkalmazni.
- g) Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban, online oktatás esetén elektronikus felületen kell rögzíteni, és eljuttatni a Humán Erőforrás osztály részére.
- h) A Társaság munkavállalóinak jelentős részét érintő oktatásokat a 3.1-3.5 fejezetekben tárgyaljuk, a specifikus oktatásokra (pl. SKET oktatás, ADR oktatás, munkaengedély kiadók oktatása) vonatkozó előírásokat a szabályzat specifikus fejezetei tartalmazzák.
- i) Az EBK oktatási tematika elkészítése munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység, ezért az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály BEM szakemberét és a foglalkozás-egészségügyi szolgáltató orvosát a tematika készítésébe be kell vonni.

3.1. Alapoktatás

- a) A munkáltatónak alapoktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló elsajátítsa az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteit, amennyiben:
 - munkaviszonyt létesít a Társasággal,
 - hat hónapot meghaladó távollét után munkába lép,
 - a munkavégzés helye vagy a munkaköre megváltozik, és az új munkakör, illetve munkahely veszélyességében, jellegében eltér az előzőtől.
- b) Az alapoktatás időtartama 2 óra. A potenciálisan robbanásveszélyes munkakörnyezetben dolgozó fizikai és szellemi (mérnök, irányító) állományú munkavállalók esetén a munkáltatói jogkört gyakorló vezető, vagy az általa erre írásban kijelölt vezető betanítási programot készít, amely a munkakörhöz, tevékenységhez kapcsolódó munkabiztonsági, balesetmegelőzési és helyismereti információk megszerzését is részletesen tartalmazza. A betanítási program készítésében az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály szakembere közreműködik.
- c) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály szakértői tartják az alapoktatást, és beszámoló keretében ellenőrzik az alapismeretek elsajátítását. A beszámoló módja lehet szóbeli vagy az e-learning rendszerben teszt kitöltése.
- d) Az alapoktatásnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

Munkavédelem:

- Általános és a munkakörre, munkaterületre vonatkozó munkavédelmi előírások, biztonságos munkavégzés szabályai.
- Munkafolyamatok, munkaeszközök, vegyi anyagok kezelési, illetve használati utasításai.
- FGSZ Zrt. Életvédelmi Szabályai.
- Munkavédelmi kockázatértékelés, munkavégzés során fellépő veszélyforrások és a védelem módjai. Védőeszközök használata.
- Teendők baleset és rendkívüli esemény bekövetkezésekor.
- Orvosi vizsgálatok rendje, valamint az elsősegélynyújtás módja.

Biztonságtechnika:

- Általános és a munkaterületre vonatkozó tűzvédelmi előírások, tűzvédelmi használati szabályok.
 - Tűz esetén alkalmazandó magatartási szabályok (tűzjelzés módja, kiürítés, kimenekítés, tűzoltó készülékek, eszközök kezelése használata).
 - Tűzvédelmi szabályok, előírások megszegésének következményei.
 - Kritikus szervezet, kritikus infrastruktúrák védelmével, rendkívüli események kezelésével kapcsolatos ismeretek.
- e) Az oktatás során a jelen szabályzat adott munkakörre, munkahelyre vonatkozó fejezeteit is meg kell ismertetni a munkavállalókkal. Az oktatást követően egyéni felkészülés keretében kell elmélyíteni a rájuk vonatkozó előírásokat (munkahelyre vonatkozó tűzvédelmi szabályzat, munkautasítások). Az alapoktatásról készült oktatási napló automatikusan megküldésre kerül a Humán Erőforrás osztály részére. A betanítási program lezárását követően arról a munkáltatói jogkört gyakorló vezető, vagy az általa erre írásban kijelölt vezető a Humán Erőforrás osztályt írásban értesíti.
- f) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek megszerzéséig a földgázszállító technológián a munkavállaló gyakorlattal rendelkező munkavállaló felügyeletével végezhet munkát.

3.2. Ismétlődő oktatás

- a) Az oktatások időtartama, gyakorisága:
- A potenciálisan robbanásveszélyes munkakörnyezetben dolgozó fizikai és szellemi (mérnök, irányító) állományú munkavállalók esetén az irányadó időtartam legalább 2 óra/negyedév.
 - Előző bekezdésbe nem sorolt szellemi állományú munkavállalók részére az irányadó időtartam legalább 2 óra/év.
 - Veszélyes munkaeszköz kezelésével megbízott munkavállaló részére legalább évente munkavédelmi oktatást kell tartani.
- b) Az oktatók:
- Egészségvédelem és Biztonságtechnikai osztály szakértője - munkakörhöz, munkafolyamathoz kapcsolódó általános egészségvédelmi és biztonságtechnikai ismeretek esetén, bekövetkezett munkabalesetek tanulságai.
 - Szakterületi mérnökök, csoportvezetők, vezető szerelők - szakma tematikus oktatások esetén.
 - Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály szakértője - éves tűzvédelmi oktatás; Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (SKET); veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elhárításának éves oktatása esetén.
 - Kritikus infrastruktúrák védelmével kapcsolatos ismeretek – kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető.
 - Az emelőgépek munkavédelmi oktatását az emelőgép ügyintéző bevonásával kell megtartani.
 - Veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó – időszakos ADR oktatások.
 - Meghívott külső előadók (pl. elsősegély nyújtási, közlekedésbiztonsági ismeretek).

- Szerződött partnerek (pl. sűrített levegős légzésvédők, zuhanásgátló rendszerek)
- c) Az oktatást az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető, az illetékes Mérnökség vezetői és a területi Üzemeltetés vezetői, vagy az általuk erre kijelölt személyek ellenőrzik. Az oktatás(ok)ról készített oktatási naplót, illetve az oktatásról készített jelenléti ívet (online oktatási platform esetén a részvétel lekérdezését), az oktatás szervezője megküldi a Humán Erőforrás osztály részére.
- d) Az oktatás formái:
A negyedéves oktatások megszervezhetőek jelenléti oktatás keretében vagy online módon (elméleti foglalkozás), illetve a munkavállalók megszokott munkahelyén (műhely, technológiai szerelő központ), mint munkafolyamatba épített elméleti és gyakorlati foglalkozás.
- e) Szellemi állományú munkavállalók részére az éves oktatás megtartható jelenléti oktatás keretében, vagy az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály által kidolgozott és elektronikusan megküldött tananyagból történő egyéni felkészüléssel (online oktatási platform), amely esetben az ismeretek elsajátítása elektronikusan megválaszolandó teszttel kerül visszaellenőrzésre. Az oktatás(ok)ról és vizsgáról készített oktatási dokumentációt (pl. jelenléti ív, online oktatási platform esetén részvétel lekérdezés) meg kell küldeni a Humán Erőforrás osztály részére.
- f) Az Egészségvédelmi és Biztonságtechnikai szabályzat, illetve ezekhez közvetlenül kapcsolódó szabályzatok módosított/átdolgozott változatainak kiadása esetén annak tartalmát, változásait az oktatásokon ismertetni kell.
- g) Az oktatás témaköreit tartalmazó éves oktatási tematikát az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály készíti el tárgyév március 15-ig.

3.3. Rendkívüli oktatás

- a) Rendkívüli oktatást kell tartani:
 - ha munkaeszköz átalakítására, új munkaeszköz üzembe helyezésére, új technológia bevezetésére kerül sor,
 - új életvédelmi célú védőeszköz használatra történő kiadása előtt,
 - súlyos munkabaleset bekövetkezése esetén a tanulságok ismertetésére,
 - ha egy ellenőrzés oktatási, személyi vagy munkaszervezési hiányosságot tárt fel,
 - ha rendkívüli esemény kivizsgálása oktatási hiányosságot állapított meg.
- b) Az oktatás(ok)ról készített oktatási naplót, online oktatási platform esetén a részvétel lekérdezését meg kell küldeni a Humán Erőforrás osztály részére.
- c) Rendkívüli oktatást rendelhet el az Elnök-vezérigazgató, a Vezérigazgató, az igazgatók, a Főmérnök, az Üzemeltetés vezető és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető.

3.4. Biztonságtechnikai továbbképzés és vizsga

- a) A Biztonságtechnikai továbbképzés és vizsgáztatás szervezésével kapcsolatos szabályokat jelen szabályzat határozza meg.
- b) A potenciálisan robbanásveszélyes munkakörnyezetben dolgozó fizikai és szellemi (mérnök, irányító) állományú munkavállalók ismereteinek szinten tartásáról, fejlesztéséről 5 évenként ismétlődő műszaki biztonsági (beleértve a biztonságtechnikai ismereteket) továbbképző oktatás keretében kell gondoskodni.
- c) A továbbképző oktatást vizsgával egybekötött tanfolyam keretében kell megszervezni. A felkészítő tanfolyam és a vizsga Társaságon belüli szervezése (helyszín, előadóterem, technika, biztosítása), lebonyolítása, illetve a vizsgával kapcsolatos nyilvántartások vezetése a Humán Erőforrás osztály

feladata. A Társaság szakértői közreműködnek a felkészítő tananyag összeállításában, illetve a szakma specifikus oktatási modulokat megtartják a felkészítő tanfolyamon. A Biztonságtechnikai vizsgára kötelezett munkakörök meghatározását az **1. sz. melléklet I. fejezete** tartalmazza.

- d) A Társaság munkakörei vonatkozásában a biztonságtechnikai továbbképzés és vizsga szükségességének megállapítása során felmerülő vitás esetekben az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető által kibocsátott szakmai állásfoglalás szerint kell eljárni.
- e) A műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képesítésről és gyakorlatról, valamint az ilyen munkakörben foglalkoztatottak időszakos továbbképzésével kapcsolatos szabályokról szóló 16/2018. (IX. 11.) ITM rendelet szerinti Biztonságtechnikai továbbképzés szervezése, lebonyolítása, illetve a vizsgával kapcsolatos nyilvántartások vezetése a Humán Erőforrás osztály feladata. Az érintett munkakörök jegyzékét az **1. sz. melléklet II. fejezete** tartalmazza.

3.5. Tűzvédelmi szakvizsga

- a) A 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet (továbbiakban: Rendelet) mellékletében felsorolt tevékenységek csak érvényes tűzvédelmi szakvizsga megléte esetén végezhetők.
- b) A Társaság az a) bekezdés szerinti tevékenységet végző munkavállalók részére a tűzvédelmi felkészítő tanfolyamot és szakvizsgáztatást regisztrált oktatásszervező cégtől rendeli meg.
- c) A tűzvédelmi szakvizsga, illetve a felkészítő tanfolyam szervezésével, végrehajtásával kapcsolatos részletes szabályokat a Rendelet tartalmazza. A felkészítő tanfolyam és a szakvizsga Társaságon belüli szervezése (helyszínek, előadóterem, technika, oktatásszervező biztosítása), lebonyolítása, illetve a szakvizsgával kapcsolatos nyilvántartások vezetése a Humán Erőforrás osztály feladata. A tűzvédelmi szakvizsga felkészítést az FGSZ Zrt. erre feljogosított, szerződött partnere végzi. A Társaság szakvizsgára kötelezett munkaköreinek meghatározását az **1. sz. melléklet III. fejezete** tartalmazza.
- d) A Társaság munkakörei vonatkozásában a tűzvédelmi szakvizsga szükségességének megállapítása során felmerülő vitás esetekben az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető által kibocsátott szakmai állásfoglalás szerint kell eljárni.

4. KOCKÁZATMENEDZSMENT

- a) Társaságunk alapvető érdeke, hogy a működésével összefüggő kockázatokat, így az egészségvédelmi és biztonságtechnikai kockázatokat is azonosítsa, rendszeresen értékelje, szükség esetén döntést hozzon a kockázatok csökkentésére, és ezek megvalósulását nyomon kövesse.
- b) Minden, a Társaság működéséből eredő veszélyt, kockázatot azonosítani, értékelni, kontrollálni kell, valamint rendszeres időközönként felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy megakadályozzuk a nem várt események bekövetkezését, vagy a bekövetkezett események hatását az észszerűen megvalósítható legalacsonyabb szinten tartjuk.
- c) A kockázatok azonosítására és értékelésére nemzetközileg elismert módszereket alkalmazunk.
- d) A vonatkozó jogi előírásoknak megfelelően legalább az alábbi esetekben szükséges a kockázatok értékelését dokumentálni:

Egészségvédelmi szakterület:

- munkahelyek, munkakörök, munkafolyamatok, munkaeszközök munkavédelmi kockázatértékelése,
- a veszélyes anyagokkal/keverékekkel végzett tevékenység kockázatbecslése,

- hátsérülések veszélyével járó kézi anyagmozgatás kockázatbecslése,
- képernyős munkahelyek egészségi és biztonsági feltételeinek értékelése,
- zaj károsító hatásának kitett munkavállalók, zajos munkahelyek kockázatértékelése,
- biológiai hatásoknak kitett munkavállalók (beleértve legionella kockázatok) azonosítása, kockázatértékelése,
- elektromágneses terek munkavállalókat érő hatásainak kockázatértékelése,
- fokozott pszichológiai terhelésnek kitett munkavállalók, munkakörök kockázatértékelése.

Biztonságtechnikai szakterület:

- potenciálisan robbanásveszélyes munkahelyek robbanási kockázatainak értékelése,
 - új (az 54/2014 BM rendelet hatályba lépését követően létesült) építmények, építményrészek tűzvédelmi kockázati osztályba sorolása,
 - meglévő építmények, építményrészek tűzvédelmi kockázati osztályba sorolása tűzvédelmi helyzet jelentős változását okozó funkció és/vagy használati körülmény változás esetén,
 - üzletmenet-folytonossággal, üzleti hatáselemzéssel kapcsolatos fenyegetettségek és kockázatok értékelése (pl. kritikus infrastruktúra védelem),
 - iparbiztonság területén a környezet veszélyeztetése szempontjából kritikus gázipari létesítmények egyéni és társadalmi kockázatainak értékelése,
 - veszélyes áru közúti szállítás területén a közbiztonsági kockázatok értékelése.
- e) A kockázatértékelések módszertanát, amennyiben az jogszabályokban, szabványokban, ágazati és/vagy nemzetközi gyakorlatban egyértelműen nem meghatározott, az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály dolgozza ki.
- f) A kockázatértékelési dokumentációkat a Társaság belső portáloldalán is elérhetővé kell tenni. Az elvégzett kockázatértékelések eredményét az érintett munkavállalókkal és munkavédelmi képviselőkkel ismertetni kell.
- g) A magas kockázati szint nem elfogadható. A közepes kockázati szint csak abban az esetben tolerálható, ha az egyben az észszerűen megvalósítható legalacsonyabb szint. A magas kockázat feltárása esetén a tevékenységet fel kell függeszteni, a közepes kockázatokra intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a kockázatot lecsökkentsük az észszerűen megvalósítható legalacsonyabb szintre.
- h) Amennyiben a kockázatok csökkentése szükséges, úgy intézkedési tervet kell készíteni a felelősök, határidők, illetve a szükséges erőforrások feltüntetésével. Az intézkedési tervek végrehajtását vissza kell ellenőrizni.
- i) A kockázatértékelési dokumentációk, intézkedési tervek elkészítését az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály végzi, az érintett szervezeti egységek és külső szakértők (pl. foglalkozás-egészségügyi orvos) bevonásával.
- j) A kockázatértékelési dokumentációk időszakos és soron kívüli felülvizsgálatát a vonatkozó jogszabályi előírások alapján kell elvégezni.
- k) A kockázatok értékelését a hatályos jogszabályok szaktevékenységnek (pl. munkavédelmi, tűzvédelmi, munka-egészségügyi stb.) minősítik, ezért a kockázatok értékelését végző munkacsoport felállításakor ezt figyelembe kell venni.

5. MUNKAVÉGZÉS ENGEDÉLYEZÉSE ÉS FELÜGYELETE

5.1. A munkák kockázati kategóriába sorolása

Az alábbi mátrix felhasználásával kell dönteni arról, hogy az adott munka milyen **EBK kockázati kategóriába** sorolható.

Az adott munka EBK kockázati kategóriája	EBK kritikus tevékenység	Nem EBK kritikus tevékenység
Veszélyes munkaterület	Magas kockázat	Közepes kockázat
Nem veszélyes munkaterület	Közepes kockázat	Alacsony kockázat

EBK szempontból kritikus tevékenységek:

- Kritikus tűzveszélyes tevékenység
- Beszállással végzett munka
- Egészségre és életre veszélyt jelentő mérgező, radioaktív anyagokkal végzett tevékenység (pl. radiológiai varratvizsgálat)
- Vegyszeres tisztítás, szemcseszórás és magas nyomású mosás
- Különleges körülmények között végzett emelési műveletek (47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet szerint), illetve személyek emelése
- Nyomás alatti rendszereken végzett fúrás, hegesztés, illetve normál üzemben nyomás alatt lévő rendszerek, nyomásmentesítést követő megbontásával végzett munka, kivétel 5.2 d) pont szerint feltételrendszer
- Magasban végzett munka (2 méternél nagyobb szintkülönbség), ha nincs kiépített, kollektív leesés elleni védelem
- Földmunka, munkaárokban végzett munka (talajszinttől 1 méternél mélyebben)
- Közép- és nagyfeszültségű (1 kV feletti) rendszerek közelében végzett, valamint feszültség alatti munka (villamos kezelőhelyiségben, kapcsolótermekben végzett villamos üzemi munkák)
- Építési területen Vállalkozók által történő párhuzamos munkavégzés
- Fentiekben fel nem sorolt, de a munkát engedélyező, vagy BEM szakértő által kritikusnak minősített munka

Veszélyes munkaterület: Az a terület, ahol veszélyes anyagok és/vagy veszélyes energiák jelen vannak vagy nagy valószínűséggel jelen lehetnek (az üzemelő, illetve veszélyes anyagtól nem leürített, mentesített technológiai terület minden esetben veszélyes munkaterület), melyek személyi sérülést vagy kárt okozhatnak.

5.2. Munkaterület átadása

A **Munkaterület átadás** egy dokumentált eljárás, amikor a szerződésesben meghatározott munkaterületet átadják a munkát végző Vállalkozónak, meghatározva minden szabályt, előírást, kötelezettséget, felelősséget minden érintett fél számára, hogy garantálják a munka biztonságos végrehajtását. Kizárólag zöldmezős, illetve olyan barnamezős beruházások esetében értelmezhető, amikor a kivitelezést megelőzően a technológia, illetve az építmény rendeltetési funkcióját szüneteltetik, az élő rendszerekről leválasztják. A továbbiakban a munkaterület határain belül kizárólag a területet átvevő vállalkozó adhat ki munkavégzési engedélyt.

A munkaterület átadási eljárásba be kell vonni a területi Üzemeltetés vezetőjét, vagy az általa megbízott személyt, és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály illetékes szakemberét (továbbiakban: illetékes BEM szakértő), ha a munkaterület földgázszállító technológiai területet, ill. annak biztonsági övezetét vagy nem technológiai célú létesítményt érint. Munkaterület az eljárásban részt vevők egybehangzó hozzájáruló nyilatkozata esetében adható át bármilyen nem üzemeltetési jellegű

tevékenység végzéséhez. A munkaterület átadási jegyzőkönyv iratmintáját az [1. sz. Függelék](#) tartalmazza.

A munkaterület átadási eljárás kizárólag dokumentált formában valósulhat meg, a jegyzőkönyvben rögzíteni kell a munkavégzési engedélyezés módját, és meg kell határozni a terület felelősét és a munkavédelmi koordinációért felelős személyt. A munkaterületen dolgozó Alvállalkozók munkavédelmi koordinációjáért a Vállalkozó felel, ez irányú felelőssége kiterjed a munkaterületre nem a Vállalkozó/Alvállalkozó megbízásából belépő vagy ott tartózkodó személyekre is.

A munkaterület átadása üzemelő technológiai területen, rendeltetésszerűen használt nem technológiai célú épületben nem engedélyezett. Ilyen esetben munkaterület átadás helyett munkaterület biztosítási jegyzőkönyvet [1. sz. Függelék](#) kell készíteni.

5.3. Munkaterület biztosítása

A Munkaterület biztosítás egy dokumentált eljárás, amely során az FGSZ munkaterületet (ami a munkavégzés alatt is az FGSZ üzemeltetésében marad) biztosít a munkát végző Vállalkozó részére. Az eljárást abban az esetben kell lefolytatni, amennyiben az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges speciális körülmények, feladatok, jogosultságok és felelősségek rögzítése, a munka összetettsége miatt munkaengedélyben nem kezelhető.

A munkaterület biztosítási eljárásba be kell vonni a területi Üzemeltetés vezetőjét, vagy az általa megbízott személyt, és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály illetékes szakemberét (továbbiakban: illetékes BEM szakértő), ha a munkaterület földgázszállító technológiai területet, ill. annak biztonsági övezetét vagy nem technológiai célú létesítményt érint. Munkaterület az eljárásban részt vevők egybehangzó hozzájáruló nyilatkozata esetében biztosítható bármilyen nem üzemeltetési jellegű tevékenység végzéséhez. A munkaterület biztosítási jegyzőkönyv iratmintáját az [1. sz. Függelék](#) tartalmazza.

A munkaterület biztosítási eljárás kizárólag dokumentált formában valósulhat meg és annak jegyzőkönyvében rögzíteni kell a munkavégzési engedélyezés módját, és meg kell határozni a terület felelősét és a munkavédelmi koordinációért felelős személyt. A munkaterületen dolgozó Alvállalkozók munkavédelmi koordinációjáért a Vállalkozó felel, ez irányú felelőssége azonban nem terjed ki a munkaterületre nem a Vállalkozó/Alvállalkozó megbízásából belépő vagy ott tartózkodó személyekre és a munkaterületen üzemeltetőként jelen lévő, illetve oda belépő anyagokra és energiákra.

Karbantartási munkák esetében az illetékes szakági mérnök és a Vállalkozó együttesen határozza meg a munkavégzés feltételeit a munkaterület biztosítási jegyzőkönyvben.

A kompresszorállomás üzemeltetője (kompresszorállomás vezető, kompresszor mérnök) a kompresszoregységen és a kompresszorállomás technológiai egységein az 5.4.2 c), illetve 5.4.7 pont szerinti ellenőrzési, javítási és karbantartási tevékenységek elvégzéséhez a gépegységet, vagy a technológiai egységet a [2. sz. Függelék](#) szerint, dokumentált módon adja át a tevékenységet végzőnek (saját karbantartó vagy Vállalkozó).

A munkaterület biztosítási eljárást nem kell lefolytatni az alábbi tevékenységekre vonatkozóan:

- nyomvonal és területkarbantartás,
- nem technológiai célú számítástechnika, távközlési és informatikai eszközök telepítése, szervize,
- épülettakarítás, védőruha bértextília szolgáltatás,
- nem technológiai célú épületbe beépített épületgépészeti szerkezetek (pl. lift, klímaberendezés, tüzelőberendezés, tűzjelző berendezések) és közművek szervize,
- közmű üzemeltetők általános szolgáltatási szerződéses feltételekben rögzített feladatainak ellátása (kommunális célú szemétszállítás, fogyasztásmérők leolvasása és cseréje stb.),
- irodatechnikai eszközök, háztartási és ahhoz hasonló célú berendezések szervize,

- portaszolgálat, őrszolgálat.

Nem adható a Vállalkozónak munkaterület, ha:

- a hatóság vagy a terület kezelője a munkavégzésre ideiglenes tilalmat rendelt el,
- közös területen, illetve nyomvonalon üzemeltetett közművek esetén az idegen közmű üzemeltetője a munkavégzéshez a hozzájárulását nem adta meg,
- idegen területhasználó miatt a terület nem veszély-, illetve kármentesített.

5.4. Munkavégzés engedélyezése

5.4.1. Általános előírások

- a) A munkavégzési engedély megkérésére vonatkozó általános szabály, hogy a vállalkozónak az engedélyt a munka megkezdése előtt legalább **8 munkanappal** korábban kell igényelni, és a helyszíni munkavégzés megkezdése előtt a jóváhagyott munkavégzési engedélynek rendelkezésre kell állnia.
- b) A munka biztonságos elvégzéséhez megfelelő szakképzettségű és létszámú munkavállalót kell biztosítani.
- c) Ha a munkaterületen egyidejűleg két vagy több munkavállaló közösen végzi ugyanazt a munkafeladatot, a biztonságos munkavégzés érdekében az egyik munkavállalót meg kell bízni a munka irányításával, és ezt a többiek tudomására kell hozni.
- d) A fővállalkozó köteles a munkaterületen folyamatosan biztosítani olyan személy jelenlétét, aki képes az FGSZ munkaengedély-kiadójával, valamint a munkát végző vállalkozói munkavállalókkal az általuk értett nyelven hatékonyan kommunikálni.
- e) Az építési munkahelyen a munkavégzés irányítója piros karszalagot köteles viselni.
- f) Az engedélyt kiadó az üzemeltetői- vagy szakfelügyelet szükségességéről a munkavégzési engedélyben köteles rendelkezni.
- g) A munkakezdés feltétele az alábbi dokumentumok, feltételek elfogadása és rendelkezésre állása:
 - a tevékenységet szabályozó szerződés, illetve megrendelés,
 - a Társaság és az engedélyező hatóság(ok) által kiadott engedélyek, nyilatkozatok, ill. hatósági bejelentések megléte (építési engedély, közmű üzemeltetők hozzájárulásai, üzemeltetői nyilatkozat, munkakezdés hatósági bejelentése stb.)
 - a munkavégzésben résztvevő személyeknek a Társaság E-learning rendszerben eredményes EBK beszámoló teljesítése,
 - betartandó előírásokat is tartalmazó jóváhagyott kiviteli terv, építési technológia, munkautasítás, amennyiben ilyen nem szükséges a tevékenységet szabályozó egyéb dokumentum,
 - ha a 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet szerint a munkavégzésre szükséges biztonsági és egészségvédelmi terv készítés, akkor biztonsági és egészségvédelmi terv,
 - munkaterület átadási vagy munkaterület biztosítási jegyzőkönyv,
 - a földgáz szállítóvezetéken vagy tartozékán végzett munkák esetén „Üzemeltetői nyilatkozat” megléte,
 - munkavégzési engedély, valamint
 - ha a munkavégzési engedély kiadója a munkavégzés feltételeként szakfelügyeletet vagy üzemeltetői felügyeletet írt elő, akkor a munka a felügyelettel megbízott személy jelenlétével és engedélyével kezdhető meg.

- h) A munkavégzési engedélyt elsősorban a Munkaengedélyek Kezelését Támogató Rendszeren (a továbbiakban: MEK) keresztül kell kiállítani. Amennyiben technikai vagy egyéb elháríthatatlan akadály merül fel, papíralapú engedélyezés is alkalmazható.
- i) A munkavégzési engedély 1 példányát (nyomtatott vagy digitális formában) a munkavégzés helyszínén kell tartani. A MEK alkalmazáson kívül kiállított papíralapú engedély esetében, 1 elektronikus példányt az engedélykiadó köteles a központi tárhelyre feltölteni. A munkavégzési engedély megőrzési ideje az érvényesség lejáratától számított 2 év. A munkavégzési engedély adatainak központi nyilvántartásba történő rögzítéséért és a központi tárhelyre feltöltéséért az engedély kiadója felelős.
- j) Elföldelt műtárgyak, technológiai berendezések kitűzése, munkaárok nyitása és betemetése (geodéziai bemérés jóváhagyása, igazolása után) csak az érvényes munkaengedély birtokában történhet.
- k) Amennyiben a munkaterületen nem FGSZ Zrt. által üzemeltett elföldelt műtárgy van, illetve közmű halad át, akkor annak kitűzését a Vállalkozónak (saját erős kivitelezés esetén a tevékenységet végzőnek) a közmű üzemeltetőtől meg kell rendelni. A kitűzés végrehajtása a munka megkezdésének előfeltétele.
- l) A vállalkozó a föld szakszerű visszatöltéséről és a tereprendezésről írásban köteles nyilatkozni ([5. sz. Függelék](#)).

5.4.2. Üzemeltetés, karbantartás, saját kivitelezés

- a) A Társaság munkavállalója a munkaköri leírásában meghatározott feladatait az üzemeltetési és karbantartási utasításokban meghatározott módon, munkavégzési engedély nélkül elvégezheti, kivételek:
 - a Társaság saját kivitelezésű építési tevékenysége esetén, amennyiben kiviteli terv, építési technológia az 5.4.3. pontban előírt munkavégzési engedély szerinti feltételek leírását teljeskörűen nem tartalmazza,
 - jogszabály, szabvány az adott tevékenységre vonatkozóan a munkavégzési engedély írásban történő kiadását írja elő.
- b) A földgázszállító technológia átalakításáról és az üzemeltetést érintő változtatásokról, ha a tevékenységet nem a gázátadó állomás, illetve a kompresszorállomás üzemeltetői személyzete végzi, a területi Üzemeltetés vezetőt, Kompresszorállomás vezetőt tájékoztatni kell.
- c) Karbantartási, szerelési munkát csak az a munkavállaló végezhet, aki a tevékenységre vonatkozóan megfelelő szakképesítéssel rendelkezik, a munka biztonságos elvégzésre vonatkozó elméleti és gyakorlati oktatásban részesült, és e tevékenység az érintett munkavállaló munkaköri leírásában szerepel, vagy a tevékenység elvégzésével a munkáltató megbízta. E tevékenység a munkavállalónak kiadott utasítás szerint, munkavégzési engedély nélkül végezhető, ha a tevékenységet a Társaság saját munkavállalói végzik, a tevékenység végzésére kezelési és karbantartási utasítás rendelkezésre áll és tartalmazza az adott tevékenységre, berendezésre vonatkozó veszélyforrásokat és biztonsági szabályokat, amelyekről a tevékenységet végző munkavállalókat, dokumentált oktatás formájában tájékoztatták. Fentiek alól kivételt képeznek az 5.4.5.2 és az 5.4.5.3 pont szerinti kritikus tevékenységek, amelyek kizárólag munkavégzési engedély birtokában végezhetők. Amennyiben a kezelési karbantartási utasítás nem tartalmazza a biztonságos munkavégzés szabályait, akkor a munkafolyamat veszélyelemzését [6. sz. Függelék](#) alapján el kell készíteni a munkavégzést megelőzően.

5.4.3. Munkavégzési engedély

- a) Az FGSZ technológiai rendszerein és létesítményein kizárólag érvényes munkaengedély birtokában lehet munkát végezni. A munkaengedélyben foglalt feltételeket az engedélykiadó köteles ismertetni a munkát végző vállalkozókkal, akik a munkák megkezdése előtt kötelesek tájékoztatni az irányításuk alá tartozó munkavállalókat az elvégezni kívánt tevékenység FGSZ által szabott feltételeiről.
- b) A munkavégzési engedélyt a Vállalkozók részére minden magas és közepes EBK kockázatú tevékenység esetében, az FGSZ saját munkavállalói részére kizárólag alkalmoszerű tűzveszélyes, beszállással járó, valamint a munkaköri leírásukban nem szereplő tevékenység végzése esetében kell kiadni. A munkavégzési engedély mintáját a [7. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- c) Az üzemelő földgázszállító vezeték és tartozékait nem érintő (ún. zöldmezős beruházás) építési engedélyköteles tevékenység munkaterületén, a munkaterület átadását követően a munkavégzés engedélyezése a Vállalkozó (Fővállalkozó) hatáskörében történik.
- d) Az alábbi esetekben csak jelen szabályzat szerint kiadott, érvényes Munkavégzési engedély birtokában végezhető a tevékenység:
- **Vállalkozók által végzett közepes és magas EBK kockázatú tevékenységek**, ahol nem alkalmazható az 5.4.7 fejezet szerinti előírás.
 - Minden olyan tevékenység, amelyet az adott létesítmény/technológia üzemeltetésével, karbantartásával megbízott munkavállalók érvényes üzemeltetési, kezelési és karbantartási, vagy műveleti utasítástól **eltérő módon végeznek, vagy ezen szabályzatok nem kezelnek**.
- e) Amennyiben a tevékenység alacsony kockázatú (nem EBK kritikus tevékenység, nem veszélyes munkaterületen) és nincs semmi olyan speciális információ, amit a munkavégzéssel összefüggésben a vállalkozó tudomására kell hozni, illetve meg kell követelni tőle, akkor nem szükséges írásos munkavégzési engedélyt kiállítani.
- f) A Társaság saját kivitelezésű építési tevékenysége esetén a munkavégzési engedélyt a kivitelezéssel megbízott szervezeti egység részére kell kiadni, az g) pontban meghatározottak szerint.
- g) A munkavégzési engedély kiadására a Főmérnökség vezetője, a Mérnökségek vezetői, az Üzemeltetés vezető, a területi Üzemeltetés vezető, az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás vezető (továbbiakban ESZG vezető), Informatika igazgató és a Geodézia vezető, vagy az általuk írásban megbízott személy jogosult. Munkavégzési engedély kiadására kizárólag az a munkavállaló hatalmazható fel, aki a Társaságnál az adott szakterületen legalább **3 év** szakmai gyakorlattal rendelkezik, a munkaengedélyezési rendszerből dokumentált oktatásban részesült, az engedélyezett munkafolyamatot, a munkával érintett létesítményt ismeri. Fenti feltételek alól kivételes esetben (pl. jelentős gázipari üzemeltetői tapasztalattal rendelkező munkavállaló lép be a Társasághoz) a munkáltató jogkört gyakorló vezető és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető eltérést engedélyezhet.
- h) A munkaengedély kiadóknak **2 éves** gyakorisággal kell kötelező továbbképzésen részt venniük.
- i) Az oktatás szervezése és az oktatással a kapcsolatos nyilvántartások (oktatási napló, oktatásra kötelezettek névsora) vezetése a Humán Erőforrás osztály feladata.
- j) Külön Munkavégzési engedélyt kell kiállítani a térben, időben és műszaki tartalomban elkülönülő tevékenységekre.
- k) Amennyiben a munkavégzés feltételei megváltoznak – például más vállalkozó is munkát végez az adott létesítményen, vagy a munkaengedélyben rögzített adatok módosulnak (pl. a munkát végző

személyek köre bővül) –, az eredeti munkavégzési engedély érvényét veszti. A munkavégzés csak új engedély kiadását követően folytatható.

5.4.4. Megbízás munkavégzésre (munkavégzés munkáltató általi elrendelése)

- a) A Vállalkozónak a munkavégzési engedélyhez csatolnia kell a munkavállalóinak az adott munkára kiállított megbízást ([3. sz. Függelék](#)). A MEK használata esetében, a vállalkozók az alkalmazáson belül tudják létrehozni a megbízást és az FGSZ engedélykiadónak megküldeni. Ha a munkavégzésben több Vállalkozó vesz részt, akkor a munkában résztvevő Vállalkozások megbízását a Fővállalkozó hozza létre a MEK alkalmazásban.
- b) Nem kell megbízást kiállítani:
- azonnal elhárítandó hiba vagy havária elhárításba bevont vállalkozónak,
 - irodatechnikai eszközök, háztartási és ahhoz hasonló célú berendezések szervizének,
 - portaszolgálat, őrszolgálat részére,
 - szállítási feladatok végzőjének, ha az áru átvétele-átadása erre rendszeresített helyen történik (pl. raktári átvétel),
 - szagosító anyag, gázpalackok, veszélyes hulladék szállítását végző vállalkozó részére, ha az árufeladás és -fogadás munkafolyamata írásban szabályozott,
 - technológiai célú létesítményen folyamatos vagy rendszeres műszaki rendelkezésre állást biztosító vállalkozásnak,
 - munkavégzési engedély nélkül végezhető munkákra (szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységek kivételével).
- c) A vállalkozónak nyilatkoznia kell továbbá arról is, hogy a munka során használandó szerszámok, eszközök, berendezések – beleértve a védőeszközöket – megfelelnek a vonatkozó követelményeknek és a munka jellegének.

5.4.5. Közepes és Magas EBK kockázatú munkavégzés engedélyezése

5.4.5.1. Általános szabályok

- a) Valamennyi közepes és magas EBK kockázatú tevékenység esetében, a munkavégzés megkezdése előtt, dokumentált formában munkaengedélyt kell kiadni. Ettől eltérni az 5.4.2. c) pontban meghatározott feltételekkel engedélyezett.
- b) A munkaengedély tartalma:
- meghatározza a munkaterület határait, a munkavégzés időbeli korlátait,
 - azonosítja az összes veszélyt és értékeli a kockázatokat,
 - a veszélyek megszüntetésére vagy mérséklésére irányuló ellenőrző intézkedéseket hoz,
 - összehangolja, szükség esetén korlátozza az ugyanarra a területre kiadott egyéb munkaengedélyeket, párhuzamosan folyó munkákat,
 - meghatározza a munka engedélyezéséért és elvégzéséért felelős személyeket,
 - biztosítja a megfelelő ellenőrzést a normál üzemmenethez való visszaállítás során,
 - a fenti információkat közli valamennyi munkában résztvevővel.
- c) Magas EBK kockázatú tevékenységek esetén az 5.4.1 g) pontban előírtakon túlmenően a munkavégzés feltételei:

- Ha a 4/2002 (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet szerint a munkavégzéshez nem szükséges biztonsági és egészségvédelmi terv készítés, akkor a Munkabiztonsági terv ([4. sz. Függelék](#)) készítése kötelező.
- Különleges körülmények között végzett emelési műveletek esetén emelési technológiát vagy emelési tervet kell összeállítani.
- A napi munkavégzést megelőzően, a kivitelező helyszíni munkairányítója és az üzemeltetési felügyelettel megbízott munkavállaló köteles helyszíni ellenőrzést tartani. Az ellenőrzést dokumentált formában kell végrehajtani elektronikus engedély esetén a MEK alkalmazásban, papír alapú engedély esetén a „Last Minute Risk Assessment” röviden LMRA [9. sz. Függelék](#) kitöltésével. A munkavégzést közvetlenül megelőző ellenőrzés célja, hogy a munkát végzők meggyőződjenek arról, hogy a tervezett munka a helyszíni körülmények, a létszám, a felkészültség, a munkaeszközök és a védőeszközök figyelembevételével biztonságosan elvégezhető. Papír alapú engedély esetében amennyiben a végzett tevékenység és a munkavégzés körülményei és kockázatai változatlanok, akkor az előző napon kitöltött [9. sz. Függelék](#) felhasználásával ezt a tényt a munkavégzés helyszíni irányítója dokumentálhatja.
- A munka megkezdése előtt közvetlenül, helyszíni bejárást követően a munkavégzés helyszíni irányítója dokumentált munkamegbeszélést (Toolbox Meeting) köteles tartani a munkavégzésben részt vevőknek, melynek során ismertetni kell a munkaengedély tartalmának és a biztonsági szabályok áttekintését, valamint a veszélyek ellen történő védekezés módjait. Függetlenül attól, hogy az engedély elektronikus, vagy papír alapú a munkamegbeszélést dokumentálni kell ([10. sz. Függelék](#)), az elhangzottak megértését a munkavállalók aláírásukkal ismerik el. Több napig tartó munkafolyamat amennyiben a végzett tevékenység és a munkavégzés körülményei és kockázatai változatlanok, akkor az előző napon kitöltött [10. sz. Függelék](#) felhasználásával ezt a tényt a munkavégzés helyszíni irányítója dokumentálhatja.
- A Társaság létesítményein, vagy tevékenységével összefüggésben munkát végzőknek képzettnek kell lenni, ismernie kell az EBK kritikus tevékenységhez kapcsolódó előírásokat, és a földgázszállító rendszer sajátos veszélyeit, előírásait.
- Az egyéni védőfelszereléseket az adott tevékenységre készített kockázatértékelésnek megfelelően kell használni.
- Üzemelő nyomvonalas létesítmények közelében végzett építési tevékenységek esetében, az FGSZ Geodézia köteles a **megközelített vagy keresztezett létesítmény nyomvonalának és a gépi földmunkával nem érinthető övezetének kijelölését elvégezni**. A kijelölt övezetben a gépi földmunkavégzés tilalmának betartásáért, az építési tevékenység ideje alatti jelölések fennmaradásáért a kivitelező a felelős.
- A lehetséges vészhelyzetek kezelésére kidolgozott mentési, vészhelyzet kezelési terveknek rendelkezésre kell állni a munka megkezdése előtt. A Vállalkozó kötelessége, hogy a mentési tervben szereplő eszközöket a helyszínen biztosítsa és a terv tartalmát a kivitelezésben résztvevő dolgozókkal ismertesse. Le kell állítani a munkavégzést, ha az veszélyezteteti a munkavégzők vagy a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyek egészségét és biztonságát, az üzemeltetés biztonságát, vagy az épített környezetet és természeti értékeket!

5.4.5.2. Alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység engedélyezése

Alkalomszerű tűzveszélyes tevékenységet írásban meghatározott feltételek szerint szabad végezni az alábbiak betartásával:

- Az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység a [7. sz. Függelék](#)-ben meghatározott dokumentum formátumban engedélyezhető.
- Alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység végzéséhez legalább két fő egyidejű jelenléte szükséges.

- A Társaság működési területén, technológiai rendszerén munkát végző vállalkozók tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett tevékenységet végző munkavállalóinak tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványát az üzemeltetői felügyeletet ellátó FGSZ Zrt. képviselőjének kötelező ellenőrizni.
- Az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység engedélyezése és végrehajtása során be kell tartani a 10.1.4.5 pontban előírtakat is.
- Az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységre vonatkozó engedély legfeljebb 1 naptári hétre adható ki. Minden műszakkezdés előtt a munkavégzés helyszíni irányítója köteles ellenőrizni, hogy a munkavégzés körülményében tűzvédelmi szempontból történt-e változás. Amennyiben az engedélyben rögzített feltételekhez képest tűzvédelmi szempontból változás nem történt, akkor az engedély korlátlan gyakorisággal max. 1 naptári héttel meghosszabbítható. A munkakezdés új engedély kiadásával engedélyezhető, ha az engedélyben rögzített feltételekhez képest tűzvédelmi szempontból, vagy a munkát végzők tekintetében változás történt.
- Zárt térben (pl. épületben) az ARH 10 %-áig szennyezett légtérben végezhető tűzveszélyes munka.
- Zárt térben (pl. épületben) az ARH 20 %-áig szennyezett légtérben végezhető nem tűzveszéllyel járó egyéb munka.
- Szabadban az ARH 20 %-áig szennyezett légtérben végezhető tűzveszélyes munka.
- Szabadban az ARH 40 %-áig szennyezett légtérben végezhető nem tűzveszéllyel járó egyéb munka.
- A tűzveszélyes tevékenység befejezése után a munkavégzés helyszíni irányítója a helyszínt és annak környezetét tűzvédelmi szempontból köteles átvizsgálni és minden olyan körülményt megszüntetni, ami tüzet okozhat. A munkavégzés helyszíni irányítójának a munkavégzés helyszínét át kell adni az üzemeltető ezzel meghatalmazott képviselőjének. Az átadás-átvétel időpontját az engedélyen dokumentálni kell.
- **FGSZ Zrt. gázipari létesítményein külső Vállalkozó által végzett területkarbantartási (fűnyírási) tevékenység engedélyezésére vonatkozó különleges szabályok:**
 - A gázipari létesítményeken végzett fűnyírási tevékenységet az OTSZ 184. §-a szerint alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységként kell kezelni.
 - A tevékenység engedélyezése írásban történik a [7. sz. Függelék](#) szerinti munkavégzési engedély, mint irányadó formátum felhasználásával.
 - Az engedélyt a tevékenységet végző Vállalkozó adja ki, FGSZ Zrt. arra feljogosított munkavállalója ellenjegyzí, amelynek során a munkavégzés feltételrendszere meghatározásra kerül.
 - Egy engedély időtartama nem lehet több egy munkahétnél, az egy engedélyen szereplő helyszínek pedig egy Régió következő munkahéten fűnyírással éritett létesítményeit tartalmazhatják kizárólag.
 - A tevékenység engedélyezésének, végrehajtásának részletszabályait a **9. sz. melléklet** tartalmazza.

5.4.5.3. Beszállással végzett munka engedélyezése

- a) Zárt terekben **beszállással végzett munkavégzésnek minősül** minden olyan tevékenység, amely a berendezésen behajlással, vagy annak belsejében való tartózkodással végezhető, ha azt a teret emberi tartózkodásra nem tervezték, de kielégíti a következő feltételek mindegyikét:
- minimum egy munkavállaló belépésére, ott tartózkodására elegendő a hely;
 - szűk a ki- és bejárati nyílás vagy más módon a ki- és bejutás és a menekülés lehetősége korlátozott.

Ilyen zárt térnek számítanak a tartályok, aknák, csatornák, nagytérű csővezetékek, füstcsatornák, technológiai berendezések, készülékek (pl. szűrők, szeparátorok, tartályok stb.).

Az ideiglenesen kialakított zárt terek (pl. fóliával vagy más ideiglenes szerkezettel lefedett területek stb.) esetében meg kell fontolni a beszállásra vonatkozó szabályok alkalmazásának szükségességét.

- b) Beszállással végzett tevékenység az alábbi feltételek mellett végezhető:
- arra feljogosított felelős személy beszállási engedélyt adott az adott tevékenység végzéséhez
 - rendelkezésre állnak a beszállással végzett munkára előírt személyi és tárgyi feltételek
 - a beszállási engedély tartalmát minden érintett, illetve munkában részt vevő személy ismeri
 - minden érintett személy kompetens a munka elvégzésére és a munkavégzéssel összefüggő kockázatokat megismerte
 - a zárt térre ható összes anyag- és energiaáram kizárásra került
 - a munka megkezdése előtt, és a munkavégzés alatt folyamatosan légtérlemezést végeznek
 - a tevékenységnek megfelelő számú figyelő és mentést végző személy (min. 2 fő) készenlétben van
 - megakadályozható a jogosulatlan beszállás
- c) Zárt térben végzett munka csak akkor engedélyezett, ha a beszállási engedély kiadásra került, és a munka megkezdése előtt közvetlenül a munkavégzés irányítója a munkabiztonsági oktatást megtartotta. A beszállási engedély egy műszakra adható, érvényességi ideje legkésőbb a műszak végén lejár. A tevékenység folytatása kizárólag új engedély kiadásával engedélyezhető. Az érvényes engedély egy példányát mindig a munkavégzés helyszínén kell tartani. A beszállási engedély kiadásakor alkalmazni kell az MSZ 09-57.0033:1990 szabvány előírásait.
- d) A valós kockázatok alapján kell meghatározni a beszállással végzett művelethez szükséges egyéni védőeszközöket, melyeket a beszállási engedélyben fel kell tüntetni (pl. hevederezett biztonsági öv, mentő-, és jelzőkötel, lángálló védőruha, sűrített levegős légzésvédő). A mentéssel megbízott munkavállalóknak a beszállást végző személlyel megegyező egyéni védelmet kell biztosítani.
- e) Zárt térben az ARH 5%-áig szennyezett légtérben tűzveszélyes munka végezhető. Az ARH 5%-10%-ában szennyezett légtérben tűzveszélyes munka nem végezhető. Az ARH 10%-20%-ában szennyezett légtérben csak vizsgálat, tisztítás céljából engedélyezhető a beszállás. ARH 20% felett munkavégzés nem végezhető!
- f) A munkavégzés alatt legalább két figyelő személynek kell jelen lennie, akik a mentésre kiképzett, védőeszközökkel ellátott, a mentésre fizikailag alkalmas munkavállalók lehetnek, és akiket a mentéssel kapcsolatos tevékenységen kívül egyéb feladattal megbízni nem szabad. A felügyelettel megbízott személyek a munkavégzés időtartama alatt a helyüket nem hagyhatják el és a munkavégzés alatt sárga színű karszalagot kötelesek viselni.
- g) A berendezésekbe történő beszállással járó munkák tervezése során törekedni kell arra, hogy a berendezés hőmérséklete **5°C – 45°C** között legyen. Amennyiben ez nem megoldható, de megfelelő kiegészítő biztonsági intézkedésekkel van lehetőség az ezen intervallumon kívül eső hőmérsékleti körülmények megfelelő ellensúlyozására (pl.: műszaki – a beszállással érintett légtér rész hűtése vagy melegítése stb., szervezési – pihenőidő növelése, gyakoribb váltás megszervezése stb.), akkor e körülményeket és a biztonságos munkavégzés kiegészítő szabályait, feltételrendszerét minden esetben rögzíteni kell a munkavégzési engedélyben, illetve szükség esetén részletes műveleti utasítást is kell készíteni.
- h) A beszállási műveletet irányító munkahelyi vezetőnek a beszállási tevékenységet fel kell függesztenie, ha:
- a beszállási engedélyben rögzített műveletek befejeződtek,

- a zárt térben vagy közvetlen környezetében olyan nem biztonságos körülmények lépnek fel, amelyek a Beszállási engedélyben nem engedélyezettek,
 - nem egyértelműek a munkautasítások, illetve, ha a kommunikáció megszakad.
- i) A beszállási engedély iratmintáját, a tevékenység végzésére vonatkozó szabályokat a [7. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- j) Ha a beszállással járó munkavégzés tűzveszéllyel jár, akkor a beszállási engedéllyel együtt tűzveszéllyel járó tevékenységre vonatkozó munkavégzési engedélyt is ki kell adni.
- k) Nem minősül beszállásnak a veszélyes térbe segédeszköz benyújtásával végzett munka (pl. vízóra leolvasás vízóra leolvasó bottal).

5.4.5.4. Munkavégzési engedély lezárása vagy visszavonása

- a) A munkavégzési engedélyt lezártnak kell tekinteni, ha lejárt az érvényességi ideje, és nem került folytatódásként meghosszabbításra. A munkavégzési engedélyt abban az esetben is le kell zárni, ha az engedély érvényességi idején belül a kivitelező befejezi az engedélyben rögzített tevékenységet. A munka befejezését a munkavégzés helyszíni irányítója az engedélyen megadott értesítési címre köteles szóban és írásban bejelentenie, továbbá csatolnia a munka befejezését igazoló dokumentációkat.
- b) Az engedély kiadója a munkavégzési engedélyt köteles visszavonni, ha a munkavégzési engedélyben előírtak nem teljesülnek, vagy a munkavégzés körülményei, feltételei megváltoztak. A munkavégzési engedély visszavonása után a munkavégzés új engedély kiadásával engedélyezhető.
- c) Az alábbi személyek rendelkezhetnek a munkavégzés felfüggesztésével, és a munkavégzési engedély időleges vagy végleges visszavonásával kezdeményezhetik:
- Főmérnök, Mérnökségek vezetői, Üzemeltetés vezető, területi Üzemeltetés vezető, Informatika igazgató, ESZG vezető, Hírközlési vezető illetékesség szerint,
 - Munkavégzési engedélyt kiállító,
 - Felelős Műszaki Vezetők (Étv. alapján),
 - Építető megbízottja, vagy a koordinációért felelős személy,
 - Műszaki ellenőrök (Étv. alapján),
 - Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető, BEM szakemberek,
 - Üzemeltetői-, vagy szakfelügyeletet ellátó munkavállaló.

5.4.6. Koordináció

- a) Olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy az ott dolgozóakra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra az veszélyt ne jelentsen. A munkavégzés összehangolásáért felelős munkáltatót szerződésben vagy írásban rögzített megállapodásban kell megjelölni. A kijelölés hiányában a fővállalkozó felel a munkavégzés összehangolásáért, ha ilyen nincs, akkor az, akinek a területén a munkavégzés folyik. A munkafolyamatok összehangolásáért felelős személyt a munkavégzési engedélyen is meg kell jelölni.
- b) Az idegen munkáltató munkavállalói kötelesek együttműködni a biztonságos munkavégzés érdekében a Társaság és más vállalkozók munkavállalóival. Az együttműködés kiemelt területei:
- munkavédelmi és a munkavédelmi célú ellenőrzések rendje,
 - közösen használt létesítmények használati rendje,

- munkavégzési engedélyek kiadása,
 - beszállással vagy alkalmoszerű tűzveszéllyel járó munkavégzés,
 - veszélyes anyagok, készítmények és hulladékok kezelése,
 - robbanásveszélyes környezetben történő munkavégzés felügyelete,
 - emelési műveletek környezetében történő munkavégzés felügyelete,
 - egyéni védőeszköz-ellátás rendje,
 - elsősegélynyújtás, riasztás, mentés szabályozása,
 - munkabalesetek és/vagy káresemények kivizsgálása.
- c) A munkavégzés összehangolásának - a munkafolyamatok és azok ütemezése mellett - ki kell terjednie az érintett munkavállalók és munkavédelmi képviselők tájékoztatására.
- d) A 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet szerinti építési tevékenység esetén a tervező és a kivitelező munkavédelmi képzettséggel rendelkező biztonsági és egészségvédelmi koordinátort (továbbiakban koordinátort) köteles alkalmazni annak érdekében, hogy a kiviteli terv „biztonsági és egészségvédelmi tervfejezete” tartalmazza a szükséges munkavédelmi előírásokat az építés és az építési tevékenység hatókörében tartózkodó személyek vonatkozásában, valamint, hogy a kivitelezés során a biztonsági és egészségvédelmi tervben foglalt előírások alkalmazásra kerüljenek. A kivitelezés során a koordinátor feladata ezek ellenőrzése. A koordinátor ellenőrzési feladatait, valamint a helyszíni ellenőrzések során alkalmazandó ellenőrzési jegyzéket a VIG-19 Beruházási szabályzat melléklete tartalmazza.
- e) Amennyiben az FGSZ kivitelezési vagy karbantartási szolgáltatást nyújt külső fél részére, akkor a munkavédelmi szabályokat a szolgáltatást megrendelő munkavédelmi tárgyú szabályozásainak figyelembevételével kell meghatározni. A szolgáltatási szerződésben a Társaság képviselőjeként megnevezett személy felelős a munkavédelmi tárgyú tervek biztosításáért.
- f) A párhuzamos munkafolyamatok, vagy egymást követő különböző szakterületek koordinációját az FGSZ munkavállalói által végzett munkafolyamatoknál is alkalmazni kell.

5.4.7. Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységek munkavédelmi feltételei

- a) Szolgáltatási szerződés szerint végzett szerviztevékenységek (kivéve 5.4.7. c) pont) az alábbi munkavédelmi feltételek fennállása esetén kezdhetők meg és folytathatók:
- A szerviztevékenység végzéséhez az érvényes szolgáltatási szerződésben meghatározott feltételek rendelkezésre állnak (pl. szolgáltatási szerződés mellékletében meghatározott feltételek, SAP megrendelés stb.).
 - Szolgáltató rendelkezik a munka elvégzéséhez szükséges engedéllyel, a munkát végzők rendelkeznek a tevékenység ellátásához előírt szakképesítéssel, tűzvédelmi és munkabiztonsági ismeretekkel, birtokában vannak a biztonságos munkavégzéshez szükséges információknak.
 - A munkavégzéshez használt munkaeszközök és védőfelszerelések az előírásoknak, valamint a munkavégzés jellegének megfelelnek.
 - A Szolgáltató a földgázszállító rendszeren üzemmód változást nem végezhet, azt a szerviz részeként, kérésre kizárólag az Üzemeltető hajthatja végre.
 - Rendelkezésre áll a Megbízás a munkavégzésre az 5.4 pont szerint.
 - A Szolgáltató rendelkezik a tevékenységet szabályozó műveleti utasítással, ill. írott utasítással.
 - A Szolgáltató rendelkezik a jogszabályok által előírt munkavédelmi kockázatértékeléssel a végzett tevékenységre.

- A tevékenység végzéséhez az üzemeltetői felügyelet meghatározásra került, az FGSZ Zrt. helyszíni üzemeltetői felügyeletet biztosít a munkafolyamat teljes ideje alatt.
- Szolgáltató képviselője és a munkavégzési engedély kiadásra jogosult munkavállaló – szükség esetében a BEM szakértő bevonásával – elvégezte a tevékenység veszélyelemzését és a munkavédelmi feltételeinek meghatározását ([6. sz. Függelék](#)).
- A munkavédelmi feltételek meghatározásának folyamatába az FGSZ Zrt. BEM szakemberét bevonták.
- Amennyiben helyszíni munkavégzés történik az FGSZ Zrt. létesítményein a Szolgáltató munkavállalói a 8.1 pont szerinti oktatást követően vizsgát tettek.
- Potenciálisan robbanásveszélyes térben végzett tevékenység esetén a szolgáltatást végző Szolgáltató arra feljogosított munkavállalója a tevékenység végzésére a munkavégzési engedélyt kiállította a vonatkozó rendeletek alapján.

Fenti feltételek hiánytalan meglétét, az FGSZ felelős szakági mérnöke köteles ellenőrizni, aki az 5.4.3 g) bekezdés szerinti feltételeknek megfelel.

b) Szerviztevékenységek nem teljeskörű felsorolása:

- Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységek:
 - szoftver vagy applikáció karbantartása, javítása
 - PLC javítás
 - Szagosító berendezés javítás
 - Telepített gázkoncentrációmérő javítás
 - Weishaupt égőfej javítás
 - UPS karbantartás
 - Klíma karbantartás
 - Agregátor karbantartás
 - Biztonságtechnikai, tűzvédelmi felülvizsgálatok, tűzvédelmi műszaki megoldások karbantartása, javítása, ha nem Rb-s térben történik
 - Víz-, szennyvízkezelő berendezések szervizelése
 - Szagosítóanyag disztribúció, töltés, lefejtés
 - Nyomásszabályozók, gyorsárak, biztonsági lefúvatók, szerelvények javítása
 - Kazánok javítása, karbantartása
 - Műszerlevegő rendszerek karbantartása
 - Katódállomások és távfelügyeleti egységek javítása, karbantartása
 - Gázmintavétel laboratóriumi vizsgálathoz
- c) Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenység kizárólag Munkavégzési engedély kiadásával engedélyezhető, ha a tevékenység az 5.1. pont szerint kritikus tevékenységnek minősül.

5.5. Belépés engedélyezése

- a) A beléptetéssel kapcsolatos részletes szabályokat az FGSZ Zrt. Biztonsági szabályzata tartalmazza.
- b) Állandó felügyelet nélküli gázipari létesítmények vagy építési helyszínek esetén a belépést, távozást és a munkavégzéssel kapcsolatos információkat kötelező bejelenteni,
- saját- és üzemeltetői felügyelettel végzett vállalkozói teljesítés esetén: a Régiós diszpécsernek,
 - üzemeltetői felügyelet nélküli vállalkozói teljesítés esetén: a Biztonsági Központ munkatársának.

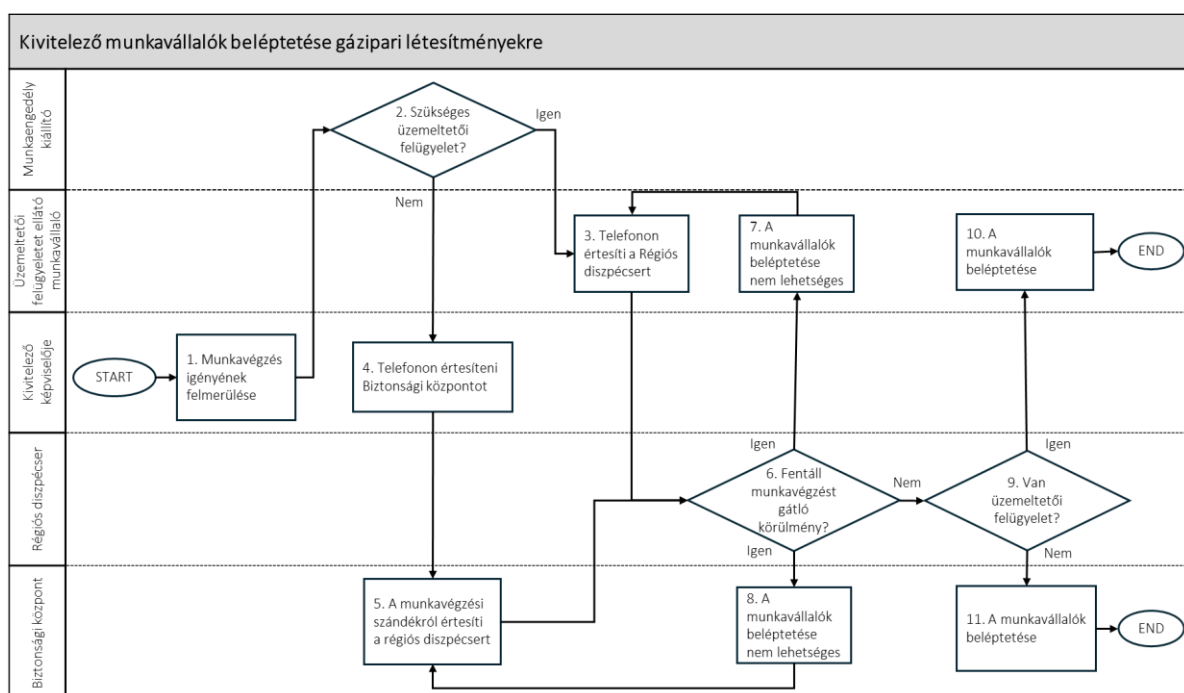
A bejelentést a belépő munkavállaló, a helyszíni munkairányító vagy az üzemeltetői felügyeletet ellátó munkavállaló végzi.

Érkezéskor:

- a munkát végző cég neve
- felelős helyszíni vezető neve és telefonszáma
- munkavégzők száma
- a munka megnevezés
- a munkavégzési engedély száma

Távozáskor:

- az elvégzett munkák
- a megkezdett, de be nem fejezett munkák
- esetleg tapasztalt rendellenességek

- c) Az idegen személyeket a létesítményekre történő belépés előtt tájékoztatni kell a betartandó szabályokról, valamint a veszélyhelyzetek esetén követendő magatartási szabályokról, a beszállítókat a Beszállítók menedzsmentje fejezetben meghatározott oktatásban és/vagy tájékoztatásban kell részesíteni. A szabályok megszegése esetén az idegen személyek felügyeletét ellátó munkavállaló köteles a felügyeletére bízott személyeket figyelmeztetni a szabályok betartására.
- d) Bejárások, szemlék, látogatások kizárólag a VIG-26 FGSZ Zrt. Biztonsági szabályzat vonatkozó előírásainak betartásával szervezhetők és bonyolíthatók le.
- e) A bejárason, szemlén, látogatáson részt vevő személyeket a várhatóan előforduló veszélyekről, kockázatokról, a szükséges megelőző és vészhelyzeti intézkedésekről és magatartási szabályokról hitelt érdemlő módon dokumentálva, előzetesen tájékoztatni kell.
- f) A közép feszültségű alállomásokon munkavállaló egyedül nem tartózkodhat. Az alállomáson való tartózkodás feltétele a VIG-3 szabályzat 5.4.5.1. c) pontja szerint, az ott tartózkodók és a helyszíni munkairányító a munkakezdés előtt dokumentált munkamegbeszélést tartson. Idegen személyzet köteles az üzemeltetői felügyeletet ellátó, feljogosított személy utasításait

maradéktalanul betartani: csak azokon a területeken tartózkodhat, ahol az üzemeltetői felügyeletet ellátó, feljogosított személy engedélyezi, és csak olyan tevékenységet végezhet, amire az üzemeltetői felügyeletet ellátó, feljogosított személytől engedélyt kapott.

5.6. Munkavégzés felügyelete

5.6.1. Munkavégzés helyszínén tartandó dokumentumok és eszközök

- a) Vállalkozó köteles munkavégzéskor a helyszínen elérhető formában biztosítani az alábbi dokumentumokat és azokat ellenőrzéskor bemutatni:
- munkaterület átadási vagy munkaterület biztosítása jegyzőkönyvet,
 - munkavégzési engedélyt,
 - biztonsági és egészségvédelmi tervet,
 - jóváhagyott emelési tervet (amennyiben emelési terv-köteles az adott munka),
 - biztonságtechnikai célú műszer (pl. légtérelvezető készülék) kalibrálási jegyzőkönyvét, ha a készüléken a kalibrálás jelölése nem helyezhető el,
 - a munkavégzéshez használt időszakos felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközök aktuális listáját és legutolsó felülvizsgálatot igazoló dokumentumokat (pl.: villamos biztonsági vizsgálati dokumentáció, emelőgép napló, időszakos felülvizsgálati (szerkezeti vagy fővizsgálati) jegyzőkönyvek stb.),
 - 3. kategóriás egyéni védőeszköz felülvizsgálatát igazoló dokumentumot és a használatot elrendelő munkáltatói igazolást,
 - veszélyes anyag és veszélyes keverék biztonsági adatlapját,
 - EBK kritikus munka esetén az 5.4.5.1 c) szerinti dokumentumokat (pl. Munkabiztonsági terv, másnéven Job Safety Analysis (röviden: JSA), LMRA, Toolbox),
 - energiaizolációs tervet.
 - papír alapú építési napló megnyitása esetén az építési naplót.
- b) A munkavállaló köteles magánál tartani:
- gépkezelői, járművezetői jogosítványát,
 - belépőkártyáját.
- c) A munkairányításával megbízott munkavállaló feladatai:
- az elvégzendő munka összehangolása,
 - a munkavégzés során alkalmazandó vezényszavak, jelzések meghatározása,
 - a fegyelem megkövetelése a munkavégzésben résztvevő személyektől,
 - az ellenőrzések és kontrollok elvégzése,
 - a munkaközi szünetek, pihenők elrendelése,
 - az FGSZ életvédelmi szabályainak betartása és betartatása,
 - a munkavégzés helyszíni irányítója építési munkaterületen köteles piros színű karszalagot viselni,
 - azonosított kockázati veszélyforrások megváltozása vagy új veszélyforrások megjelenése esetén a munkatevékenység felfüggesztése,
 - egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezési feltételei nem állnak rendelkezésre, a munkatevékenység felfüggesztése,
 - munkabaleset és/vagy káresemény bekövetkezése esetén a 6.2.1 pont szerinti értesítési kötelezettség elvégzése.

5.6.2. Légtérelvezés általános szabályai

- a) A munkavégzés megkezdése előtt meg kell határozni a szükséges és elégséges légtérelvező készülékek számát és fajtáit, pl. csőben mért gázösszetétel, munkatérben mért gázösszetétel, személyi védelmi eszköz, vagy folyamatosan mérő (akár telepített) légtérelvezők használata pl. hosszabb idejű egyhelyben végzett munkáknál. A légtérelvező készülék kezelésével megbízott munkavállalónak a légtérelvező készüléket, annak beállított riasztási szintjeit (pl. ARH 5 %, ARH 20 %-nál hang és fény jelzés), riasztás esetén követendő magatartási szabályokat ismernie kell.
- b) A munkavégzés helyszíni irányítója köteles a légtérelvezést érvényes kalibrálással rendelkező műszerrel elvégezni, ill. elvégeztetni:
 - a beszállással járó munka,
 - a potenciálisan robbanásveszélyes térben végzett alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységgel járó munka,
 - az engedély kiadója által meghatározott munka megkezdése és újrakezdése előtt, továbbá a munkavégzés során, a munkavégzési engedélyben meghatározott gyakorisággal.
- c) Az eredményeket légtérelvezési naplóban ([12. sz. Függelék](#)) kell dokumentálni. Amennyiben folyamatos gázkoncentráció mérés mellett történik a munkavégzés, a naplóba legalább a munka megkezdése előtti mérés időpontját és a mért értéket, valamint a munka befejezésének időpontját és a mért értéket kell felvezetni. A munka szüneteltetése esetén az újrakezdés időpontját, és az ebben az időpontban mért értéket kell feltüntetni.
- d) A légtérelvezést kizárólag olyan személy végezheti, aki megfelelő oktatásban részesült az alkalmazott műszer használatára vonatkozóan.
- e) A légtérelvező készülékeket legalább hetente egy alkalommal mintagázzal (bump-teszttel) ellenőrizni kell, amennyiben a technika feltételek ehhez rendelkezésre állnak. A beszállással végzett és az alkalmoszerű tűzveszélyes munkánál a munka megkezdése előtt kötelező a légtérelvező készülék működésének ellenőrzése.
- f) A légtérelvező készülékek előre beállított koncentráció értékeknél hang- és fényjelzéssel figyelmeztessenek a veszélyre. A mérőműszer robbanásbiztos kivitelű legyen, védelmi módja feleljen meg az előfordulható robbanásveszélyes gázoknak.
- g) A légtérelvező készülék éghető gáz szenzorjának kalibrációját metán gázra kell elvégezni. Ettől való eltérésre a munkavégzési engedély jóváhagyójának a munkavégzési engedélyen kötelező rendelkeznie.
- h) Tilos munkát végezni, ha az éghető gáz koncentrációja nyitott térben az ARH 40 %-ot, zárt térben az ARH 20 %-ot meghaladja.
- i) Veszélyes anyag kiáramlással járó üzemzavar esetén a gázkifúvással járó helyszín megközelítését, a kárhelyszín felderítését, a robbanásveszélyes légtér lehatárolását csak olyan munkavállaló végezheti, aki erre vonatkozó speciális oktatáson részt vett, az ott elhangzott megértéséről írásban nyilatkozott. Az oktatáson ismertetni kell a légtérelvező készülék(ek) használatát, a végrehajtandó feladatokat, a Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (10.2.2. fejezet szerinti SKET) ide vonatkozó tartalmát és az ehhez kapcsolódó egészségvédelmi és biztonságtechnikai szabályokat. Érintett munkakörök jellemzően: Geodéta, Technológiai szerelő, LDAR csoportvezető, Emissziós technológiai munkatárs.

5.6.3. Nem technológiai célú létesítményben történő munkavégzés felügyelete

- a) Az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás osztály a munkavégzés felügyeletének módját a Biztonsági Házirend figyelembevételével köteles meghatározni.
- b) Az engedély kiadója, vagy az általa megbízott személy a nem technológiai célú irodaépületben folyó karbantartási, javítási munkákat a vállalkozó munkavégzés irányítójával munkakezdés előtt köteles a helyszínen egyeztetni.
- c) Az építőmesteri és szakipari munkák munkaengedélyének kiadását az irodaépületekben és a hat területi központban az ESZG, míg más létesítmények esetében a Főmérnökség illetékes munkatársai végzik.

5.6.4. Üzemeltetői felügyelet

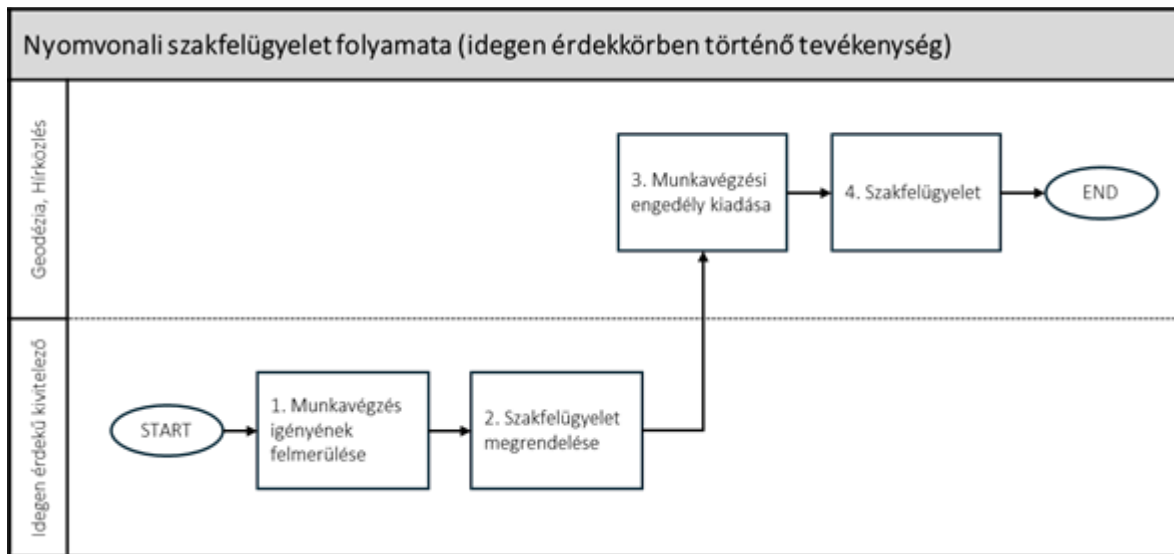
- a) Az üzemeltetői felügyelet feladata, hogy a földgáz szállítóvezetéken (tartozékain és alkotórészein), informatikai eszközein saját érdekkörű munkavégzés során ellenőrizze a kivitelezés műszaki színvonalát, az üzemeltetés-, valamint a biztonságos munkavégzés feltételeinek teljesülését.
- b) Az üzemeltetői felügyelet mellett végezhető tevékenységeket a **2. sz. melléklet** tartalmazza.
- c) Párhuzamosan történő munkafolyamatok esetén, az üzemeltetői felügyelet létszámát úgy kell meghatározni, hogy a kivitelezés műszaki színvonalának és a biztonsági követelményeinek teljesülése – folyamatos vagy időszakos ellenőrzése formájában – valamennyi munkaterületen biztosított legyen.
- d) Az üzemeltetői felügyelet elrendelésére a **2. sz. melléklet** alapján a munkavégzési engedély kiadója jogosult.
- e) A munkavégzési engedély kiadásának minden érintett vezetővel egyeztetni kell az üzemeltetői felügyelet feltételeit, ha az több vezető hatáskörét érinti.
- f) Az üzemeltetői felügyeletet ellátó személy feladatai:
 - ellenőrzi a kivitelezési tevékenység során megvalósuló gázipari technológia műszaki színvonalának (pl.: szigetelés, vezeték-, kábel takarás) megfelelőségét,
 - a biztonságos munkavégzéshez szükséges üzemeltetői feltételek biztosítása (pl. technológiai kapcsolások és funkciópróbák végrehajtása, biztonsági berendezések ellenőrzése stb.),
 - intézkedéseket tenni, ha a munkavégzés nem felel meg a munkavégzési engedélyben előírtaknak,
 - a munkát leállítani, a munkavégzés hatókörében tartózkodók veszélyeztetése, az üzemeltetés veszélyeztetése és a környezetvédelmi előírások megszegése esetén,
 - jelentést tenni a Régiós diszpécsernek az üzemvitelt érintő eseményekről,
 - ellenőrizni a munkaterületen tartózkodók belépési jogosultságát.

Az üzemeltető felügyelet ellátása során végzett ellenőrzési feladatok végrehajtását a [25. sz. Függelék](#) szerinti ellenőrző lista segíti.

- g) Nem kell üzemeltetői felügyeletet biztosítani:
 - Területigényes létesítményen, ha a munkavégzés nem a földgázszállító és hírközlő rendszeren történik, és nem veszélyezteti az üzemszerű működést.
 - A földgáz szállítóvezeték biztonsági övezetében végzett munkáknál, amelyek nem tartoznak a bányatörvény végrehajtási rendeletében meghatározott tilalmak alá.

- A Mérnökség vezetők és a területi Üzemeltetés vezetők által megjelölt munkavégzési helyszíneken.
- h) Ha az üzemeltetői felügyeletet adó személynek el kell hagynia a munkavégzés helyszínét, akkor köteles a munkavégzés irányítójával egyeztetni a jelenléte nélkül nem végezhető munkafázisokat. Az üzemeltetői felügyeletet adó személy köteles telefonon bejelenteni a Régiós Diszpécsernek a munkaterület elhagyásának időpontját.
- i) Földmunka végzése során üzemeltető felügyeletet adó FGSZ dolgozónak folyamatosan jelen kell lennie, és úgy kell helyezkednie (a munkavédelmi előírások betartásával), hogy ellenőrizni tudja a munkavégzésre vonatkozó előírások és tiltások betartását.

5.6.5. Nyomvonalai szakfelügyelet

- a) A földgázszállító vezeték és tartozékai megközelítésével vagy keresztezésével járó munkavégzési engedély iratmintáját a [8. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- b) A nyomvonalai szakfelügyelet feladata, hogy a Társaság működési területén, idegen érdekkörben történő tevékenység során biztosításra kerüljenek azok a feltételek, melyek a biztonságos üzemeltetés érdekében szükségesek.
- c) A Társaság honlapján megtalálható „Szakfelügyelet Megrendelő” nyomtatványt kitöltve a Geodézia vezetőnek, a Hírközlési csoportvezetőnek vagy az általuk erre írásban meghatalmazott munkatársának kell megküldeni. Ha munkavégzési engedély kiadása szükséges, akkor a munkavégzési engedély kérelem benyújtásával egy időben.
- d) A szakfelügyeletet igénylő megrendelése alapján a Társaság és a szakfelügyelet biztosítását kérő között szerződéses jogviszony jön létre a honlapon megtalálható „Az FGSZ Zrt. által üzemeltetett létesítményekre vonatkozó szakfelügyelet biztosításának általános szerződési feltételei” dokumentum szerinti tartalommal, mely szintén a Társaság honlapján található meg.
- e) A megküldött kérelem a szakfelügyeletet kérő által tett egyoldalú ajánlattételnek minősül, amely alapján a Társaságnak szerződéskötési kötelezettsége keletkezik, amennyiben a szerződéskötésnek nincs jogszabályi, vagy egyéb akadálya. A szakfelügyeletet igénylő és a Társaság között a „Szakfelügyelet biztosítása kérelem” nyomtatvány benyújtásával, annak időpontjában jön létre, az általános szerződési feltételek szerinti szakfelügyelet biztosítására vonatkozó szerződés.

- f) A szakfelügyeletet ellátó munkavállalók feladatai:
- ellenőrizni a Társaság által kiadott üzemeltetői nyilatkozatban és munkavégzési engedélyben foglalt előírások betartását,
 - leállítani a munkavégzést, ha
 - az nem felel meg a munkavégzési engedélyben és az üzemeltetői nyilatkozatban előírtaknak,
 - a munkavégzés személyeket és/vagy anyagi javakat veszélyeztet, illetve
 - fennáll a környezetkárosítás veszélye.
 - a Régiós diszpécser felé jelentést adni a munkavégzés jelentősebb eseményeiről.

A szakfelügyelet ellátása során végzett ellenőrzési feladatok végrehajtását a [25. sz. Függelék](#) szerinti ellenőrző lista segíti.

- g) Kizárólag szakfelügyelet mellett végezhető minden olyan tevékenység, ami a Társaság által üzemeltetett földgázvezeték rendszere és tartozékaira hatással lehet, biztonságos üzemeltetését, üzemszerű használatát befolyásolhatja. Különös tekintettel:
- Biztonsági övezetben, a csővezeték tengelyétől számított 5-5 m távolságon belül, távkábelek esetében 1-1 m távolságon belül, ha a munka a vezeték vagy a kábel feltáráásával jár, vagy ezen távolságokon belüli, 60 cm-nél mélyebb földmunkavégzés történik.
 - Biztonsági övezet közelében végzett felszíni munkák, melyeknek közvetett hatása kedvezőtlen fizikai, kémiai hatást fejthet ki a földalatti szállítóvezeték és kábelek állapotára. Jellemző tevékenységek: felszín feletti közműkeresztezések, villamos szabadvezetéki hálózatok építése, közút- keresztezések.
 - Biztonsági övezetben, ha párhuzamos vezetékű, nyomvonal jellegű létesítményen építési munkák folynak, ez alól felmentés adható, amennyiben a munka hosszú kivitelezési idővel kerül megvalósításra. A szakfelügyelet módját és a létesítmények védelmét egyedileg, a kiadásra kerülő üzemeltetői nyilatkozatban kell meghatározni.
 - Biztonsági övezetben, ha olyan mezőgazdasági munkák folynak, melyek egyedi engedélyek alapján befolyásolhatják a szállítóvezeték, kábel és tartozékainak állapotát.
 - Szakfelügyelet mellett kötelező végezni azokat a földmunkákat, ahol megállapított a vezeték/kábel takarási hiánya!
- h) Földmunka végzése során szakfelügyeletet adó FGSZ dolgozónak folyamatosan jelen kell lennie, és úgy kell helyezkednie (a munkavédelmi előírások betartásával), hogy ellenőrizni tudja a munkavégzésre vonatkozó előírások és tiltások betartását.
- i) Ha a szakfelügyeletet adó személynek el kell hagynia a munkavégzés helyszínét, akkor köteles a munkavégzés irányítójával egyeztetni a jelenléte nélkül nem végezhető munkafázisokat. A szakfelügyeletet adó személy köteles telefonon bejelenteni a Régiós Diszpécsernek a munkaterület elhagyásának időpontját.

5.6.6. Üzemeltetői, illetve szakfelügyelet igazolása

- a) A szakfelügyelet jelenlétét naponta kell dokumentálni, és a honlapon megtalálható „Szakfelügyelet igazolás” kitöltésével legkésőbb a szakfelügyeleti tevékenység befejezésekor kell igazoltatni.
- b) A kompresszorállomásokon végzett munkák esetében az üzemeltetői felügyeletet nem kell igazolni, az eseményeket az állomási naplóban kell rögzíteni.

5.6.7. Intézkedés idegen érdekkörben végzett munka során észlelt szabálytalanságok, biztonsági övezetsértések esetén

- a) A Társaság a földgázszállító vezetékek és tartozékainak biztonsági övezetére előírt tilalmak és korlátozások betartását rendszeresen ellenőrzi. Azok megsértése esetén a Geodézia osztály - önálló hírközlési létesítmény esetén Hírközlési csoport - köteles a biztonsági övezettel érintett ingatlan tulajdonosát, kezelőjét vagy használóját határidő tűzésével felszólítani a jogsértő állapot megszüntetésére és az eredeti állapot helyreállítására.
- b) Amennyiben az a) pont szerinti határidő eredménytelenül telik el, a Geodézia osztály, Hírközlési csoport ezt haladéktalanul bejelenti a bányafelügyeletnek a szükséges hatósági intézkedések megtétele érdekében. Ha biztonsági okokból azonnali intézkedés megtétele szükséges, a Geodézia osztály, Hírközlési csoport közvetlenül intézkedik a jogsértő állapot megszüntetése iránt, amit az ingatlan tulajdonosa, kezelője vagy használója tűrni köteles.
- c) A bányafelügyelet a biztonsági övezet megsértőjét határidő tűzésével kötelezi a jogsértő állapot megszüntetésére.
- d) Földgáztechnológia esetén a Nyomvonalfelügyelet csoportvezető, hírközlési technológia esetén az illetékes Hírközlési csoportvezető köteles értesíteni:
 - A biztonsági övezet súlyos megsértése (pl. azonnali intézkedéssel nem kezelhető esetek, amelyek akadályozzák a technológiához történő hozzáférést üzemzavarelhárítás esetén, vagy veszélyeztetik a technológia biztonságos üzemeltetését) esetén a Főmérnököt és az Üzemeltetés vezetőt, a földgázszállító rendszer és tartozékainak megsértése, sérülése esetén fentiekben túl az illetékes Mérnökségek vezetőit, az érintett területi Üzemeltetés vezetőt, illetve az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőt.
 - Környezetszennyezés, természetvédelmi károkozás esetén a Zöld Átmenet Iroda (továbbiakban: ZÁI) vezetőt.
 - Az illetékes Bányafelügyelet, ha az üzemeltetésében álló szállítóvezeték és/vagy alkotórészét, tartozékát a 20/2022 (I.31.) SZTFH rendelet 37. § (2) és (3) bekezdésében, illetve a (6) bekezdésben foglalt tilalmak megsértésével megrongálták. A Bányafelügyeleti bejelentést a rongálásról történő tudomásszerzést követő három munkanapon belül kell megtenni a 20/2022 (I.31.) SZTFH rendelet 38. § (10) és (11) bekezdése szerinti adattartalommal. Ebben az esetben a Jog és Szabályozás igazgatóság Jog funkcionális területét is értesíteni kell.
- e) Gázipari technológia esetén a Geodézia osztály, önálló nyomvonalú hírközlési létesítmények esetén az illetékes Hírközlési csoport, önálló nyomvonalú katódvédelmi létesítmények esetén a Villamos, műszer és hírközlés mérnökség tisztázza a károkozás körülményeit, a kár nagyságát és a károkozó felelősségét. A károkozótól a felelősség elismeréséről nyilatkozatot kell kérni ([13. sz. Függelék](#)).

6. RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK JELENTÉSE, KIVIZSGÁLÁSA

- a) Minden a Társaság működésével összefüggésben bekövetkezett eseményt, amely személyi sérülést vagy megbetegedést, illetve az eszközökben, a környezetben vagy a Társaság jó hírnevében kárt okozott vagy okozhatott volna (kvázi események), osztályozni (ESET 0-5 besorolás), és az osztályozás alapján jelenteni kell. Ezen eseményeket a továbbiakban rendkívüli eseményként kezeljük. A bejelentett események kivizsgálásának elrendeléséről az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető dönt a 6.3.2. pontban meghatározottak szerint.

- b) Rendkívüli esemény bekövetkezhet munkaidőben, munkahelyi szünetben, „home-office” munkavégzés alatt, a munkavégzés helyszínére menet, a munkavégzés helyszínéről a lakhelyre (szállásra) menet során.
- c) Rendkívüli esemény történhet a Társaság saját munkavállalójával, a Társaság területén tevékenységet végző idegen munkáltató munkavállalójával, egyéni vállalkozóval, vagy a Társaság területére nem munkavégzés céljából belépő személlyel.

6.1. Elsődleges eseménykezelés

- a) Rendkívüli esemény bekövetkezésekor, az elsődleges eseménykezelés keretében az intézkedési sorrend minden esetben a következő, amennyiben az egyes pontok értelmezhetőek az adott eseménynél:
 - az emberi élet mentése,
 - a további személyi sérülések megakadályozása,
 - elsősegélynyújtás,
 - a fentiekkel lehetőség szerint egy időben a mentésben, azonnali orvosi beavatkozásban, kárelhárításban résztvevők (pl. tűzoltóság, mentők, katasztrófavédelem stb.) értesítése,
 - a károk, veszélyt okozó tényezők (pl. tűz, veszélyes anyag) tovább terjedésének megakadályozása, az esemény felszámolása,
 - az esemény helyszínének biztosítása, elkerítése, őrzése, ideértve a helyszín védelmét az időjárás hatásaitól,
 - amennyiben ez lehetséges, úgy fénykép- és/vagy videofelvételek, illetve helyszínrajzok készítése az esemény helyszínéről a BEM és TB szakemberek bevonásával, mely során figyelemmel kell lenni az esetleges veszélyes körülményekre (pl. földgáz szabadba kerülése esetén a robbanásveszélyre),
 - tárgyi bizonyítékok gyűjtése és megfelelő tárolása,
 - tanúk azonnali, dokumentált meghallgatása, amennyiben szükséges.
- b) Az elsődleges eseménykezelés lépéseinek végrehajtása az eseményt észlelő munkavállaló feladata, amennyiben az közvetlenül nem veszélyezteti saját vagy mások életét, testi épségét. A környezetszennyezés esetén, a szennyezéssel kapcsolatos azonnali kárenyhítést, szennyezés felitátását, felszedését a helyi körülmények figyelembevételével azonnal meg kell kezdeni.
- c) A szükséges lépések meghatározása és ezek végrehajtása az esemény észlelésének időpontjában a területen tartózkodó, munkavégzés irányítással megbízott munkavállaló feladata.
- d) A tűz esetén követendő magatartási szabályokat a 10.1.6.2. pont tartalmazza.
- e) Környezetszennyezések elhárításával kapcsolatos feladatokat és eljárásrendet a VIG-20 Környezetvédelmi szabályzat tartalmazza.

6.2. Rendkívüli események jelentése, minősítése

6.2.1. Rendkívüli események jelentése a helyszínről

- a) A Régiók működési területén bekövetkezett rendkívüli eseményt az esemény sérültje, vagy észlelője szóban (személyesen vagy telefonon) köteles haladéktalanul jelenteni a munkahelyi vezetőjének, és a Régiós diszpécsernek.
- b) A Társaság siófoki vagy budapesti munkahelyein történt rendkívüli eseményt annak elszenvedője, vagy észlelője szóban (személyesen vagy telefonon) köteles haladéktalanul jelenteni a közvetlen munkahelyi vezetőjének.

- c) A Régiók működési területén tartózkodó Vállalkozó köteles az általa észlelt vagy elszenvedett rendkívüli eseményt haladéktalanul jelenteni a területileg illetékes Régiós diszpécsernek. Ha a rendkívüli esemény nem Régiók működési területén történik (pl. Siófok központ) a jelentést a munkavégzést megrendelő szervezeti egység vezetőjének köteles megtenni a Vállalkozó.
- d) Ha az esemény észlelője/elszenvedője a jelentés megtételében akadályoztatva van, akkor a munkavégzés irányításával megbízott munkavállaló köteles a szóbeli jelentést megtenni.
- e) A szóbeli jelentés minimális tartalma a következő:
- a bejelentő neve, telefonszáma
 - az esemény (észlelésének) időpontja,
 - az esemény helyszíne,
 - az esemény rövid ismertetése,
 - ha van, a személyi sérülés/ek tényét,
 - ha van, a környezet veszélyeztetésre vonatkozó adatok,
 - megtett és (ha ismert) tervezett intézkedések.

6.2.2. A rendkívüli esemény előzetes minősítése, tovább jelentése

- a) A 6.2.1 pont szerint információt szerző munkahelyi vezető, Régiók működési területén a munkahelyi vezető, munkaidőn kívül a műszaki ügyeletes a területileg illetékes BEM szakemberrel egyeztetve elvégzi az esemény előzetes minősítését a **3. sz. mellékletben** található ESET értékelő mátrix alapján.
- b) ESET2 vagy annál súlyosabb minősítésű esemény bekövetkezéséről az észlelést követően telefonon haladéktalanul tájékoztatni kell a Rendszerirányító Központot (továbbiakban RIK), melynek megtételéért 6.2.1. pont szerint információt szerző munkahelyi vezető, Régiók működési területén történt rendkívüli esemény vonatkozásában a Régiós diszpécser felelős.
- c) A Régiós diszpécser ezt követően telefonon értesíti a rendkívüli eseményről az Üzemeltetés vezetőt, a Főmérnököt, és a területi Üzemeltetés vezetőt, munkaidőn kívül a műszaki ügyeletes.
- d) Rendkívüli eseménnyel kapcsolatos bejelentés érkezhet a RIK-hez Társaságon kívülről is (pl. lakosság, gázszolgáltató, szomszédos létesítmény üzemeltetője, elsődleges veszélyhelyzeti beavatkozók - Katasztrófavédelem, Rendőrség stb.). Amennyiben a bejelentés nem a RIK-hez, vagy a Régiós diszpécsterszolgálathoz érkezik be, akkor a bejelentést fogadó munkavállaló köteles az illetékes diszpécsterszolgálatot, vagy a RIK-et erről haladéktalanul értesíteni.
- e) ESET2 vagy annál súlyosabb minősítés esetén az esemény bekövetkezéséről a RIK SMS-értesítést küld az észlelést követően haladéktalanul az alábbi címzett körnek (kivételek MOL VDK):

Esemény előzetes minősítése Értesítendő személy/szervezeti egység	ESET 0 (kvázi) ESET 1	ESET 2 ESET 3	ESET 4 ESET 5
Elnök-vezérigazgató	Nincs tovább jelentési kötelezettség	X	X
Vezérigazgató		X	X
Igazgatók		X	X
Főmérnök		X	X
Üzemeltetés vezető		X	X
területi Üzemeltetés vezetők		X	X
Mérnökség vezetők		X	X
Geodézia vezető		X	X
Rendszerirányítás és Egyensúlytartás vezető		X	X
Kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető		X	X
Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető		X	X
Humán Erőforrás vezető, kommunikációs szakértő		X	X
MOL VDK			X

ESET4 vagy ESET5 minősítés esetén az esemény bekövetkezéséről a RIK az észlelést követően haladéktalanul telefonon értesíti MOL VDK-t!

- f) A bekövetkezett rendkívüli eseményekről a [14. sz. Függelék](#) szerinti ESET jelentést kell kitölteni. Az ESET jelentés kitöltése és g) pont szerinti megküldése a munkahelyi vezetők, Régiók működési területén a területi Üzemeltetés vezető, munkaidőn kívül a műszaki ügyeletes felelőssége.
- g) Az írásbeli ESET jelentést ESET 2-5 minősítés esetén **1 órán belül**, ESET 0-1 minősítés esetén **4 órán belül** kell megküldeni az alábbi címzett körnek:
- flowcontrol@fgsz.hu
 - Üzemeltetés vezető (régiók működési területén)
 - területi Üzemeltetés vezető (adott régió működési területén)
 - A rendkívüli eseménnyel érintett személy munkahelyi vezetője,
 - Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető,
 - Kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető
 - BEM szakértő (területileg illetékes),
 - ZÁI vezető (környezetszennyezés esetén)
 - ebk@fgsz.hu,
 - jarmu@fgsz.hu (gépjármű káresemény esetén).

Fentiek alól kivételt képeznek azok a közúti gépjárműbalesetek, ahol személyi sérülés nem történt, az anyagi kár nem jelentős (tipikusan ESET0-1, pl. kavicsfelverődés), amikor az ESET jelentést legkésőbb az esemény bekövetkezését, észlelését követő munkanap munkazárásig kell megküldeni.

A gépjármű eseményekkel kapcsolatos ESET jelentéseket az Üzemeltetés főosztályánál a gépjármű ügyintézővel megbízott személy, munkaidőn kívül a Régiós diszpécser készíti és küldi meg.

Amennyiben a rendkívüli esemény ESET minősítése a rendelkezésre álló információk alapján az idő előrehaladtával változik a kezdeti minősítéshez képest, akkor az érintetteket az új ESET minősítésről haladéktalanul tájékoztatni kell, új ESET jelentést kell küldeni és a 6.2 – 6.8 pontok előírásait az új ESET minősítésnek megfelelően kell alkalmazni.

6.2.3. A RIK és más szervezeti egységek jelentési feladatai

- a) A RIK-nek az ESET 0-1 minősítésű rendkívüli eseménnyel kapcsolatban jelentési kötelezettsége nincs.
- b) A RIK az ESET 2 - 5 minősítésű ESET jelentést a beérkezést követően haladéktalanul továbbítja a 6.2.2 e) pont szerinti címzett körnek, kivétel MOL VDK.
- c) A földgázszállító rendszeren előforduló azonnali intézkedést igénylő hibák jelentését a VIG-2 szabályzat szerint kell megtenni.
- d) A 6.2.3 c) ponttal nem érintett rendkívüli események esetén a hatóságokat munkaidőben az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető, munkaidőn kívül a RIK, az esemény észlelését követően szóban azonnal tájékoztatja.
- e) A hatóság részére bejelentendő események körét, az érintett hatóságokat és elérhetőségüket a Társaság intranet portálja tartalmazza ([Rendkívüli EBK események \(fgsz.hu\)](#)), melynek a munkaidőn kívüli jelentéstétel miatt a RIK diszpécsernél papíralapon is rendelkezésre kell állni. A fenti információkat az Egészségvédelem és Biztonságtechnika, ill. a ZÁI osztály fél évente felülvizsgálja, szükség esetén aktualizálja.
- f) A szóbeli bejelentés minimális tartalma a következő:
- Bejelentő neve, beosztása,
 - „A bejelentést az FGSZ Zrt. nevében eljárva teszem.”,
 - az esemény (észlelésének) időpontja, és helyének megjelölése,
 - az esemény rövid ismertetése,
 - a sérültek állapotára vonatkozó adatok megadása (Ha a sérült nem a Társaság munkavállalója, akkor azt is közölni kell),
 - a környezet veszélyeztetésre vonatkozó adatok (pl. közút, ill. vasút forgalma, lakott terület távolsága, szabadba jutott veszélyes anyag és annak becsült mennyisége stb.),
 - megtett és (ha ismert) tervezett intézkedések,
 - bejelentő telefonszáma, (ha ismert) a havária vezető neve és telefonszáma.
- g) A szóbeli bejelentés időpontját, a bejelentést fogadó személy nevét és beosztását, valamint az általa elrendelt intézkedéseket a bejelentést végző dokumentálja. Ha a bejelentést az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető teszi, ennek megtörténtét a RIK-hez köteles jelenteni.
- h) Az érintett hatóságok felé **írásbeli** bejelentést kell tenni a rendkívüli esemény bekövetkezését követő **4 órán belül, 24 órán belül, bizonyos esetekben a következő munkanapon**. A hatóságok felé jelentendő rendkívüli események körét, és az egyes rendkívüli eseményekhez kapcsolódó jelentési kötelezettségeket a Társaság intranet portálja tartalmazza ([Rendkívüli EBK események \(fgsz.hu\)](#)). Az írásbeli bejelentést az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető, környezetszennyezés esetén a ZÁI vezető készíti el a Földgázszállító gázüzemi műszaki vezetővel egyeztetve.
- i) A RIK a csatlakozó rendszerüzemeltetők üzemeltetésének megzavarásával járó események bejelentését a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel kötött együttműködési megállapodásokban szabályozott módon teljesíti.
- j) A csatlakozó földgáz rendszerüzemeltetőket érintő súlyos üzemzavar esetén szükséges intézkedésekről és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) felé történő jelentés rendjéről az IG-3 szabályzat rendelkezik.
- k) A Társaság válsághelyzet esetén a GET 95/A-98/A. § és a 399/2023. (VIII. 24.) Korm. rendelet szabályai szerint jár el.

- l) Ha a Társaság munkavállalója szenved súlyos balesetet, a sérült munkáltatói jogkört gyakorlója értesíti a sérült közeli hozzátartozóját a Humán Erőforrás vezetővel történt előzetes egyeztetést követően.
- m) Ha hallgatót a szakképesítése megszerzéséhez szükséges, a Társaságnál töltött gyakorlati képzése során (tanrendben előírt kötelező szakmai gyakorlaton) éri baleset, a Humán Erőforrás vezető értesíti erről az oktatási intézményt.
- n) Ha a Társaság területén tartózkodó külsős munkavállaló vagy látogató a súlyos baleset sérültje, akkor a sérült munkáltatójának (annak hiányában közeli hozzátartozójának) értesítéséről a Jog és Szabályozás igazgató intézkedik.
- o) A VIG-26 szabályzat szerinti biztonsági esemény bekövetkeztekor a rendészeti szervekkel történő kapcsolattartás a Társasági Biztonság vezető felelőssége.

6.3. Az ESET vizsgálati csoport

6.3.1. Az ESET vizsgálati csoport résztvevői

- a) Az ESET vizsgálati csoportnak minimum 2 tagból kell állnia, közülük egy főt minden esetben ki kell nevezni a vizsgálati csoport vezetőjének. Az ESET vizsgálati csoport létszámát és összetételét a rendkívüli esemény típusa és előzetes minősítése alapján kell meghatározni.
- b) Személyi sérüléssel járó esemény kivizsgálásában biztosítani kell a munkavédelmi képviselő, illetve a FEÜ orvos részvételét. A súlyos munkabaleset (ESET 3-5) kivizsgálásában a FEÜ orvos részvétele kötelező.
- c) Abban az esetben, ha a Társaság munkavállalójának jogi felelőssége merülhet fel az esemény kapcsán, a vizsgálatba be kell vonni a Jog és Szabályozás igazgatót, a munkáltatói jogkört gyakorló vezetőt, az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőt, a Társasági Biztonság vezetőt és a Humán Erőforrás vezetőt, vagy az általuk delegált személyt.
- d) Amennyiben veszélyes áru szállítása, csomagolása, berakása, töltése vagy kirakása során baleset vagy káresemény következett be, az esemény kivizsgálásába be kell vonni a Társaság veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóját (továbbiakban: ADR tanácsadó).
- e) Ha a Társaság területén tartózkodó külső munkavállalót vagy látogatót ér rendkívüli esemény, akkor az esemény kivizsgálásában biztosítani kell a sérült képviselőjének részvételét.

6.3.2. Az ESET vizsgálati csoport kinevezése

- a) Az ESET vizsgálati csoportot a rendkívüli esemény bejelentését követő 2 munkanapon belül ki kell jelölni.
- b) ESET 0-2 előzetes minősítés esetén az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető dönt a vizsgálati csoport összetételéről. Környezetszennyezés esetén az ESET vizsgálati csoport összetételéről az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető és a ZÁI vezető előzetesen egyeztet.
- c) ESET 3-5 előzetes minősítés esetén az ESET vizsgálati csoport összetételére és a vizsgálati csoport vezetőjének személyére az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető tesz javaslatot, környezetszennyezés esetén a ZÁI vezetővel egyeztetetten a HR és Társasági Szolgáltatások (továbbiakban: HRTÁSZ) igazgató felé, amely javaslattal kezdeményezi az ESET vizsgálat lefolytatását. HRTÁSZ igazgató döntése eredményéről e-mailben értesíti az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőt.

- d) Az ESET vizsgálati csoport tagjainak és a vizsgálati csoport vezetőjének az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető e-mail formájában megbízást küld. A megbízás tartalmazza a vizsgálati csoport tagjainak és vezetőjének nevét és munkakörét, a csoport vezetőjének feladatait, a vizsgálat célját és a vizsgálat lezárásának határidejét. A megbízáshoz csatolni kell az ESET jelentést.

6.3.3. Majdnem baleset (kvázi esemény)

- a) A Társaságnál a majdnem baleseteket be kell jelenteni, ki kell vizsgálni, és nyilván kell tartani. A bejelentést az észlelő személynek a jelen szabályzat 6.2. pontja szerint kell bejelentenie, a [14. sz. Függelék](#) kitöltésével. Minden majdnem balesetet ki kell vizsgálni, és a hasonló balesetek megelőzésére intézkedést kell hozni.
- b) A majdnem balesetek teljes körű nyilvántartásáért, az események elemzéséért az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető a felelős.

6.3.4. Kivételek

- a) ESET0-1 minősítésű, gépjárművet érintő káresemény esetén az esemény vizsgálata és kezelése a VIG-11 és VIG-12 szabályzat szerint történik.
- b) A földgázszállító rendszeren előforduló azonnali intézkedést igénylő hibák vizsgálata, kezelése a VIG-2 szabályzat szerint történik.
- c) Abban az esetben, ha a földgázszállító rendszeren előforduló azonnali intézkedést igénylő hibák előzetes minősítése során az ember/szennyezés/társadalom kategóriák valamelyike legalább 2-es besorolású, akkor az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető ill. a ZÁI vezető érintettségétől függően a VIG-2 szabályzat szerinti vizsgálati csoportba további résztvevőket javasolhat.

6.4. Rendkívüli esemény kivizsgálása

- a) Amennyiben a vonatkozó VIG-2 szabályzat alapján a Felelős gázüzemi műszaki vezető haváriának minősíti a rendkívüli eseményt, abban az esetben a vizsgálatot a Havária Vizsgáló Bizottság folytatja le a VIG-2 szabályzat előírásai szerint. Kivételt képeznek ez alól a jelen 6.4. pont f) alpontjának alábbi, halasztást nem tűrő tevékenységei:

- esemény helyszínének alapos vizsgálata, a helyszín adatainak rögzítése (fénykép, helyszínrajz, leírás);
- esemény helyszíni bizonyítékainak összegyűjtése, rögzítése;
- eseménnyel érintett személyek, szemtanúk, munkavállalók meghallgatása.

A fenti tevékenységeket az ESET vizsgáló csoport haladéktalanul elvégzi annak érdekében, hogy az információk ne vesszenek el addig, amíg a Havária Vizsgáló Bizottság megkezdte működését. A fenti tevékenységekről készült előzetes vizsgálati jelentést ([15. sz. Függelék](#)) az ESET vizsgáló bizottság vezetője a Havária Vizsgáló Bizottságnak és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőnek haladéktalanul megküldi. Amennyiben valamely rendkívüli esemény kapcsán az előzetes vizsgálati jelentés valamely munkavállaló kötelezettségszegését állapítja meg, a Társasági Biztonság vezető haladéktalanul értesíti a munkáltatói jogkörgyakorlót annak érdekében, hogy a munkáltatói jogkörgyakorló szükség esetén megtehesse az esetleges további munkajogi lépéseket.

- b) A rendkívüli esemény vizsgálata során meg kell határozni az eseményhez vezető okokat annak érdekében, hogy javító intézkedéseket lehessen végrehajtani a hasonló esetek megelőzése, elkerülése érdekében.

- c) A vizsgálat során a veszélyes gyakorlatokra és körülményekre kell fókuszálni, fel kell tárni és meg kell szüntetni a rejtett hibákat, valamint az esemény ismétlődésének kockázatát olyan alacsony szintre kell csökkenteni, hogy a fennmaradó kockázatok mellett az esemény ismétlődésének valószínűsége elhanyagolható mértékű legyen.
- d) Az eseményvizsgálatot amilyen gyorsan csak lehet, el kell kezdeni és le kell folytatni. A vizsgálati jelentést a rendkívüli esemény bekövetkezését követő **30 napon belül véglegesíteni kell**. A három munkanapot meghaladó munkaképtelenséggel járó munkabaleset esetén **a munkabaleseti jegyzőkönyvet** legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8. napjáig kell véglegesíteni és megküldeni a Bányafelügyelet illetékes szervezete részére.
- e) Az ESET vizsgálati csoport vezetőjének feladatai:
- a kivizsgálás célkitűzéseinek való megfelelés biztosítása;
 - egyetértés biztosítása a csoport tagjai között a jelentés tartalmát illetően;
 - a zárójelentés teljességének és tárgyyszerűségének ellenőrzése és igazolása.
- f) Az eseményvizsgálat gyakorlata a következőket kell, hogy magában foglalja:
- tények megállapítása,
 - esemény helyszínének alapos vizsgálata, a helyszín adatainak rögzítése (fénykép, helyszínrajz, leírás),
 - bizonyítékok összegyűjtése, rögzítése,
 - érintett személyek, szemtanúk meghallgatása,
 - dokumentumok, utasítások, szabályzatok, vonatkozó jogszabályok átvizsgálása,
 - bizonyítékok ellentmondásainak tisztázása és a hiányzó információk beazonosítása,
 - további tényezők és lehetséges kiváltó okok rögzítése, beleértve az emberi tényezőt is,
 - javaslatok, javító intézkedések megfogalmazása,
 - valamennyi javaslatot végrehajtandó intézkedések formájában kell megfogalmazni és egyértelműen meg kell határozni a végrehajtásért felelős személyeket és a megvalósításra megszabott teljesítési határidőket. A végrehajtásért felelős személy csak vezető beosztású munkavállaló lehet.
- g) Az eseményvizsgálatot ESET vizsgálati jegyzőkönyvben kell dokumentálni. Az ESET vizsgálati jegyzőkönyv formátuma a [15. sz. Függelék](#) -ben található, mely iránymutatásként szolgál a vizsgálat dokumentálásához.
- h) Az ESET vizsgálati csoport által aláírt jelentést és a vizsgálat során kiállított egyéb dokumentációkat a vizsgálati csoport vezetője megküldi az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőnek jóváhagyásra. Környezetszennyezések esetén a jóváhagyást megelőzően az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető egyeztet a ZÁI vezetővel.
- i) Az ESET0-2 minősítésű esemény vizsgálati jelentését az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető, ESET3 minősítésű esemény jelentését a HRTÁSZ igazgató, ESET 4-5 minősítésű esemény vizsgálati jelentését a Vezérigazgató hagyja jóvá.
- j) Jóváhagyást követően az ESET vizsgálati jegyzőkönyvet meg kell küldeni a kivizsgálásban érintett szervezeti egységek igazgatóinak, vezetőinek, a vizsgálatban részt vevőknek, az Üzemeltetés vezetőnek és a helyesbítő intézkedések megvalósulásáért felelős vezetőknek, havária esetén a Havária Bizottságnak, továbbá amennyiben az eset kivizsgálása során valamely munkavállaló általi szabályszegés merül fel, úgy a munkavállaló munkáltatói jogkör gyakorlója részére.
- k) A földgázszállító rendszeren előforduló azonnali intézkedést igénylő hibák vizsgálati dokumentációját a VIG-2 szabályzatnak megfelelően a Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető hagyja jóvá.

6.5. Helyesbítő intézkedések

- a) A jóváhagyott helyesbítő, megelőző intézkedéseket az FGSZ Helyesbítő Intézkedések SharePoint oldalra fel kell tölteni felelős és határidő megjelöléssel, amelyért az ESET vizsgálati csoport vezetője felelős. Az intézkedések határidőre történő megvalósításáért az ESET vizsgálati jegyzőkönyvben megnevezett vezető felelős.
- b) A helyesbítő, megelőző intézkedések nyilvántartása és nyomonkövetése az FGSZ Helyesbítő Intézkedések SharePoint oldalon történik (Elérhetőség: [Nyomonkövetés - Minden folyamat](#)).

6.6. Dokumentumkezelés, adatnyilvántartás

- a) A három munkanapot meghaladó munkaképtelenséggel járó munkabalesetet nyilvántartásba kell venni. A munkabaleseti nyilvántartásban a munkabaleseteket vezetni kell. A nyilvántartást a síófoki központban összesítve, és a területi központokban külön-külön is vezetni kell. A nyilvántartás vezetéséért, a munkabalesetek hatósági bejelentésért az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető felelős.
- b) A munkabaleseti nyilvántartásnak tartalmaznia kell a Munkavédelmi Törvény 64. § (3) és a 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet 5. § (2) bekezdésekben meghatározott adatokat.
- c) A foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíciós esetek kivizsgálása, dokumentálása, hatósági jelentése során a 27/1996. (VIII. 28.) NM rendeletet előírásait kell betartani. A fokozott expozíciós eseteket ki kell vizsgálni a tudomásszerzést követő 30 napon belül, illetve különösen bonyolult esetben 60 napon belül. Az okokat fel kell tární és intézkedni szükséges a további fokozott expozíciós esetek megelőzése érdekében. A kivizsgálást a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa, a BEM szakember és a munkavédelmi képviselő bevonásával kell lefolytatni. A vizsgálatról a hivatkozott rendelet szerinti jegyzőkönyvet kell kiállítani személyenként.
- d) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály – a jogszabályi előírás alapján külön nyilvántartásban kezelt munkabaleseti nyilvántartás kivételével - minden rendkívüli eseményt tartalmazó összesített ESET nyilvántartást vezet.
- e) Munkavállalót érő baleset kivizsgálása során az alábbi dokumentumok kiállítása válik szükségessé:
 - **Meghallgatási jegyzőkönyv (24. sz. Függelék):** Az érintett személyek, szemtanúk, az esemény jelentését, előzetes minősítését végző személyek meghallgatását az eseményt követően a lehető legrövidebb időn belül el kell végezni. A személyeket egyenként kell meghallgatni és a meghallgatást jegyzőkönyvben kell dokumentálni. A munkabaleset kivizsgálási eljárásban tartott meghallgatáson a munkavédelmi képviselő jelenlétét biztosítani kell. A meghallgatási jegyzőkönyvek elkészítéséért az ESET vizsgálati csoport vezetője felel.
 - **Munkáltatói határozat:** Abban az esetben, ha az esemény személyi sérüléssel jár, az eseményvizsgálat során meg kell állapítani, hogy az esemény munkabalesetnek minősül-e. A Társaság a vizsgálat eredményét és a jogorvoslati lehetőségeket munkáltatói határozatba foglalja, és a sérült (közeli hozzátartozó) levelezési címére megküldi. A munkáltatói határozatot az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály készíti el a Humán Erőforrás vezető jóváhagyásával. Abban az esetben, ha a rendkívüli esemény munkabalesetnek minősül, a munkáltatói határozathoz csatolva a [16. sz. Függelék](#) szereplő tájékoztatót és nyomtatványt meg kell küldeni a baleset sérültjének vagy közeli hozzátartozójának. A kárigény bejelentő lap a munkáltatói határozat mellékleteként kerül kiküldésre az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály által.
 - **Munkabaleseti jegyzőkönyv:** A Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető felelős a vonatkozó jogszabály szerinti munkabaleseti jegyzőkönyv összeállításáért.

- **Üzemi baleseti jegyzőkönyv:** Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető felelős a vonatkozó jogszabály szerinti üzemi baleseti jegyzőkönyv összeállításáért.
- f) A rendkívüli eseményekkel és azok kivizsgálásával kapcsolatos iratok megőrzéséért az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető, ill. a ZÁI vezető felel érintettség függvényében, ez alól kivételt képeznek a VIG-2 utasítás szerint szabályozott esetek.

6.7. Kommunikáció

- a) A rendkívüli események külső kommunikációja és a média tájékoztatása során a VIG-HR-36 szabályzat előírásainak megfelelően kell eljárni.
- b) Személyi sérüléssel járó rendkívüli eseményt követően a sérülttel, vagy közeli hozzátartozójával történő kommunikációért a munkáltatói jogkört gyakorló vezető, a tájékoztatások, nyomtatványok, dokumentumok megküldéséért és beszerzéséért a Humán Erőforrás osztály felel.
- c) A rendkívüli esemény vizsgálata során és annak lezárását követően az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető felel az illetékes hatóságok felé, a jogszabályokban előírt jegyzőkönyvek (pl.: munkabaleseti jegyzőkönyv, üzemi baleseti jegyzőkönyv), adatszolgáltatások, vizsgálati jelentések megküldéséért. A környezetszennyezések esetén ez a ZÁI vezető feladata. Kivételt képez ez alól az IG-3 és a VIG-26 szabályzatok szerinti kommunikáció.
- d) A rendkívüli esemény vizsgálata során és annak lezárását követően az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető felel a vizsgálati eredmények és a vizsgálati jelentés belső kommunikációjáért. Környezetszennyezések esetén ez a ZÁI vezető feladata és felelőssége.
- e) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály a rendkívüli események kivizsgálását követően a soros EBK oktatáson tájékoztatja a munkavállalókat a bekövetkezett rendkívüli eseményekről, a megtett és a javasolt javító intézkedésekről, indokolt esetben a Társaság intranet felületén, vagy e-mailben Biztonsági felhívást tesz közzé a hasonló esetek elkerülése érdekében.

6.8. Kártérítés

- a) Abban az esetben, ha a Társaság munkavállalóját munkabaleset éri, a munkavállaló a munkabalesetből adódó kárainak megtérítésére, vagy kártérítési járadékra jogosult.
- b) A munkavállaló (vagy közeli hozzátartozója) a kártérítési igényét a munkáltatói határozattal kézhez kapott Kárigény bejelentőlapon jelentheti be.
- c) A kárigény bejelentéséhez csatolni kell a kár összegének megállapításához szükséges bizonylatokat, valamint a bizonylatokkal nem igazolható károk esetén a munkavállaló kárigényének jogosságát igazoló nyilatkozatát.
- d) A munkavállaló kártérítési igényét a munkáltatói jogkört gyakorló vezető, a Jog és Szabályozás igazgató és a Humán Erőforrás vezető elbírálja, majd döntési javaslatukat a Vezérigazgató hagyja jóvá.
- e) A kártérítési igény elbírálásának eredményéről a munkavállalót (vagy közeli hozzátartozóját) a kárigény kézhezvételétől számított 15 napon belül értesíteni kell.
- f) Foglalkozási betegségeknél - amelyek kártérítésre jogosultak - a kártérítés menete megegyezik a fentiekben leírtakkal.
- g) Abban az esetben, ha a munkavállaló halála vagy egészségi állapota miatt a munkabalesettel, foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos kárigényét nem tudja érvényesíteni, a Jog és Szabályozás igazgatóság Jog funkcionális területe eljárást indít a jogosultak körének megállapítására.

7. EGÉSZSÉGVÉDELMI ÉS BIZTONSÁGTECHNIKAI KONTROLLOK

7.1. Hatósági ellenőrzések

- a) A Társaság területén, illetve a Társaság tevékenységével összefüggésben az illetékes hatóságok ellenőrzéseket végeznek. Az ellenőrzés történhet előzetes értesítés alapján, vagy a nélkül.
- b) Ha az ellenőrzés előzetes értesítés alapján történik, akkor arról a tudomást szerzést követően Főmérnököt, az Üzemeltetés vezetőt, az érintett területi Üzemeltetés vezetőt, az érintett mérnökség vezetőket, és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőt haladéktalanul tájékoztatni kell.
- c) Az ellenőrzésen részt vevők köre az ellenőrzés céljának, tematikájának ismeretében a b) pont szerinti vezetők előzetes egyeztetése során kerül meghatározásra.
- d) Ha az ellenőrzés előzetes értesítés nélkül történik, akkor arról a tudomást szerzést követően a b) pont szerinti vezetőket haladéktalanul tájékoztatni kell.

7.2. Vezérigazgatói komplex szemle

- a) A szemle résztvevői:
 - Vezérigazgató
 - Műszaki Irányítás és Üzemeltetés igazgató
 - HR és Társasági Szolgáltatások igazgató
 - Főmérnök
 - Üzemeltetés vezető
 - területi Üzemeltetés vezető és kijelölt szakemberei
 - Mérnökség vezetők és kijelölt szakemberei
 - Geodézia vezető és kijelölt szakemberei
 - Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető és kijelölt szakemberei
 - Rendszerirányítás és Egyensúlytartás vezető
 - HR vezető
 - ESZG vezető és kijelölt szakemberei
 - ZÁI vezető és kijelölt szakemberei
 - Munkavédelmi Bizottság Elnöke és/vagy az illetékes munkavédelmi képviselő.
- b) A szemle keretében vizsgálandó létesítményeket és a szemle időpontját előzetes vezetői egyeztetést követően az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető határozza meg. A komplex szemléket úgy kell tervezni, hogy két évente legalább egyszer minden üzemeltetési területen (régióban) a szemle végrehajtásra kerüljön.
- c) A szemle az a) pontban nevesített vezetők javaslata alapján az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető által előre elkészített ellenőrzési terv, illetve szemletematika szerint kerül lebonyolításra. A szemle gázipari létesítmények, műhelyek, és egyéb létesítmények helyszíni bejárásából, a munkafolyamatok megtekintéséből, illetve dokumentációs vizsgálatából áll.
- d) A szemle megállapításait jegyzőkönyvben kell rögzíteni, melynek elkészítéséért az ellenőrzést végzők felelősek. A szemlén feltárt hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet kell készíteni (feladat, felelős, határidő meghatározása), melynek elkészítéséért, és a feladatok végrehajtásáért az Üzemeltetés vezető felel. Az intézkedési tervben foglalt feladatok teljesülésének visszaellenőrzését legkésőbb a következő szemle alkalmával el kell végezni.
- e) A szemle az adott időszakra eső 7.3. pont szerinti szemlével összevonható.

7.3. Üzemeltetési területek (régiók) vezetői komplex szemléje

- a) Helyszíni szemlék keretében ellenőrizni kell a technológiai létesítmények, területi központok, műhelyek, raktárak állapotát, műszaki biztonsági helyzetét, a munkavégzés körülményeit, a kritikus munkafolyamatok biztonságos végrehajtását, illetve a Társaság belső szabályzataiban előírtak betartását.
- b) A szemle résztvevői:
- Üzemeltetés vezető és/vagy az általa kijelölt szakemberek
 - területi Üzemeltetés vezető és az általa kijelölt szakemberek
 - Technológiai szerelés csoportvezető és az általa kijelölt szakemberek
 - Hírközlési csoportvezető és az általa kijelölt szakemberek
 - Technológia és Metrológia mérnökség vezető által kijelölt szakemberek (metrológia, szagosítás szakterület)
 - Technológia csoportvezető és az általa kijelölt szakemberek
 - Felszíni Gépészet csoportvezető és/vagy az általa kijelölt szakemberek
 - Villamos-műszeres csoportvezető és/vagy az általa kijelölt szakemberek
 - Műszer-irányítástechnikai csoportvezető és/vagy az általa kijelölt szakemberek
 - Nyomvonalfelügyelet csoportvezető és/vagy az általa kijelölt szakemberek
 - Távvezeték Mérnökség vezető által kijelölt szakemberek (távvezetési gépészet, korrózióvédelem, csővezeték integritás szakterület)
 - Távvezetési gépészet csoportvezető és/vagy az általa kijelölt szakemberek
 - Kompresszor mérnökség vezető (érintettség esetén) és/vagy az általa kijelölt szakemberek
 - Kompresszorállomás vezető (érintettség esetén) és az általa kijelölt szakemberek
 - Kompresszor karbantartás vezető (érintettség esetén) és/vagy az általa kijelölt szakemberek
 - ZÁI vezető által kijelölt szakemberek
 - ESZG vezető által kijelölt szakemberek
 - BEM szakértő
 - Társasági Biztonság szakértő
 - Munkavédelmi képviselő
- c) A szemlékre éves tervet kell készíteni, és a jóváhagyott szemleterv egy példányát tárgyév február 28-ig az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető részére meg kell küldeni.
- d) A szemlét úgy kell tervezni és ütemezni, hogy az adott üzemeltetési területhez tartozó kompresszor állomások, csomópontok, területi központok, illetve a vizsgálati tematikában meghatározott feladatok ellenőrzésére legalább kétfévente, az egyéb technológiai létesítmények ellenőrzésére legalább ötfévente egyszer sor kerüljön.
- e) Az ellenőrzések tényét a gázipari létesítményeken rendszeresített ellenőrzési naplóba is be kell jegyezni.
- f) A szemle megtartásáért, a szemle jegyzőkönyv összeállításáért a területi Üzemeltetés vezető felel. A szemlejegyzőkönyvben a területi Üzemeltetés vezető köteles intézkedni a hiányosságok kiküszöbölésére, a felelősök és a határidők megjelölésével.
- g) A szemle jegyzőkönyv egy példányát a szemlét követő hónap 5-ig az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőnek meg kell küldeni.

7.4. Munkafolyamatba épített ellenőrzések

- a) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében valamennyi munkahelyi vezető köteles rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a

követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket. Amennyiben az ellenőrzéshez a munkahelyi vezető segítséget kér, azt a tervezett ellenőrzés előtt jelzi az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőnek.

- b) A földgázszállító vezetékek és tartozékainak, ill. a gépek, berendezések üzemeltetését szabályozó belső utasításokban kell meghatározni az üzemeltetés közbeni ellenőrzéseket.
- c) A beruházási projektekhez kapcsolódó munkavégzések helyszíni ellenőrzése a VIG-19 szabályzat szerint történik.
- d) A távfelügyelettel üzemeltetett létesítmények rendszeres ellenőrzését a technológiai szerelés csoportok, illetve hírközlési csoportok, a távfelügyelt kompresszorállomások ellenőrzését a kompresszorállomási mérnökök végzik. A személyi felügyelettel működő létesítmények üzemeltetésének ellenőrzését a 24 órás üzemeltetői személyzet (pl. kompresszor és csomópont kezelő) látja el.
- e) Az ellenőrzéseket a belső szabályozásokban előírt módon dokumentálni kell (pl. RFID rendszer, műszak napló).
- f) A munka közvetlen irányításával megbízott munkavállaló, műszakonként legalább egy alkalommal, - új munkahelyen a munka megkezdése előtt is - köteles meggyőződni arról, hogy a munkafeltételek az előírt követelményeknek megfelelnek-e.
- g) Az ellenőrzést végző vezető köteles a tudomására jutott rendellenességet megvizsgálni és megszüntetéséről gondoskodni, közvetlen veszély esetén a munkát azonnal leállítani.

7.5. Rendkívüli ellenőrzések

- a) A munkahelyet, az egyéni védőeszközt, a munkaeszközt, a technológiát az üzemeltető munkáltatónak soron kívül ellenőriznie kell:
 - ha az a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be, illetőleg
 - rendkívüli körülmények (különösen átalakítás, baleset, természeti jelenségek vagy műszaki okból 30 napot meghaladó használaton kívüli időszak) bekövetkezése esetén, valamint
 - veszélyes anyagokkal kapcsolatban bekövetkezett események kivizsgálása során olyan üzemeltetői hiányosságok és/vagy rossz gyakorlatok feltárása esetén, aminek fennmaradása és/vagy ismétlődése hasonló rendkívüli események bekövetkezésének kockázatával járhat bármelyik gázipari létesítményünkben.
- b) Az ellenőrzés elvégzéséig a munkahely, az egyéni védőeszköz, a munkaeszköz, a technológia üzemeltetését, illetve használatát meg kell tiltani. Az ellenőrzés elvégzése - a veszélyeztetés jellegétől függően - munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- c) Rendkívüli ellenőrzésnek kell tekinteni a súlyos balesettel, jelentős anyagi kárral járó esemény bekövetkezése után elrendelt ellenőrzéseket.
- d) Rendkívüli ellenőrzést kell elrendelni fokozott munkahelyi expozíció észlelését (mérését) követően.
- e) Az ellenőrzés elvégzéséért az Üzemeltetés vezető, ESZG üzemeltetésű épületek esetében az ESZG vezető felel, az érintett osztályok szakembereinek bevonásával.

7.6. Alkohol és egyéb kábító hatású szer okozta befolyásoltság ellenőrzése

- a) Az ellenőrzés célja az alkoholtól és egyéb bódító hatású szertől befolyásolt állapotban történő munkavégzés megakadályozása, a balesetek és egyéb rendkívüli események megelőzése.

- b) A munkavállalók szervezetében nem lehet szeszes ital fogyasztásából származó alkohol, illetve a koncentrálókéességet, a reakciókéességet befolyásoló kábító, bódító hatású szer munkaidőben, ügylet, illetve készenlét alatt.
- c) A kábítószeres által okozott bódultság ellenőrzését csak a munkavállalón látható, a szerek fogyasztására egyértelműen utaló külső jelek esetén kötelező elrendelni. (Az eljárásrend a véralkohol vizsgálat elrendelésével azonos.) A munkavállalót előzetes vizsgálatra az orvosi ellátó helyre kell szállítani. A bódultság ellenőrzését az orvosi vizsgálatok elvégzését követően, az orvosi véleménnyel megalapozott gyanú esetén kötelező elvégeztetni.

7.6.1. A Társaság munkavállalóinak ellenőrzése

- a) A munkavállalók, különös tekintettel a rendszeresen gépjármű- vagy munkagépvezetéssel, valamint az egészségvédelmi és biztonságtechnikai szempontból kritikus munkával megbízott munkavállalók alkoholos befolyásoltságát alkoholteszterrel vagy indikátorcsöves szondával kell ellenőrizni előre tervezetten és jól behatárolható munkavállalói körök vizsgálat alá vonásával, illetve, ha adott személynél jelentkező tünetek a vizsgálatra alapos okot adnak. A vizsgálat szakszerű lefolytatásához az Egészségvédelem és Biztonságtechnika és a Társasági Biztonság osztály módszertani útmutatót dolgoz ki.
- b) Alkoholteszterrel történő ellenőrzésre jogosultak:
- Munkáltató jogkört gyakorló vezetők,
 - Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető és helyettesei,
 - Földgázszállító gázüzemi üzemeltetés vezető és helyettesei
 - Társasági Biztonság vezető, Társasági Biztonság szakértők,
 - Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető, BEM szakértők.
- c) A Társaság munkavállalója a b) pont szerint feljogosított személy felszólítására köteles magát alkoholteszteres vizsgálatnak alávetni.
- d) A vizsgálatához alkoholtesztert, és véralkohol-vizsgálati dobozt kell készenlétben tartani. Az alkoholtesztert a Társasági Biztonság szakértők kezelik, a véralkohol-vizsgálati dobozt pedig a vérvételt végző orvosnak kell átadni szükség esetén.
- e) A vizsgálatot a Társasági Biztonság szakértőn kívül még legalább egy, a b) pont szerint jogosultsággal rendelkező személy jelenlétében kell elvégezni.
- f) Az alkoholteszteres vizsgálatról a Társasági Biztonság szakértői ittasság vizsgálati naplót vezetnek. Az alkoholteszteres ellenőrzés során az alábbiak szerint kell eljárni:
- az ellenőrzés a személyiségi jogok tiszteletben tartásával végezhető,
 - az ellenőrzés eredményéről a munkavédelmi képviselőt tájékoztatni kell.
- g) Az alkoholteszterrel történt ellenőrzés első pozitív eredménye esetén az ellenőrzést a munkavállaló kérésétől függetlenül meg kell ismételni. Az ismételt ellenőrzés pozitív eredménye, vagy a vizsgálat kellő jogalap nélküli (Kollektív szerződés) megtagadása esetén, a Munkáltatónak a munkavállalót a munkavégzéstől arra a napra el kell tiltania, valamint tájékoztatnia kell a vétkes magatartása következményeiről, jogairól és a jogorvoslati lehetőségekről. A Társasági Biztonság szakértő vezeti az ittasságvizsgálati naplót, melyben rögzíti az alkoholvizsgálat eredményét. Pozitív eredményű alkoholvizsgálatról a vizsgálat vezetője jegyzőkönyvet készít, melyet a jelen lévő Társasági Biztonság szakértő aláírásával igazol.
- h) A munkavállaló munkáltatói jogkört gyakorló vezetője, vagy az ellenőrzésre általa megbízott személy köteles azonnal elrendelni a véralkohol vizsgálatot, ha az alkoholteszterrel történt ellenőrzés – ismételt – pozitív eredményét a munkavállaló nem fogadja el, vagy az alkoholos

befolyásoltság tényét a munkavállaló tagadja. A munkáltatói jogkört gyakorló vezetőnek, vagy az ellenőrzésre általa megbízott személynek a véralkohol vizsgálatra vonatkozó kérelmét írásba kell foglalni, és a vérvételt végző orvosnak be kell mutatni.

- i) Amennyiben az alkoholteszteres vizsgálat eredményét a munkavállaló tagadja, az alkoholos befolyásoltság megállapítása véralkohol-koncentráció alapján történik. Ennek megállapítására a véralkohol-vizsgálatot végző intézmény jogosult.
- j) A munkahelyen bekövetkezett baleset esetén, ha az alkoholos befolyásoltság gyanúja fennáll, a sérült munkavállaló munkáltatói jogkört gyakorló vezetője köteles véralkohol vizsgálatot elrendelni.

7.6.2. Beszállítók ellenőrzése

- a) Beszállítók esetén az alkoholos befolyásoltság ellenőrzését az Egészségvédelem és Biztonságtechnika és a Társasági Biztonság osztály szakemberei végzik előre tervezetten és jól behatárolható munkavállalói körök vizsgálat alá vonásával, illetve, ha adott személynél jelentkező tünetek a vizsgálatra alapos okot adnak. Az ellenőrzés során biztosítani kell a beszállító felelős helyszíni irányítójának vagy munkavédelmi koordinátorának jelenlétét.
- b) Az alkoholteszterrel történt ellenőrzés első pozitív eredménye esetén az ellenőrzést a beszállító munkavállalójának kérésétől függetlenül meg kell ismételni. Az ismételt ellenőrzés pozitív eredménye vagy az ellenőrzés megtagadása esetén a munkavállalót a munkavégzéstől el kell tiltani, és a Társaság területét haladéktalanul el kell hagynia.
- c) Beszállító esetén a fentiekén túl a „Szerződéses EBK melléklet” (4. sz. melléklet) szerinti szankciók is alkalmazhatók.

7.7. Munkahelyek egészségvédelmi célú műszeres vizsgálatának rendje

- a) A munkahelyek műszeres vizsgálati a biztonságra és az egészségre veszélyes anyagok és körülmények kibocsátási értékeinek megállapítására, a munkahelyek fizikai paramétereinek vizsgálatára terjednek ki.
- b) Műszeres méréssel kell meggyőződni azokról a káros munkakörnyezeti hatásokról, amelyek pontos értéke érzékszervekkel vagy egyéb módon nem érzékelhető.
- c) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály javaslatot tesz az expozíció-mérésekre az új létesítmények esetében a műszaki tartalomban, meglévő létesítmények esetében a kockázatértékelési dokumentációban.
- d) Az egészségvédelmi méréseket a mérésekre feljogosított szakember/intézmény végezheti, a vonatkozó jogszabályok, szabványok alapján.
- e) A munkavállalók és a munkavédelmi képviselő tájékoztatása céljából, a kockázatértékelési dokumentációhoz csatolni kell a munkahelyi expozíció-mérések jegyzőkönyveit.
- f) A munkahelyi expozíció és fizikai paraméterek-mérések (zaj-, megvilágítás mérés, veszélyes anyagok koncentráció - mérés) jegyzőkönyveinek egy-egy példányát az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztálynál kell megőrizni.

8. BESZÁLLÍTÓK MENEDZSMENTJE

Szolgáltatások igénybevétele esetén a szerződés kötelező része a szerződések EBK melléklete (4. sz. melléklet), mely a Társaság külső honlapján is elérhető. A szerződéses EBK melléklet a DHL szerint

szerződéskötésre jogosult vezető jóváhagyásával elhagyható vagy módosítható, melyet előzetesen a Jog és Szabályozás igazgató és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető véleményez.

A műszaki tartalom vagy műszaki feladatleírás kritikussága esetén a műszaki tartalomhoz csatolandó veszélyelemzési dokumentum formátumát a Munkabiztonsági terv „Technológiával kapcsolatos (helyszíni) veszélyek” lapja ([4. sz. Függelék](#)) tartalmazza.

A beszállítónak a Biztonsági és Egészségvédelmi Terv készítésére nem kötelezett szolgáltatások esetén a kiviteli tervdokumentáció, vagy technológiai utasítás részeként a betartandó előírásokat Egészségvédelmi és Biztonságtechnikai tervkötetben, vagy fejezetben kell meghatározni. A kritikus tevékenységekre Munkabiztonsági tervet kell készíteni. A Munkabiztonsági terv nem helyettesíti a vállalkozó munkavédelmi kockázatértékelésére vonatkozó jogszabályi kötelezettségeit.

A VIG-23 szabályzat 2.5.2. pontjában meghatározott eljárásokat olyan beszállítói tevékenységekre kell alkalmazni, amelyek magas egészségvédelmi és biztonságtechnikai kockázatot hordoznak, vagy EBK-kritikusnak minősülnek. Emellett abban az esetben is alkalmazni kell, ha az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály vezetője a tervezett tevékenység alapján így dönt, és döntését a műszaki tartalomban rögzíti.

8.1. Beszállítók oktatása

- a) Ha a beszállító munkavállalója a földgázellátásban műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakört betöltő személy, akkor a 3.4. pont szerinti képzésen, továbbképzésen kell részt vennie, illetve vizsgát tennie.
- b) Minden szolgáltatást nyújtó beszállítónak a munkavégzési engedélyen megnevezett munkavállalójának oktatáson és vizsgán kötelező részt vennie.
- c) A beszállítót, mint munkáltatót az oktatás és vizsga nem mentesíti a jogszabályokban előírt oktatási kötelezettségei alól.
- d) A beszállítók oktatásával kapcsolatos információk a Társaság honlapján érhetőek el. Az oktatás és vizsga elektronikus rendszeren keresztül történik. Az oktatás érvényességi ideje 1 év.
- e) Az ALAP oktatási modul minden beszállító munkavállalónak kötelező, a MUNKAIRÁNYÍTÓI modul csak a munkairányítók részére kötelező. A munkairányítói modul nem végezhető el az alap modul sikeres teljesítése nélkül.
- f) Az online oktatási platformon végrehajtott sikeres vizsga esetén az érintett munkavállalók elektronikus tanúsítványt kapnak, mely a saját felületükön érhető el. A tanúsítvány érvényessége egy év, mely az online oktatási platformból lekérdezéssel visszakereshető.
- g) Az EBK helyszíni ellenőrzés során megállapított nem megfelelések a munkavállalók EBK tanúsítványának felfüggesztését vonhatják maguk után. A tanúsítvány újbóli megszerzése a jelenléti EBK vizsga sikeres teljesítésével lehetséges.

8.2. Beszállítók ellenőrzése

- a) Minden EBK-kritikus tevékenységet magába foglaló szolgáltatást nyújtó beszállítónak, ha a munkavégzés meghaladja a 40 munkaórát, hetente dokumentált egészségvédelmi és biztonságtechnikai ellenőrzést kell tartania, amely megküldése heti rendszerességgel szükséges, legkésőbb a hét utolsó munkanapján az ebk@fgsz.hu címre.

Az ellenőrzési jegyzőkönyv javasolt formátumát a VIG-3 szabályzat [17. sz. Függelék](#) tartalmazza.

- b) A beszállítónak közre kell működnie a tevékenységét érintő, a Társaság által végzett ellenőrzések lefolytatásában. A szabályok be nem tartása esetén a beszállítóval szemben az alábbi szankciók alkalmazhatók:

- szabályt sértő személy EBK tanúsítványának letiltása,
 - munka azonnali leállítása,
 - munkaengedély felfüggesztése vagy visszavonása,
 - soron kívüli oktatás elrendelése,
 - a beszállító munkavállalójának kitiltása,
 - a beszállító munkairányítójának EBK tanúsítványának letiltása
 - a szerződésben, illetve annak EBK mellékletében meghatározott szankciók alkalmazása.
- c) Súlyos szabályszegést elkövető személytől az EBK vizsgaszámát/tanúsítványát haladéktalanul be kell vonni, és a munkavégzéstől el kell tiltani. Új EBK tanúsítványt, ha a kitiltás nem végleges, csak sikeres vizsgát (Skillnaut) követően kaphat a szabályszegést elkövető személy.
- d) A Beszállító teljesítmény riportokat a Társaság szerződéses kapcsolattartójának és az ebk@fgsz.hu e-mail címre köteles megküldeni havonta, vagy a szerződés lezárását követő 10 munkanapon belül.

8.3. Beszállítók riportja

- a) A szolgáltatás teljesítése során bekövetkezett rendkívüli eseményekről, az események bekövetkezését követően haladéktalanul köteles a beszállító jelentést tenni a [6. fejezetben](#) leírtak szerint.
- b) Kritikus tevékenységet végző beszállító havonta, a hónap utolsó munkanapján legkésőbb 15 óráig - rövidebb futamidejű szerződés esetén a szerződés lezárásakor - köteles adatot szolgáltatni teljesítményéről, melyet az ebk@fgsz.hu e-mail címre köteles megküldeni. Az adatszolgáltatás tartalmát a szolgáltatási szerződésekben kell meghatározni.
- c) Beszállítók értékelése az alábbi EBK teljesítményjelzők alapján történik:
- Halálesetek száma
 - Munkanap kieséssel járó munkabalesetek száma [Lost Time Injury, LTI]
 - Korlátozott munkanap esetek száma [Restricted Workday Case, RWC]
 - Kvázi balesetek száma
 - Elsősegélynyújtási esetek száma [First-Aid Case, FAC]
 - Orvosi ellátási esetek száma [Medical Treatment Case, MTC]
 - Tűzesetek száma
 - Hatóságnak is jelentendő veszélyes anyaggal kapcsolatos események száma
 - Felfüggesztett munkavégzések száma
 - Kiadott munkavégzési engedélyek száma
 - Beszállítói munkavállalók helyszínről való eltiltása
 - Beszállítók saját helyszíni ellenőrzéseinek száma
 - Beszállítók helyszíni ellenőrzések száma, ahol szabálysértés derült ki
 - Beszállítók helyszíni munkavégzéssel töltött munkaórák száma/hó/Vállalkozó

8.4. Beszállító értékelése

A VIG-23 2.5.3. Utóértékelés fejezete előírja az elvégzett EBK ellenőrzések elemzését annak érdekében, hogy a beszállítók egészségvédelmi, biztonságtechnikai és környezetvédelmi kockázatkezelése szerint utólagos minősítési kategóriákba sorolható legyen.

9. EGÉSZSÉGVÉDELEM

Egészségvédelem alatt azokat a tevékenységeket értjük, amelyek az érdekelt felek teljes körére vonatkozóan az egészségromlás vagy egészségkárosodás megelőzését, illetve kezelését szolgálják.

Egészségvédelem szakterületen belül a munkabiztonsággal, foglalkozás-egészségüggyel, és a kémiai biztonsággal kapcsolatos feladatokat tárgyaljuk.

9.1. Munkavédelmi feladatok, felelősségek

9.1.1. Az Elnök-vezérigazgató és a Vezérigazgató munkavédelmi feladatai

- a) Jóváhagyják a munkavédelmi tárgyú vezérigazgatói szabályzatokat, célkitűzéseket, programokat, informatikai fejlesztéseket, az éves képzések pénzügyi keretszárait, az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály riportjait.
- b) Döntenek a munkavédelmi kérdésekben, amelyekben a munkavállalói érdekképviselőket és/vagy az Üzemi Tanácsot együtt döntési, illetve véleményezési jog illeti meg.
- c) Jóváhagyják az egészséges és biztonságos munkahelyek kialakításához szükséges pénzügyi terveket.
- d) Felsővezetői ülés keretében időszakosan értékeli a Társaság munkavédelmi helyzetét.
- e) Az Elnök-vezérigazgató együttműködési megállapodást köt a Munkavédelmi Bizottsággal, és biztosítja a munkavédelmi érdekképviselők működési feltételeit.
- f) Döntenek az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály kialakításáról.
- g) A pandémiás terv szerint az Elnök-vezérigazgató megalakítja, és irányítja a Kríziskezelő Csoport munkáját veszélyhelyzeti időszakban, távollétében a Vezérigazgató vezeti a csoport üléseit.

9.1.2. HR és Társasági Szolgáltatások igazgató munkavédelmi feladatai

- a) A HRTÁSZ igazgató gyakorolja a munkáltatói jogkört az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály munkavállalói felett, jóváhagyja az osztály éves munkatervét.
- b) Jóváhagyásra előterjeszti a felsővezetés részére az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztályt érintő célkitűzéseket, programokat, informatikai fejlesztéseket, éves költségtervet, az éves képzések pénzügyi keretszárait.
- c) Felelős a megfelelő számú és kompetenciájú BEM szakember foglalkoztatásáért.

9.1.3. Vezető beosztású munkavállalók munkavédelmi feladatai

- a) Tervezi, szervezi a munkavállalók feladatait, irányítja a munkavállalók munkavégzését.
- b) Gondoskodik arról, hogy az irányítása alatt folyó munkákhoz szükséges tárgyi, személyi, szervezési feltételek biztosítottak legyenek (pl. létszám, munkaeszközök, védőfelszerelések).
- c) Biztosítja a munkavállalók képzéseken való részvételét, valamint a munkaköri alkalmassági vizsgálatokon való megjelenést.
- d) Ellenőrzi a biztonságos és egészséges munkavégzés feltételeit, az életvédelmi célú szabályok betartását, a munkahelyek szociális ellátottságát, a munkahelyek rendjét és tisztaságát, az egyéni és kollektív védelmet biztosító eszközök használatát, a munkaeszközök karbantartottságát.
- e) Intézkedik a munkavállalók biztonságát és egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről.
- f) Közreműködik a munkabalesetek kivizsgálásában, valamint a kockázatértékelési dokumentumok elkészítésében és felülvizsgálatában.

- g) Köteles a munkahelyen minden olyan magatartást megtiltani, amely a munkavégzés biztonságát veszélyezteti. Életvédelmi célú szabályok megszegése esetén kezdeményezi a munkavédelmi szabályokat megszegő munkavállalóval szembeni szankciókat.
- h) Gondoskodik a baleset, rosszullet, üzemzavar, rendkívüli esemény esetén a szükséges intézkedések megtételéről és eleget tesz tovább jelentési kötelezettségének.

9.1.4. Földgázszállító gázüzemi vezető

9.1.4.1. Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető és helyettese

A vonatkozó jogszabályok szerint a Társaság Földgázszállító gázüzemi műszaki vezetőt (a továbbiakban: FGMV) és Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető helyetteseket jelöl ki (a továbbiakban: FGMVh).

A Társaság Földgázszállító gázüzemi műszaki vezetője a Főmérnök. Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető helyettes pozíciót tölthetnek be külön megbízás alapján a Mérnökség vezetői és az Üzemeltetés vezetői.

Az FGMV felelős a törvényekben, rendeletekben és hatósági engedélyekben, a földgázszállítói engedélyes műszaki-biztonsági irányítási rendszerében meghatározott műszaki-biztonsági előírások meghatározásáért, jogszabályban előírt rendszerek fenntartásáért, végrehajtásáért, valamint megtartásuk ellenőrzéséért. E körben a szállítóvezetési rendszerüzemeltető képviselőjének minősül.

Az FGMV előzetesen egyet kell értsen a teljes gáztechnológiai rendszeren elvégzendő fenntartási és rekonstrukció feladatokkal, ebben a tekintetben a feladatok meghatározásakor vétő joga van.

Az FGMV a kinevezésében meghatározott területen felel a műszaki biztonsági, egészségvédelmi, biztonságtechnikai és környezetvédelmi jogszabályok, belső előírások végrehajtásáért, valamint megtartásuk ellenőrzéséért.

Az FGMV vagy az FGMVh elrendeli a munkavédelmi üzembe helyezést, az újraindítást, a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat eredményének függvényében.

Az FGMV vagy az FGMVh rendszeresen ellenőrzi a munkahelyeket, a munkaeszközöket, a földgázszállító technológiai rendszert és tartozékait. Felelős az irányítása alá tartozó létesítményeken az előírt EBK ellenőrzések megtartásáért.

A Földgázszállító gázüzemi műszaki vezetőt és helyetteseit a Vezérigazgató nevezi ki.

9.1.4.2. Földgázszállító gázüzemi üzemeltetési vezető és helyettese

A vonatkozó jogszabályok szerint a Társaság Földgázszállító gázüzemi üzemeltetési vezetőt (a továbbiakban: FGÜV) és Földgázszállító gázüzemi üzemeltetési vezető helyetteseket jelöl ki (a továbbiakban: FGÜVh).

A Társaság Földgázszállító gázüzemi üzemeltetési vezetője az Üzemeltetés vezető. Földgázszállító gázüzemi üzemeltetési vezető helyettes pozíciót tölthetnek be külön megbízás alapján a területi Üzemeltetés vezetői és a Kompresszor Mérnökség vezetői.

Az FGÜV felelős a földgázszállító rendszer a műszaki-biztonsági irányítási rendszerében foglalt gáztechnológiát érintő saját erőforrással végzett üzemfenntartási és üzemviteli feladatok, végrehajtásáért, valamint megtartásuk ellenőrzéséért. Gázüzemnek területi megbontás nélkül a teljes földgázgáztechnológiai rendszer minősül.

Az FGÜV a kinevezésében meghatározott területen felel a műszaki biztonsági, egészségvédelmi, biztonságtechnikai és környezetvédelmi jogszabályok, belső előírások végrehajtásáért, valamint megtartásuk ellenőrzéséért.

Rendszeresen ellenőrzi a munkahelyeket, a munkaeszközöket, a földgázszállító technológiai rendszert és tartozékait. Felelős az irányítása alá tartozó létesítményeken az előírt EBK ellenőrzések megtartásáért.

A Földgázszállító gázüzemi üzemeltetési vezetőt és helyetteseit a Vezérigazgató nevezi ki.

9.1.5. Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető munkavédelmi feladatai

- a) Kidolgozza a Társaság belső egészségvédelmi és biztonságtechnikai előírásait, az egységes és átfogó megelőzési programot. Elkészíti a Társaság éves BEM oktatási tematikáját, BEM ellenőrzési tervét, és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály éves munkatervét.
- b) Tervezi az egészségvédelmi és biztonságtechnikai célokat, programokat, a megvalósításukhoz szükséges pénzügyi és egyéb erőforrásokat, szakági szempontból véleményezi a földgázszállító rendszer fejlesztési, rekonstrukciós, karbantartási és vészhelyzet kezelés terveit, kidolgozza ezek BEM vonatkozásait.
- c) Szakmailag irányítja a BEM kockázatértékelések elvégzését, a kockázatcsökkentő intézkedések végrehajtását és nyomon követését, valamint a robbanásvédelmi dokumentációk kidolgozását.
- d) Részt vesz, vagy a BEM szakértőként keresztül képvisel a munkahelyek, munkaeszközök, létesítmények, technológiák munkavédelmi eljárásában (pl. műszaki átadás-átvétel, üzembe helyezés, időszakos felülvizsgálat).
- e) Jogosult munkavédelmi ellenőrzést tartani, és intézkedni a baleseti veszélyforrások felszámolása érdekében.
- f) Elrendeli a rendkívüli események kivizsgálását, elemzést készít az események bekövetkezésének okairól, javaslatot tesz a megelőző és a helyesbítő intézkedésekre, az intézkedések megvalósulását nyomon követi.
- g) Kapcsolatot tart a Társaság munkavédelmi, tűzvédelmi, iparbiztonsági felügyeletét ellátó hatóságokkal, a munkavédelmi érdekképviseléssel, a FEÜ szolgálattal, megszervezi a munkavállalók előzetes, időszakos, soron kívüli és záró orvosi vizsgálatát. Részt vesz a paritásos testület munkájában, mint a munkáltató képviselője.
- h) Végzi a Beszállítói menedzsment eljárásában meghatározott feladatokat.
- i) Rendszeresen beszámol a Társaság munkavédelmi helyzetének alakulásáról.
- j) Felel a BEM dokumentációkezelés kialakításáért, működtetéséért.
- k) Felelős a pandémiás terv elkészítéséért, aktualizálásáért. Pandémiás időszakban részt vesz a Kríziskezelő Csoport munkájában, annak döntéseit végrehajtja, tervezi a védelmi anyagok szükség szerinti beszerzését, készletezését, logisztikáját, nyomon követi a Nemzeti Népegészségügyi Központ védekezéssel kapcsolatban kiadott eljárásrendjét.

9.1.6. A munkát irányító munkavállaló munkavédelmi feladatai

- a) A munkavégzés helyszínén irányítja a munkafeladatok előkészítését és végrehajtását, a párhuzamosan végzett munkafolyamatok koordinációját. A munkavégzés helyszínének elhagyása esetén köteles a munka irányításával más személyt megbízni. A megbízás történhet szóban úgy,

hogy erről minden munkaterületen tartózkodó tudomást szerezzen. Elrendeli a munkaközi szüneteket és pihenőket, ha azok indokoltak.

- b) A munkavállalók részére kellő időben megadja a munka biztonságos elvégzéséhez szükséges utasításokat. Megköveteli a technológiai fegyelem betartását az irányított személyektől.
- c) A munkakezdés (és újrakezdés) előtt, munkavégzés alatt rendszeresen ellenőrzi a munkakörülmények megfelelőségét, a szabályok betartását.
- d) Gondoskodik a munkaterület elhatárolásáról, a biztonsági és egészségvédelmi jelzések alkalmazásáról, a veszélyes munkafolyamatok esetén a veszélyes területek lezárásáról, valamint az illetéktelen személyek munkaterületre történő belépéséről.
- e) A munkavégzés befejezését követően tájékoztatást nyújt a munkaterületen maradt veszélyforrásokról.
- f) Meghatározza és biztosítja a munkafolyamat elvégzéséhez szükséges létszámot, munkaeszközöket.
- g) Elrendeli a munkavégzés felfüggesztését, ha az alkalmazott technológia, a munkaeszköz vagy a felhasznált anyag veszélyt jelent a munkavállalókra.
- h) A munkavégzés irányítója az irányítása alá tartozó munkavállalót munkavégzésre nem kötelezheti, ha az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételei nem biztosíthatók, az előírt védőfelszerelések nem állnak rendelkezésre.
- i) Köteles a munkavállalót a munkaterületről eltávolítani, ha a munkavállaló munkavégzésre nem alkalmas állapotban jelenik meg (pl. fáradtság, betegség, gyógyszer- vagy alkoholbefolyásoltság).
- j) Gyakoroltatja a személyek mentését és a veszélyhelyzetek elhárítását. Ellenőrzi a munkahelyi elsősegélynyújtás, a mentés, a tűzvédelem és kárelhárítás eszközeinek rendelkezésre állását.
- k) Jelenti a munkaterületen bekövetkezett rendkívüli eseményeket, indokolt esetben riasztja az állami segítségnyújtó szerveket. Együttműködik az ellenőrzési, illetve felügyeleti joggal rendelkező állami szervekkel.
- l) Kritikus munkafolyamatoknál elkészíti a munkavégzést közvetlenül megelőző kockázatértékelést, dokumentált munkamegbeszélést tart.

9.1.7. A munkavállalók munkavédelmi feladatai

- a) A Társaság valamennyi munkavállalója munkavégzése során köteles betartani a munkavédelmi előírásokat, különös tekintettel az alábbiakra:
 - a feladatait a munkavédelmi szabályok megtartásával ellátni,
 - a munkaköréhez szükséges szakmai és munkavédelmi ismereteket elsajátítani, munkája során alkalmazni,
 - a munkáját úgy végezni és olyan magatartást tanúsítani, hogy magára és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyt ne jelentsen, továbbá balesetet vagy egészségkárosodást ne okozzon,
 - a munkahelyén munkavégzésre alkalmas állapotban (kipihenten, alkoholmentesen) megjelenni és így munkát végezni,
 - az egészségügyi panaszait és azon gyógyszerek fogyasztását a munkavégzés irányítójának jelenteni, amelyek kezelési útmutatója a gépjárművezetés, magasban végzett munka, szédülés vagy más hasonló kockázatra figyelmeztetnek,
 - a fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani,
 - a balesetet, kvázi balesetet, a sérülést, az egészségügyi ellátást igénylő rosszulletet azonnal jelenteni,

- a munkavégzés közben észlelt veszélyt, rendellenességet a tőle elvárható módon megszüntetni, vagy felettesének jelenteni és tőle intézkedést kérni,
 - a rendelkezésére bocsátott gépet, berendezést, eszközt, védőfelszerelést, anyagot, munkahelyet a munka megkezdése előtt megvizsgálni, azt rendeltetése szerint használni, továbbá a meghatározott ellenőrzési és karbantartási feladatokat elvégezni,
 - a munkavégzéssel kapcsolatban rendszeresített dokumentációkat, nyilvántartásokat az előírások szerint vezetni.
- b) A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el, nem alakíthatja át a biztonsági berendezéseket.
- c) A munkavállaló köteles a számára előírt munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálaton megjelenni.

9.2. Munkavédelmi érdekképviselő

9.2.1. A Munkavédelmi Bizottság (MvB)

- a) A Társaság munkavállalói - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviselőjére - Munkavédelmi képviselőt jogosultak maguk közül választani.
- b) MIÜ Üzemeltetési területenként legalább 2 fő munkavédelmi képviselőt kell választani, és 1 főt a síófoki központból. A képviselő-választás megtartását a Társaságnál működő szakszervezet kezdeményezi, a választás szabályait a Munka törvénykönyve (Mt.) rendelkezéseit figyelembe véve kell meghatározni.
- c) Munkavédelmi képviselőnek legalább 6 hónapja munkaviszonyban álló munkavállaló jelölhető. Munkavédelmi képviselőnek nem jelölhető munkáltatói jogokat gyakorló vezető és a vezető hozzátartozója, továbbá az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály munkavállalója.
- d) Az Mt. és a Munkavédelmi törvény rendelkezéseit figyelembe véve, a munkavédelmi képviselők választása titkos szavazással történik, amelynek lebonyolításához a Társaság biztosítja a feltételeket. A képviselők megbízása 5 évre szól, a képviselők újraválaszthatóak.
- e) A munkavédelmi képviselők Munkavédelmi Bizottságot jogosultak alakítani. Az MvB a munkavédelmi képviselők jogait gyakorolja, ha azok az összes munkavállalót érintik.
- f) Az MvB az első alakuló ülésén választja meg tagjai közül az elnökét, és alakítja ki az ügyrendjét.
- g) Az MvB akkor határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van, és döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza meg.
- h) Az MvB elnöke a tervezés időszakában köteles a bizottság működési költségeit megtervezni.
- i) Az MvB éves működési költségeit, valamint a működéssel kapcsolatban felmerült egyéb kiadások kifizetésére vonatkozó információkat a munkáltató és az MvB által kötött együttműködési megállapodás tartalmazza.
- j) A munkavállalók munkavédelmi érdekeinek képviselete független más jogszabályokban biztosított formáktól (pl. szakszervezet, üzemi tanács).
- k) Az MvB előzetes véleményezésére meg kell küldeni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében kiadott belső utasítások tervezetét. Az MvB-t be kell vonni a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatással, a védőruha, védőeszköz, védőszer ellátással kapcsolatos beszerzési eljárásokba.

- l) A munkavédelmi képviselők jogait a 1993. évi XCIII számú Munkavédelemről szóló törvényben leírtak szerint gyakorolják, kötelezettségeiket is ennek megfelelően látják el.
- m) A munkáltató kötelezettsége együttműködni a munkavédelmi képviselővel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a jogok és kötelezettségek gyakorlása során. Kiemelten az alábbiakban:
- a munkavédelmi képviselő jogainak gyakorlásához a feltételek (szabadidő, szükséges eszközök) biztosításában,
 - a munkavédelmi képviselő képzésében (egy választási ciklusban, a képviselő megválasztását követő egy éven belül legalább 16 órás képzés, ezt követően évente legalább 8 órás továbbképzés lehetőségének biztosításában).

9.2.2. A Paritásos Munkavédelmi Testület

- a) A Társaság összmunkáltatói szinten paritásos munkavédelmi testületet (továbbiakban: Testület) működtet, amelyben egyenlő számban vesznek részt a munkavállalók és a munkáltató képviselői.
- b) A vezérigazgató a munkáltatói oldal képviselőjére vezető állású munkavállalókat és munkavédelmi feladatokat ellátó munkavállalót delegál.
- c) A Testületbe a munkavállalói oldal képviselőit a munkavédelmi képviselők maguk közül, titkos szavazás útján jelölik.
- d) A Testület elnöklési és működési rendjében, a testület tevékenységével összefüggő eljárási kérdésekben a munkavállalók képviselői és a munkáltató írásban állapodnak meg.
- e) A Testület működésének feltételeit a munkáltató biztosítja.
- f) A Testület akkor határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van és döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza meg. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.
- g) A Testület az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó érdekegyeztető tevékenysége keretében:
- rendszeresen, de évente legalább egy alkalommal értékeli a munkahelyi munkavédelmi helyzet és tevékenység alakulását, és az ezzel összefüggő lehetséges intézkedéseket;
 - megvitatja a munkahelyi munkavédelmi programot, figyelemmel kíséri annak megvalósítását;
 - állást foglal a munkavédelmet érintő belső szabályok tervezetéről.

9.3. Munkabiztonság

9.3.1. A munkahelyek kialakításának előírásai

- a) Munkahelyek kialakításakor be kell tartani a vonatkozó jogszabályi előírásokat, különös tekintettel a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet, a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben levő munkahelyek esetén a 3/2003. (III. 11.) FMM-EszCsM együttes rendelet, építési munkahelyek és építési folyamatok során a 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet előírásait.
- b) A munkahelyek kialakításakor a Tervező, ha ilyen nincs az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály határozza meg a munkahely fizikai, kémiai és biológiai veszélyeit. Ez alapján telepített munkahelyek esetén az üzemeltetésért felelős vezető (létesítmény üzemeltetője), változó munkahelyeken a munkavégzés helyszíni irányítója felelős a biztonsági és egészségvédelmi jelzések

2/1998. (I. 16.) MüM rendelet szerinti elhelyezéseért. A jelzéseket a munkahely bejáratán, szabadtéri munkahely esetén annak megközelítési útvonalán kell elhelyezni.

- c) A munkahelyek kialakításakor tervezni kell az épület, építmény karbantartásához szükséges biztonsági feltételeket.
- d) Munkahelyek kialakításakor a tervezés, a műszaki átadás, a használatbavétel eljárásaiba az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztályt be kell vonni, illetve a BEM szakemberek véleményét figyelembe kell venni.

9.3.2. A munkahelyek használatának szabályai

- a) Helyiséget, épületet, építményt, szabadteret csak a használatbavételi engedélyével és a környezetének jellemzőivel is összeegyeztethető módon lehet használni (beleértve az anyagtárolást is).
- b) A kijáratokat és vészkijáratokat, a kijelölt menekülési utakat szabadon kell tartani. Kialakításuk tegye lehetővé a munkahely, a veszélyes terület gyors és biztonságos elhagyását. Vészkijáratot lezárni csak úgy szabad, hogy vészhelyzetben bárki által nyitható legyen.
- c) Az épületekben jól látható módon fel kell tüntetni a menekülési útvonalakat, a tűzoltó-készülékek helyét, és az elsősegélynyújtó helyeket.
- d) Az emberi szervezetre fokozott veszélyt jelentő munkahely bejáratát (pl. erős elektromágneses sugárzás) zárva kell tartani. Ezekre a munkahelyekre csak az arra feljogosított személyek léphetnek be, a belépésre előírt biztonsági előírások betartásával.
- e) Az olyan munkahelyen, ahol a be- vagy a leesés veszélye fennáll, vagy a munkavállalót és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat leeső tárgyak veszélyeztetik, védelmükről gondoskodni kell elkerítéssel, lefedéssel, vagy más alkalmas módon.
- f) A gázipari létesítményekben, a karbantartó műhelyekben, valamint az irodaépületekben étkezni csak az étkezésre kijelölt helyiségekben szabad. Az étkező helyiségeknek a higiéniai követelményeket ki kell elégíteniük.
- g) A munkavállalók a munkavégzés során a helyiségeket, szabad tereket csak azok rendeltetése szerint használhatják, és kötelesek a tőlük elvárható módon azokat rendben és tisztán tartani.
- h) A helyiségek bejáratain fel kell tüntetni a tűzvédelmi jelzéseket, a védőeszköz használatra vonatkozó rendelkezéseket, a veszélyes légkörre vagy energiaforrás jelenlétére utaló figyelmeztetést, valamint meghatározott tevékenységek tiltására utaló jelzéseket.
- i) A rövid ideig fennálló veszélyforrásokat (pl. csúszásveszély) mobil táblákkal kell jelölni.
- j) A téli időszak előtt ellenőrizni kell a járdák csúszásmentesítéséhez szükséges anyagok és eszközök rendelkezésre állását. A közlekedési utak csúszásmentesítésének feladatait írásban kell rögzíteni.
- k) A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából munkaszervezési intézkedéseket kell tenni. A munkaidő részeként óránként legalább 5, legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell közbeiktatni a melegnek vagy hidegnek minősülő munkahelyeken. A munkahely melegnek minősül, ha a munkahelyi klíma a munkahelyen a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, vagy szabadtéri munkahelyen a napi középhőmérséklet legalább 1 napig meghaladja a 25 °C-ot, és az országos tisztifőorvos a hőség miatt a figyelmeztetést vagy a hősérgiasztást kiadta. A munkahely hidegnek minősül, ha a várható napi középhőmérséklet a munkaidő 50%-ánál hosszabb időtartamban szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot vagy zárt téri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el.
- l) A közlekedési úton feltárt botlásveszélyes hibahelyet annak kijavításáig a figyelem felhívására alkalmas módon (pl. felfestés, körül szalagozás, kitáblázás) meg kell jelölni.

- m) Az építési vagy ideiglenes munkahelyeken szervezési és/vagy műszaki intézkedésekkel kell csökkenteni a munkabalesetek kockázatát, kiemelten az alábbi esetekben:
- a tevékenység végzése 1 méternél magasabb munkaállványról történik,
 - a munkahely 2 méter vagy azt meghaladó szintkülönbség felett helyezkedik el,
 - a munkahelyen – függetlenül annak szintkülönbségétől – olyan anyag van jelen, hogy fennáll a mérgezés, fertőzés vagy fulladás veszélye.

9.3.3. A munkaeszközök használatának szabályai

- a) A veszélyes munkaeszközt és azt a munkaeszközt, amelynek használata veszélyt jelenthet annak kezelőjére, illetve a hatókörben tartózkodó személyekre, kizárólag az annak kezelésével megbízott és kioktatott kezelő használhatja.
- b) Ha a munkaeszköz kezelése államilag elismert szakképesítéshez kötött, a munkaeszköz kezelésével csak képesítéssel rendelkező személy bízható meg.
- c) A munkaeszközön javítást, karbantartást, átalakítást oktatásban részesített, és erre írásban megbízott személy végezhet.
- d) A veszélyes munkaeszközön végzett bármilyen karbantartásról, átalakításról és javításról a kezelőt tájékoztatni kell.
- e) A munkavállalónak tilos saját tulajdonában lévő gépet, berendezést vagy szerszámot az FGSZ telep- és technológiai helyein használni.
- f) A gép állandó tartozéka a biztonságos használatához szükséges magyar nyelvű kezelési utasítás, amelyet a gyártó vagy forgalmazó, annak hiányában az üzemeltető köteles biztosítani.
- g) A gép burkolatán található vagy a kezelési utasításában feltüntetett biztonsági előírásokat (pl. védőeszközök használatára vonatkozó utasításokat) kötelező betartani.
- h) A nem hordozható (telepített) gépek mellett kötelező elhelyezni a gép kezeléséhez előírt védőeszközöket.
- i) Ha a gépkezelőnek 0,5 méternél magasabb kezelői helyről kell kezelnie a gépet, akkor leesés elleni védelmet kell kiépíteni a kezelőhelyen.
- j) A gép azon mozgó, forgó részeit, amelyek a padlószinttől 2,5 m magasság alatt helyezkednek el és veszélyforrást jelenthetnek, védőburkolattal kell elkeríteni.
- k) Fokozottan veszélyes (pl. forró felület, magas villamos feszültség szint) berendezések, munkaterületek esetében elkerítéssel és védőtávolság biztosításával kell a védelmet biztosítani.
- l) Pneumatikus, hidraulikus működtetésű gépek javítása és karbantartása csak a nyomásmentesítést követően végezhető el.
- m) Javítás, tisztítás, ellenőrzés, vagy egyéb hasonló ok miatt a gép veszélyes, burkolattal elzárt terébe benyúlni csak akkor szabad, ha a gépet leállították, feszültségmentesítették, az újraindítást megakadályozták (kapcsolót lelakatolták, vagy a biztosítékot kivették), a bekapcsolást tiltó táblát elhelyezték.
- n) A hibás, sérült szerszámokat az ép szerszámoktól elkülönítve, és megjelölten kell tárolni. A sérült szerszámok cseréjéről gondoskodni kell.
- o) A technológiai szerelő csoportok, és a hírközlési csoportok részére biztosítani kell:
- elsősegélynyújtó felszerelést (l. nagyságú mentőládát, a nyári időszakban rovarcsípés megelőzésére és kezelésére gyógyszereket),

- védőszereket, védőitalt és tisztálkodási eszközöket,
 - hordozható gázkoncentráció mérőt, rb-s kivitelű zseblámpát.
- p) Annak a technológiai szerelői és hírközlési csoportnak, aki aknában, tartályban is végez munkát, vagy központi szagosító berendezést üzemeltet, oxigénhiányt is jelző (beépített oxigénszenzorral rendelkező) gázkoncentráció mérőt is kell biztosítani.
- q) A robbanásveszélyes terekben a munkavégzés mobil, vagy telepített gázérzékelő és riasztóberendezések mellett történhet. Robbanásveszélyes terekben a munkavégzés megkezdése előtt gázkoncentrációt kell mérni. A folyamatos gázkoncentráció mérés szükségességéről a munkavégzés irányítója dönt.
- r) Rendellenes körülmények kialakulása esetére mentési tervet kell készíteni, és a mentéshez szükséges személyeket ki kell jelölni. A mentési terv elkészítése munkabiztonsági szaktevékenység, így az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály BEM szakemberét a terv készítésébe kell bevonni.
- s) Mentési tervet kell kidolgozni a munkavédelmi kockázatértékelés során azonosított veszélyes munkafolyamatokra is.

9.3.4. Védőeszköz- és védőszerjuttatás rendje

9.3.4.1. Egyéni védőeszközök kiválasztása és beszerzése

- a) Az egyéni védőeszközt a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok értékelése során kell kiválasztani.
- b) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály a védőeszköz kiválasztására vonatkozó dokumentumokat naprakészen nyilván tartja.
- c) A védőeszköz kiválasztási eljárást az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály folytatja le, mely eljárásba a Munkavédelmi Bizottságot bevonja. Az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjét a munkáltató írásban határozza meg, amely feladat ellátása munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- d) Az egyes munkakörökhöz, munkafolyamatokhoz, munkakörülményekhez alkalmazandó védőeszközöket a **5. sz. melléklet** foglalja össze.
- e) A Társaság a védőeszközöket vásárlás útján vagy bérleti rendszerben biztosítja munkavállalói számára, melyek beszerzése a VIG-23 Beszerzési szabályzatban leírt eljárásrend szerint történik.
- f) A gázipari létesítményekre látogatás céljából belépő személyek részére a telephelyközpontokban és a kompresszorállomásokon legalább 5-5 darab védősisakot, 5-5 db védőszemüveget és zajvédő fül dugót, kell készenlétben tartani. A látogatás céljából belépők részére a Társaság síófoki székhelyén 15 garnitúra (melles nadrág és dzseki) antisztatikus védőruhát, 15 db védősisakot, 15 db védőszemüveget, kell biztosítani, a telephelyközpontokban pedig 2-2 garnitúra antisztatikus védőruhát.
- g) Új belépő, betanulási programban résztvevő, potenciálisan robbanásveszélyes környezetben munkát végző fizikai állományú munkavállalók részére a Társaság figyelemfelhívással zöld színű ipari fejjvédő sisakot biztosít.

9.3.4.2. Egyéni védőeszközök használatának szabályai

- a) Az egyéni védőeszköz személyes használatra adható ki, a védőeszköz tartozéka a magyar nyelvű használati útmutató (tájékoztató).
- b) A munkavállalók - a triviális veszélyforrások ellen (pl. napsugárzás) védelmet nyújtó, ún. 1 kategóriájú védőeszközök kivételével – kizárólag a Társaság által biztosított védőeszközöket használhatják.
- c) A munkavállalókat a védőeszközök használatáról, a védőeszköz védelmi képességéről munkavédelmi oktatás keretében tájékoztatni kell.
- d) Az egyéni védőeszköz más személynek csak tisztítást és fertőtlenítést követően adható át.
- e) A munkavállalók a részükre biztosított védőeszközöket kötelesek rendeltetésszerűen használni. Ennek elmulasztása esetén a munkavégzéstől el kell őket tiltani.
- f) A védőeszközök használatra történő kiadásáról és visszaadásáról feljegyzést/igazolást kell készíteni. Ez alól kivétel a veszélyhelyzeti eseményekre készenlétben tartott védőeszköz, valamint a felhasználási helyre kihelyezett védőeszköz (pl. látogatói fejkendő, hallásvédők, forgácsoló gépek mellé kihelyezett arcvédők).
- g) A szakmai képesítéshez kötött munkafeladathoz előírt egyéni védőeszköz csak olyan személynek adható ki, aki a képesítéssel rendelkezik az adott feladat elvégzésére.
- h) Ha a védőeszköz használata munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálathoz kötött, akkor csak érvényes orvosi vizsgálattal rendelkező személynek adható ki a védőeszköz.
- i) A használatra kiadott egyéni védőeszközt vagy annak tárolóját olyan jelöléssel kell ellátni, ami alapján az eszközt használó munkavállaló azonosítható. Ez alól kivétel az egyszer használható egyéni védőeszközök jelölése.
- j) A potenciálisan robbanásveszélyes térben történő munkavégzés során - kivétel alkalmasszerű tűzveszélyes munkavégzés - olyan védőeszköz nem használható, amely gyújtási veszélyt jelenthet.
- k) Az antisztatikus és/vagy lángálló védőruházat, hegesztőruházat, vegyvédelmi ruházat a veszélyes térben csak zárt állapotban (begombolva, beczipázva) használható, ill. viselhető.
- l) Potenciálisan robbanásveszélyes környezetben, illetve építési munkaterületen gyújtási veszélyt nem jelentő alsó- és felső ruházatban, testhezálló antisztatikus védőruhában, antisztatikus védőlábbeliben, antisztatikus ipari fejkendő sisakban, védőszemüvegben lehet tartózkodni, munkát végezni.
- m) Minden olyan tevékenység során, ahol
 - fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadék/ gáz/ gőz/ por veszélyt okozó mértékben (belobbanás, berobbanás) a szabadba kerül vagy kerülhet, vagy ott jelen van (függetlenül a terület besorolásától), továbbá
 - munkavégzés nyomás alatti rendszereken,
 - zárt technológia rendszerek elsődleges megbontása,
 - hevítéssel, gyújtással járó tevékenységek (pl. hegesztés),
 - vegyi anyagokkal való közvetlen érintkezés lehetősége,
 - mintavétel, ürítés, töltés, szivattyúzás vagy kompresszor használata során erre minősített teljes, zárt, antisztatikus és lángálló védőruházatot kell viselni (azaz antisztatikus és lángálló minősítéssel rendelkező melles/derekas nadrág és kabát/télikabát együttes).

- n) Minden olyan tevékenység során, ahol fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadék/ gáz/ gőz/ por a munkavégzés környezetében veszélyt okozó mértékben (belobbanás, berobbanás) a szabadba nem kerül vagy kerülhet, illetve nincs jelen, a munkavégzéshez – a munkavállalók védőeszköz-viselésből származó többlet terhelésének elkerülésére, de a kellő biztonság megtartása érdekében - továbbra is kötelező minimális elvárás:
- lángálló, antisztatikus, vagy kopásálló, antisztatikus melles/derekas nadrág,
 - lángálló, antisztatikus vagy kopásálló, antisztatikus felsőruházat (ez lehet a munkáltató által biztosított, erre minősített védőkabát, vagy hosszú ujjú antisztatikus, lángálló póló is).
- o) A gázipari létesítményeken kifüggesztett egyéni védőeszköz használatára utaló biztonsági és egészségvédelmi jelzések szerint kötelező az egyéni védőeszköz használata a munkavégzés, illetve ott tartózkodás időtartama alatt.
- p) A veszélyes anyagok és veszélyes készítmények biztonsági adatlapján feltüntetett, valamint a munkaeszközök (gépek) üzemeltetési dokumentációiban előírt védőeszközök használata kötelező.
- q) Az életvédelmi célú (3. kategóriába sorolt) egyéni védőeszközökre vonatkozó kiegészítő előírások:
- írásban igazolt oktatást és gyakoroltatást követően adható ki személyi használatra,
 - a védőeszköz-használat oktatását és gyakoroltatását legalább évente meg kell ismételni,
 - védőeszközt használatra történő kiadás (más munkavállalónak történő átadás) előtt feljogosított személlyel vagy szervezettel felül kell vizsgáltatni, kivétel ez alól az új védőeszköz kiadása,
 - a több darabból, illetve tartozékból álló védőeszköz minden részének azonosíthatónak kell lennie,
 - a védőeszköz mellett kell tárolni/tartani:
 - a védőeszköz tájékoztatóját,
 - a védőeszköz tartozékainak/elemeinek nyilvántartását,
 - az utolsó felülvizsgálat jegyzőkönyvét,
 - a használatra való munkáltatói elrendelést,
 - a munkavállaló orvosi alkalmassági véleményét,
 - a munkavállaló védőeszköz használatával kapcsolatos oktatási igazolását.

9.3.4.3. Egyéni védőeszköz ellenőrzése, felülvizsgálata, karbantartása (tisztítása)

- a) A védőeszköz megfelelő állapotát és dokumentumait köteles ellenőrizni:
- a védőeszközt használó munkavállaló a használat előtt, illetve közben,
 - a közvetlen vezető, a munkavállaló nem szokásos munkafeladattal való megbízásakor,
 - az ellenőrzéssel megbízott munkavállaló az ellenőrzései alkalmával.
- b) A védőeszközöket rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban kell tartani. Sérült, érvényes felülvizsgálattal nem rendelkező védőeszközt tilos használni.
- c) A Társaság bértextília szolgáltatás keretében biztosítja a védőruházat cseréjét, javítását, tisztítását és fertőtlenítését. A szolgáltató a védőruházat védelmi képességét érintő adatokról rendszeres tájékoztatást nyújt (pl. mosási szám). A védőruházat otthoni tisztítása tilos!
- d) A munkavállaló a részére kiadott védőruházat adatait az FGSZ Zrt. „Védőruha nyilvántartás” alkalmazásban tudja megtekinteni, illetve ellenőrizni.
- e) A munkavállaló részére kiadott egyéni védőeszközök esedékes felülvizsgálatáról, valamint a minőség megőrzési idő lejártáról (SAP nyilvántartási rendszerből) értesítést kap.

- f) A munkavállaló köteles a tőle elvárható módon az egyéni védőeszköz épségét ellenőrizni és a tisztításáról gondoskodni (kivétel c. pont szerinti védőruházat).
- g) A munkavállalónak felhasználás előtt meg kell győződnie az általa használt védőeszköz alkalmasságáról. A bérelt védőruházaton észlelt sérülés vagy el nem távolítható szennyeződés esetén a szolgáltató által biztosított hibajegyet kell kitölteni, és a védőruházatot az erre a célra szolgáló gyűjtőszekrénybe kell helyezni.
- h) A Társaság tulajdonába tartozó védőeszközön észlelt sérülés esetén, a védőeszközön vagy annak tárolóján „Használni tilos!” feliratot kell elhelyezni.
- i) Az egyéni védőeszköz szakértői felülvizsgálatát kizárólag a gyártó vagy az arra feljogosított szervezet végezheti el. A vizsgálat és minősítés tényét az egyéni védőeszközön vagy annak tárolóján fel kell tüntetni. A vizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni.
- j) Az egyéni védőeszközök felülvizsgálatának gyakorisága (ha a gyártó ettől eltérő felülvizsgálatot nem ír elő) az alábbi:

Védőeszköz típusa	Ellenőrző vizsgálat időköze
Leesés, lezuhanás elleni védőeszközök	
B osztályú kikötési eszköz (3 lábú állvány)	1 év
Csatlakozók (karabinerek)	1 év
Derékövvel ellátott testhevederzet	1 év
Munkaöv	1 év
Energiaelnyelővel ellátott rögzítő kötel	1 év
Mentőcsőrlő, ereszkedő eszköz és kötélzete	1/2 év
Légzésvédő eszközök ellenőrző felülvizsgálata	
Izolációs légzésvédő készülék esetén	1 év/5 év
Teljes álarc tömítettség ellenőrzés/karbantartás	1 év/6 év
Légzésvédő elemeinek felülvizsgálata	a gyártó határozza meg
Gáztömör vegyvédelmi ruházat ellenőrző vizsgálata	1 év
Villamos szigetelőkesztyű	6 hónap

- k) A veszélyelhárításra készenlétben tartott védőeszközökön, ha a veszélyelhárításkor igénybe vették azokat, soron kívüli szakértői felülvizsgálatot kell elvégezni.
- l) Az egyéni védőeszköz elöregedését, a lejáratí határidő betartásával vagy a gyártó által meghatározott módon (pl. használati idő nyilvántartása, szűrőbetét telítődése) figyelni kell. A felülvizsgálatra kötelezett védőeszközökről a szervezeti egységeknél nyilvántartást kell vezetni.
- m) Az egyéni védőeszköz karbantartását a védőeszköz tájékoztató figyelembevételével kell elvégezni.
- n) Az egyéni védőeszközt vissza kell adni a selejtezéskor, valamint a munkavállaló munkakörének megváltozásakor, illetve munkaviszonyának megszűnésekor.

9.3.4.4. Villamos biztonsági eszközök felülvizsgálata

- a) Az elektromos munkákhoz használt védőeszközök ellenőrző vizsgálatainak gyakorisága:

	Ellenőrző vizsgálat időköze
Szigetelő kezelő rudak és biztosító fogók	2 év
Földelő rudak és földelő rövidre zárók	5 év
Feszültségkémlő (1000 V felett)	2 év

9.3.4.5. Munkaruha juttatás

A Társaság a védőruházatot viselő munkavállalóknak munkaruhát biztosít. A munkaruha juttatás szabályait a Kollektív Szerződés tartalmazza.

9.3.4.6. Védőital - és ivóvízjuttatás

- a) A Társaság a hidegnek vagy melegnek minősülő munkahelyeken foglalkoztatott munkavállalók részére a 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet szerint védőitalt biztosít. A védőital juttatásáért és megfelelő mennyiségben való biztosításáért a munkáltatói jogkört gyakorló vezető felel.
- b) A védőital és ivóvíz juttatás pénzbeli megváltása nem lehetséges.
- c) A védőital juttatás mennyiségi mutatóit az **5. sz. melléklet** tartalmazza. A munkáltatói jogkört gyakorló vezető a védőital juttatást jogosult megemelni a környezeti hőmérsékeltől igazodóan (pl. hőségriadó).

9.3.4.7. Védőszer, fertőtlenítőszer és tisztítószer juttatás

- a) Valamennyi munkavállaló részére elegendő mennyiségű tisztálkodási eszközt és tisztálkodási szert kell a munkahelyen folyamatosan biztosítani.
 - Az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás osztály ill. szerződéses partnere gondoskodik az irodaépületek mosdóiban a kézmosó szerek ellátásáról.
 - A karbantartási és építési munkahelyeken munkát végző munkavállalók tisztálkodási szereinek juttatását az **5. sz. melléklet** tartalmazza.
- b) Kézmosás után papír törölközőt vagy meleg levegős kézszáritót kell használni.
- c) A munkavállalónak védőkenőcsöt, illetőleg védőbevonatot kell használni az alábbi esetekben:
 - a bőrkárosító hatás megelőzésére a munka jellege miatt védőkesztyű nem használható,
 - munkavállaló fényártalmat okozó munkaanyagokkal érintkezik,
 - munkavállaló bőrfelülete napégés veszélyének van kitéve.
- d) A bőrvédő készítményt a munka megkezdése előtt kell alkalmazni, és azt a munkavégzés alatt szükség szerint fel kell újítani.
- e) A munkavállalónak ipari kéztisztítószerrel kell biztosítani, ha olyan munkakörben vagy munkahelyen végez munkát, ahol bőrét olyan szennyeződés érheti, amit szappanos, meleg vizes mosással nehezen lehet eltávolítani.
- f) A bőrápoló készítményt biztosítani kell:
 - a munka befejezése utáni használatra ipari kéztisztító szer használatát követően,
 - minden esetben, ha az a bőr fiziológiás állapotának helyreállításához szükséges,
 - vízzel, olajjal, zsírral rendszeresen érintkező, valamint folyékony vegyszerrel dolgozók részére.
- g) A bőrvédő készítmények és az ipari kéztisztítószerek munkahelyi használatra szolgálnak!
- h) A védőszerjuttatás mennyiségi mutatóit az **5. sz. melléklet** tartalmazza

9.3.4.8. Védőoltások és gyógyszerek juttatása

- a) Társaság a darázscsípés allergiás reakciói elleni szérumot biztosít a rendszeresen szabadban munkát végző dolgozók számára, akik darázscsípés esetén allergiás reakciókat mutatnak. Az elsősegély felszerelést, és az ellenanyagokat az érintett munkavállalók közelében, a tárolásra előírt követelmények szerint (szükség esetén hűtőtáskában) kell készenlétben tartani.
- b) Az allergiás dolgozók számának megfelelő mennyiségben kell készenlétben tartani 1 db Anapen vagy Epipen injekciót. A gyógyszerek, valamint a kötszerek szavatossági idejét legalább negyedévente ellenőrizni kell a helyszíni munkairányítónak.
- c) A munkavállaló súlyos, akut allergiás rohama esetén (pl. rovarcsípés) Anapen/Epipen injekció beadása szükséges. Az előretöltött automata injekció a munkavégzési helyszín közelében tartandó, ha a munkavégzés május - október hónapok között történik.
- d) A gyógyszer használata esetén figyelembe kell venni annak tájékoztatójában leírtakat, valamint az esetleges mellékhatásokat, továbbá, hogy mely esetekben nem javasolt a gyógyszer alkalmazása.
- e) Kullancs elleni védőoltást minden munkavállalónak fel kell ajánlani, aki munkaköri feladatának ellátása során rendszeresen szabadban is végez munkát. A védőoltásban részesítendő munkakört betöltő munkavállaló a védőoltásról írásban tett nyilatkozattal mondhat le, melyet az 5. számú melléklet tartalmaz. A kullancs csípés okozta encephalitis elleni védőoltásban részesítendő munkakörök felsorolását az **5. sz. melléklet** tartalmazza.
- f) A védőoltások megtörténtét oltási könyvbe kell bevezetni, amelyet az érintett munkavállalónak kell megőriznie.
- g) Az elvégzett védőoltásokat a FEÜ orvos rögzíti a munkavállalók törzskartonján és oltási könyvében. A kullancs encephalitis elleni védőoltásokról, az oltószérumok ütemezett rendelése érdekében az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály is nyilvántartást vezet.

9.3.5. Képernyő előtti munkavégzés szabályai, képernyős munkahelyek

- a) Képernyő előtti munkavégzés szabályai azokra a munkavállalókra vonatkoznak, akik napi munkaidejükből legalább 4 órán keresztül rendszeresen képernyős eszközt használnak.
- b) A képernyős munkahelyek megfelelőségét rendszeresen ellenőrizni kell. Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály BEM szakértői eseti jelleggel vagy a szervezeti egység vezető kérésére ellenőrzik a képernyős munkahelyek (szék, asztal, megvilágítás, számítógép és tartozékainak) állapotát és ergonómiailag helyes elrendezését, szükség esetén műszeres vizsgálatot végeznek (zaj, megvilágításértékek megfelelősége).
- c) A képernyős munkahelyeken dolgozó munkavállalók vezetői kötelesek munkaszervezési intézkedésekkel biztosítani, hogy a képernyős munkavégzést óránként 10 perc nem képernyő előtt végzett munkával kell felcserélni vagy pihenőt kell biztosítani. (A pihenőidők nem vonhatók össze.)
- d) A Társaság a képernyős munkahelyen dolgozó munkavállalói számára 2 évente, illetve rendkívüli esetben ingyenes szemészeti szakvizsgálatról gondoskodik, és ha a szemészeti szakvizsgálat eredménye indokolja, képernyő előtti munkavégzéshez szükséges éleslátást biztosító szemüvegjuttatást ad. A szemüvegjuttatás szabályai az intraneten, [itt](#) találhatóak meg.
- e) Az ingyenes szemészeti szakvizsgálathoz szükséges beutalót a Társaság FEÜ orvosa állítja ki. Rendkívüli esetben az éleslátást biztosító szemüvegjuttatás igényét az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály felé kell jelezni.

9.3.6. Távmunkavégzés szabályai (Home-office)

- a) Munkáltató által biztosított számítástechnikai eszközzel végzett távmunka engedélyezése előtt a Munkáltató ismerteti a távmunkavégzés munkavédelmi feltételeit az érintett munkavállalóval. A munkavédelmi feltételek munkavállaló által történő elfogadását követően történhet meg a távmunka engedélyezése a munkaszerződésben.
- b) Távmunkavégzési munkahely az a helyiség, ahol a munkavállaló az információtechnológiai vagy számítástechnikai eszközzel rendszeresen a munkáját végzi.
- c) A távmunka nem engedélyezhető, ha a munkavállaló előzetesen nem járul hozzá a munkáltató képviselőjének a munkavédelmi feladatok ellátása céljából a távmunka helyének megjelölt ingatlanra történő belépéshez.
- d) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály a távmunkavégzés helyét baleset bekövetkezése esetén soron kívül ellenőrizheti.
- e) A távmunkavégzés munkakörülményeit írásban kell rögzíteni.
- f) A távmunkavégzés részletes szabályait a VIG-1 Munkavégzésre irányuló jogviszony kezelése című vezérigazgatói operatív szabályzat 22. sz. melléklete tartalmazza.

9.3.7. Gépjármű közlekedési és használati szabályok

A közúti közlekedés magas kockázatokat hordoz magában, ezért ezt a szemléletet erősítve meghatároztuk, és valamennyi területen alkalmazzuk az alábbi Közlekedésbiztonsági elveket.

A járművezetés feltételei:

- Érvényes járművezetői engedély
- **Zéró tolerancia az alkohol- és kábítószerfogyasztást illetően:** a munkavállalóknak tilos a Társaság járműveit alkohol, illetve kábítószer fogyasztásából származó befolyásoltság alatt vezetniük. Az a munkavállaló, aki a Társaság által biztosított járművet használ üzleti célból, és hatósági eljárás alá kerül a fenti okok miatt, ezt az információt köteles legkésőbb az eljárás megindítását (rendőrségi/hatósági intézkedéstől), vagy az idézés kézhezvételét követő első munkanapon a munkáltatói jogkört gyakorlója tudomására hozni.

Elindulás előtti teendők:

- A gépjárművezető elindulás előtt köteles a gépjárművön a KRESZ-ben előírt ellenőrzéseket elvégezni. Az ellenőrzés terjedjen ki a kormányberendezés, a fékberendezés, a gumiabroncsok, valamint a kötelezően előírt világító- és fényjelző berendezések állapotának (működésének) ellenőrzésére. A gépjárművezető, ha rendellenességet tapasztal az ellenőrzés során, nem indulhat el a gépjárművel.
- Utazás előtt körültekintően tervezzük meg utunkat! Számoljunk a távolsággal, az időjárási körülményekkel és az útviszonyokkal, ütemezzünk rendszeres pihenőket, és az elhúzódo programok esetén – a munkáltatói jogkört gyakorló vezetővel egyeztetve – gondoskodjunk éjszakai szállásról, ezzel is csökkentve a fáradtságból eredő kockázatokat.
- A munkavállaló köteles jelenteni felettesének, ha a gépjárművezetésre egészségügyi okokból ideiglenesen alkalmatlan.

Utazás közben:

- Tartsuk be a közlekedési szabályokat, különösen a sebességkorlátozásokat!

- **Biztonsági övek:** gépjárműben való utazás során a gépjárművezetőknek, továbbá valamennyi utazónak kötelező a biztonsági öv használata. Ennek elmulasztása a társasági vezetői engedély megvonását eredményezheti.
- **Mobiltelefonok, egyéb kommunikációs készülékek használata:** az üzleti célú járműhasználat során a járművezető számára tilos bármilyen kézben tartott kommunikációs eszköz /mobiltelefon, laptop, kétirányú rádióadó, kézi navigációs eszköz (GPS)/ használata, miközben a jármű mozgásban van. A gépjárművezető számára nem megengedett a füldugóval vagy „headset”-tel rendelkező zenelejátszók használata sem.

Ha a gépjármű kézhasználatot nem igénylő kihangosító készülékkel van felszerelve, akkor a gépjármű vezetőjének a beszélgetéseket a lehető legrövidebb időre kell szorítani. Ha hosszabb beszélgetés, vagy Teams értekezleten való részvétel szükséges, a gépjárművezető ajánlja fel parkolóhelyen történő megállást követően a visszahívást.

- **Egyéb figyelemelterelő tényezők:** A biztonságos, defenzív járművezetés folyamatos, fegyelmezett összpontosítást követel meg a járművezetőtől. A fizikai figyelemelterelés minimálisra csökkentése érdekében a járművezetőknek kerülniük kell a biztonságos járművezetést közvetlenül zavaró tevékenységet (pl. vezetés közben tárgyak keresése, evés, telefonüzenetek olvasása stb.).
- Amennyiben a vállalati gépjárműnél meghibásodást, vagy annak veszélyét észleli, azt köteles haladéktalanul jelezni munkahelyi vezetőjének és az ESZG osztály szakemberének.
- Szervezett munkavégzés során segédmotorkerékpár, motorkerékpár és nyitott tetejű személygépjármű vezetése nem engedélyezett.
- A földgázszállító technológia közlekedési útjain motorkerékpárral, segédmotorral, elektromos kerékpárral, rollerrel közlekedni tilos!
- Amennyiben a helyi szabályozás másként nem rendelkezik, a Társaság létesítményein a KRESZ szabályai érvényesek. A gépjárművek megengedett legnagyobb haladási sebessége:
 - szabadterén kialakított közlekedési utakon 15 km/h,
 - szerelvényterekben és épületeken belül 5 km/h,
 - tolatás esetén 5 km/h.
- A gépjárművezetőnek nem megengedett folyamatosan 4,5 óránál hosszabb ideig vezetni, javasolt 2 óránként legalább 15 perces pihenés megtartása. A gépjárművezető 24 órás ciklusban legfeljebb 10 órát vezethet (pl. külföldi kiküldetés). A 24 órás ciklusban a 10 óra időtartamú gépjárművezetés hetente legfeljebb 2 alkalommal rendelhető el.

Parkolás az FGSZ Zrt objektumain:

- A gázipari létesítményekben lévő és azok megközelítésére szolgáló utakon vagy útpadkán gépjárművel a jármű elejével a lehetséges menekülési irányba fordulva, lehetőleg az út menetirány szerinti jobb oldalára leállva, oly módon kell leparkolni, hogy a vezető oldali ajtó útfelőli oldalról történő megközelítését, teljes kinyitását, a járműbe való ki- és beszállást semmi ne gátolja/nehezítse. A gyors és akadálytalan indulást lehetővé tévő tér mindig biztosított legyen. Több jármű esetén tilos az út két különböző oldalán várakozni vagy parkolni! Az előzőek szerinti tolatva parkolást a gépjárművek várakoztatására/elhelyezésére/tárolására kialakított építményekben, épületekben és szabadterületeken is alkalmazni kell, amennyiben arra lehetőség van, és más előírásba/szabályba nem ütközik.
- Földgázszállító telephelyeken gépkocsikkal a jármű elejével a menekülési irány felé kell parkolni.

9.3.8. Elsősegélynyújtó felszerelés, elsősegélynyújtás

- a) A munkavállalókat az oktatások alkalmával tájékoztatni kell az elsősegélynyújtás szükségességéről, lehetőségéről, az elsősegélynyújtó felszerelések helyéről.
- b) Az irodaépületekben munkaidő alatt, a földgázszállító technológián minden esetben az üzemeltetési és karbantartási feladatokat végző munkacsoportban, valamint a sajátérvő kivitelezési munkák és a vállalkozási szerződés keretében külső partner részére szolgáltatásként végzett munkák során (pl. nyomás alatti fűrés) a munkahelyi elsősegélynyújtás személyi feltételeit legalább alapfokú elsősegélynyújtó képzésen részt vett munkavállalókkal kell biztosítani. Az alapfokú elsősegélynyújtó munkavállalóknak időszakosan ismeretfelújító képzésen kell részt venniük.
- c) Az építési munkahelyek elsősegélynyújtó feltételeit az építési tervben, ill. technológiában kell meghatározni.
- d) Az elsősegélynyújtásra kijelölt személyek nevét és elérhetőségét az irodaépületben, a műhelyekben a munkavállalók által használt helyiségben fel kell tüntetni (pl. hirdetőtábla, közlekedő, teakonyha). Az elsősegélynyújtó helyeket "Elsősegély" feliratú tábla kifüggesztésével, jól láthatóan meg kell jelölni, valamint fel kell tüntetni az állami segítségnyújtó szervek telefonszámait.
- e) A készenlétben tartandó mentődobozok nagyságát az adott munkahelyen egy időben dolgozók létszámától függően kell megválasztani, illetve biztosítani:
 - 1-30 dolgozó esetében I. számú mentődoboz
 - 31-50 dolgozó esetében II. számú mentődoboz
 - 51-100 dolgozó esetében III. számú mentődoboz
- f) A műhelycsarnokokban, vagy régióközpontoktól eltérő munkavégzési helyszíneken az ott végzett tevékenységekből eredő veszélyforrások szerinti kiegészítő elsősegélynyújtó felszereléseket kell készenlétben tartani. Ezek lehetnek az égési sérülések vagy szemsérülések elsősegélynyújtó felszerelései.
- g) Áramütött sérültet mindig le kell fektetni és az életfunkciók ellenőrzése után orvosi segítséget kell kérni. Az áramütött sérültet minden esetben orvosi vizsgálatra be kell szállítani akkor is, ha sérüléseinek tünetei nem láthatók.
- h) A közlekedési balesetet szenvedett munkavállalót, ha a gépjármű felborult vagy a légzsákok kinyíltak, orvosi vizsgálatra be kell szállítani. Sérülékeny munkavállalói csoportba tartozó munkavállalót minden esetben a közlekedési balesetet követően azonnal orvosi vizsgálatra kell szállítani.
- i) Az eszméletvesztéssel járó munkahelyi rosszullét esetén a munkavállalóhoz mentőt kell hívni, vagy orvosi kivizsgálásra be kell szállítani.
- j) Minden elsősegélynyújtási eseményt a munkahelyi vezetőnek jelenteni kell.

9.3.9. Nemdohányzók védelme, dohányzásra vonatkozó korlátozások

- a) A Társaság által üzemeltetett iroda, műhely rendeltetésű építményt tartalmazó létesítményében a jogszabályi előírásoknak megfelelő dohányzóhelyet kell kijelölni és a dohányzóhelyet piktogrammal/felirattal kell megjelölni.
- b) A dohányzás és a dohányzó helyek tűzvédelmi előírásairól a 10.1.4.2. pont rendelkezik.
- c) Veszélyes (mérgező, fertőző stb.) anyaggal való érintkezés esetén a dohányzás előtt kötelező a kézmosás.
- d) A Társaság által biztosított gépjárművekben tilos a dohányzás!

9.3.10. Mobiltelefon használatára vonatkozó tilalmak, korlátozások

- a) Tilos rb-s védelemmel nem rendelkező mobiltelefont bevinni potenciálisan robbanásveszélyes térbe, tilos telefonálni kézi anyagmozgatás, magasban történő munkavégzés vagy egyéb fokozott figyelmet igénylő tevékenység közben.
- b) Az a) bekezdés szerinti tiltást az alábbi kivételek fennállása esetén nem kell alkalmazni:
- Potenciálisan robbanásveszélyes térben mobiltelefon abban az esetben használható, ha a használat során folyamatosan működő légtérelvezető készülékkel kizárható a robbanásveszélyes gáz jelenléte, és a mobiltelefont a légtérelvezető készüléktől 5 méteren belül használják. Robbanásveszélyes anyag kiáramlással járó üzemzavar esetén e kivétel alkalmazása tilos!

9.3.11. Sérülékeny munkavállalói csoportok

9.3.11.1. Sérülékeny és különösen veszélyeztetett munkavállalói csoportok

Sérülékeny csoportba tartozó munkavállalókat, mozgásukban korlátozott embereket tilos olyan munkára alkalmazni, amely egészségére, utódjára, illetve fejlettségére tekintettel rá hátrányos következménnyel járhat.

Sérülékeny munkavállalói csoportba tartozó munkavállalók: fiatalok (18. életévét be nem töltött munkavállalók), továbbá várandós, nemrégén szült, anyatejet adó nők és szoptató anyák, valamint idősek (mindenkori nyugdíjkorhatár -5 év).

Az elektromágneses terek hatásaira különösen veszélyeztetett munkavállalók - az aktív vagy passzív beültethető orvostechnikai eszközt és testen viselt orvostechnikai eszközt viselők, valamint várandós nők.

Sérülékeny és különösen veszélyeztetett munkavállalói csoportba tartozó munkavállalók az **5. sz. mellékletben** feltüntetett munkakörökben nem foglalkoztathatók.

Nő és fiatalok nem foglalkoztathatók olyan egészségére ártalmas munkakörben, illetőleg olyan munkakörülményekben, amelyekben a munkavégzés az egészséget és a testi épséget, illetőleg a fiatalok egészséges fejlődését károsan befolyásolja, vagy az utódokra fokozott veszélyt jelent, illetőleg amelyben mások egészségét, vagy testi épségét fokozottan veszélyezteti.

9.3.11.2. Fokozott egészségügyi kockázattal élő munkavállalók

- a) Fokozott egészségügyi kockázatnak kitett munkavállalók:
- krónikus betegségben szenvedő munkavállalók,
 - aktív, passzív implantátummal élő munkavállalók,
 - súlyos (a szervezet sokkos állapotához vezető) allergiában szenvedő munkavállalók,
 - egyéb, rendszeres orvosi ellenőrzést, illetve egészségügyi kezelést igénylő betegségek (pl. pánikbetegségek).
- b) A fokozott egészségügyi kockázattal élő munkavállaló köteles a Társaság foglalkozás-egészségügyi szolgáltató orvosának átadni a betegségével, egészségügyi állapotával kapcsolatos orvosi dokumentumokat.
- c) A munkavállalónak tájékoztatást kell kérni a foglalkozás-egészségügyi orvostól az egészségére fokozott veszélyt jelentő munkahelyi körülményekről, fizikai, kémiai és biológiai kóroki tényezőkről.

9.3.12. Egyedüli munkavégzés tilalma

- a) A munkavégzés irányítója felelős az egyedüli munkavégzés tilalmára vonatkozó munkaterületek és munkafolyamatok kijelöléséért.
- b) Tilos a munkavállalónak egyedül munkát végezni, ahol egészségét és biztonságát a munkakörülményekből és a munkafolyamatokból eredő veszélyek súlyosan és közvetlenül veszélyeztetik.
- c) A veszélyes munkafolyamat végrehajtásával megfelelő képesítéssel és gyakorlattal rendelkező munkavállaló bízható meg. Ilyen feladattal betanulási idejét töltő munkavállaló önállóan, vagy nappali iskolarendszerű képzésben részt vevő tanuló nem bízható meg.
- d) Tilos egyedül munkát végezni az alábbi veszélyforrást magukba foglaló tevékenységek esetén:
- beszállással végzendő munkák (aknában, tartályban, nyomástartó edényben végzendő munka),
 - 1 méternél mélyebb munkaárokból végzett munkák,
 - nagy tömegű (50 kg-ot meghaladó) terhek segédeszköz nélküli kézi anyagmozgatása,
 - építési állványok felállítási és bontási munkái,
 - földgázszállító vezetékek és tartozékaik vágása, nyomás alatti fúrása, hegesztése, továbbá szilárdsági és tömörségi nyomáspróbái,
 - földgázszállító vezetékek és tartozékaik lefúvatása és tisztítása,
 - üzemelő földgázszállító technológián történő karbantartási és javítási munkák (kivétel készenlét során engedélyezett hibaelhárítás),
 - 2 méter magasságot meghaladó és kollektív műszaki védelemmel nem biztosított munkahelyen (oszlopon, állványon) végzett munka,
 - feszültség közeli, feszültség alatti munkák (villamos kezelőhelyiségben, kapcsolótermekben végzett villamos üzemi munkáknál), továbbá a feszültség közelében az MSZ 1585 szabvány előírásai szerinti esetekben,
 - az emelési terv, illetve technológia szerint végzett kritikus emelési műveletek,
 - mobilan szerelt magasnyomású vízszugárral, gőzzel, ill. egyéb folyadékkal végzett munkák,
 - a tűzveszéllyel járó munkák,
 - a beépített életvédelmi célú tűzjelző és riasztó rendszerek, valamint nyomáshatároló szerelvények felülvizsgálata és karbantartása,
 - energiaizolációval járó munkák,
 - a munkavégzési engedély kiadója által meghatározott munkák.
- e) A munkavégzési engedélyhez kötött munkák esetén az engedély jóváhagyójának engedély kiadásakor, a felügyeletet ellátónak a helyszínen meg kell győződnie arról, hogy az adott munka elvégzéséhez elegendő létszám áll rendelkezésre.

9.4. Foglalkozás-egészségügy

9.4.1. Orvosi vizsgálatok rendje

9.4.1.1. Általános szabályok

- a) A munkavállaló csak olyan munkára és akkor alkalmazható, ha foglalkoztatása az egészségét, testi épségét károsan nem befolyásolja, mások egészségét, testi épségét nem veszélyezteti, és a munkára alkalmasnak bizonyult. A fentiek elbírálása a munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatokon történik.

- b) A „Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” (továbbiakban: orvosi beutaló) nyomtatvány kitöltésével az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály BEM szakemberei határozzák meg a munkakör egészségkárosító kockázatait (pl. zaj, rezgés, biológiai expozíció, magasban végzett munka stb.). A munkáltatói jogkört gyakorló vezető az orvosi beutalón rendeli el a munkavállaló orvosi vizsgálaton történő megjelenését.
- c) A munkavállaló az orvosi beutalót magával viszi a FEÜ orvoshoz, aki a vizsgálatok elvégzését követően kiállítja az elsőfokú munkaköri orvosi alkalmassági véleményt.
- d) Az orvosi vizsgálaton megjelent munkavállaló az alkalmassági véleményét, amennyiben munkavégzési helyének az üzemeltetési területek valamely telephelye van kijelölve a területileg illetékes BEM szakembernek köteles átadni, egyéb munkavégzési helyek (Siófok, BudaPart Irodaház) munkavállalói a Humán Erőforrás osztály Ügyfélszolgálatára kötelesek megküldeni legkésőbb a vizsgálatot követő munkanapon. Az illetékes BEM szakemberek felelősek azért, hogy az orvosi alkalmassági vélemények a régiókból a Humán Erőforrás osztályhoz elektronikus úton a tárgyhoz utolsó munkanapjáig eljussanak.
- e) Az d) pont szerinti adatszolgáltatások alapján a Humán Erőforrás osztály tartja nyilván a SAP rendszerben a munkavállalók orvosi alkalmasságát és kíséri figyelemmel annak érvényességét.
- f) A munkáltatói jogkört gyakorló vezetőnek azt a munkavállalót, aki az orvosi vizsgálatokon a felhívás ellenére neki felróható okok miatt nem vesz részt, a munkavégzéstől a vizsgálaton való megjelenésig el kell tiltania, és részére ez időre munkabér nem folyósítható.
- g) Az a munkavállaló, aki a foglalkozás-egészségügyi szolgálat véleménye szerint a megjelölt munkakör betöltésére alkalmatlan, abban a munkakörben tovább nem foglalkoztatható.
- h) Ha a munkavállaló vagy a munkáltató a FEÜ orvos véleményével nem ért egyet, kérheti a munkaköri alkalmasság másodfokon történő elbírálását. A másodfokú egészségügyi szerv döntéséig az elsőfokú egészségügyi szerv véleménye szerint kell eljárni.

9.4.1.2. A munkaköri orvosi vizsgálatok típusai

A munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálat típusai: **előzetes, időszakos, soron kívüli és záró orvosi vizsgálat.**

Előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálat

- a) Az új felvételes munkavállalót a munkaviszony létesítése előtt, más munkakörbe áthelyezett munkavállalót - a munkakör egészségkárosító kockázatainak jelentős változása esetén - a munkakör megváltoztatása előtt, illetve a gyermekgondozási rendszerből való visszatérő munkavállalót munkába állás előtt előzetes munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra kell küldeni.
- b) Munkaszerződés csak az orvosi vizsgálat alapján alkalmasnak minősített munkavállalóval köthető. Az a munkavállaló, aki az előzetes orvosi vizsgálaton nem vesz részt, vagy ha részt vesz, de alkalmatlan minősítést kapott, nem alkalmazható az adott munkakörben.
- c) Az új belépőnek, vagy képernyős munkakörbe áthelyezett munkavállalónak előzetesen szem- és látásvizsgálaton kell részt vennie.
- d) A Humán Erőforrás osztály, valamint az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály a munkavállaló orvosi alkalmassági vizsgálata előtt a „Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” formanyomtatványon megjelöli a munkavállaló pontos munkakörét, munkahelyét és abban a munkakörben esetlegesen fennálló baleseti veszélyeket, egészségre ártalmas körülményeket.

Időszakos orvosi alkalmassági vizsgálat

- a) A Társaság munkavállalóinak munkaköri alkalmasság újbóli véleményezése céljából időszakos orvosi vizsgálaton kell megjelenni, az alábbi rendszerességgel:
- évente a munkakörére meghatározott foglalkozás-egészségügyi protokoll szerinti vizsgálaton,
 - 2 évente szemészeti szakvizsgálaton a képernyős munkahelyen foglalkoztatottaknak,
 - az expozíció mértéke alapján meghatározott rendszerességgel a fizikai, kémiai kóroki tényezők expozíciója esetén.
- b) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály a Humán Erőforrás havi adatszolgáltatása alapján előkészíti az adott hónapban esedékes „Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” formanyomtatványokat, és e-mail-ben, vagy nyomtatott formában megküldi az érintett munkavállalóknak, másolatban a munkavállaló vezetőjének legkésőbb a vizsgálat esedékessége előtt három héttel.
- c) Az időszakos orvosi vizsgálaton a munkavállalók kötelesek az előző vizsgálat érvényességi idejének lejáratára előtt megjelenni.
- d) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály szervezi a munkavédelmi kockázatértékelés alapján meghatározott biológiai monitorozási vizsgálatokat. Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály jelenti a Humán Erőforrás részére a munkavállaló vizsgálatának időpontját, a monitorozott kóroki tényezőt és következő vizsgálat esedékességét.

Soron kívüli orvosi alkalmassági vizsgálat

- a) A munkavállalót soron kívüli orvosi alkalmassági vizsgálatra kell küldeni az alábbi esetekben:
- az alkalmasságot megalapozó és megállapító vizsgálatot követően új, eltérő, illetve veszélyes tevékenységgel való megbízás esetén (pl. magasban végzett munka),
 - egészségi okok miatt 30 napot meghaladó keresőképtelenséget követően,
 - nem egészségi ok miatt 6 hónapot meghaladó munkavégzés szüneteltetés után,
 - ha a munkavállaló egészségi állapotában olyan változás következett be, amely feltehetően alkalmatlanná teszi az adott munkaköre ellátására,
 - heveny foglalkozási megbetegedés, fokozott expozíció (pl. áramütés), eszméletvesztéssel járó rosszullét, ismétlődő baleset előfordulását követően,
 - a munkavállaló kérésére.
- b) Soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálatot kezdeményezhet:
- a foglalkozás-egészségügyi orvos,
 - a háziorvos, illetve a kezelőorvos minden olyan heveny vagy idült betegség után, amely a munkavállaló, illetve a munkát végző személy munkaalkalmasságát befolyásolhatja,
 - a munkavédelmi hatóság,
 - a munkavállaló munkáltatói jogkört gyakorló vezetője,
 - a munkavállaló.

Záró vizsgálat

- a) Munkaviszony megszűnésekor záró vizsgálatra kell küldeni a munkavállalót, ha:
- legalább négy évet dolgozott idült foglalkozási betegség veszélyével járó munkakörnyezetben (pl. zajos munkahelyen),
 - a munkáltató elrendelése esetén vagy, ha a

- azt maga a munkavállaló igényli.
- b) A kilépő munkavállaló záró orvosi vizsgálatának beutalóját a HR osztály készíti el Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály BEM szakemberével történt előzetes egyeztetést követően. Az a) pont szerint érintett munkavállaló legkésőbb az utolsó munkában töltött napig köteles a záró orvosi vizsgálatot elvégeztetni és annak eredményét a munkáltatónak átadni. A záró orvosi vizsgálat eredményét tartalmazó dokumentumot a HR osztály őrzi meg.

9.4.1.3. Gépjármű- és munkagépvezető orvosi alkalmassági vizsgálata

- a) Munkavállaló szervezett munkavégzés keretében a Társaság által biztosított gépjárművet, munkagépet csak érvényes gépjárművezetői engedély birtokában és a Társaság írásbeli engedélyével vezethet. Gépjárműflottába tartozó gépjárműveket a VIG-12 szabályzatban előírt feltételek megléte esetén vezethet a Társaság munkavállalója.
- b) A Társaság FEÜ szolgáltatója végzi el azon munkavállalók vezetői engedélyéhez kapcsolódó orvosi alkalmassági vizsgálatokat, akik munkaköri feladataik keretében munkagépet (pl. targoncát), „C” vagy annál magasabb gépjármű kategóriába tartozó gépjárművet vezetnek.

9.4.2. Munkahelyi higiénia

- a) A Társaság tevékenységei és munkafolyamatai az alábbi tisztasági fokozatokba sorolhatók:
 - „B” tiszta (pl. adminisztratív munkafolyamatok, irodai tevékenység),
 - „C” közepesen szennyezett (pl. földgázszállító technológián végzett ellenőrzési feladatok),
 - „D” erősen szennyezett (pl. karbantartó műhelyek, építési munkahelyek, hegesztési folyamatok, földgázszállító technológia karbantartása)
- b) A „D” tisztasági fokozatba sorolt tevékenységek esetén étkező helyiséget kell biztosítani, valamint az átöltözésre öltözőt kell kialakítani, tisztálkodási helyiséget és WC-t kell biztosítani a munkavállalói létszám alapján.
- c) A kijelölt étkező helyiségekben biztosítani kell az ételek tárolásához és melegítéséhez szükséges eszközöket, az evőeszközök tisztításának lehetőségét, valamint a kézmosás lehetőségét.
- d) Azokon a munkahelyeken, ahol vezetékes ivóvíz nem áll rendelkezésre, a munkavállalóknak palackos ivóvizet (ásványvizet) vagy italautomatát és ivópoharat, valamint a megfelelő hőmérsékletű ivóvíz tárolására alkalmas eszközt (hűtődobozt, termoszt) kell biztosítani.
- e) Minden műszakban védőruha viselésére kötelezett munkavállalók részére – a mosási ciklusok figyelembevételével – legalább 3 garnitúra mellesnadrágot és dzsekit, valamint 2 garnitúra télikabátot kell biztosítani.
- f) A Társaság a Kollektív Szerződésben szabályozott módon, a munkakörülmények alapján meghatározott juttatás szerint munkaruházatot biztosít az antisztatikus védőruházat viselésére kötelezett munkavállalók részére.
- g) A védőruházat és az utcai ruházat tárolására kétrészes öltözőszekrényt kell biztosítani a „D” tisztasági fokozatba sorolt tevékenységet végző munkavállalók részére.
- h) A munkahelyeken a keletkező kommunális hulladékot legalább naponta egy alkalommal össze kell gyűjteni a hulladékgyűjtésre kihelyezett edényekből.
- i) Azokon a munkahelyeken (jellemzően állandó személyi felügyelet nélkül üzemelő technológiai létesítményeken), ahol a takarítást nem a szolgáltató végzi, ki kell osztani a személyi higiéniahoz

szükséges szereket, valamint a szociális helységek tisztántartásához szükséges eszközöket az ott dolgozó munkavállalóknak.

- j) A munkahelyeken biztosítani kell az egészségügyi kártevőirtást és rovarirtást.

9.4.3. Járványügyi veszélyhelyzet kezelése

- a) Járványügyi veszélyhelyzet állami elrendelése esetén az Elnök-vezérigazgató Kríziskezelő Csoportot bíz meg a védekezés irányításával.
- b) A Társaság a járványügyi intézkedésekről belső Intranet portálján tájékoztatja a munkavállalókat.
- c) A Társaság járvány elleni védekezéshez védelmi anyagokat és védőeszközöket biztosít a munkavállalók részére.
- d) A Társaság a kormányzati intézkedésekkel összhangban a tevékenységeket felfüggesztheti, illetve korlátozhatja (pl. munkavállalók orvosi alkalmassági vizsgálatai) a veszélyhelyzet alatt.
- e) A Társaság a pandémiás felkészülés, védekezés, majd normál működésre történő visszaállása során az FGSZ Zrt. vezetése által jóváhagyott, indokolt esetben felülvizsgált Pandémiás tervben meghatározott előírások szerint jár el.

9.5. Kémiai biztonság

9.5.1. Általános előírások

- a) Veszélyes anyaggal vagy keverékkel (továbbiakban vegyi anyaggal) tevékenység az egészségügyi államigazgatási nyilvántartásba történő bejelentést követően végezhető.
- b) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály feladata a vegyi anyagokkal végzett tevékenységek hatóság felé történő bejelentése, a biztonsági adatlapokról naprakész nyilvántartás vezetése és a kémiai kockázatértékelés elvégzése.
- c) A vegyi anyagokkal kapcsolatos tevékenységek kockázatértékelése, ill. kockázatbecslése munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- d) A munkavégzés helyszíni irányítójának felelőssége, hogy a munkavégzés során felhasznált vegyi anyagok biztonsági adatlapja a munkavégzés helyszínén rendelkezésre álljon.
- e) Az üzemeltetési, karbantartási utasításban, valamint építési, kiviteli tervben rendelkezni kell a tevékenység során keletkező veszélyes vagy egészségre ártalmas anyagot tartalmazó hulladékok baleset-megelőzési szabályairól.
- f) A munkavégzés helyszínén legfeljebb 1 műszaknyi munkavégzéshez szükséges vegyi anyag tárolható, és biztosítani kell a keletkező hulladékok gyűjtéséhez szükséges edényzetet.
- g) A biztonsági adatlapokhoz történő elektronikus hozzáférést az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető biztosítja. Azokon a munkavégzési helyeken, ahol a biztonsági adatlapok elektronikus formában nem elérhetők, a munkavégzés irányítója felel azért, hogy a biztonsági adatlapok aktuális verziója papír alapon hozzáférhető legyen.

9.5.2. Vegyi anyagok beszerzése és tárolása

- a) Új anyag beszerzésekor a kezdeményező szervezeti egységek az azonos célra alkalmas anyagok közül a kevésbé veszélyes anyagot kötelesek kiválasztani. Az új vegyi anyag kiválasztásakor a kezdeményező szervezeti egységnek ki kell kérni az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály

szakmai véleményét. Új vegyi anyag cikkszámát az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály jóváhagyását követően hozható létre.

- b) A vegyi anyag első beszállítását megelőzően az ajánlattétel során a beszállító köteles elektronikus úton megküldeni a termék biztonsági adatlapját és felhasználói útmutatóját a Beszerzés osztály részére. A Beszerzés osztályra érkező elektronikus biztonsági adatlapokat a Beszerző köteles továbbítani az ebk@fgsz.hu e-mail címre. Az új vegyi anyagok alkalmazhatóságáról az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály dönt (lsd. a) pont).
- c) Az anyagátvétellel megbízott munkavállaló (logisztikai munkatárs) az anyaggal beérkező biztonsági adatlapot átadja az igénylőnek. Az igénylő köteles a biztonsági adatlapot elektronikus megküldeni az ebk@fgsz.hu e-mail címre.
- d) A b) és c) pont szerint beérkező biztonsági adatlapokat az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály elektronikus nyilvántartásba veszi, amelyekhez való hozzáférést az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető biztosítja.
- e) Az anyagátvétellel megbízott munkavállaló köteles ellenőrizni a raktárra beérkezett vegyi anyag csomagolásának épségét, valamint címkézését. A sérült csomagolású vagy hiányos címkézésű vegyi anyagokat a veszélyes hulladéktárolóba kell helyezni.
- f) Vegyi anyagok, vegyi anyagokkal szennyezett hulladékok kezelését, tárolását az anyag biztonsági adatlapjában meghatározottak, valamint az FGSZ erre vonatkozó belső utasításai szerint (VIG-20 Környezetvédelmi Szabályzat, MU-ELJ-17 Veszélyeshulladék-gyűjtők üzemeltetési szabályzata) kell végezni.
- g) Az anyagátvétellel megbízott munkavállaló rendszeresen ellenőrzi a raktárban lévő vegyi anyagok minőség-megőrzési időit, és intézkedik a lejárt minőség-megőrzési idejű vegyi anyagok selejtezéséről.
- h) A tároló helyen, polcon az ADR szerint az anyagokat osztály és elkülönítési csoport alapján lehet tárolni. Nem tárolhatók együtt veszélyes reakciót okozó anyagok, valamint a bontott – bontatlan edényeket csoportosítva kell tárolni.
- i) A maró, a mérgező és a nagyon mérgező tulajdonságú anyagokat jól zárható szekrényben kell tárolni.
- j) Az edények csak kiöntőnyílásukkal felfelé, lezárt állapotban tárolhatók és szállíthatók.
- k) A fagyérzékeny anyagok csak fűtött helyiségben tárolhatóak.
- l) A raktárban tárolt anyagok kiömlése esetén – ha az vegyi anyag – akkor annak biztonsági adatlapjában meghatározottak szerint kell a kármentést végrehajtani és az abban meghatározott védelmi anyagokat és védőeszközöket kell készenlétben tartani.
- m) Eredetileg élelmiszer tárolására szolgáló edény nem használható vegyi anyagok tárolására, továbbá élelmiszer sem tárolható vegyi anyag tárolására szolgáló edényzetben.
- n) Legfeljebb „irritáló”, „ártalmas”, „mérsékelten tűzveszélyes” folyadék vagy szilárd halmazállapotú anyagok kisebb csomagolási egységbe átcsomagolhatók. Az új csomagolási egységen az eredeti csomagolási egység címke információ tartalmát fel kell tüntetni.

9.5.3. Vegyi anyagokkal végzett tevékenységek alapvető biztonsági szabályai

- a) Ismeretlen, azonosító jelek nélküli vegyi anyagot felhasználni tilos! Az ismeretlen vegyi anyagot a veszélyeshulladék-gyűjtőbe kell szállítani.

- b) A munkahelyi vezető köteles gondoskodni arról, hogy a munkavállalók a munkavégzés során felhasznált vegyi anyagokkal kapcsolatos információkat megismerjék.
- c) A munkavállalók felelősek a vegyi anyagok használati, baleset-megelőzési és higiéniai előírások (étkezés, dohányzás, tisztálkodás, védőeszközök használata) betartásáért.
- d) Vegyi anyaggal tevékenység akkor kezdhető meg, ha a vegyi anyag biztonsági adatlapja, használati útmutatója és kockázatbecslése hozzáférhető, valamint a szükséges információkat a vegyi anyaggal munkát végző személyek megismerték, és az előírt védőeszközök rendelkezésre állnak.
- e) A vegyi anyagokat a gyártó/forgalmazó által meghatározott alkalmazási célra és a használati utasítás betartásával szabad felhasználni. Fokozott gondossággal kell eljárni a vegyi anyagok, valamint a használat utáni hulladékaik összeöntése előtt az egymással reakcióba lépő vegyi anyagok esetén.
- f) Azokat a munkahelyeket, ahol a munkavállaló fokozottan veszélyes vegyi anyag hatásának van/lehet kitéve, figyelmeztető jelzéssel kell ellátni, amely felhívja a figyelmet az étkezés, ivás, élelmiszertárolás és dohányzás tilalmára.
- g) A munkavégzés helyszíni irányítója a munkavégzési engedélyben meghatározott légtérellemzéssel köteles ellenőrizni, hogy
 - a munkatérben fulladást okozó oxigén hiányos koncentráció vagy robbanóképes légtér nem alakulhat ki,
 - a munkavállaló nem dolgozhat olyan környezetben, ahol a vegyi anyag koncentrációja meghaladja a jogszabályban (ennek hiányában tudomány mindenkori állása szerint) meghatározott határértéket.
- h) Olyan munkaterületen, ahol egyéni védőeszköz használata nélkül vegyi anyag határérték-túllépés veszélye állhat fenn (pl. üzemzavar elhárítás), a rendkívüli helyzet fennállásáig kötelező a védőeszközök használata. A munkavégzés helyszíni irányítója köteles gondoskodni arról, hogy az ilyen területen védelem nélküli személy ne tartózkodjon.
- i) Kollektív vagy egyéni légzésvédelmet kell biztosítani azoknál a munkafolyamatoknál, ahol vízpermet, szemcseszórás, erős füstképződés a munkavállaló légzését akadályozza vagy egészségét veszélyezteti.
- j) A fokozottan veszélyes vegyi anyaggal (hatósági engedélyhez kötött felhasználású anyagokkal pl. azbeszttel) történő munkavégzés munkaterületét el kell határolni, a megközelítési úton ki kell helyezni a biztonsági és egészségvédelmi, valamint a belépést tiltó jelzéseket.
- k) A munkavégzés helyszíni irányítója felelős, hogy a vegyi anyagok felhasználási helyein az elsősegélynyújtáshoz és veszélyhelyzet leküzdéséhez szükséges eszközök a munkavégzés megkezdése előtt rendelkezésre álljanak.
- l) A munkavégzés helyszíni irányítója az egészségre és a környezetre veszélyes vegyi anyagok környezetbe jutása esetén köteles azonnal intézkedni a tájékoztatásról, a figyelmeztető jelzések kihelyezéséről, az elhárítási tervek szerinti feladatok végrehajtásáról.
- m) A munkavállalók az elszennyeződött védőruhát/egyéni védőeszközt a kijelölt tároló konténerbe kötelesek helyezni. A szennyezett védőruha/egyéni védőeszköz veszélyes hulladéknak minősül.
- n) A veszélyes összetevőt tartalmazó anyaggal, készítménnyel dolgozó munkavállalók részére a megfelelő tisztálkodási lehetőségeket biztosítani kell (öltöző, mosdó, zuhanyzó).
- o) A munka megkezdésétől annak befejezéséig folyamatosan rendelkezésre kell állnia a helyszínen egy elsősegélynyújtó képesítéssel rendelkező személynek.

- p) Fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes anyag felhasználása esetén minimum 1 db 6 kg ABC kézi tűzoltókészüléket kell a munkaterületen készenlétben tartani.

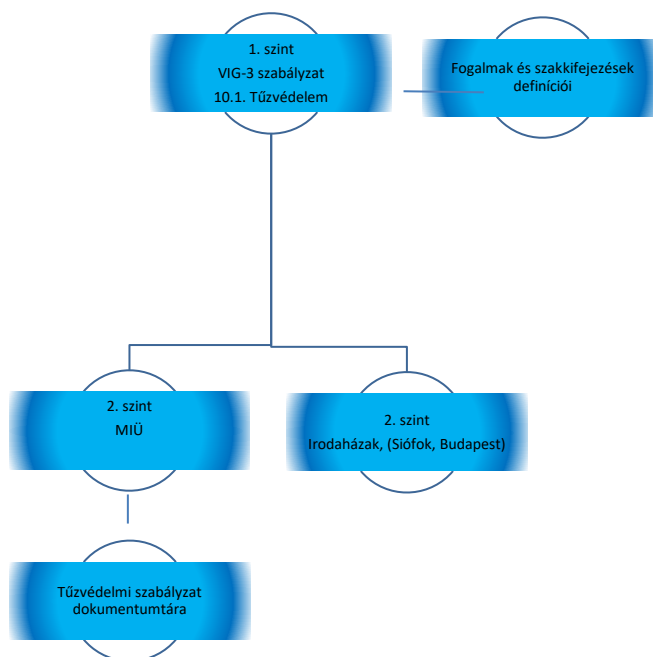
10. BIZTONSÁGTECHNIKA

Jelen fejezet a tűzvédelemmel, az iparbiztonsággal, a veszélyes áru közúti szállítással (ADR) és a kritikus infrastruktúrák védelmével kapcsolatos feladatokat, eljárás rendet, és a Társaság teljes működési területére vonatkozó szabályait/követelményeit tartalmazza.

10.1. Tűzvédelem

10.1.1. Általános tűzvédelmi előírások

- a) A Társaság tűzvédelmi szabályozásainak célja, hogy a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Tűzvédelmi törvény), az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet(továbbiakban: OTSZ), a szénhidrogén szállítóvezetékek biztonsági követelményeiről és a Szénhidrogén Szállítóvezetékek Biztonsági Szabályzatáról szóló 26/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet(továbbiakban: Biztonsági szabályzat), a tűzvédelmi szabályzatról, a tűzvédelmi házirendről, valamint a tűzvédelmi oktatásról szóló 101/2023. (XII. 29.) BM rendelet és a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról és munkakörökről szóló 45/2011(XII.7.) BM rendelet, valamint a vonatkozó jogszabályi előírások, műszaki irányelvek és szabványok alapján meghatározza az FGSZ minden létesítményre kiterjedő, a tűz elleni védekezés feladatait, a tüzesetek megelőzését, a munkavállalók és munkavégzés hatókörében tartózkodók testi épségének megőrzését, az anyagi javak védelmét, a tűzoltási és mentési feladatokat.
- b) A Társaság tűzvédelmi szabályozása kétszintű (1. ábra). A Társaság valamennyi munkavállalójára és létesítményére vonatkozó általános tűzvédelmi előírásokat a jelen szabályzat 10.1. fejezete (1. szint) tartalmazza. A Társaság síófoki székházára létesítményi, azaz 2. szintű tűzvédelmi szabályzat készül. A földgázszállító létesítmények, és az ott végzett üzemeltetési tevékenységek részletes tűzvédelmi előírásait a szintén 2. szintű Üzemeltetés Tűzvédelmi szabályzat tartalmazza.

1. ábra

- c) Az 1. szint (VIG-3, 10.1.) területi hatálya az FGSZ Zrt. teljes működési területe. Az a) pontban foglalt jogszabályi előírásoknak való megfelelésen túl — átfogóan rendszerbe foglalja a Társaság tűzvédelmi tevékenységét, azonosítja az ehhez szükséges szerepköröket, meghatározza a tűzvédelmi szabályozási rendszer felépítését, az országos szinten egységesen jelentkező tűzvédelmi feladatok végrehajtását, továbbá a tűzvédelmi szervezet felépítését és annak ügyrendjét, valamint az ezekhez szükséges jogokat és felelősségeket. A 2. szintű Tűzvédelmi Szabályzatokban kerülnek megjelenítésre azok az információk, feladatok, felelősségek, ügyrendi eljárások, melyek az egymástól jelentősen eltérő tűzvédelmi tulajdonságokkal rendelkező tevékenységi köröket ellátó szervezeti egységek (Műszaki irányítás és Üzemeltetés, önálló Irodaházak: Budapest, Siófok) működési területére érvényesek. Alapvetően a jelen szabályzat 10.1. Tűzvédelem fejezet előírásaival összhangban, azokkal együtt alkalmazandó, a telephelyekre, valamint az azokon belüli egyes technológiák, épületek, építmények, szabad terek használatára vonatkozó kiegészítő tűzvédelmi információkat tartalmazzák.
- d) A Műszaki irányítás és Üzemeltetés működési területére kidolgozott 2. szintű tűzvédelmi szabályzat (IG-39) hatálya egyenszilárdságúan terjed ki a 'virtuálisan' egy telephelyként értelmezett, ezen szervezeti egység által üzemeltetett valamennyi gázipari létesítményre. A szabályozási kör ily módon való összevonását indokoltta teszik az érintett területek tűzvédelmi szempontból közel azonos/hasonló tulajdonságai (technológiai területek hasonlósága /tipizálhatóság/, fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes anyagok azonossága, paraméter típusok egyezése stb.).
- e) Az Üzemeltetés Tűzvédelmi Szabályzathoz a kompresszorállomások és a területi központok vonatkozásában tűzvédelmi műszaki leírások kapcsolódnak, amelyek tartalmazzák a helyi tűzvédelmi műszaki megoldások leírását, és a speciális üzemeltetési, használati utasításokat. A gázipari létesítményekre (gázátadó állomások, csomópontok) helyszínrajzok készültek, amelyeken bemutatásra kerültek a létesítményen található tűzvédelmi műszaki megoldások és a kiürítési útvonalak. Ezen dokumentumok alkotják a tűzvédelmi szabályzat dokumentum tárat.

- f) A létesítmények helyszínrajzai, az épületek tűzvédelmi leírásai, a tűzriadó tervek és a tűzvédelmi műszaki megoldások felsorolása a [Tűzvédelmi szabályzat dokumentumtára](#) Intranet oldalon érhető el.

10.1.2. Tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program

Legalább háromévente egységes és átfogó fejlesztési koncepciót/programot kell készíteni, amely tartalmazza a Társaság tűzvédelmi helyzetének átvizsgálása során tett megállapításokat, a fejlesztésre javasolt területekre és eltérések kezelésére definiált programokat, akciókat és a végrehajtásukhoz szükséges üzleti/beruházási tervsorok műszaki tartalmára kidolgozott javaslatokat.

A tűzvédelmi fejlesztési programot a Társaság üzleti céljaival összhangban a központi tűzvédelmi felelős (BEM szakértő) szakmai irányításával az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály készíti el a tűzvédelmi szervezet tagjaival együttműködve, melyet annak vezetőjeként az elnök-vezérigazgató hagy jóvá.

Társaság tűzvédelmi fejlesztési koncepcióját/programját és annak teljesülését évenként értékelnie kell a központi tűzvédelmi felelősnek, és azt dokumentálnia kell.

10.1.3. A tűzvédelmi szervezet felépítése, a tűzvédelmi feladatokat ellátó személyek feladatai és kötelezettségei

10.1.3.1. A Tűzvédelmi szervezet

- a) Az FGSZ Zrt. tűzvédelmi szervezete a Társaság tűzvédelmi tevékenységének irányításért felelős, valamint a tűzvédelmi szakmai támogató feladatokat ellátó személyekből áll.
- b) Alapvető feladata az FGSZ Zrt. tűzvédelmi tevékenységének stratégiai irányítása és fejlesztése, valamint az üzleti tevékenység támogatása a tűzvédelmi jogszabályi és belső előírásoknak való megfelelés folyamatos fenntartásában.
- c) A tűzvédelmet érintő döntések előkészítését az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető végzi az érintett üzleti terület vezetőivel egyeztetve.
- d) Az FGSZ Zrt. tűzvédelmének szakmai irányítását, koordinálását az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető végzi, az irányítása alá tartozó központi tűzvédelmi felelős és a tűzvédelmi felelősök (BEM szakemberek) tevékenységén keresztül.
- e) Az FGSZ Zrt. munkavállalói az operatív tűzvédelmi feladatokat munkaköri teendőjük szerves részeként, munkahelyi vezetőik irányításával és ellenőrzésével végzik.
- f) A Szervezet feladatai:
- A Társaság tűzvédelmi helyzetének rendszeres elemzése, értékelése.
 - A Tűzvédelmi koncepció/fejlesztési program véglegesítése és jóváhagyása, továbbá a teljesülésének évenkénti értékelése.
 - Javaslat tétel a tűzvédelem személyi-, tárgyi feltételeinek fejlesztésére, a megfelelő tűzvédelmi rendszerek, berendezések kiválasztására vagy kialakítására, a tűzvédelemmel kapcsolatos problémák megoldására.
 - A beszerzési, beruházási, fejlesztési és rekonstrukciós, valamint üzemeltetési, illetve készenlétben tartási feladatok tervezése, megvalósítása a tűzvédelmi, műszaki mentési eszközök folyamatos és szükség szerinti rendelkezésre állása érdekében.

- A technológiai berendezések készenlétben tartása, karbantartása, működtetése során a tűzvédelmi követelmények teljesülésének figyelemmel kísérése.
- A bekövetkezett tüzesetek oltásának és a következmények felszámolásának elősegítése.

10.1.3.2. Tűzvédelmi szervezet felépítése

- a) Tűzvédelmi szervezet mátrixszervezetként fogja át a Társaság teljes működési területét. Az FGSZ Zrt. Tűzvédelmi szervezetének irányítója az elnök-vezérigazgató. Tűzvédelmi szervezet tagjai:
- Elnök-vezérigazgató
 - Vezérigazgató
 - HR és Társasági Szolgáltatások igazgató
 - Főmérnök
 - Üzemeltetés vezető
 - Humán Erőforrás vezető
 - Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető
 - Társasági Biztonság vezető
 - Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás vezető
 - Kelet-, Közép- és Nyugat-magyarországi Üzemeltetés területi vezetők
 - Kompresszor Mérnökség vezető
 - Központi tűzvédelmi felelős (BEM szakértő)
 - Tűzvédelmi felelős (BEM szakértő)

10.1.3.3. Az Elnök-vezérigazgató és a Vezérigazgató tűzvédelmi feladatai

- a) A létesítmények, az építmények, a technológiai rendszerek megvalósításával, fejlesztésével, üzemeltetésével összhangban gondoskodnak a jogszabályokban és a kötelezően alkalmazandó szabványokban meghatározott tűzvédelmi követelmények megtartásáról, valamint a Társaság tevékenységi körével kapcsolatos veszélyhelyzetek megelőzésének és elhárításának feltételeiről.
- b) Biztosítják a Társaság tűzvédelmi feladatainak ellátáshoz szükséges személyi, tárgyi és pénzügyi erőforrásokat.
- c) Felsővezetői ülésen időszakosan, de legalább évente értékeli a Társaság tűzvédelmi helyzetét.
- d) Jóváhagyják a Társaság tűzvédelmi fejlesztési koncepció/programját, és annak teljesülésének évenkénti értékeléséről felvett dokumentumot.
- e) Jóváhagyják, vagy hatáskör szerint delegálják a tűzvédelmi képzések éves tervét, a tűzvédelmi szolgáltatások beszerzéseit, a tüzesetek vizsgálati jelentéseit, az épületeken, gázipari technológiákon tervezett tűzvédelmi fejlesztéseket.
- f) Elrendelik a megelőző tűzvédelmi rendelkezések és szabályozások, valamint a használati szabályok megsértőivel szemben a Társaság Kollektív Szerződésben szabályozott szankciókat.

10.1.3.4. HR és Társasági Szolgáltatások igazgató feladatai

- a) Vezetői támogatást nyújtva részt vesz a tűzvédelmi szervezet működtetésében, annak ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában.
- b) Javaslaival/döntéseivel elősegíti a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program kidolgozását, valamint a feltárt nemmegfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozását/végrehajtását.

- c) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetővel együttműködve jóváhagyják az irányítási területükre kidolgozott tűzvédelmi szabályzatot (2. szabályozási szint).
- d) Irányítja és ellenőrzi a felelősségi körében tartozó területeken az alábbi releváns tűzvédelmi feladatok ellátását:
- Biztosítja a tűzvédelmi, robbanásvédelmi, iparbiztonsági (SKET) feladatok ellátáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket, és ellenőrzi és/vagy beosztottjaival ellenőrizteti a tárgyköri jogszabályi követelmények teljesülését.
 - Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetővel egyeztetve jóváhagyja a tűzvédelmi tárgyú beszerzések alapjául szolgáló műszaki tartalmakat, beszerzési tervsorokat, éves költségkereteket és gondoskodik azok teljesüléséhez/felhasználásához szükséges beszerzési eljárások lefolytatásáról.
 - Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetővel egyeztetve gondoskodik a tűzvédelmi műszaki megoldások karbantartásához szükséges költségek üzleti tervbe történő betervezéséről és szükség szerinti rendelkezésre állásáról, továbbá azok tervszerű felhasználásáról.
 - Szükség szerint biztosítja a tüzesetek kivizsgálásához, tűzvédelmi képzések lebonyolításához szükséges személyek, eszközök és helyszínek rendelkezésre állását.
 - Gondoskodik a tűzvédelmi helyzet felméréséhez szükséges adatok hozzáférhetőségéről.
- e) Eljár vagy eljárást kezdeményez a tűzvédelmi szabályok megszegőivel szemben.
- f) Felelős a hozzá tartozó területen a tűzvédelmi eszközök és berendezések üzemeltetői ellenőrzésére vonatkozó írásbeli megbízások (**10. sz. melléklet**) kiadásáért, és a megbízások visszavonásáért (**11. sz. melléklet**). A megbízásokat a HR szervezet az erre rendszeresített elektronikus felületen tárolja.

10.1.3.5. Főmérnök és Üzemeltetés vezető tűzvédelmi feladatai

- a) Vezetői támogatást nyújtva részt vesznek a tűzvédelmi szervezet működtetésében, annak ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában.
- b) Javaslatokkal/döntéseikkel elősegítik a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program kidolgozását, valamint a feltárt nemmegfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozását/végrehajtását.
- c) A Főmérnök feladata a földgázszállító technológiai rendszer üzemviteli tevékenységének, műszaki fejlesztésének, karbantartásának, fenntartási, kivitelezési és üzemeltetési feladatok központi irányításán keresztül az alapvető tűzvédelmi feltételek biztosítása, a beosztott munkavállalóin keresztül.
- d) Az Üzemeltetés vezető feladata a Társaság üzemeltetési tevékenységének (a technológiai rendszer operatív karbantartási, üzemeltetési, felügyeleti, hibaelhárítási, haváriaelhárítási, rendszerfelügyeleti tevékenységének) ellátása során biztosítani országos szinten a tűzvédelmi feltételeket, a tűzvédelmi követelmények megtartását, végrehajtását, ellenőrzését a beosztott munkavállalóin keresztül.
- e) Írásban meghatalmazzák azokat a munkavállalókat, akik jogosultak kiadni az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység végzéséhez szükséges engedélyeket, illetve meghatározhatják az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység munkavégzésének feltételeit.
- f) Felelősek a hozzájuk tartozó területen a tűzvédelmi eszközök és berendezések üzemeltetői ellenőrzésének elvégzéséért a **7. sz. melléklet**ben meghatározottak szerint, illetve az

üzemeltetői ellenőrzésekre vonatkozó írásbeli megbízások (**10. sz. melléklet**) kiadásáért, és a megbízások visszavonásáért (**11. sz. melléklet**). A megbízásokat a HR szervezet az erre rendszeresített elektronikus felületen tárolja.

- g) A Főmérnök felelősségi körébe tartozik az Egészségvédelem és Biztonságtechnika szervezet tájékoztatása azon esetekben, amikor valós tűzesettel összetéveszthető lángthatással, valamint hő- és füstfejlődéssel járó tevékenység tervezett (pl. fáklyázással járó vezetéktisztításokról és/vagy leürítésekről készített aktuális ütemterv megküldése). A tájékoztatást az Egészségvédelem és Biztonságtechnika szervezet felé hatóságokhoz történő bejelentéssel egyidőben meg kell tenni.

10.1.3.6. Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető tűzvédelmi feladatai

- a) Felelős a Társaság tűzvédelmi szabályozási rendszerének kidolgozásáért, annak rendszerelemeinek elkészítéséért és a hatályos jogszabályok előírásaival összhangban azok naprakészen tartásáért.
- b) Részt vesz a tűzvédelmi szervezet ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában.
- c) Felelős a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program kidolgozásáért, és a Tűzvédelmi bizottsághoz véglegesítésre történő beterjesztéséért, továbbá annak nyomon követett végrehajtásáért.
- d) Javaslatával elősegíti a feltárt nemmegfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozását.
- e) Irányítja, felügyeli és koordinálja a tűzvédelmi felelősök, a központi tűzvédelmi felelős munkáját, biztosítja számukra a feladatok ellátásához szükséges személyi, tárgyi, munkaszervezési feltételeket.
- f) Felelős a tűzvédelmi tárgyú beszerzések alapjául szolgáló műszaki tartalmak elkészítéséért.
- g) Irányítja és ellenőrzi a tűzvédelmi ellenőrzések ütemezését és azok végrehajtását.
- h) Felelős a tűzvédelmi készülékek, eszközök, felszerelések, berendezések (továbbiakban: tűzvédelmi műszaki megoldások) üzemeltetéséhez, beszerzéséhez szükséges pénzügyi források költség helyi tervezését előkészítő javaslatok elkészítéséért, a karbantartások, felülvizsgálatok, javítások megrendeléséért, határidőre történő elvégzéséért.
- i) Az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás (továbbiakban: ESZG) és a Műszaki Irányítás és Üzemeltetés vezetőinek tájékoztatása alapján irányítja és ellenőrzi az FGSZ Zrt. munkavállalók, valamint a felügyelet nélkül, esetileg vagy rendszeresen FGSZ Zrt. működési területén tartózkodó, illetve munkát végző külsős személyek tűzvédelmi tájékoztatását/képzését, továbbképzését.
- j) Az alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások hatásosan használható állapotban való készenlétben tartásáért és az üzemeltetői ellenőrzésének, valamint időszakos ellenőrzések elvégzéséért a **7. sz. melléklet**ben meghatározottak szerint.

10.1.3.7. Humán Erőforrás vezető tűzvédelmi feladatai

- a) Részt vesz a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program véglegesítésében. Felelős az abban szereplő, rá vonatkozó feladatok végrehajtásáért.
- b) A képzések nyilvántartása alapján tervezi és szervezi a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezettek vizsgáztatását és továbbképzését, az új belépők alapoktatását.
- c) Felelős a tűzvédelmi szakvizsgát tett munkavállalók tűzvédelmi szakvizsgáinak nyilvántartásáért.
- d) Gondoskodik a munkáltatói jogkör gyakorló vezetők által kiadott, a tűzvédelmi műszaki megoldások üzemeltetői ellenőrzésére vonatkozó megbízások elektronikus formában történő tárolásáért.

10.1.3.8. Kelet-, Közép-, és Nyugat-magyarországi Üzemeltetés vezetők tűzvédelmi feladatai

- a) Üzemeltetői szakmai támogatást nyújtva részt vesznek a tűzvédelmi szervezet ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában, javaslataikkal elősegítik a feltárt nemmegfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozását.
- b) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetővel együttműködve részt vesznek a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program feladatellátását érintő részeinek, valamint az irányítási területükre hatályos tűzvédelmi szabályzat kidolgozásában, véglegesítésében.
- c) Megszervezik, irányítják, ellenőrzik az irányításuk alá eső területeken a használati szabályok betartását, tűzvédelmi felszerelések rendelkezésre állását, a tűzvédelmi műszaki megoldások megfelelő állapotának fenntartását és meglétét, a munkavállalók tűzvédelmi ismereteit.
- d) Gondoskodnak azon alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység munkavégzési feltételeinek meghatározásáról, azok VIG-3 szabályzat szerinti engedélyben való rögzítéséről és az engedélyeztetésről, melyek saját tevékenységi körükbe tartoznak és ahol az engedélyek kiadása az Üzemeltetésen belüli feladat.
- e) Az irányításuk alá tartozó működési területén felelősek:
 - Saját illetékességi és hatáskörében a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program végrehajtásáért és a Társaság tűzvédelmi szabályozásának irányítási területére vonatkozó végrehajtásáért.
 - Az alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások hatásosan használható állapotban való készenlétben tartásáért és az üzemeltetői ellenőrzések, valamint az időszakos ellenőrzések elvégzéséért.
 - A tűzvédelmi műszaki megoldások ellenőrzése, felülvizsgálata során tapasztalt nemmegfelelőségek kezeléséért, a szükséges javítások haladéktalan elvégzéséért és azok dokumentálásáért.
 - Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető javaslatának figyelembevételével a tűzvédelmi feladatok végrehajtásához (készenlétben tartás, ellenőrzés, felülvizsgálat, karbantartás, képzés) szükséges pénzügyi források üzleti tervezéséért.
 - Az illetékességük alá tartozó épületekben, építményekben, szabadtereken rendszeresített tűzvédelmi műszaki megoldások – közte a tűz- és hiba átjelzők – tervszerű, részleges vagy teljes üzemszünetéről a kikapcsolás előtt legalább 10 munkanappal, továbbá a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodásról késedelem nélküli írásos tájékoztatás küldéséről az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőnek és a központi tűzvédelmi felelősnek.
- g) Részt vesznek az üzemeltetési illetékességébe tartozó területeken bekövetkezett tüzesetek kivizsgálásában.
- h) Az illetékességi területükön a tűzvédelemre jelentősen kiható változásokkal (munkahelyek létesítése/átalakítása, illetve a munkakörülmények változása stb.) kapcsolatosan azok műszaki tartalmának véglegesítéséről kötelesek a központi tűzvédelmi felelőst a bekövetkezést megelőzően legalább 30 nappal előzetesen tájékoztatni az alábbi esetekben:
 - Helyiségek/építmények/szabadterek funkciójának változása.

- Kiürítés, menekülés, kimenekítés feltételeinek felülvizsgálatát igénylő változás, kiemelten az 50 fő befogadóképességet meghaladó helyiség, egylégterű építményrész létesítése és/vagy kialakítása.
- Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok mennyiségi változása (mennyiségi korlát túllépése és/vagy 15 %-ot elérő mennyiségi növekedés).
- A fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok korábban nem végzett tárolása vagy más célú elhelyezése.
- Hiányzó vagy nem megfelelő tűzvédelmi eszköz/műszaki megoldás (beleértve a tűzoltó víz vételezés eszközeit is) pótlása, javítása.
- A tűzvédelmi követelmények és az alkalmazandó használati szabályok felülvizsgálatát, tűzvédelmi műszaki megoldás módosítását, bevezetését igénylő minden egyéb üzemeltetési/használati körülmény megváltozása.

10.1.3.9. Kompresszor Mérnökség vezető tűzvédelmi feladatai

- f) Üzemeltetői szakmai támogatást nyújtva részt vesz a tűzvédelmi szervezet ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában, javaslataival elősegíti a feltárt nemmegfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozását.
- g) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetővel együttműködve részt vesz a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program feladatellátását érintő részeinek, valamint az irányítási területére vonatkozó tűzvédelmi szabályzatok kidolgozásában, véglegesítésében.
- h) Megszervezi, irányítja, ellenőrzi az irányítása alá eső területeken a használati szabályok betartását, tűzvédelmi felszerelések rendelkezésre állását, a tűzvédelmi műszaki megoldások megfelelő állapotának fenntartását és meglétét, a munkavállalók tűzvédelmi ismereteit.
- i) Gondoskodik azon alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység munkavégzési feltételeinek meghatározásáról, azok VIG-3 szabályzat szerinti engedélyben való rögzítéséről és az engedélyeztetésről, melyek saját tevékenységi körébe tartoznak és ahol az engedélyek kiadása a Kompresszor Mérnökségben belüli feladat.
- j) Az irányítása alá tartozó működési területén felelős:
- A Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program végrehajtásáért és a Társaság tűzvédelmi szabályozásának irányítási területére vonatkozó végrehajtásáért.
 - Az alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások hatásosan használható állapotban való készenlétben tartásáért és az üzemeltetői ellenőrzésének, valamint időszakos ellenőrzések elvégzéséért a **7. sz. melléklet**ben meghatározottak szerint.
 - A tűzvédelmi műszaki megoldások ellenőrzése, felülvizsgálata során tapasztalt nemmegfelelőségek kezeléséért, a szükséges javítások haladéktalan elvégzéséért és azok dokumentálásáért.
 - Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető javaslatának figyelembevételével a tűzvédelmi feladatok végrehajtásához (készenlétben tartás, ellenőrzés, felülvizsgálat, karbantartás, képzés) szükséges pénzügyi források üzleti tervezéséért.
 - Az illetékessége alá tartozó épületekben, építményekben, szabadtereken rendszeresített tűzvédelmi műszaki megoldások – közte a tűz- és hiba átjelzők – tervszerű, részleges vagy teljes

üzemszünetéről a kikapcsolás előtt legalább 10 munkanappal, továbbá a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodásról késedelem nélküli írásos tájékoztatást küldeni az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőnek és a központi tűzvédelmi felelősnek.

- i) Részt vesz az illetékességébe tartozó területeken bekövetkezett tüzesetek kivizsgálásában.
- j) A tűzvédelemre jelentősen kiható változásokkal (munkahelyek létesítése/átalakítása, illetve a munkakörülmények változása stb.) kapcsolatosan azok műszaki tartalmának véglegesítéséről köteles a központi tűzvédelmi felelőst a bekövetkezést megelőzően legalább 30 nappal előzetesen tájékoztatni az alábbi esetekben:
 - Helyiségek/építmények/szabadterek funkciójának változása.
 - Kiürítés, menekülés, kimenekítés feltételeinek felülvizsgálatát igénylő változás, kiemelten az 50 fő befogadóképességet meghaladó helyiség, egylégtérű építményrész létesítése és/vagy kialakítása.
 - Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok mennyiségi változása (mennyiségi korlát túllépése és/vagy 15 %-ot elérő mennyiségi növekedés).
 - A fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok korábban nem végzett tárolása vagy más célú elhelyezése.
 - Hiányzó vagy nem megfelelő tűzvédelmi eszköz/műszaki megoldás pótlása, javítása.
 - A tűzvédelmi követelmények és az alkalmazandó használati szabályok felülvizsgálatát, tűzvédelmi műszaki megoldás módosítását, bevezetését igénylő minden egyéb üzemeltetési/használati körülmény megváltozása.

10.1.3.10. ESZG vezető tűzvédelmi feladatai

- a) Üzemeltetői szakmai támogatást nyújtva részt vesz a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program feladatellátását érintő részeinek kidolgozásában, valamint a tűzvédelmi szervezet ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában. Javaslatával elősegíti a feltárt nem megfelelőségek megszüntetésére hozott és a létesítmények tűzvédelmi színvonalának emelését célzó intézkedések kidolgozását.
- b) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetővel együttműködve részt vesz az üzemeltetési feladatkörébe tartozó területeken a hatályos tűzvédelmi szabályzatok véglegesítésében, kiadásában.
- c) Az üzemeltetési feladatkörébe tartozó területeken, az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály szakmai iránymutatása alapján a Társaság üzleti tervében betervezi a tűzvédelmi műszaki megoldások üzemeltetéséhez, karbantartásához, időszakos felülvizsgálatahoz kapcsolódó ráfordításokat.
- d) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály szakértőinek szakmai irányítása mellett gondoskodik az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység munkavégzési feltételeinek meghatározásáról, azok jelen szabályzat 5. pontja szerinti munkavégzési engedélyben való rögzítésében és alábbiak szerinti engedélyezéséről:
 - A Műszaki Irányítás és Üzemeltetés (továbbiakban: MIÜ) telephelyeken lévő ESZG költséghelyű létesítmények esetében az engedély kiadója a MIÜ egyéb érintettként bevonható az ESZG vagy az IT (a költséghely, üzemeltetői érintettség szerint).

- IT támogatás és infrastruktúra (a továbbiakban: IT) eszközök üzemeltetési helyszínein építészeti és épületgépészeti jellegű tevékenységek esetében az engedély kiadója az ESZG, egyéb érintettként ellenjegyző az IT.
- e) Írásban meghatalmazza azokat a munkavállalókat, akik jogosultak kiadni az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység végzéséhez szükséges engedélyeket, és a BEM szakértők közreműködésével meghatározhatják az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység munkavégzésének feltételeit.
- f) Az irányítása alá és/vagy üzemeltetési feladatkörébe tartozó működési területén felelős:
- Az OTSZ előírása szerint a létesítmények, és villamos berendezések tűzvédelmi szabványossági, villámvédelmi, elektrosztatikus feltöltődés és kisülés elleni védelem eszközeinek ellenőrzéséért, felülvizsgálatának elvégzéséért.
 - Az ellenőrzések, felülvizsgálatok során tapasztalt nem megfelelőségek kezeléséért, a szükséges javítások haladéktalan elvégzésére indított beszerzések engedélyezéséért.
 - Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető javaslata alapján a tűzvédelmi feladatok végrehajtásához (készletben tartás, ellenőrzés, felülvizsgálat, karbantartás, képzés) szükséges pénzügyi források üzleti tervezéséért.
 - Az illetékessége alá tartozó épületekben, építményekben, szabadtereken rendszeresített tűzvédelmi műszaki megoldások – közte a tűz- és hiba átjelzők – tervszerű, részleges vagy teljes üzemszünetéről a kikapcsolás előtt legalább 10 munkanappal, továbbá a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodásról késedelem nélküli írásos tájékoztatást küldeni az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztálynak épületüzemeltetési és szakipari munkák esetén.
 - A tűzvédelemre jelentősen kiható változások (pl. épületek/helyiségek funkcióváltása, kiürítés/menekülés/kimenekítés feltételeinek felülvizsgálatát igénylő átalakítások, illetve anyag tárolási körülmények változása stb.) műszaki tartalmának kidolgozásába a központi tűzvédelmi felelős bevonásáért.
- g) Részt vesz a költséghely szerinti üzemeltetési feladatkörébe tartozó területeken bekövetkezett tüzesetek kivizsgálásában.
- k) Az illetékességi területén a tűzvédelemre jelentősen kiható változásokkal (munkahelyek létesítése/átalakítása, illetve a munkakörülmények változása stb.) kapcsolatosan azok műszaki tartalmának véglegesítéséről köteles a központi tűzvédelmi felelőst a bekövetkezést megelőzően legalább 30 nappal előzetesen tájékoztatni az alábbi esetekben:
- Helyiségek/építmények/szabadterek funkciójának változása.
 - Kiürítés, menekülés, kimenekítés feltételeinek felülvizsgálatát igénylő változás, kiemelten az 50 fő befogadóképességet meghaladó helyiség, egylégterű építményrész létesítése és/vagy kialakítása.
 - Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok mennyiségi változása (mennyiségi korlát túllépése és/vagy 15 %-ot elérő mennyiségi növekedés).
 - A fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok korábban nem végzett tárolása vagy más célú elhelyezése.
 - Hiányzó vagy nem megfelelő tűzvédelmi eszköz/műszaki megoldás (beleértve a tűzoltó víz vételezés eszközeit is) pótlása, javítása.
 - A tűzvédelmi követelmények és az alkalmazandó használati szabályok felülvizsgálatát, tűzvédelmi műszaki megoldás módosítását, bevezetését igénylő minden egyéb üzemeltetési/használati körülmény megváltozása.

10.1.3.11. Munkahelyi vezetők tűzvédelmi feladatai

- a) Az irányításuk alá eső szervezeti egység tevékenységét érintő tűzvédelmi használati szabályok betartása érdekében kötelesek:
- A biztonságos üzemelés és munkavégzés, valamint a tűzoltás, tűzjelzés tűzvédelmi feltételeit biztosítani.
 - A hatáskörükben meg nem szüntethető hiányosság, jogszabályi nem megfelelés esetén a közvetlen vezetőjük és a területileg illetékes tűzvédelmi felelős és/vagy Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető tájékoztatásával intézkedést kezdeményezni.
 - Haladéktalanul intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni az ellenőrzések, felülvizsgálatok során nem megfelelőnek minősülő, továbbá a hiányzó vagy megrongálódott tűzvédelmi eszköz/műszaki megoldás pótlására, javítására.
 - Gondoskodni a tűzvédelmi szabályok beosztottjaikkal történő megismertetéséről.
 - Intézkedni, hogy az irányításuk alá tartozó területen felügyelet nélkül, esetileg vagy rendszeresen tartózkodó, illetve munkát végző személyek az épületben végzett tevékenységükre, a helyi sajátosságokat is figyelembe vevő, vonatkozó tűzvédelmi előírásokról, valamint az általuk is használt épület-, építményrész vagy szabadterület tűzvédelmi használati szabályairól, továbbá a tűzeseti/vészhelyzeti teendőkről dokumentált módon megfelelő tájékoztatást/oktatást kapjanak.
 - Ellenőrizni a tűzesetek megelőzése érdekében szükséges viselkedési és egyéb tűzvédelmi szabályok megtartását.
 - Intézkedni az ellenőrzések során feltárt hiányosságok megszüntetéséről.
 - A tűzvédelmi szabályok megsértőivel szemben felelősségre vonást kezdeményezni.
 - Minden tudomásukra jutott tűzesetet (az eloltottakat is) a vonatkozó előírások szerint jelenteni.
 - Tűzveszéllyel járó munkavégzés során az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység végzéséhez szükséges engedélyben foglaltakat betartani/betartatni.
 - Az irányításuk alatt álló munkavállalók részvételét az évente esedékes tűzvédelmi oktatásokon az előírásoknak megfelelően saját hatáskörben biztosítani.
- b) A tűzvédelemre jelentősen kiható változásokkal (munkahelyek létesítése/átalakítása, illetve a munkakörülmények változása) kapcsolatosan azok műszaki tartalmának véglegesítéséről kötelesek a területileg illetékes tűzvédelmi felelőssel a bekövetkezést megelőzően legalább 30 nappal előzetesen egyeztetni az alábbi esetekben:
- Helyiségek/építmények/szabadterek funkciójának változása.
 - Kiürítés, menekülés, kimenekítés feltételeinek felülvizsgálatát igénylő változás, kiemelten az 50 fő befogadó meghaladó helyiség, építmény létesítése és/vagy kialakítása.
 - Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok mennyiségi változása (mennyiségi korlát túllépése és/vagy 15 %-elérő mennyiségi növekedés).
 - A fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagok korábban nem végzett tárolása vagy más célú elhelyezése.
 - Hiányzó vagy nem megfelelő tűzvédelmi eszköz/műszaki megoldás (beleértve a tűzoltó víz vételezés eszközeit is) pótlása, javítása.
 - A tűzvédelmi követelmények és az alkalmazandó használati szabályok felülvizsgálatát, tűzvédelmi műszaki megoldás módosítását, bevezetését igénylő minden egyéb üzemeltetési/használati körülmény megváltozása.

10.1.3.12. Központi tűzvédelmi felelős (BEM szakértő) tűzvédelmi feladatai

- a) A központi tűzvédelmi felelős az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető irányításának alárendelve végzi tűzvédelmi feladatait, beszámolóval tartozik az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőnek a Társaság tűzvédelmi helyzetéről és a tűzvédelmi szempontból jelentős folyamatairól.
- b) Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető irányítása alatt részt vesz/szakmai támogatást nyújt a tűzvédelmi szervezet ügyrendjében meghatározott feladatok végrehajtásában.
- c) Szakmailag összefogja a Társasági tűzvédelmi fejlesztési koncepció/program kidolgozását, véglegesítését.
- d) Jogosult, illetve köteles tűzvédelmi célú ellenőrzést tartani a Társaság létesítményeiben, munkahelyein, építési területein, amely során ellenőrzi a tűzvédelmi létesítési és használati szabályok megtartását.
- e) A tűzvédelmi szabályok megszegése esetén jogosult a termék/szolgáltatás átvételét megakadályozni, a munkavégzést leállítani, szankciókat kezdeményezni.
- f) Figyelemmel kíséri a tűzvédelmi feladatok, előírások kiviteli tervekben, építési technológiákban történő szerepeltetését.
- g) Állásfoglalást ad ki a műszaki tervek tűzvédelmi fejezeteihez, a tűz- és robbanásveszélyes létesítményekre vonatkozó tűzvédelmi követelményekre, továbbá az új tűzoltó technikai eszközök bevezetésére.
- h) Meghatározza a tűzvédelmi oktatások tematikáit, ellenőrzi a tűzvédelmi képzéseket, tűzvédelmi oktatásokat tart az oktatási tematikában meghatározottak szerint
- i) A Központi Irodaépület tűzvédelmi szabályzatában (MU-TSZ-1) meghatározottak szerint végzi, nyomon követi és ellenőrzi a Központi Irodaépületben alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások üzemeltetői (készenlétben tartói) ellenőrzését, időszakos felülvizsgálatát és a karbantartások végrehajtását, dokumentálását.
- j) Az FGSZ Zrt. telephelyein rendszeresített tűzvédelmi műszaki megoldások tervszerű, részleges vagy teljes üzemzünetét, a kikapcsolás előtt legalább 5 munkanappal írásban, a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodást haladéktalanul jelenti tűzvédelmi hatóság által meghatározott helyre.
- k) A tűzvédelmi hatóság ellenőrzéseinek képviseli a Társaságot, tűzvédelmi ügyekben kapcsolatot tart a területileg illetékes tűzvédelmi hatóságokkal.
- l) Részt vesz a keletkezett tüzesetek, a hatósági használatba vételi engedéllyel rendelkező beépített tűzjelző és/vagy tűzoltó berendezések hibajelzéseinek és téves riasztásainak kivizsgálásában, valamint a hasonló eseményeket megelőző intézkedési javaslatok kidolgozásában.
- m) Szakmailag összefogja a tűzvédelemmel kapcsolatos üzemeltetési költségek üzleti tervszám javaslatok elkészítését.
- n) A fiREG tűzvédelmi üzemeltetési naplók alapján nyomon követi a tűzvédelmi műszaki megoldások felülvizsgálatát, karbantartását, javítását és az üzemeltetői ellenőrzések végzését.
- o) A központi tűzvédelmi felelős (Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály felsőszintű tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező megbízott munkavállalója) munkáját a területi működés szerinti tűzvédelmi felelősök támogatják.

10.1.3.13. Tűzvédelmi felelős (BEM szakértő) tűzvédelmi feladatai

- a) A tűzvédelmi felelős az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető irányításának alárendelve, a központi tűzvédelmi felelőssel együttműködve végzi tűzvédelmi feladatait, beszámolóval tartozik az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőnek a tevékenységi köréhez rendelt terület tűzvédelmi helyzetéről és annak tűzvédelmi szempontból jelentős folyamatairól.
- b) Véleményezi tűzvédelmi szempontból a tevékenységi köréhez rendelt területet érintő műszaki tartalmakat, építési technológiákat, valamint engedélyezési és kiviteli terveket és a technológiai rendszereket.
- c) Központi oktatási tematika alapján végzi és koordinálja a munkavállalók belső tűzvédelmi oktatásait és a tűzvédelmi/tűzoltási gyakorlatok szervezését, bonyolítását.
- d) Végzi a beszállítók, vagy más jogcímen a technológiai létesítményekbe és/vagy az azokkal azonos telephelyeken lévő épületekbe, építményekbe, szabad terekbe belépők tűzvédelmi tájékoztatását és oktatását.
- e) Ellenőrzi a tevékenységi köréhez rendelt területen a tűzvédelmi létesítési és használati szabályok megtartását.
- f) Felelős a tevékenységi köréhez rendelt területen alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások hatásosan használható készenléti állapotának ellenőrzéséért, kiemelten az üzemeltetői ellenőrzések és az időszakos tűzvédelmi felülvizsgálatok, valamint karbantartások határidőre történő jelen szabályzat szerinti elvégzéséért vagy elvégeztetéséért.
- g) A Műszaki Irányítás és Üzemeltetés működési területére hatályos tűzvédelmi szabályzatban meghatározottak szerint a tűzoltó készülékek kivételével a vonatkozó jogszabályokban előírt gyakorisággal, a **7. sz. melléklet**ben foglaltak figyelembevételével végzi a tevékenységi köréhez rendelt területen alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldások üzemeltetői (készenlétkben tartói) ellenőrzéseit.
- h) A tevékenységi köréhez rendelt területen alkalmazott tűzvédelmi műszaki megoldásokra a vonatkozó jogszabályok szerinti ciklusidők alapján megállapítható érvényesség lejártá előtt 5 héttel az adott terület üzemeltetőjénél kezdeményezi vagy végzi az időszakos felülvizsgálatok és karbantartások elvégeztetéséhez szükséges igények SAP rendszerben történő rögzítését.
- i) Ellenőrzi a tevékenységi köréhez rendelt területen készenlétkben tartott tűzoltó készülékek állapotát és a negyedéves készenlétkben tartói ellenőrzések végrehajtását.
- j) Ellenőrzi a fiREG tűzvédelmi üzemeltetési naplónak naprakész vezetését. Nyomon követi, hogy az időszakos vagy soron kívüli felülvizsgálatokat, javításokat végző beszállítók a beavatkozásaikat a tűzvédelmi berendezésekhez rendszeresített fiREG üzemeltetési naplóban rögzítik.
- k) A berendezések – közte a tűz- és hiba átjelző – tervszerű, részleges vagy teljes üzemszünetéről, a kikapcsolás előtt legalább 10 munkanappal írásban, a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodásról haladéktalanul tájékoztatja az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőt és a központi tűzvédelmi felelőst.
- l) Részt vesz a tűzvédelmi hatóság ellenőrzésein.
- m) A tevékenységi köréhez rendelt területen észlelt közvetlen tűzveszélyt okozó tűzvédelmi hiányosságok, vagy tűzvédelmi műszaki megoldás nem megfelelések megszüntetésére késedelem nélkül köteles intézkedést kezdeményezni az operatív irányítási feladatokat ellátó munkahelyi vezetőnél. Szükség esetén saját hatáskörében eljár a veszélyt okozó tevékenység vagy körülmény beszüntetésére. A kezdeményezett, vagy megtett intézkedésekről a tűzvédelmi felelősnek az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezetőt és a központi tűzvédelmi felelőst az adott műszak vége előtt tájékoztatnia kell.

- n) Ellenőrzi az alkalmoszerű tűzveszéllyel járó munkavégzést, közreműködik a munkavégzés biztonságos feltételeinek meghatározásában. Figyelemmel kíséri a tűzveszélyes tevékenységek végzését, valamint a kiadott engedélyben előírtak betartását.
- o) Kihelyezi a Területi Központokban és Kompresszorállomásokon a területre vonatkozó tűzvédelmi szabályzatot és az adott létesítményhez tartozó Tűzvédelmi leírás részt nyomtatott formában.

10.1.3.14. Munkavállalók tűzvédelmi feladatai

- a) Az FGSZ Zrt. tűzvédelmi szabályozási rendszerében beosztott munkavállalókra megállapított előírásokat, továbbá a munkaterülettel, tevékenységgel kapcsolatos megelőző tűzvédelmi ismereteket és a tűzeseti teendőket minden munkavállaló köteles készség szinten elsajátítani és a napi munkavégzése során alkalmazni, valamint betartani a tűzkeletkezés megakadályozását célzó korlátozásokat (tiltasokat, rendelkezéseket).
- b) Munkába lépés előtt, a munkahely, a technológia, a tevékenység megváltozása esetén, és évente legalább egy alkalommal köteles tűzvédelmi oktatáson részt venni, az oktatás ismeretanyagát elsajátítani.
- c) Tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakban és munkakörökben foglalkoztatottak kötelesek tűzvédelmi szakvizsga tanfolyamon részt venni. A szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakban tevékenységet kizárólag sikeres vizsga letétele és az arról kiállított vizsgabizonyítvány birtokában lehet végezni.
- d) Kötelesek a munkahelyen rendet és tisztaságot tartani, a munkahely jellegétől függően az ott tartózkodók tevékenységüket kizárólag csak úgy végezhetik, hogy munkavégzésük következményeként közvetlen tűzveszély, vagy robbanásveszély ne jöjjön létre.
- e) A napi munkavégzés befejezésekor és/vagy annak szüneteltetésekor a helyszínt utolsónak elhagyó dolgozó(k) köteles(ek) meggyőződni arról, hogy a távozást követően tűz keletkezésének kockázatával járó körülmény ne maradjon felügyelet nélkül hátra (pl.: működő felügyelet mellett üzemeltethető erős áramú berendezések) és köteles minden olyan állapotot megszüntetni, ami tüzet okozhat.
- f) Mindenki, aki tüzet, tűzveszélyt, vagy tűzre utaló egyéb körülményt észlel (zárlat, füst, égett vezetékszigetelés szaga stb.) köteles az elhárításhoz és a megszüntetéshez szükséges intézkedéseket megtenni vagy azt kezdeményezni és erről a közvetlen környezetét tájékoztatni, továbbá a munkahelyi vezetőjének az esetet jelenteni.
- g) A munkavállaló az általa felismert, tudomására jutott bármilyen, a tűzvédelmi helyzetre is kiható változást, tűzvédelmi szempontú hiányosságot, szabálytalanságot köteles azonnal jelenteni munkahelyi vezetőjének.
- h) A rendelkezésre bocsátott elektromos gépet, készüléket, berendezést rendeltetésszerűen, azok kezelési-használati utasításaiban foglaltak szerint használni.
- i) A munkavállaló a munkahelyére vonatkozóan köteles ismerni a tűzoltótechnikai eszköz, készülék, felszerelés, berendezés telepítési helyét és használatát, továbbá a létesítmény elhagyására szolgáló menekülési útvonalakat, kijáratokat, vészkijáratokat.
- j) A kijelölt menekülési útvonalakat (ajtókat, átjárókat) a tűzoltó járművek felvonulási útvonalait, területeit állandóan szabadon és olyan állapotban tartani, amely alkalmas a tűzoltó gépjárművek és eszközök közlekedésére és működtetésére.
- k) A munkavállaló köteles tűz esetén tűzjelzést adni, riasztani a létesítményben tartózkodókat és elősegíteni az épületben tartózkodók akadálytalan kijutását.

- l) A kezdődő tüzek oltására a készenlétben tartott tűzoltó készülékeket, felszereléseket, eszközöket szükség esetén rendeltetés szerint használni.

10.1.3.15. A Biztonsági Szolgálat tűzvédelmi feladatai

- a) A biztonsági szolgálatok (ha van beleértve az FBÖ-t és a Recepciót) létesítmény használatával kapcsolatos tűzvédelmi feladatait a 2. szintű tűzvédelmi szabályzatokban kell részletesen meghatározni.
- b) Tűz vagy tűzjelző rendszer általi riasztás vagy hibajelzés esetén köteles a Központi Irodaépületben az ezen létesítményre kiadott tűzvédelmi szabályzat „A Fegyveres Biztonsági Őrség (továbbiakban: FBÖ) és a recepció szolgálat tűzvédelmi feladatai” című bekezdésében, illetve a technológiai létesítményekben (ha van biztonsági szolgálat) a Műszaki Irányítás és Üzemeltetés működési területére hatályos Tűzvédelmi Szabályzat vonatkozó mellékletében leírt protokoll szerint eljárni.

10.1.4. Tűzvédelmi Használati szabályok

10.1.4.1. Általános használati szabályok

- a) A tűzvédelmi követelményeket az anyagok tűzveszélyességi osztálya, a 2015.01.01. után készült tervek alapján létesített kockázati egység kockázati osztálya, az épület, az önálló épületrész és a speciális építmény mértékadó kockázati osztálya alapján kell megállapítani.
- b) A Társaság meglévő létesítményeinek üzemeltetői az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály tűzvédelmi szakembereivel együtt állapítják meg és a változásokat követve vizsgálják felül a helyiségre, épületre, építményekre, szabad terekre vonatkozó tűzvédelmi használati szabályokat a jelen lévő anyagok tűzveszélyességi tulajdonságai, az érintett területek funkciója, valamint az ott rendszeresen vagy esetileg folytatott tevékenységek alapján.
- c) Az új építmény vagy meglévő építmény építési engedélyköteles átalakításának megvalósítása során (már a tervezési fázisban) a megfelelő jogosultságokkal (TUÉ) rendelkező tervező végzi el a kockázati egységek meghatározását és azok kockázati osztályba sorolását, mely alapján az új építményre, vagy a meglévő építmény átalakítására vonatkozóan tűzvédelmi műszaki leírást készít. A véglegesített tűzvédelmi műszaki leírás megléte a kivitelezés műszaki tartalmának szerves részét képezi, annak megvalósítása a műszaki átadás-átvétel sikeres lefolytatásnak feltétele.
- d) A munkahelyekre (veszélyességi övezetekbe, helyiségekbe és szabadterekre) csak az oda beosztott, munkavégzésre kiküldött, ellenőrzési feladattal vagy jogosultsággal rendelkező személyek léphetnek be. Ott az illetékes felügyeleti szervek, beszállítók munkavállalói és a látogatók csak a rájuk, illetve tevékenységükre vonatkozó rendelkezések megtartása esetén tartózkodhatnak.
- e) A munkahelyeket csak a használatbavételi engedélyben megállapított rendeltetésnek megfelelően szabad használni.
- f) Az építmények területén a tűzoltókészülék(ek)et jól láthatóan, könnyen hozzáférhetően, úgy kell elhelyezni, hogy a tűzoltó készülék a legkedvezőtlenebb helyen keletkező tűz oltására a legrövidebb idő alatt felhasználható legyen. A tűzoltókészülékeket állandóan használható és üzemképes állapotban kell tartani.
- g) A biztonsági szolgálatoknál el kell helyezni a felügyelt létesítmény egyes helyiségeinek és egyéb zárt tereinek azonosító jellel ellátott kulcsait (tűzkulcs, takarító kulcs). A portán vagy a létesítmény üzemeltetője által meghatározott helyen és módon kell elhelyezni a létesítmény területén, munkaidőn kívül tárolt gépjárművek beazonosított indítókulcsait, hogy veszély esetén a gépjárművek eltávolíthatók legyenek.

- h) A helyiségek (szükség szerint az építmények, létesítmények) bejáratainál és a munkaterekben jól látható helyen a dohányzás szabályaira, valamint a tűz- és robbanásveszélyre vonatkozó előírások megtartására felszólító figyelemfelhívó-, tájékoztató-, rendelkező- és tiltó táblákat, illetve feliratokat kell elhelyezni.
- a) Tilos a tűzvédelmi eszközöket, a villamos berendezések kapcsoló elemeit, valamint a vészkijáratokat eltorlaszolni, továbbá a létesítmények üzemeltetése közben a gyalogosok és a járművek közlekedésére szolgáló útvonalakat engedély nélkül leszűkíteni. Ezeket ideiglenes tárolás vagy raktározás céljára használni még átmenetileg sem szabad.
- b) A munkahelyet utolsónak elhagyó munkavállaló köteles a távozása előtt a technológiához és a védelmi rendszerekhez nem tartozó elektromos készülékeket áramtalanítani vagy készenléti (stand-by) üzemmódba kapcsolni, a helyszínt tűzvédelmi szempontból átvizsgálni, a tűzvédelmi használati előírások megtartását ellenőrizni és minden olyan körülményt, hiányosságot megszüntetni, ami tűz vagy robbanás okozója lehet.
- c) Gépjárművel a létesítmények kapu bejáróiban parkolni tilos. Gépjárművel a közlekedési utakon úgy szabad parkolni, hogy a menekülési útvonalak, lépcsők és bejáratok mellett legalább 2 méter széles szabad hely maradjon.
- d) A meghibásodott elektromos eszközt tovább használni nem szabad, „üzemen kívül” jelzéssel kell ellátni, amíg javításra nem kerül. Amennyiben javítható, akkor a javítás után az eszközt vissza kell helyezni a rendeltetési helyére. Amennyiben nem javítható, selejtezni kell.
- e) Szabványtól eltérő elektromos szerelést és berendezést üzemeltetni, feszültség alatt tartani szigorúan tilos! A villamos berendezést, fogyasztót csak rendeltetésszerűen és méretezésének megfelelően szabad igénybe venni.
- f) Munkaidő alatt olyan helyiségek ajtóit, ahol emberek tartózkodnak, kulcsra zárni **TILOS!** Üzemszünet alatt a lezárt helyiség kulcsait a portaszolgálaton le kell adni.
- g) Tűzveszélyes tevékenységet tilos olyan helyen végezni, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat.
- h) A villamos berendezést úgy kell elhelyezni, rögzíteni és használni, valamint az éghető anyag között olyan távolságot kell tartani, hogy az éghető anyagra gyújtási veszélyt ne jelentsen.

A fenti előírások betartása a látogatókra, illetőleg a létesítmény területén ideiglenesen tartózkodó vagy munkát végző személyekre nézve is kötelező. Ezt a tényt velük a fogadónak közölni kell (pl. oktatás útján).

10.1.4.2. Tűzszakaszok, kockázati egységek, épületek, építmények, szabadterek használatára vonatkozó tűzvédelmi szabályok

Dohányzóhelyek

- a) A mindenkori dohányzással kapcsolatos előírások, valamint a dohányzóhely kialakítása feleljen meg a nemdohányzók védelméről szóló törvényben előírtaknak.
- b) A létesítmények területén – a kijelölt dohányzóhelyek kivételével – tilos a dohányzás, valamint az elektronikus cigaretta, vagy dohányzást imitáló elektronikus eszköz használata!
- c) A dohányzásra kijelölt helyet "DOHÁNYZÓHELY" feliratú táblával kell megjelölni.
- d) A dohányzó helyen nem éghető anyagú hamutartót kell biztosítani. A dohányzóhelyek rendszeres takarításáról gondoskodni kell. A hamutartók tartalmát az épület üzemeltetésével megbízott személyek (takarítók) üríthetik.

- e) Égő dohány-neműt, gyufát, egyéb gyújtóforrást tilos olyan helyre tenni, illetve ott eloltani, eldobni, ahol az tüzet okozhat.
- f) A kizárólag a dohányzásból származó maradékok gyújtására szolgáló hamutartókba más eredetű éghető anyagot (pl.: üres cigarettás vagy gyufásdoboz, papírzsebkendő stb.) rakni TILOS! Tartalma csak nem éghető edénybe üríthető, amit a gyújtókonténerbe történő ürítés előtt vízpermettel veszélymentesíteni kell.
- g) A kijelölt dohányzó helyeket a létesítmény Tűzvédelmi leírásában fel kell tüntetni, illetve a helyszínrajzán kötelező jelölni.

Irodahelyiségek

- a) Az elrendezést úgy kell kialakítani, hogy az ott dolgozók a menekülésre szolgáló ajtót közvetlenül (lehetőleg egyenes vonalban haladva) meg tudja közelíteni és az ott elhelyezett berendezések, valamint kialakított munkahelyek mellett az akadálymentes közlekedés biztosított legyen.
- b) Kávéfőző, vízforraló üzemeltetése tilos, azok elhelyezésére külön közösségi tereket (pl.: teakonyhát, étkezőket) kell kialakítani.
- c) Hőfejlesztő, vagy fűtő berendezésekre vagy hőfejlődéssel üzemelő berendezésre éghető anyagot rakni, vagy gyulladásra hajlamos ráfestést, matricát kialakítani/felhelyezni Tilos!
- d) Az ajtókat munkaidőn kívül zárva kell tartani, azok kulcsait az adott épületben folyamatosan elérhető helyen kell tárolni.
- e) A beépített villamos aljzatokról működtetett berendezéseket kizárólag egyszeres áramelosztást megvalósító, semmilyen módon nem toldott legfeljebb 5 méter vezetékkel rendelkező elosztóval és/vagy hosszabbítóval lehet elektromosan meg táplálni. Nem beépített elosztó + hosszabbító, hosszabbító + hosszabbító együttes alkalmazása Tilos!
- f) Egy helyiségből a másik helyiségbe provizórikus kialakítással átvezetett kábelről bármilyen elektromos berendezés rendszeres és felügyelet nélküli üzemeltetése tilos!
- g) A nem rendszeresített eszközöket, berendezéseket (pl.: fali aljzatról üzemeltetett elektromos fűtőberendezés) csak a munkahelyi vezető és az adott épület üzemeltetőjének (pl. ESZG vezető) hozzájárulásával lehet csak használni.
- h) Elektromos berendezéseket (pl.: számítógépek, világítás, klíma stb.) munkaidő befejeztével ki kell kapcsolni. Szükség esetén a helyszíni felügyeletet nem igénylő vagy védett térben telepített berendezéseket készenléti állapotban lehet hagyni.
- i) Az önmelegedő és/vagy fokozottan tűz - vagy robbanásveszélyes anyagot bevinni tilos, ez alól kivétel:
 - A kézfertőtlenítő folyadék, melynek megengedett mennyisége irodánként maximum 2 liter! A kézfertőtlenítő folyadékot tartalmazó edényt csak a használat idejére lehet nyitva tartani, ezt követően az edényt le kell zárni és zárt állapotban kell tartani.
 - Az irodákban, a közösségi terekben (folyosó, teakonyha stb.), szerver- és géptermekekben fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes anyagot lezárt, maximum 500 ml űrtartalmú edényben lehet tárolni, melyekből maximum 2 db elhelyezése megengedett.
 - 500 ml űrtartalmat meghaladó edényben fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes anyag kizárólag munkavégzési engedély birtokában, helyiségenként max. 5 liter mennyiségben, gyári/kereskedelmi kiserelésben lehet azonnali felhasználás céljából, felhasználásra kész állapotban (pl.: festéket hígítóval összekeverve) bevinni, felhasználni és folyamatos jelenlét biztosítása mellett, megfelelő szabadba történő átszellőztetés biztosításával ott tartani.

- j) A helyiségekben a dohányzás és nyílt láng használata tilos!
- k) A helyiségek berendezési tárgyait és egyéb anyagait úgy kell elhelyezni, hogy a közlekedésre elegendő szélességű út állandóan szabadon maradjon.
- l) A helyiséget utolsóként elhagyó személynek villamos gépet, berendezést, egyéb készüléket ki kell kapcsolnia, illetve a villamos hálózatról le kell választania. (kivéve pl.: a számítógépszervert, hűtőgépet).
- m) A tűzoltó készülékek helyének mindig akadálytalanul megközelíthetőnek kell lennie.
- n) A tűzjelző érzékelőit letakarni, azokat a helyükről eltávolítani (kicsavarni) szigorúan tilos!

Irattárak, tervtárak

- a) Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes tűzveszélyességi osztályba sorolt anyagok tárolása szigorúan tilos!
- b) Kizárólag a tervtár/irattár rendeltetéséhez szükséges villamos berendezések használhatók oly módon, hogy azok az ott lévő éghető anyagok gyulladását semmilyen módon ne okozhassák.
- c) Nyílt lánggal (beleértve a nyílt égésterű eszközöket, berendezéseket is) működő, vagy az ott lévő éghető anyagok gyulladáspontjánál magasabb felületi hőmérséklettel vagy sugárzó hő kibocsátásával üzemelő berendezéseket rendszeresíteni és rendszeresen használni szigorúan Tilos! Az ilyen berendezések esetileg, alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységként engedélyeztetve, folyamatos felügyelet mellett lehet csak használni.
- d) Az iratokat megfelelően rögzített polcokon úgy kell tárolni, hogy a tárolási egységek között a szabad, akadálymentes közlekedés (menekülési útvonal) biztosított legyen.
- e) A helyiségben keletkezett papír hulladékot legkésőbb a munkaidő végén kötelező eltávolítani, ott tárolni tilos!
- f) A tárolási helyeket úgy kell kialakítani, hogy a tűzjelző rendszerek érzékelőinek megfelelő működéséhez, valamint a kézi jelzésadók megközelítéséhez és működtetéséhez szükséges szabad tér biztosított legyen.

Étkezőhelyiségre, teakonyhára vonatkozó tűzvédelmi szabályok

- a) Az étkezőhelyiségben, teakonyhában csak megfelelőségi igazolással rendelkező, engedélyezett típusú, kifogástalan műszaki állapotú – a munkáltató által biztosított - elektromos sütő-főzőberendezések használhatók, amelyek rendelkeznek a jogszabályok szerint meghatározott felülvizsgálatokkal.
- b) A főzőberendezést rendeltetésének megfelelően kell használni. A főzőberendezés közelében éghető anyagot tárolni tilos.
- c) Villanymelegítők (rezsók), főzőlapok, kenyérpírók felügyelet nélkül nem üzemeltethetők. Az előző pontban felsorolt berendezések alá nem éghető, hőszigetelő anyagú alátétet kell helyezni.

Szerverteremre vonatkozó tűzvédelmi szabályok

- d) Csak megfelelőségi igazolással rendelkező, engedélyezett típusú, kifogástalan műszaki állapotú elektromos berendezést lehet használni.
- e) A szerverteremben csak CO₂ tűzoltó készülék helyezhető el. Elektromos tüzet vízzel, habbal oltani tilos!

- f) A beépített épületgépészeti eszközökön kívül más szellőző- és fűtőberendezések nem helyezhetők üzembe.
- g) A napi üzemeltetéshez szükséges anyagok (papír és egyéb göngyöleg) tárolhatók.
- h) A védett adathordozók tárolóit zárva kell tartani.
- i) Alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység, illetve por képződésével járó tevékenység csak üzemeltetői felügyelet mellett végezhető. A tevékenységek megkezdése előtt az oltóberendezés bénításáról gondoskodni kell.

Kazánházra vonatkozó tűzvédelmi szabályok

- a) Csak engedélyezett típusú, kifogástalan műszaki állapotú tüzelőberendezést szabad használni.
- b) A kazán működési időszakában a kezelési osztályának megfelelő felügyeletről gondoskodni kell.
- c) A felügyeletet csak jogosultsággal rendelkező és a tűzvédelmi előírásokra kioktatott személy láthatja el.
- d) A helyiség légterétől nem független, nyitott égésterű tüzelőberendezéssel felszerelt, új építésű épület akkor vehető használatba, ha a tüzelőberendezés helyiségében jogszabályban meghatározott műszaki követelményeknek megfelelő szén-monoxid-érzékelő berendezést helyeztek el.
- a) A kazánház szellőzőit tilos letakarni.
- b) Fűtőberendezés, illetve az égéstermék-elvezető környezetében éghető anyag nem tárolható.
- c) A kazánházban csak az üzemeltetéshez szükséges anyagok tárolhatók.
- d) A helyiségben ki kell függeszteni a tüzelőberendezés kezelési utasításait, vagy annak másolatát/kivonatát.
- e) A gáztüzelő berendezéseket évente legalább egyszer felül kell vizsgálni a vonatkozó utasításnak megfelelően.

Öltözőkre vonatkozó tűzvédelmi szabályok

- a) Olajos, zsíros munkaruha csak fém öltözőszekrényben helyezhető el.
- b) Olajos, zsíros ruhadarabot, rongyot csak fedéllel ellátott fém edénybe szabad gyűjteni.
- c) Az öltözőhelyiségekben dohányozni szigorúan tilos!
- d) Az öltözőben kizárólag olyan nem beépített hőszugárzásra, hőtermelésre szolgáló elektromos berendezés használható, mely rendelkezik a szükséges felülvizsgálatokkal (VMBSZ, Tűzvédelmi). Üzemeltetése kizárólag felügyelet mellett történhet.
- e) Az öltözők területén az ott elhelyezendő ruhákon kívül más anyagokat elhelyezni tilos.
- f) Az öltözőhelyiséget csak a rendeltetésének megfelelően szabad használni. Az öltözőfunkciótól eltérni nem lehet.

Lépcsőház, előtér, közlekedő, kijárat-vészkijárat tűzvédelmi szabályai

- a) A lépcsőházban, lépcsőpihenőkön, előterekben, közlekedőkben a létesítmény kiürítési útvonalain anyag még átmenetileg sem tárolható. Azokat teljes szélességükben szabadon kell hagyni.

- b) Előtérben szekrény, vagy egyéb bútor úgy tárolható, hogy az a közlekedési utat ne szűkítse le, a menekülést, menekítést ne akadályozza.
- c) Bejárati, illetve vészkijáratú ajtó, kapu előtt gépjárművel megállni tilos!
- d) Tűzjelzés esetén a beléptető rendszerrel ellátott bejárati ajtót a Portaszolgálaton található vezérlőgombbal nyitni szükséges. Az ajtó ezután nyitott állapotban marad, így a menekülést, menekítést nem akadályozza.
- e) A közlekedőterekben elhelyezett tűzoltó készülékeket készenléti helyükről eltávolítani nem szabad. Könnyű hozzáférhetőségüket és jól láthatóságukat biztosítani szükséges.
- f) Ha a vészkijáratú, illetőleg menekülésre szolgáló ajtót biztonsági okból lezárva kell tartani, a kulcs egy példányát az ajtó közelében szembetűnő helyen kell elhelyezni.
- g) A létesítmény közlekedési és tűzoltási felvonulási útvonalait, területeit, valamint vízszérzési helyekhez vezető útjait állandóan szabadon és olyan állapotban kell tartani, amely alkalmas a tűzoltó gépjárművek közlekedésére és működtetésére.
- h) Az épületekben a kijáratú, vészkijáratú ajtókat, valamint a menekülési útvonalakat azok teljes hosszán világító biztonsági jelzésekkel meg kell jelölni oly módon, hogy az épület bármely pontján minden esetben legalább egy menekülési útvonaljelző biztonsági jel látható legyen.

Műhelyek tűzvédelmi előírásai

- a) A műhelyben az anyagokat úgy kell tárolni, hogy a kijáratokat és az azokhoz vezető utakat még ideiglenesen se szűkítse le, a menekülési útvonal teljes szélességében szabad maradjon.
- b) A meleg megmunkálást igénylő anyagokat a munkafolyamat előtt a tűzveszélyes anyagoktól meg kell tisztítani.
- c) Az olajos rongyok tárolására megfelelő számú zárható fémedényt kell elhelyezni. A 200 literes fém, PTZ hordót felirattal kell ellátni (HAK kód, rövid megnevezés).
- d) Hegesztési tevékenység alkalmasszerű tűzveszélyes munkaengedély birtokában, a Hegesztési Biztonsági Szabályzat előírásai alapján végezhető.
- e) A szikraképződéssel járó munkafolyamatok munkaterületeit el kell határolni (pl. nem éghető anyagú mobil paravánnal).
- f) A gyártási munkafolyamatoknál a fekete meleg munkadarabok kezelési/tárolási helyeit jól látható módon jelölni kell, és a tárolási hely közelében éghető anyag nem lehet.
- g) A munkaterületen az anyagok tisztítására éghető folyadék, és festékanyag nemenként, illetve színenként maximum 1-1 liter mennyiségben tartható.
- h) A munkavégzés során keletkezett éghető anyagot, hulladékot az üzem területén elhelyezett hulladékgyűjtőbe elkülönítetten, a VIG-20 szabályzat vonatkozó előírásai szerint kell gyűjteni. A veszélyes hulladékok csak az arra kijelölt gyűjtőbe helyezhetők el.
- i) A helyiségben a tevékenységgel össze nem függő mindennemű tárolás tilos.

Elektromos kapcsolóhelyiségekre vonatkozó előírások

- a) Az elektromos áram veszélyeire (ideértve a napelemes rendszerek és a szünetmentes áramforrások jelenlétére) vonatkozó tiltó és korlátozó rendelkezéseket el kell helyezni.

- b) Az elektromos kapcsolókat meg kell jelölni rendeltetésüket, valamint ki- és bekapcsolt helyzetüket jelölő felirattal, amely feliratozás állapotát, olvashatóságát rendszeresen ellenőrizni kell. A tűzeseti kapcsolókat és főkapcsolót eltorlaszolni még átmenetileg sem szabad.
- c) Figyelmeztető felirattal kell ellátni azokat a villamos elosztókat és kapcsolókat (pl. biztonsági világítás, vészszellőztető stb.), amelyek a tűzvédelmi főkapcsoló lekapcsolása után is üzemszerűen feszültség alatt maradnak.
- d) Éghető- és egyéb anyag elhelyezése a kapcsolóterekben szigorúan tilos!

10.1.4.3. Tárolással kapcsolatos használati szabályok

Éghető folyadékok tárolási szabályai

- a) Éghető folyadékok tárolása történik a raktárhelyiségekben, karbantartó műhelyekben, valamint a technológiai szerelő központokban.
- b) I-IV. tűzveszélyességi fokozatú folyadékot és a fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes tűzveszélyességi osztályú aeroszolt nem éghető anyagú polcon, vagy fémszekrényben maximum 20 liter mennyiségben, robbanásgátló szekrényben maximum 50 liter mennyiségben, folyadéktárolásra alkalmas tűzálló szekrényben maximum 60 liter mennyiségben lehet tárolni.
- c) A fém szekrényt úgy kell elhelyezni, hogy hő hatásának vagy szikrának ne legyen kitéve.
- d) Fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes (I-II tűzveszélyességi fokozatú) folyadék maximum 20 liter űrtartalmú edényben tárolható, összesen a fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes (I II tűzveszélyességi fokozatú) és a mérsékelten tűzveszélyes osztályba tartozó folyadékok egy helyiségben történő tárolásának maximális mennyisége 60 liter. Ez a szabály nem vonatkozik azon tároló helyiségekre, melyeket kimondottan éghető folyadékok tárolására terveztek (hordó tároló, veszélyeshulladék-tároló). Ezen helyiségekben tárolható maximális mennyiséget a létesítményhez tartozó Tűzvédelmi leírás dokumentumban kell meghatározni a használatba vételi engedély alapján.
- e) Amennyiben egy helyiségen belül 20 litert meghaladó mennyiségű I-II. tűzveszélyességi fokozatú folyadék tárolása történik, legfeljebb 1 liter űrtartalmú tároló edények esetén 0,02 m³, és 1 litert meghaladó űrtartalmú tároló edények esetén 0,05 m³ felitató anyagot, és 1 db szóróeszközt kell a tárolás helyétől legfeljebb 15 m távolságra készenlétben tartani.
- f) A fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadékot gyári csomagolásában vagy a folyadék tulajdonságainak figyelembevételével kiválasztott szabványos tárolóedényben szabad tárolni. A tárolóedényen fel kell tüntetni a folyadék megnevezését, tűzveszélyességi fokozatát, valamint az ADR vonatkozó előírása szerinti jelöléseket.
- g) A fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadékot tartalmazó edényt egymásra rakva tárolni (nyergelni) nem szabad.
- h) A különböző tűzveszélyességi fokozatba tartozó edényeket anyagnemenként csoportosítva kell tárolni, elhelyezni.
- i) A fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadék edényzetét szikrát képezhető szerszámmal felnyitni tilos, a folyadék szállítása, kimérése, felhasználása közben dohányozni, nyílt lángot használni nem szabad.
- j) Fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag nem tárolható tetőtérben, pinceszinti helyiségben.
- k) A tárolóedényt az űrtartalma 97%-ánál jobban megtölteni nem szabad. A tárolóedényeket a kiöntő nyílással felfelé állítva, és kiöntő nyílást lezárva kell tárolni.

- l) A tárolóedényből fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadékot csak zárt rendszerű szivattyúval szabad kimérni, átfejtetni, amely szerelvényeinek meg kell felelniük az adott üzemelési, környezeti feltételeknek és a tárolt anyagok hatásaival szemben ellenállónak kell lenniük.
- m) Az átfejtés alkalmával minden esetben elfolyás ellen felfogó edényt kell alkalmazni (tepsi, tálca).
- n) A kiürített, de ki nem takarított edényre is a teli edényre előírt szabályok vonatkoznak.
- o) Nem szabványos edényszetbe fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadékot kiszolgálni, átfejtetni tilos!
- p) Sérült edényszetbe éghető folyadékot tölteni tilos!
- q) A fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadék kimérésével, kezelésével foglalkozó dolgozó nem viselhet elektrosztatikus feltöltődésre hajlamos ruházatot és szikrát keltő lábbelit.
- r) Az üres edényeket is csak hézagmentesen, kiöntő nyílásukkal felfelé, a töltött edényre vonatkozó előírások betartása mellett szabad tárolni.
- s) Tilos felügyelet nélkül hagyni olyan munkafolyamatokat, amelyek során éghető anyaggal dolgoznak, illetve amelyhez nyílt lángot kell használni, továbbá azon berendezéseket, gépeket és munkafolyamatokat, amikor túlzott felmelegedés történhet.
- t) Tilos a lefolyókba fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó folyadékot beönteni.
- u) Tilos fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadékot rendeltetési céljától, illetve az előírt technológiától más célra használni.
- v) A tárolóhelység területén a dohányzás és a nyílt láng használata tilos!
- w) Az fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes folyadékból és a mérsékelten tűzveszélyes fokozatú folyadékból összesen maximum 300 litert lehet együttesen tárolni nem tárolásra tervezett helyiségben.

Éghető hulladékok tárolási szabályai

- a) A Társaság működési területén keletkező éghető hulladékokat, ha szükséges, naponta többször, de a tevékenység befejezésekor minden esetben össze kell gyűjteni, és a munkaterületről el kell távolítani.
- b) Az erre a célra rendszeresített gyűjtők szükség szerinti, de műszakonként legalább egyszeri ürítéséről gondoskodni kell.
- c) Az éghető folyadékkal, zsírral szennyezett, valamint az éghető hulladékokat jól zárható, fedővel ellátott, nem éghető anyagú edényben kell gyűjteni, majd erre a célra kijelölt, vonatkozó előírásoknak megfelelően kialakított helyen kell tárolni.
- d) Önmelegedő anyagot egyéb éghető anyagtól elkülönítve, légmentesen zárható fémedényben kell tárolni. Az önmelegedésre hajlamos anyagokat naponta - vagy ha azt az anyag tulajdonságai szükségessé teszik folyamatosan - ellenőrizni kell, és a veszélyes felmelegedésüket (pl. vízpermettel) meg kell akadályozni.
- e) A technológiából kikerülő önmelegedő anyagot (gázipari szűrőbetét, csővezetékéből származó fekete por stb.) vízpermettel meg kell nedvesíteni, az önmelegedő por vízzel átitatva helyezhető a tároló edénybe, melyet a veszélyeshulladék-gyűjtőhelyekre kell szállítani és tárolni.
- f) Azon nagyméretű szűrőbetétek számára, melyek mérete nem teszi lehetővé a veszélyeshulladék üzemi gyűjtőkben rendelkezésre álló 200 liter űrtartalmú acélhordókban történő szabályos tárolást,

szállítást, a megbontás helyszínére a veszélyeshulladék-szállításra szerződött beszállítótól BK2 típusú konténert kell igényelni. Az igényt a Zöld Átmenet Iroda (továbbiakban: ZÁI) osztály részére a kivitelezés napja előtt 15 munkanappal kell jelezni.

- g) Égő dohányterméket, gyufát, forró anyagokat, alkatrészeket tilos éghető anyagok, hulladékok közé dobni, vagy olyan helyre tenni, ahol azok tüzet okozhatnak!
- h) Az éghető veszélyes hulladékot a veszélyeshulladék-gyűjtőhelyeken, fajtánként elkülönítve, feliratozva (HAK kód, rövid megnevezés) és megfelelő csomagolóeszközben kell tárolni. A gyűjtőhelyen tárolt hulladékokról a VIG-20 Környezetvédelmi szabályzatban előírtaknak megfelelően nyilvántartást kell vezetni.

Gázpalacktárolás szabályai

- a) A karbantartási tevékenységhez, és a technológiához szükséges gázpalackokat (beleértve a mobil hegesztőkocsin található gázpalackokat is) a területi központokban, kompresszorállomásokon erre a célra létesített, kialakított gázpalacktárolókban kell tárolni. A palackok csak állítva tárolhatók, eldőlés elleni védelmüket biztosítani kell. A teli és üres palackokat jelölni kell, azokat egymástól elkülönítve kell tárolni.
- b) A palackok csak felszerelt zárókupakkal és szelepvédő sapkával tárolhatók.
- c) Munkaidő végén a gázpalackokat kötelező a gázpalack tárolására szolgáló építményben elhelyezni.
- d) Éghető gázok (pl. acetilén) és égést tápláló gázok (pl. oxigén) között legalább 2 méter távolságot kell biztosítani (köztes tér inert gázt tartalmazó palackokkal kitölthető). Gázpalackok éghető anyagokkal együtt nem tárolhatók.
- e) Az éghető gázzal töltött palackok tárolására szolgáló tárolóra a „Tűz és robbanásveszély”, valamint a „Dohányzás és nyílt láng használata 5 méter távolságon belül tilos!” táblát ki kell függeszteni.
- f) Mobil hegesztő kocsin tárolt gázpalackok rögzítéséről, azon 1 db fémből készült „Dohányzás és nyílt láng használata 5 méter távolságon belül tilos!” feliratú tábla elhelyezéséről és 1 db 6 kg ABC tűzosztályú porral oltó tűzoltó készülék készenlétben tartásáról gondoskodni kell.
- g) Bekötött és üres palackokat kapcsolótól, elektromos dugaljtotól min. 50 cm távolságra kell elhelyezni, hogy gyújtóforrást ne jelentsen.
- h) A különböző gázzal töltött palackokat a következő korlátozásokkal szabad együtt tárolni:
 - éghető és égést tápláló gázokkal töltöttek legfeljebb 150 palackot,
 - az éghető és semleges gázokat tartalmazó palackot tetszőleges mennyiségben.
- i) A csoportok között legalább két méter távolság legyen.
- j) Azok a tárolók, amelyekben éghető vagy mérgező gázok palackjait tárolják, könnyen elhagyhatók legyenek.
- k) Azok a tárolók, amelyekben 25 darabnál több töltött palackot vagy 2 db éghető gázt vagy akár csak egy darab mérgező gázt tartalmazó palackot tárolnak, ne legyenek olyan helyiség alatt, mellett vagy felett, amelyben személyek huzamosabb ideig tartózkodnak.
- l) A palackot a káros mechanikai és vegyi hatásoktól védeni kell, és úgy kell tárolni, hogy külső hőmérséklete ne emelkedjen 50°C fölé.

Raktárakban történő anyagtárolás használati szabályai

- a) Raktárban az anyagokat csoportosítva, az egyértelmű azonosításra alkalmas módon megjelölve, sértetlen csomagolásban szabad csak tárolni.
- b) Önmelegedésre hajlamos anyagot tilos a raktárban tárolni.
- c) A raktárak helyiségeibe gyújtóforrást bevinni tilos. A helyiség bejáratánál erre figyelmeztető táblát vagy piktogramot kell elhelyezni.
- d) Olyan anyagokat, amelyek egymásra való hatása hőt fejleszthet, tüzet, vagy robbanást okozhat, együttesen tárolni tilos.
- e) A fűtőtestek, világítótestek, elektromos elosztódobozok 0,5 m-es körzetén belül éghető anyagot tárolni, elhelyezni még átmenetileg is tilos.
- f) Alkatrészt, tartozékot stb. (továbbiakban: anyagot) ömlesztve tárolni tilos. Az anyagokat nem éghető anyagból készült állványokon, vagy raklapokon kell tárolni úgy, hogy az állványok (raklapok) között a 0,8 m közlekedési út mindenkor biztosítva legyen.
- g) A raktárakból utolsónak távozó dolgozónak kötelessége végrehajtani az áramtalanítást, és megszüntetni minden tűzre utaló körülményt.
- h) Fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes, illetve mérsékelten tűzveszélyes folyadékot csak külön erre célra szolgáló, tűzvédelmi követelményeknek megfelelő helyiségekben és módon, nem éghető anyagú állványon zárt csomagolásban vagy edényben szabad tárolni. Éghető folyadékok átfajtása csak a vonatkozó jogszabályi előírások és TVMI-k, az MSZ 15633, valamint az adott területre érvényes tűzvédelmi szabályok (Tűzvédelmi Szabályzat, Technológiai utasítás stb.) betartásával megengedett.
- a) A rakatok (polcok) elhelyezésénél és a tárolási magasságok meghatározásánál mindenkor biztosítani kötelező a telepített tűzjelző érzékelők működési tartományát. Polcokon a telepített tűzjelző érzékelők elé, köré, közvetlenül alá rakodni tilos.

10.1.4.4. Eszközök-, berendezések használatára, valamint egyes tevékenységekre vonatkozó tűzvédelmi szabályok

Elektromos berendezések, eszközök használata

- a) A villamos berendezéseket a vonatkozó jogszabályok, szabványok előírásai szerint kell létesíteni, használni és felülvizsgálni.
- b) Robbanásveszélyes térben csak olyan villamos berendezések alkalmazhatóak, amelyek a robbanásveszélyes zónának megfelelő, a szabványokban előírt, robbanásbiztos védelmi móddal rendelkeznek.
- c) A villamos berendezésen bárminemű javítást, karbantartást, szerelést csak villamos szakember végezhet, melynek megtörténtét és annak eredményét írásban dokumentálni kötelező.
- d) Csoportosan elhelyezett kapcsolók és biztosítékok rendeltetését, valamint azok működtető elemeinek, a ki- és bekapcsolt állapotnak megfelelő helyzetét, a vonatkozó szabványokban meghatározott módon meg kell jelölni.
- e) Hőfejlődéssel üzemelő készülékeket (pl. főzőlap, kávéfőző, hősugárzó stb.) nem éghető anyagú alátéteken, és olyan védőtávolság vagy hőszigetelési módok alkalmazásával szabad csak használni, hogy azok a környezetükre gyújtási veszélyt ne jelentsenek.

- f) A lámpatestek burkolatait karbantartási, hibaelhárítási tevékenység kivételével levenni, vagy azokon éghető anyagú díszítéseket, piktogramokat elhelyezni tilos!
- g) Villamos berendezéseket, készülékeket és szerszámokat az adott tevékenység befejezése után ki kell kapcsolni, tartós üzemeltetési szünet esetén az elektromos hálózatról le kell választani.
- h) A villámvédelmi és villamos berendezéseket az OTSZ és a vonatkozó szabványban meghatározott rendszerességgel felül kell vizsgáltatni, amelynek eredményéről és a szükséges intézkedésről a munka megrendelőjének/teljesítésigazolójának írásban tájékoztatnia kell:
 - Az üzemeltetésért felelős vezetőt (PL: ESZG vagy Üzemeltetés vezető, amennyiben nem az üzemeltető szervezeti egység tagja a megrendelő vagy a teljesítést igazoló), vagy
 - Az adott technológiai célú terület üzemeltetéséért felelős vezetőt (pl: kompresszorállomás vezető) az irányítása alatt lévő létesítményben végzett valamennyi (beleértve a nem technológiai célú épületeket is) vizsgálat eredményéről.
 - A területileg illetékes tűzvédelemért felelős BEM szakértőt a felelőségi körébe tartozó területen végzett valamennyi (beleértve a nem technológiai célú épületeket is) vizsgálat eredményéről.
- i) A vizsgálat során feltárt hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet kell készíteni, ill. a karbantartási tervben tervezni kell.

Járművek tűzvédelmi szabályai

- a) Járművön a vonatkozó jogszabály szerint elhelyezett tűzoltó készüléknek állandóan és vontatás esetén a vontató és a szállítmány tűzvédelmére egyaránt felhasználhatónak kell lennie.
- b) A gépjárművek csak a kijelölt parkolóhelyekre állhatnak be.
- c) A járó motorú jármű üzemanyagtartályába üzemanyagot tölteni tilos.
- d) A jármű utasterében, csomagterében elhelyezett edénybe üzemanyag töltése tilos.
- e) Az éghető folyadékot tartalmazó zárt edényt a járművön kiöntőnyílásával felfelé fordítva úgy kell elhelyezni és rögzíteni, hogy az a szállítás közben ne mozduljon el, illetőleg ne sérüljön meg.
- f) Mozgásképtelen járművet a gázipari létesítmény és gépjárműtároló területén nem szabad tárolni.

Hő- és füstelvezetésre vonatkozó előírások

- a) A természetes és a gépi füstelvezető, légpótló, valamint a füstmentesítést biztosító nyílások és nyílászárók szabad mozgását folyamatosan biztosítani kell, és a nyílásokat eltorlaszolni tilos. Az erre figyelmeztető tartós, jól észlelhető és olvasható méretű feliratot a nyílászárón vagy a nyílás mellett el kell helyezni.
- b) Az installációk, dekorációk, anyagok nem csökkenthetik a füstelvezetéshez, légpótláshoz szükséges nyílásfelületet, nem korlátozhatják a hő és füst elleni védelem eszközeinek mozgását, működését.

A létesítmények tűzeseti lekapcsolása

- a) A tűzszakaszok, kockázati egységek, épületek, építmények, szabadterek tűzeseti leválasztását/lekapcsolását úgy kell kialakítani, hogy minden olyan villamos fogyasztó – és azok betáplálási vezetékének – áramellátását szüntesse meg, amelyeknek veszélyhelyzet (beleértve a tűzesetek is) esetén nem kell működniük, tehát nem minősülnek tűzeseti/biztonsági villamos fogyasztónak.

- b) A szünetmentes áramellátó berendezések (pl.: aggregátorok) és napelemes rendszerek egyes részei, valamint az általuk megáplált hálózatba bekötött villamos berendezések a hálózati tűzeseti főkapcsoló kikapcsolását követően is feszültség alatt maradnak, ezért ezekhez külön főkapcsolóval ellátott rendszert kell kiépíteni. A főkapcsolókat egyértelműen beazonosítható módon kell megjelölni/feliratozni. Tűzoltáskor erre a tényre figyelemmel kell lenni, a berendezéseket vízzel oltani szigorúan tilos. Erre vonatkozó figyelemfelhívást a helyiségek-, épületek-, építmények-bejáratainál fel kell tüntetni.
- c) A különböző lekapcsolási módok alkalmazása esetén azok hatásterületeit jól értelmezhető megkülönböztető jelzésekkel áttekintő tűzvédelmi helyszínrajzon/helyszínrajzokon kell ábrázolni, melyeket a „Tűzvédelmi szabályzat dokumentum tárába” is fel kell tölteni.

Szerszámok, védő- és egyéb eszközök tűzvédelmi előírásai

- a) A technológiai létesítmény robbanásveszélyes övezetében, valamint olyan helyiségben vagy szabadtéren, ahol robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag robbanásveszélyes állapotban fordul elő, nem használhatók olyan ruházatok, lábbelik, egyéni védőfelszerelések, szerszámok, munkaeszközök, melyek gyújtási veszélyt jelenthetnek.
- b) A fentiek szerint kell eljárni minden:
- tűz- és robbanásveszélyes folyadék elfolyásával járó hibaelhárítás, javítás során;
 - kiszakasztott, de tűzveszélyes anyagtól az előírásoknak megfelelően nem mentesíthető technológiai rendszerek megbontásával járó műveleteknél,
 - veszélyes berendezésekbe való beszállással járó munkavégzésnél.
- c) Kéziszerszámokat és egyéb vastárgyakat magasban végzett munka közben, vagy annak befejezése után ledobni tilos! Azokat a szikraképződés és baleset elkerülése érdekében kézben vagy megfelelő táskában kell lehozni.

Gázpalackok használati és szállítási szabályai

- a) A fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag használata, tárolása az érintett térrészben, helyiségben, építményben, ipari technológiai egységben történik, a robbanásveszélyes zónák nagyságát, alakját, minőségét és a telepített berendezések megengedett legmagasabb felületi hőmérsékletét meg kell határozni.
- b) A gázpalackok kézi erővel csak rövid távolságon szállíthatók, (pl. palackszállító kézikocsi) a palackok csak a talpukon guríthatók.
- c) Gázpalackok járművön csak biztonságosan rögzített módon szállíthatók. A szállítás előtt a palack szivárgását ellenőrizni kell, majd a palack-zárókupakot, szelepvédő sapkát fel kell csavarni.
- d) A gázpalack tartalmáról a gázpalackon lévő címke nyújt információt, használat előtt a címke ellenőrzése kötelező!
- e) A gázpalack-zárókupak és -szelep csak kézi erővel nyitható, illetve zárható! A munka befejeztével a gázpalack szelepet el kell zárni. A gázpalackok teljesen nem üríthetők ki, a palackba idegen anyag nem kerülhet. (Kivétel: beépített tűzoltó rendszerek CO₂ gázpalackjai.)
- f) A gázpalackok szerelvényeinek tömítésére csak eredeti tömítés használható.
- g) A gázpalackokat feldőlés ellen kikötéssel (láncsal, bilinccsel) biztosítani kell.

- h) Gázpalackok használata előtt az összes szelepet el kell zárni, és ellenőrizni kell a biztosító sasszeget és a szelepkerek rögzítő csavarját. A csatlakozásokat és a gázvezetéseket át kell vizsgálni.
- i) Az oxigén-palackon és szerelvényein zsíros, olajos szennyeződés nem lehet!

Festési tevékenység szabályai

- a) A kézzel (ecset, henger) végzett munkavégzésnél 5 méteren belül, festékszórással történő festésnél a technológiai utasításban meghatározott távolságon belül dohányzás és nyílt láng használata tilos.
- b) Műhelyben történő festésnél a festés és száradás időtartama alatt nyílt láng használata tilos, a helyiség szellőztetéséről gondoskodni kell. A gépi szellőztetés csak akkor megengedett, ha a szellőzőrendszer gyújtási veszélyt nem jelent.
- c) A festés alatt be kell tartani a gyártó (festék biztonsági adatlapján, használati utasításában meghatározott) előírásait.
- d) Az alkalmi munkahelyeken csak a munka folyamatos biztosításához szükséges festék-, hígító-, mosóanyagot szabad tartani. A biztonsági adatlapot a munkavégzés helyszínén kell tartani.
- e) A munka megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a munkahelyen nem üzemel-e olyan fűtő-, főző-, világító vagy egyéb berendezés, illetve nem áll-e fenn olyan körülmény, amely tüzet vagy robbanást idézhet elő.
- f) A helyiségben tartózkodó személyeket figyelmeztetni kell a dohányzás és nyílt láng használatának tilalmára.
- g) A munkavégzés alatt idegen a munkahelyen nem tartózkodhat.
- h) Egyszerre csak egy edényt szabad megnyitni, és csak annyi anyagot szabad kiönteni, amennyi a munkafolyamat elvégzéséhez szükséges.
- i) A felbontott tárolóedényt dugóval, fedéllel le kell zárni, azt nyitva hagyni nem szabad, feldőléstől óvni kell.
- j) A munka befejezése után vagy szüneteltetése alatt a festék- és mosóanyagokat vissza kell szállítani a tárolóhelyre, az éghető folyadékok tárolására vonatkozó szabályok szerint.
- k) A munkavégzés során éghető folyadékkal szennyezett ruha és egyéb felitató-, felfogó anyagok veszélyes hulladéknak minősülnek, és az erre vonatkozó előírások szerint kell a továbbiakban azokat kezelni.

Éghető hulladékok tárolási szabályai

- a) A munkahelyeken keletkező éghető hulladékokat, ha szükséges, naponta többször, de a tevékenység befejezésekor vagy legalább a napi munkaidő végén minden esetben össze kell gyűjteni, és a munkaterületről el kell távolítani.
- b) Az erre a célra rendszeresített gyűjtők szükség szerinti, de legalább a műszak vagy a napi munkaidő végén legalább egyszeri ürítéséről gondoskodni kell.
- c) A tűzveszélyes folyadékkal, zsírral szennyezett, valamint az éghető hulladékokat jól zárható fedővel ellátott, nem éghető anyagú edényben kell gyűjteni, majd erre a célra kijelölt, vonatkozó előírásoknak megfelelően kialakított helyen kell tárolni.
- d) Ha a területen, illetve a munkavégzés során öngyulladásra hajlamos/piroforos anyag keletkezik vagy van jelen, ezek folyamatos ellenőrzése, illetve veszélyes mértékű felmelegedésük, kiszáradásuk megelőzése érdekében kötelező folyamatosan nedvesen tartani. Minden ilyen

anyagot más éghető anyagtól elkülönítetten, nedves állapotban, légmentesen záródó fémhordóban kell tárolni, távol a tűz- és robbanásveszélyes környezettől.

- e) Égő dohányterméket, gyufát, forró anyagokat, alkatrészeket tilos éghető anyagok, hulladékok közé dobni, vagy olyan helyre tenni, ahol azok tüzet okozhatnak!

10.1.4.5. Tűzveszélyes tevékenység

Személyi feltételek

- a) Tűzveszélyes tevékenység végzésével csak olyan személy bízható meg, aki:
- 18. életévét betöltötte;
 - szellemileg, fizikailag alkalmas a munkavégzésre;
 - munkaköréhez előírt szakmai képesítéssel rendelkezik;
 - a munkavégzés jellegének megfelelő tűzvédelmi oktatásban részesült;
 - a tevékenység végzéséhez – a 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet 1.sz. mellékletében meghatározott foglalkozási ágak esetén – szükséges érvényes tűzvédelmi szakvizsgával rendelkezik.

Tárgyi feltételek

- a) Hegesztéssel és egyéb szikraképződéssel járó tevékenységet csak a rendeletek és a vonatkozó biztonsági szabályzatok előírásai alapján kifogástalan berendezésekkel, eszközökkel szabad végezni.
- b) A tevékenység helyén az ott feltételezetten keletkező tűz mértékének és jellegének megfelelő számú és fajtájú, de legalább 1 db (porral oltó-, illetve habbal oltó készülék esetén legalább 6 kg töltetű, szén-dioxiddal oltó esetén legalább 2 kg töltetű) tűzoltó készüléket kell biztosítani. Éghető folyadékok töltésénél az éghető folyadék tüzeinek oltására alkalmas tűzoltókészülék, valamint tűzoltó homokot, vagy más erre alkalmas felitató anyagot és lapátot is kell készenlétben tartani. A készenlétben tartott tűzoltó felszerelések kezelését a munkában résztvevő valamennyi dolgozónak ismernie kell.
- c) Robbanásveszélyes zónában tűzveszélyes tevékenységet végző munkavállaló 5 m-es körzetében, az ott előfordulható fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyesgázok, valamint gőzök érzékelésére alkalmas, személyi gáz koncentráció mérő készülék folyamatos ott létét kell biztosítani a gyújtóforrás(ok) tényleges üzemelésének/használatának teljes időtartama alatt.

Szervezési intézkedések, tűzvédelmi eljárási szabályok

- a) Az alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység engedélyezésének szabályait az 5.4.5.2. fejezet tartalmazza.
- b) A tevékenység területéről, illetve annak 10 m-es körzetéből, mindennemű fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes és mérsékelt tűzveszélyes osztályba tartozó, illetve minden olyan anyagot el kell távolítani, melyre az anyag tekintetében a végzett tevékenység gyújtóforrást jelent(het), beleértve az olyan eszközök jelenlétét is, amelyek üzemanyagtartályában üzemanyag található. Ha ez nem biztosítható, úgy a környezet védelmét összefüggő vizes ponyvával vagy más módon kell biztosítani. Száraz gaz, avar esetén az aljnövényzet kiirtásával/eltávolításával, illetve locsolással/nedvesen tartással kell megszüntetni a tűzveszélyt. A ponyva és az aljnövényzet

nedvesen tartásához megfelelő mennyiségű oltóvíz folyamatos biztosításáról gondoskodni kell, melynek hiányában a gyújtási veszélyt jelentő tevékenység nem kezdhető el, illetve nem végezhető.

- c) A tevékenység 10 m-es körzetében azzal össze nem egyeztethető más tevékenységet (például: festés, fokozottan tűz- és robbanásveszélyes folyadékokban alkatrészmosást, fokozottan tűz- és robbanásveszélyes folyadékot vagy gázt tartalmazó készülékek szerelvényeinek megbontását, szerelését) végezni TILOS!
- d) A légtér szénhidrogén-szennyezettségét a munka megkezdését megelőzően, munkaközi szüneteket követően, és ha a körülmények indokoltá teszik, a tűzveszélyes tevékenység végzésének időtartama alatt ellenőrizni kell.
- e) A tűzveszélyes munkavégzésre vonatkozó engedélyben meghatározott feltételeket a munkavégzés során folyamatosan biztosítani kell.
- f) A tűzveszélyes környezetben vagy tűzjellemző (pl. égéstermék, hő) térelválasztó szerkezeten (pl. fal, födém, padló, készüléktest stb.) való áthatolás és/vagy munkavégzés helyétől elkülönülő térbe való jutás kockázatát magában hordozó tűzveszéllyel járó munkavégzésnél, a veszélyeztetett térben mindenkor legyen jelen legalább 1 fő figyelő személy, akinek feladata a tűz azonnali jelzése és a kezdődő tűz készenlétben tartott eszközökkel történő oltásának haladéktalan megkezdése.
- g) A munka irányításával megbízott személy köteles ellenőrizni a tűzvédelmi szakvizsgáláshoz kötött tevékenységet végzők tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványainak meglétét és érvényességét. Hiányosság esetén a munkavégzésre való utasítás nem adható ki, valamint a tűzveszélyes tevékenység nem kezdhető meg.
- h) Az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységet végzők (az engedélyt aláíró munkavállalók) kötelesek a számukra kiadott engedélyeket a munkavégzés helyén tartani, és azt az ellenőrzést végzőknek kérésre felmutatni.
- i) A munka irányításával és ellenőrzésével megbízottak kötelesek a kiadott engedélyben meghatározottakat betartani, illetve betartatni, a munkavégzést és körülményeit rendszeresen figyelemmel kísérni. A tűzbiztonságot befolyásoló feltételek megváltozása esetén a munkát be kell szüntetni, az engedély előírásainak szükség szerinti módosításait kezdeményezniük kell, illetőleg módosított engedélyt kell kiadni.
- j) Azokban a helyiségekben, építményekben, melyekben füst-, láng-, vagy hőérzékelők vannak elhelyezve, közvetlenül a tűzveszélyes tevékenység megkezdése előtt és a munkavégzés időtartama alatt az érzékelőt ki lehet kapcsolni. A tevékenység befejezését követően az engedély kiadójának gondoskodnia kell az esetleg kikapcsolt védelmi rendszer üzembe-helyezéséről.
- k) A tevékenység befejezésekor vagy tartós szüneteltetésekor (napközben is) környezetvizsgálattal kell meggyőződni arról, hogy nem maradt-e lappangó tűz, illetve tűzveszély a munkahelyen.
- l) A munkálatok befejezésével a hegesztő berendezéseket a telephelyre, a palackokat a palacktárolóba kell visszavinni.
- m) A hegesztő berendezésekhez az illetéktelen személyek által történő hozzáférést meg kell akadályozni.
- n) Több tárgyon egy időben végzett villamos ívhegesztés esetén biztosítani kell, hogy az egyidejűleg megérintheső felületek között a vonatkozó szabvány szerint veszélyes feszültségkülönbség ne alakulhasson ki, a munkahelyeket egyenpotenciálra kell hozni.

10.1.5. Tűzvédelmi műszaki megoldásokra vonatkozó előírások

- a) A létesítményekben rendszeresített egyedi tűzvédelmi megoldásokra vonatkozó helyspecifikus szabályokat és az elterjedten alkalmazottak kiegészítő, helyspecifikus előírásait a 2. szintű tűzvédelmi szabályzatokban kell szerepeltetni.
- b) A berendezések – közte a tűz- és hiba átjelző – tervszerű, részleges vagy teljes, tervezett üzemszünetét, a kikapcsolás előtt legalább 5 munkanappal írásban, a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodást haladéktalanul jelezni kell az elsőfokú tűzvédelmi hatóság által meghatározott helyen.
- c) Szükségessé tevő körülmény(ek) és/vagy megfelelő ellensúlyozó intézkedés(ek) hiánya esetén TILOS! a beépített tűzvédelmi műszaki megoldások központjait, kezelő szerveit, érzékelőit, kézi jelzésadóit, hang- és fényjelzőit, az oltóanyag kijuttatására szolgáló fúvókáit, valamint egyéb részeit, tartozékait letakarni/eltakarni/működésüket lekorlátozni/deaktiválni.
- d) Az üzemeltetőnek a tűzvédelmi műszaki megoldásokat:
- valamint azok állapotát jelen szabályzat **7 sz. melléklete** és a 2. szintű szabályzatokban meghatározottak szerint az OTSZ és a hatályos Ellenőrzés, felülvizsgálat és karbantartás c. TvMI (Tűzvédelmi Műszaki Irányelv) vonatkozó előírásainak megfelelően ellenőriznie kell,
 - a gyártói előírások szerinti karbantartásokat el kell végez(tet)nie,
 - továbbá a meghibásodások és nem megfelelőségek megszüntetésére haladéktalanul intézkednie kell,
 - folyamatosan működésre képes állapotban kell tartania.
- e) Az előírt üzemeltetői ellenőrzéseket kizárólag az arra írásban megbízott, a fiREG-ben megfelelő jogosultsággal rendelkező és kioktatott munkavállaló végezheti. Az ellenőrzéseket minden esetben a fiREG rendszerben kell dokumentálni.
- f) A tűzvédelmi műszaki megoldások beszállítók által végzett időszakos felülvizsgálatait és karbantartásait, javításait a fiREG-ben kell dokumentálni, melyet a tárgykörben kötött beszállítói szerződések műszaki tartalmának kötelező elemeként szerepeltetni kell.
- g) A tűzvédelmi műszaki megoldások felülvizsgálatait és karbantartásait, javításait, üzemeltetői ellenőrzéseit a fiREG-ben jelzett határidőre el kell végezni/végeztetni.
- h) A tűzvédelmi műszaki megoldások felülvizsgálatára és karbantartására, javítására, üzemeltetői ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat a 2. szintű tűzvédelmi szabályzatok tartalmazzák.
- i) A tűzvédelmi műszaki megoldások, eszközök ellenőrzési, időszakos felülvizsgálati és karbantartási feladatainak elvégzése a Központi Irodaépület és a Műszaki irányítás és Üzemeltetés működési területére hatályos 2. szintű tűzvédelmi szabályzatokban meghatározott szervezeti egységek, illetve személyek felelősségi körébe tartoznak.

10.1.5.1. Tűzoltó készülékek

- a) Új típusú tűzoltó készülékeket beszerezni csak a központi tűzvédelmi felelős előzetes véleményének kikérésével és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető engedélyével lehet.
- b) A helyiségekben, épületekben, építményekben és szabad tereken az OTSZ alapján meghatározott oltóanyag egységnek, illetve a Szénhidrogén Szállítóvezetékek Biztonsági Szabályzat előírásainak megfelelő oltóanyagú és mennyiségű, az ott keletkező tűz oltására alkalmas – a vonatkozó műszaki követelménynek megfelelő - tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani. A készenlétben tartási helyeket a vonatkozó jogszabályi és műszaki követelményeknek megfelelő biztonsági jellel kell megjelölni.

- c) Tűzoltó készülékeket az OTSZ és a gyártó/forgalmazó előírásainak megfelelően kell ellenőrizni. Az a tűzoltó készülék, amelyiket időszakosan nem ellenőriztek (alap-, közép- vagy teljes karbantartását nem végezték el), nem tekinthető üzemképesnek és nem tartható készenlétben.
- d) Tűzoltó készüléket könnyen hozzáférhetően, a veszélyeztetett hely, a védendő technológiai egység, berendezés közelében, lehetőleg a megközelítésére/elhagyására használt közlekedési útvonalról közvetlenül elérhető módon elhelyezve, és állagának megóvásáról gondoskodva állandóan tűzoltásra alkalmas, üzemképes állapotban kell tartani.
- e) A tűzoltó készüléket, készenlétben tartási helyükről legalább az eredetivel azonos oltóképesesséű csere készülék kihelyezése nélkül eltávolítani (tűzoltás kivételével), vagy rendeltetésüktől eltérő célra használni nem szabad.
- f) A Társaság létesítményein munkát végző személyeknek a munkavégzés alatt biztosítani kell a tűzoltó készülékekhez történő azonnali hozzáférés lehetőségét.

10.1.5.2. Tűzoltó vízforrások (felszín alatti és felszínfeletti tűzcsapok, tűzivíz tároló)

- a) A tűzcsapok, a tűzoltóvíz tárolók és azok szerelvényeinek (beleértve a szívó és utántöltő vezetékeket és azok szerelvényeit is) hozzáférhetőségét, láthatóságát, akadálytalan megközelíthetőségét folyamatosan biztosítani kell.
- b) Tűzvédelmi felszereléseket, tűzcsapokat, eszközöket csak a rendeltetésüknek megfelelő célra szabad használni.
- c) A tűzoltó vízforrásokat, víztárolókat a vonatkozó műszaki követelmény szerinti jelzőtáblával kell jelölni.
- d) Minden tűzoltó tömlőt - beleértve a tartalék tömlőt is -, továbbá azon szerelvényeket és tartozékokat, amelyek a használat során nyomásnak vannak kitéve nyomáspróba alá kell vetni, illetve olyan állapotban kell tartani, hogy tűz esetén mindenkor használhatók legyenek. Minden tűzcsapról, tömlőről és azok javításáról, nyomáspróbájáról nyilvántartást kell vezetni, és ezeket dokumentálni kell a fiREG rendszerbe
- e) A tárolt oltóvíz mennyiségét szükség szerint (pl. elvételt, vagy tömítetlenségből eredő elfolyást követően minden esetben), de legalább a felülvizsgálatok alkalmával ellenőrizni szükséges és az esetlegesen hiányzó mennyiséget haladéktalanul pótolni kell. Az oltóvíz ellenőrzésének ki kell terjednie az algasodás, iszaposodás mértékének megállapítására és az esetleges szivárgások felderítésére.

10.1.5.3. Beépített tűzjelző-és tűzoltó rendszerek

- a) A beépített tűzjelző, tűzoltó berendezéseket, üzemképes állapotban kell tartania.
- b) Az állandó felügyeletét folyamatosan biztosítani kell kioktatott személyzet jelenlétével abban a helyiségben, ahol a tűzjelző vagy oltásvezérlő központ jelzéseit megjelenítő készüléket elhelyezték. Abban az esetben, ha a tűzjelző, vagy oltásvezérlő központok automatikus átjelzése a létesítményen kívül kialakított (24/7) állandó felügyeleti helyre (távfelügyelet) biztosított, abban az esetben a beépített tűzjelző rendszer és a beépített tűzoltó rendszer telephelyen belüli állandó felügyeletének biztosítása nem szükséges
- c) A berendezés üzemeltetése során biztosítani kell:
 - a berendezés üzemképes állapotát,

- a jelzések (tűz, hiba), automatikus fogadását, a fogadó berendezés folyamatos helyszíni élőerős, vagy OTSZ előírásai szerint telepített és üzemeltetett átjelző berendezésen keresztül történő távfelügyeletét,
 - az üzemeltetői ellenőrzés végrehajtását,
 - a felülvizsgálat, karbantartás végrehajtását,
 - az üzemképességet fenntartó vagy helyreállító javítást, tisztítást, komponenscserét,
 - az üzemeltetés és karbantartás, javítások adatainak naprakész rögzítésére szolgáló kézi vagy elektronikus (e-hitelesített) aláírással hitelesített napló folyamatos rendelkezésre állását.
 - az üzemeltetéshez szükséges dokumentáció rendszerközpontnál való folyamatos rendelkezésre állását.
- d) A tűzjelző berendezés – közte a tűz- és hiba átjelző – tervszerű, részleges vagy teljes üzemszünetét, a kikapcsolás előtt legalább 5 munkanappal írásban, a 24 órán belül el nem hárítható meghibásodást haladéktalanul telefonon jelezni kell az elsőfokú tűzvédelmi hatóság által meghatározott helyen.
- e) A tűzjelző rendszer érzékelőit, kézi jelzésadóit, hang- és fényjelzőit ellensúlyozó intézkedések alkalmazása nélkül letakarni/eltakarni/működésükben gátolni TILOS!
- f) Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztálynak jogszabály vagy tűzvédelmi hatóság által létesített tűzjelző, tűzoltó rendszer tervezett részleges vagy teljes üzemszünetét a kikapcsolás előtt legalább 5 munkanappal írásban, a meghibásodást 24 órán belül telefonon jelezni kell az elsőfokú tűzvédelmi hatóság által meghatározott helyen.
- g) A berendezés meghibásodása, tervszerű üzemszünete esetén, továbbá a tűzoltó berendezés aktiválódását követően az oltóanyag pótlásáig, a berendezés üzemkész állapotának visszaállításáig a biztonsági feltételeket az üzemeltető a helyi kockázatnak megfelelően köteles biztosítani.
- h) A helyi felügyeletet kiváltó átjelzés meghibásodása esetén a berendezés felügyeletéről haladéktalanul gondoskodni kell.
- i) A tűzjelző központok naponkénti üzemeltetői ellenőrzését a távfelügyeletet ellátó szolgálat tagjai az elektronikus üzemeltetési naplóban dokumentálják a távfelügyelet időszakában. A távfelügyeleti szolgáltatással nem rendelkező tűzjelző berendezések esetén az üzemeltetői ellenőrzés az üzemeltető feladata.
- j) A téves riasztások elkerülése érdekében az érzékelők tűzjellemzőjére hasonló hatás idejére az adott érzékelő, zóna, vagy zónák kiiktatása akkor lehetséges, ha:
- a kiiktatott érzékelő, zóna csak a téves riasztást okozó hatás helyiségében lévő automatikus érzékelők működését korlátozza,
 - a kiiktatott érzékelő, zóna a téves riasztást okozó hatás helyiségében lévő kézi jelzésadók működését nem korlátozza,
 - a berendezés műszaki kialakítását ismerő szakemberrel a zónakiiktatás körülményei egyeztetve vannak olyan módon, hogy az a létesítéssel, karbantartással, felülvizsgálattal összefüggő jogokat, kötelezettségeket nem sérti és
 - az érzékelő, zóna kiiktatásának és visszaállításának körülményei, annak felelősségi köre, az ellensúlyozó intézkedések a 2. szintű Tűzvédelmi Szabályzatokban - annak hiányában írásban - rögzítve vannak.

10.1.6. Munkavállalók tűzjelzéssel, tűzoltással és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai

Tűz esetén minden munkavállaló a vonatkozó Tűzvédelmi Szabályzatban leírt protokoll szerint köteles eljárni és a tűzjelzést megtenni.

10.1.6.1. Tűzjelzés

- a) A tüzet észlelő vagy az arról helyszínen értesülő személy a tőle – életkor, egészségi, fizikai állapot alapján – elvárható módon az alábbi fontosági sorrendben köteles eljárni:
- Hangos szóval a tűz környezetében lévőket és/vagy az általa veszélyeztetett területen tartózkodókat riasztani/ tájékoztatni (tűzlárma).
 - Meggyőződni arról, hogy a tűz keletkezése és az addigi lefolyása során személyi sérülés történt-e, illetve élet van-e veszélyeztetve?
 - A sérült(ek) és/vagy veszélyeztetett(ek) személyeknek a tűz hatókörzetéből/hatásterületéről való eltávozásának tőle elvárható módon történő segítése.
 - A rendelkezésre álló eszközökkel a tőle elvárható módon a tűz oltása, az élet és az anyagi javak mentése, amennyiben az lehetséges.
 - A tüzeseteket (beleértve az eloltott tüzeket is) a lehető leggyorsabb módon történő jelentése a 112 (egységes európai segélyhívó) telefonszámon.
 - A tüzesetet a feletteseinek, és az érintetteknek a jelen szabályzat 6. fejezete szerint jelenteni.
- b) A tűzjelzés legyen rövid, világos, egyértelmű, pánikmentes és az alábbiakat tartalmazza:
- a tüzeset (esemény) pontos helyét, címét;
 - emberi élet van-e veszélyben (tartózkodik-e valaki a veszélyeztetett területen, ha igen, hány fő, megtörtént-e a kiürítés);
 - jellegét (Mi ég?);
 - milyen káresemény történt (pl. robbanás);
 - milyen terjedelmű a tűz (nagyságát);
 - a tűz terjedése milyen létesítményt veszélyeztet, vagy veszélyeztethet;
 - a tüzesetet bejelentő személy nevét, beosztását és a jelzésre használt távbeszélőkészülék számát.

10.1.6.2. Tűz esetén követendő magatartás szabályai

- a) A tűz nagyságától és jellegétől függően a veszélybe került emberek mentését és a tűz oltását (a jelzést követően vagy azzal egy időben) a rendelkezésre álló erővel, tűzoltó készülékekkel és berendezésekkel – a saját és mások testiépségének veszélyeztetése nélkül – azonnal meg kell kezdeni.
- b) A tűzjelzést követően ki kell tární azokat az ajtókat, kapukat, amelyeken keresztül a tűzoltóság a tűz helyszínét a legrövidebb behajtási/bejutási útvonalon tudja megközelíteni.
- c) A kiérkező tűzoltás-vezetőt tájékoztatni kell a kialakult és várható veszélyről, a tűz helyszínéről, a közművek záró-nyitó szerkezeteinek telepítési helyéről.
- d) A tűzoltás vezető utasításait végre kell hajtani és tevékenységét a tűzoltási adatok, információk közlésével segíteni kell.
- e) A szükséges előkészületek megtételével biztosítani kell a tűzoltás feltételeit a kárhelyen (pl. elektromos berendezések kiszakaszolása, közlekedési útvonalak szabaddá tétele stb.).
- f) A tűz tovább terjedésének megakadályozása érdekében a körülményeknek megfelelően az alábbi feladatokat kell elvégezni:
- Folyadékok szivattyús anyagszállítása során kiömlő éghető anyag utánpótlásának megszüntetése.
 - Gáztüzek esetén a meghibásodott technológiai berendezések betáplálási- és visszaáramlási oldal kiszakaszolásának lehetőség szerinti elvégzése.

- g) Az eloltott, illetőleg az emberi beavatkozás nélkül megszárt tűzesetek kárszínhelyét a vizsgálat befejezéséig változatlanul kell hagyni!
- h) A tűzvédelmi hatóság, illetve a tűzvédelmi felelős engedélye nélkül, az elsődleges beavatkozásként végrehajtott élet- és műszaki mentési, kármegelőzési, valamint tűzoltási beavatkozásokon túlmenően a kárhelyszínt nem szabad megváltoztatni. Törekedni kell arra, hogy lehetőleg a beavatkozás megkezdése előtt, vagy annak minél korábbi szakaszában fénykép, videofelvétel, helyszínrajz készüljön az esemény kifejlődésének és lefolyásának minél korábbi szakaszairól.
- i) A vizsgálatához a tűz keletkezési okának megállapításához, a keletkezett anyagi kár mértékének megállapításához a tűzvédelmi hatóság felé szükséges adatszolgáltatás teljesítéséért az érintett létesítmény üzemeltetéséért felelős vezető (ESZG vezető, területi Üzemeltetés vezetői stb.) és az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető közösen felelősek.

10.1.7. Tűzriadó Terv

- a) Tűzriadó tervet kell készíteni olyan épület, épületrész, szabadterület esetén, ahol 1000 kg vagy 1000 liter mennyiséget meghaladó fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag előállítása, feldolgozása, tárolása történik, és az anyag robbanásveszélyes állapotban fordulhat elő. A szállító vezetékben és annak tartozékaiban való fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes anyag nyomás alatt lévő berendezések belső terében való jelenléte tűzvédelmi szempontból nem minősül tárolásnak, ezért az előbbiek szerinti mennyiségi kritérium teljesülésének vizsgálatakor nem kell figyelembe venni.
- b) A Tűzriadó Tervnek tartalmaznia kell:
 - az épületrészben, épületben, szabadterületen tartózkodó veszélyeztetett személyek riasztási rendjét, az épület, szabadterület elhagyásának módját;
 - a tűz esetén végrehajtandó feladatokat és viselkedési szabályokat, különös tekintettel a tűzoltóság riasztásának módjára, a tűzjelzésre, a veszélyeztetett személyek értesítésére, riasztására, a kiürítésre, mentésre, a tűz oltására, a tűzvédelmi eszközök, berendezések kezelésére, a technológiai folyamattal összefüggő feladatokra és a közművek elzárására vonatkozó szabályokra;
 - a végrehajtásért felelős beosztásokat,
 - a főbb veszélyforrások megnevezését utalással a védekezési szabályokra;
- c) létesítmény helyszínrajzát, az épület, épületrész szintjeinek alaprajzait, a tűzvédelmi szempontból fontos berendezések, eszközök, központi elzárók, kapcsolók, a vízszervezési helyek és az egyéb oltóanyag-tároló helyek, a veszélyforrások, a kiürítési útvonalak, és az 50 főnél nagyobb befogadó képességű helyiségek esetén megengedett maximális befogadóképességének megjelölésével, valamint a gyülekezési hely(ek) feltüntetésével. A Tűzriadó tervben foglaltak végrehajtását szükség esetén, de legalább évente az érintettekkel gyakoroltatni, annak eredményét értékelni és azt írásban rögzíteni kell. A tapasztalt hibák, hiányosságok megszüntetésére 15 napon belül írásban intézkedni kell.
- d) A központi tűzvédelmi felelősnek a gyakorlat időpontjáról legalább 15 nappal megelőzően, továbbá a gyakorlat bejelentett időpontjával kapcsolatos változásról a tűzvédelmi hatóságot értesíteni kell.

10.2. Iparbiztonság, vészhelyzeti felkészülés

10.2.1. A súlyos balesetek elleni védekezés jogi követelményei

- a) A földgáz, mint veszélyes anyag csővezetékes szállításának létesítményei, így a szállítóvezetékek, a kompresszor, gázátadó és szakaszoló állomások a vonatkozó jogszabályok (szabályzat készítésének időpontjában 2011. évi CXCVIII. törvény és a 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet) szerint ún. kiemelten kezelendő létesítménynek (küszöbérték alatti üzemnek) minősülnek.
- b) Fentiek miatt a Társaság, mint a kiemelten kezelendő létesítmény üzemeltetője a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése, elhárítása és hatásainak csökkentése érdekében az alábbi előírásokat köteles teljesíteni.
- c) A veszélyes anyagokkal kapcsolatos tevékenységet az illetékes iparbiztonsági hatóságnak be kell jelenteni és a tevékenység végzéséhez szükséges iparbiztonsági engedélyt meg kell kérni.
- d) A tevékenység bejelentését és az iparbiztonsági engedélykérelem hatósági beterjesztését az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály végzi. Az iparbiztonsági engedélykérelem mellékleteként Súlyos Káresemény Elhárítási Tervet (továbbiakban: SKET) kell benyújtani.
- e) A kérelem elbírálását követően a Társaság az iparbiztonsági hatóság által kiadott iparbiztonsági engedély és a jóváhagyott SKET-ben előírtak szerint köteles üzemeltetni a földgázszállító technológiai rendszert, így különösen:
 - a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset vagy esemény bekövetkezése esetén a SKET-ben foglalt intézkedéseket azonnal foganatosítani,
 - a SKET részeként a súlyos balesetek megelőzését és elhárítását biztosító irányítási rendszert működtetni,
 - a SKET-ben megjelölt feladatok végrehajtásához szükséges feltételeket biztosítani,
 - a SKET-et időszakosan, de legalább hétévenként, illetve szükség esetén soron kívül felülvizsgálni és módosítani,
 - a SKET végrehajthatóságát évente rendszeres SKET gyakorlatokkal ellenőrizni,
 - veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset vagy esemény bekövetkezésekor vészhelyzeti beavatkozás igénye esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét telefonon haladéktalanul értesíteni (részletes szabályok a VIG-2 szabályzatban)
 - veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset vagy esemény bekövetkezésekor a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi és Iparbiztonsági Hatósági Főosztályát, mint iparbiztonsági hatóságot elektronikus úton (e-mail) haladéktalanul értesíteni, majd az eseményről, annak körülményeiről a 24 órás írásbeli jelentést elektronikusan megküldeni (részletes szabályok a VIG-2 szabályzatban).
 - a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, esemény bekövetkezése esetén a súlyos baleset, üzemzavar körülményeit kivizsgálni és az arról készült jelentést az iparbiztonsági hatóság részére megküldeni (részletes szabályok a VIG-2 szabályzatban).

10.2.2. A Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (SKET)

- a) A SKET a küszöbérték alatti üzem üzemeltetői okmánya, amelynek a földgázszállító technológia vonatkozásában az alábbiakat kell tartalmaznia:
 - a gázipari létesítmények és működésük bemutatását (felhasznált veszélyes anyagok, technológiai folyamatok, jellemző technológiai paraméterek, védelmi- és jelzőrendszerek, normál üzemviteltől eltérő üzemállapotok stb.)

- a gázipari létesítmények környezetének bemutatását, a mennyiségi kockázatértékelés alól kiszűrhető létesítmények meghatározását.
 - veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeztetés-értékelését:
 - a reálisan feltételezhető súlyos baleseti eseménysorok és ezek következményeinek (pl. tűz, robbanás, mérgezés) bemutatását,
 - veszélyeztetett területek (pl. lakott területek, tömegtartózkodásra szolgáló létesítmények) térképi ábrázolását,
 - az egyéni és társadalmi kockázatok meghatározását, összevetését a jogszabály által meghatározott elfogadhatósági kritériumokkal,
 - szükség esetén kockázatcsökkentő intézkedések meghatározását.
 - a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés és a hatások csökkentésére irányuló tevékenység erő- és eszközrendszerének bemutatását,
 - a védekezési tevékenységben érintett személyek felkészítésével kapcsolatos feladatokat,
 - az irányítási rendszer bemutatását,
 - a SKET-ben igazolni kell, hogy a veszélyhelyzeti feladatok arányban állnak a feltárt veszélyeztetéssel, a meghatározott szervezetek, erők és eszközök képesek a súlyos balesetek megelőzésére, következményeinek csökkentésére.
- b) A SKET-et arra a földrajzi területre, technológiai rendszerre, szervezeti egységre kell készíteni, ahol a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésbe bevont erő és eszközrendszer azonos (pl. korábban távvezetéki üzemek, földgázszállító régiók, jelenleg Üzemeltetési területek).
- c) A SKET készítését és az ezzel kapcsolatos hatósági egyeztetéseket az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály koordinálja. A dokumentáció készítésében közreműködnek a Műszaki Irányítás és Üzemeltetés igazgatóság szakemberei.

10.2.3. A SKET oktatása

- a) A SKET-ben foglaltakat valamennyi, a súlyos baleset vagy üzemzavar hatásában, felszámolásában érintett munkavállalóval meg kell ismertetni, és annak alkalmazására a munkavállalókat fel kell készíteni.
- b) Az oktatást ki kell terjeszteni a súlyos baleset, üzemzavar felszámolásában igénybe vehető alvállalkozók tevékenységére is (pl. földmunkavégzés, daruzási tevékenység, radiológiai vizsgálat, biztonsági szolgálat, portaszolgálat). Az oktatásokat éves tematika alapján az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály végzi és dokumentálja, az oktatási naplókat megküldi a Humán Erőforrás osztály részére.

10.2.4. A SKET gyakorlatok előkészítése, végrehajtása

- a) A SKET-ben foglaltak megvalósíthatóságát évente komplex SKET gyakorlattal kell ellenőrizni. A SKET gyakorlat előkészítésével, végrehajtásával, dokumentálásával kapcsolatos szabályokat a „VIG-2 Földgázszállító rendszeren előforduló események kezelése és havária elhárítás folyamat leírása” tartalmazza.

10.2.5. A SKET felülvizsgálata, változáskövetés

- a) A SKET-et időszakosan, illetve bizonyos esetekben soron kívül felül kell vizsgálni és aktualizálni az alábbiak szerint.

- b) A SKET hatósági elfogadásától számított hét éven belül, azt követően hétévente kell felülvizsgálni (továbbiakban: soros vagy időszakos felülvizsgálat) és a változások alapján aktualizálni kell.
- c) A SKET soron kívüli felülvizsgálatát kell elvégezni:
- ha a földgázszállító vezetékeken, gázipari létesítményeken olyan változások történtek, amelyek a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kockázatát növelő vagy a védelmi rendszert érintő hatása van, (pl. a részletes mennyiségi kockázat értékeléssel érintett létesítményeken végrehajtott olyan technológiai átalakítások, melyek a kockázatértékelés eredményét befolyásolják, vagy a védelmi infrastruktúrában, üzemeltető szervezetében bekövetkezett jelentős változások esetén),
 - ha új gázipari létesítménnyel bővül a földgázszállító rendszer (pl. új szállítóvezeték, kompresszorállomás),
 - a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek, veszélyes anyagokkal kapcsolatos események értékeléséből levont tanulságok vagy a műszaki fejlődés következtében új információk állnak rendelkezésre,
 - a veszélyazonosításban vagy a hatások értékelésében kialakult korszerűbb módszerek erre okot adnak,
 - veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset bekövetkezése esetén.
- d) Ha egyértelműen nem dönthető el, hogy a c) pont első bekezdése szerinti változás jelentős mértékű-e vagy sem, akkor az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály az iparbiztonsági hatósággal előzetesen egyeztet ennek eldöntésére. A SKET soron kívüli felülvizsgálatát mind a hatóság, mind a Társaság kezdeményezheti.
- e) Tájékoztatni kell az iparbiztonsági hatóságot, ha a Társaság neve, székhelye, illetve az üzemeltetésért felelős személyek neve vagy beosztása megváltozik, továbbá, ha az üzemeltető munkaszervezete jelentősen átalakul.
- f) A SKET felülvizsgálatával, módosításával kapcsolatos hatósági egyeztetéseket az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály koordinálja, szükség esetén külső szakértő bevonásával. A dokumentáció készítésében közreműködnek a Műszaki Irányítás és Üzemeltetés igazgatóság szakemberei.
- g) A soros és soron kívüli felülvizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyet az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály a Társaságon belüli egyeztetéseket követően megküld az iparbiztonsági hatóságnak.
- h) Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a hatóság döntése szerint a SKET-et módosítani szükséges, akkor annak módosítással érintett részét, jelentős tartalmi módosítás esetén a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt SKET-et kell elkészíteni, melyet az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály a hatóság határozatában meghatározott határidőn belül megküld az iparbiztonsági hatósághoz. Kiemelt figyelmet kell fordítani az SKET-ben részletes mennyiségi kockázatértékeléssel vizsgált gázipari létesítményeken tervezett és végrehajtott változásokra.

10.2.5.1. A technológiai rendszeren és környezetében tervezett változások nyomon követése

- a) A Műszaki Irányítás és Üzemeltetés igazgatóság illetékes Mérnökség vezetői és a Geodézia vezető a SKET hét éves időszakos, illetve soron kívüli felülvizsgálatakor adatszolgáltatást küld az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztálynak a gázipari létesítményeken végrehajtott jelentős technológiai változásokról, illetve a gázipari létesítmények környezetében történt változásokról. A jelentésben a változás tartalmát megadva tájékoztatást adnak azokról a gázipari létesítményekről, amelyek 110 méteres környezetében a lakott terület kiépítettsége megváltozott a SKET-ben

bemutatott állapothoz képest. A jelentésnek tartalmaznia kell azt is, ha valamely gázipari létesítmény 140 méteres környezetében közösségi és/vagy tömegtartózkodásra szolgáló létesítmény építését tervezik - amennyiben erről FGSZ Zrt-t hivatalos formában előzetesen értesítették -, vagy ha ez már folyamatban van. Kiemelt figyelmet kell fordítani a SKET-ben részletes mennyiségi kockázatértékeléssel vizsgált gázipari létesítmények környezetében beállt változásokra.

- b) A fenti jelentéshez a Geodézia osztály Nyomvonalfelügyelet csoportja a légi járműből készített fotókat aktualizálja, és rendelkezésre bocsátja a SKET felülvizsgálatához, készítéséhez. A légi fotók alapján a felszín feletti gázipari létesítmények 110, illetve 140 méteres környezetében történt változások előszűrését a Geodézia osztály a rendelkezésre álló, „évenkénti frissítésű” ingatlan-nyilvántartási alaptérkép és Google Earth alapján - elvégzi, majd helyszíni bejárást követően a tényleges változást az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztálynak küldendő adatszolgáltatásban rögzíti.
- c) Új gázipari felszíni technológia telepítési helyét úgy kell kiválasztani/kijelölni, hogy a SKET módszertana szerint ne minősüljön 'forró pontnak' (azaz 110 méteres környezetében lakott terület, 140 méteres környezetében közösségi és/vagy tömegtartózkodásra szolgáló létesítmény ne legyen).
- d) Az FGSZ Zrt. területigényes létesítményeinek környezetébe építeni tervezett lakóházakról és egyéb emberi tartózkodásra szolgáló épületekről, építményekről, közösségi létesítményekről - amennyiben az FGSZ Zrt. hivatalos formában erről értesül (e-közmű) - a Geodézia és Téradat csoport, az ügyintézés/nyilatkozattétel határidejét megadva azonnal megkeresést küld az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztálynak. Az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály a Geodézia és Téradat csoport ügyintézője felé nyilatkozik a megadott határidőn belül a SKET érintettségéről. Ha megadott határidőn belül nem érkezik válasz az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztálytól, a Geodézia és Téradat csoport az e-közműben feltételes nyilatkozatot tesz, melyben rögzíti a közvetlen megkeresést az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály felé, melyről az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály is tájékoztatást kap.

10.3. Veszélyes áruk közúti szállítása (ADR)

- a) Veszélyes áruk közúti szállítását Társaságunk az ADR szabályzat (készítés időpontjában a 165/2025. (VI. 24.) Korm. rendelet és a 39/2021. (VII.30.) ITM rendelet; továbbiakban: ADR) előírásai szerint végzi.

10.3.1. Veszélyes áruk mentességi határ feletti szállítása

- a) A veszélyes áruk nagy mennyiségű (ún. mentességi határ feletti) közúti szállításait a Társaság szerződéses partnerei végzik. Ilyen szállítást, fuvarozást a Társaság munkavállalói nem végezhetnek. Ezeknél a szállításoknál a Társaság munkavállalói az ADR szabályzat szerinti feladó, címzett, berakó, csomagoló, töltő, tankonténer vagy mobil tartány üzembentartó, és kirakó szerepköröket látnak el. Az ADR e szerepkörökre előírt szabályainak végrehajtása így ezeknek a munkavállalóknak a feladata, felelőssége.
- b) A szerződéses partnerek által végzett jellemző veszélyes áruszállítások:
- Szagosító anyag import beszállítása a szagosító anyag gyártójától a Társaság vecsési központi szagosító anyag raktárába.
 - Szagosító anyag disztribúció a vecsési központi raktárból a földgázzszállító rendszer központi és egyedi szagosító technológiáira.

- Veszélyes hulladék elszállítása a Társaság üzem, vagy munkahelyi veszélyeshulladék-gyűjtő helyeiről, illetve gázipari létesítményeiről a hulladékkezelő, ártalmatlanító helyekre.
- Veszélyes áru beszállítása a Társaság raktáraiba, illetve gázipari létesítményeire.

A fenti szállítások esetén az ADR szabályzat előírásait teljeskörűen be kell tartani, kiemelten a 10.3.1.1 - 10.3.1.3 pontokban foglalt szabályokra.

10.3.1.1. Veszélyes áru közúti szállításának általános szabályai

- a) Az egyes veszélyes anyagokra vonatkozó veszélyes áru szállítási előírásokat a veszélyes anyagok gyártója által kiállított biztonsági adatlapok 14. szakasza tartalmazza (pl. ADR hatálya alá tartozás, UN szám, csomagolási csoport, megfelelő szállítási megnevezése, szállítási veszélyességi osztály), ezért a szállítás megkezdése előtt a biztonsági adatlapoknak rendelkezésre kell állnia.
- b) Veszélyes hulladékok esetén biztonsági adatlap nincs, ilyenkor az adott veszélyes hulladék fő veszélyt jelentő tulajdonságai alapján kell meghatározni a veszélyes hulladék ADR szerinti besorolását (áru veszélyességi osztályát, UN számát, csomagolási csoportját, helyes szállítási megnevezését). A veszélyes hulladékok ADR szerinti besorolását az erre felkészített BEM szakértők végzik a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóval (továbbiakban ADR tanácsadó) egyeztetve.
- c) A fenti információk rendelkezésre állását követően már meghatározható, hogy a veszélyes áru szállítható-e közúton, ha igen milyen mennyiségben, milyen típusú, méretű csomagolóeszközben, konténerben, tartányban és milyen feltételekkel (pl. különleges előírások, csomagolási utasítások, töltési fok). A veszélyes áruk szállításához csak az ADR szerint minősített csomagolóeszközök, konténerek, tartányok használhatók, melyeket az ADR előírásai szerint gyártottak, és időszakosan felülvizsgáltak, amennyiben felülvizsgálatuk szükséges.
- d) A Társaság veszélyes áru szállításokban résztvevő munkavállalóit (pl. feladó; címzett; töltő; tankonténer, mobil tartány üzembentartó; berakó; kirakó, ADR 1.1.3.6 szerinti mentes szállítást végző) az ADR szabályzat rájuk vonatkozó előírásaiból oktatásban kell részesíteni, illetve azt kétfévente meg kell ismételni. Veszélyes áru baleset, vagy káresemény esetén a balesetben, vagy annak okozásában érintett munkavállalók részére az oktatást soron kívül is meg kell tartani. Az oktatást az ADR tanácsadó tartja meg, az Egészségvédelem és Biztonságtechnikaosztály az oktatásban részt vevők részére igazolást állít ki. Az oktatásra vonatkozó iratokat a munkáltatónak legalább öt évig, de legalább a munkakör betöltésének megszűnését követő két évig meg kell őriznie. Az ADR oktatási igazolást hatóság ellenőrzés esetén be kell tudni mutatni.

Az oktatás szervezése és az oktatással kapcsolatos nyilvántartások (oktatásra kötelezettek névsora) vezetése és belső képzés esetén a FAR adatszolgáltatás a Humán Erőforrás osztály feladata az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály kijelölt munkatársának közreműködésével. Az oktatási napló vezetése az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály kijelölt munkatársának feladata, amelyet az oktatást követően megküld a Humán Erőforrás osztály részére.
- e) A szagosító anyag közúti szállításával kapcsolatos részletes szabályokat a Szagosítási ügyrend tartalmazza.
- f) Veszélyes hulladékok esetén külön fuvarkísérő okmányt nem kell kiállítani, elegendő az „SZ” szállítási lap kitöltése. Az „SZ” szállítási lap kitöltésével kapcsolatos részletes előírásokat a VIG-20 Környezetvédelmi szabályzat tartalmazza.
- g) Amennyiben a veszélyes áru szállítása, berakása, töltése vagy kirakása során baleset vagy káresemény következett be azt jelen szabályzat 6. fejezete szerint kell jelenteni és kivizsgálni a Társaságon belül. Ha a baleset vagy káresemény az ADR szerint jelentős mértékű, akkor az eseményről az ADR szerinti jelentést kell összeállítani, és az esemény bekövetkezését követő egy

hónapon belül kell megküldeni az esemény helye szerint illetékes hatóság részére. A jelentés elkészítése az ADR tanácsadó feladata, melyben közreműködnek a szállításban érintett résztvevők.

- h) A veszélyes áruk közúti szállítása vonatkozásában jelen dokumentumban nem szabályozott kérdésekben az ADR tanácsadó véleményét, állásfoglalását kell kérni. Az ADR szabályzat szerinti közúti szállítási tevékenységet a Társaságon belül működő ADR munkacsoport támogatja, melynek tagjait a földgázszállító régiók, az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály, a Beszerzés, és az Eszköz- és Szolgáltatásgazdálkodás osztály delegálja, koordinálását az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály végzi.

10.3.1.2. Veszélyes áru szállításban résztvevők kötelezettsége

A veszélyes áru szállításban részt vevőknek tudatában kell lenniük, hogy feladataikat az ADR hatálya alá eső szállítási tevékenység részeként végzik. Előrelátható veszélyek természetének és mértékének megfelelő intézkedéseket kell tenniük, hogy elkerüljék a sérüléseket és károkat, ill. a lehető legkisebbre csökkentsék a következményeket. Az ADR előírásait azonban mindenképpen be kell tartaniuk.

A veszélyes áru szállításban részt vevők feladatai szerepkörök szerint az alábbiak:

- a) **Feladó:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a veszélyes árut feladja. A veszélyes áru feladója csak olyan küldeményt adhat át szállításra, amely megfelel az ADR előírásainak. A feladóra különösen az ADR 1.4.2.1 pontjában előírt kötelezettségek hárulnak. Példa feladói szerepkörre:
- Szagosító anyag feladására kijelölt szakember (pl. szagosítóanyag lefejtő).
 - Veszélyes hulladék elszállítása esetén az illetékes BEM szakértő.
- b) **Szállító (fuvarozó):** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a szállítási műveletet végrehajtja. A szállítóra különösen az ADR 1.4.2.2 pontjában előírt kötelezettségek hárulnak. Példa szállítói szerepkörre:
- A Társaság szerződéses partnere, aki a szagosító anyagot a Vecsési központi raktárból a szagosító technológiákhoz elszállítja.
 - A Társaság szerződéses partnere, aki a Társaság veszélyes hulladékát a hulladékkezelő, ártalmatlanító helyekre elszállítja.
- c) **Címzett:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki megérkezéskor a veszélyes árut átveszi. A címzettre különösen az ADR 1.4.2.3 pontjában előírt kötelezettségek hárulnak. Példa címzeti szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki a szagosító anyag szállítmányt átveszi.
 - A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki külső Vállalkozó által beszállított palackcsoportot átveszi a gázipari technológián.
- d) **Berakó:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a küldeménydarabos veszélyes árut, kiskonténert, konténert, ömlesztettáru-konténert, tankkonténert a járműre rakja. A berakóra különösen az ADR 1.4.3.1 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa berakói szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki a szagosító anyagot, vagy a veszélyes hulladékot fenti edényzetekben (pl. küldeménydarab, konténer, tartány) a járműre rakja.
- e) **Csomagoló:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a veszélyes árut csomagolóeszközbe, vagy IBC-be teszi, ill. szükség esetén előkészíti a küldeménydarabokat a szállításhoz. A csomagolóra különösen az ADR 1.4.3.2 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa csomagolói szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki szagosító anyagot vagy veszélyes hulladékot hordóba, vagy IBC-be teszi, és ezeket szállításra előkészíti.

- f) **Töltő:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a veszélyes árut tartányba (pl. tankkonténer, mobiltartány) tölti, ill. az ömlesztett veszélyes árut járműbe, vagy konténerbe rakja; a töltőre különösen az ADR 1.4.3.3 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa töltői szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki szagosító anyagot tankkonténerbe, mobiltartányba tölti.
- g) **Tankkonténer vagy mobil tartány üzemben tartója:** Az a vállalkozás, amelynek a nevében a tankkonténert vagy a mobil tartányt nyilvántartásba vették. A tankkonténer vagy mobil tartány üzemben tartójára különösen az ADR 1.4.3.4 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa mobil tartány üzemben tartói szerepkörre:
- A Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki a szagosító anyag közúti szállítására használt mobil szállító tartányokat (pl. 1130 liter űrtartalmú fekvő hengeres tartály) üzemelteti, gondoskodik ezek karbantartásáról, időszakos felülvizsgálatáról.
- h) **Kirakó:** Az a vállalkozás, illetve személy, aki a konténert, ömlesztettáru-konténert, tankkonténert vagy mobil tartányt a járműről lerakja; vagy a küldeménydarabos veszélyes árut a járműről lerakja; vagy a veszélyes árut tartányból lefejt. A kirakóra különösen az ADR 1.4.3.7 pontja szerinti kötelezettségek hárulnak. Példa kirakói szerepkörre:
- a Társaság, illetve megbízott munkavállalója, aki a szagosító anyagot tartályautóból lefejt, a mobil tartányt, tankkonténert a járműről lerakja.
- i) **A veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó (ADR tanácsadó):**
A Társaságnak egy vagy több veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadót kell megbízni a vonatkozó jogszabály (készítés időpontjában: 25/2014. (IV. 30.) NFM rendelet) szerint. A tanácsadó végzi a jogszabályban rögzített feladatokat, így különösen:
- Figyelemmel kíséri, hogy a betartják-e a veszélyes áruk szállítására vonatkozó előírásokat, ehhez éves ellenőrzési tervet készít.
 - Végzi a Társaság munkavállalóinak ADR szabályzat szerinti képzését, ezeket dokumentálja.
 - Részt vesz a veszélyes áruk közúti szállításával kapcsolatos folyamatok kialakításában, a csomagolóeszközök, tartányok, szállító járművek specifikációjában, beszerzési folyamataiban, illetve a veszélyes áru szállítást végző szerződéses partnerek kiválasztásában.
 - Részt vesz a közúti szállítás, ki- és berakás alatt észlelt balesetek, rendkívüli események okainak feltárásában, megelőző intézkedések meghatározásában, vészhelyzeti eljárások kidolgozásában.
 - A Társaság veszélyes áru szállítási tevékenységéről éves jelentést készít minden év május 31-ig.
 - A veszélyes áru szállításával kapcsolatos tanácsadói tevékenységet az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály erre kijelölt szakembere látja el.

A Társaságnál több tanácsadó is megbízható a feladatok ellátásával. Ilyen esetben a feladatokat, felelőségeket rögzíteni kell, és erről tájékoztatni kell a Társaság érintett szervezeti egységeit.

10.3.1.3. Közbiztonsági terv készítésére vonatkozó előírások

- a) Nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruk azok, amelyekkel terrorista cselekmények során vissza lehet élni, ami súlyos következményekkel járhat (pl. tömeges balesetet idézhet elő), és az ADR 1.10.3.1.2 táblázatában felsorolásra kerül (például a földgáz szagosítására használt szagosító anyag).
- b) Nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruk szállítása esetén a szállításban részt vevő feladónak, szállítónak és a többi résztvevőnek olyan közbiztonsági tervet kell készíteniük, bevezetniük és annak megfelelően eljárniuk, amely megfelel az ADR vonatkozó előírásainak. A

közbiztonsági terv elkészítését az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály koordinálja, közreműködik az érintett földgázszállító régió, az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály, illetve a fuvarozást végző szerződéses partner.

10.3.2. A Társaság saját munkavállalói által végzett veszélyes áru szállítások:

- a) A Társaság saját munkavállalói is végezhetnek kis mennyiségű (ún. mentességi határ alatti) veszélyes áru szállításokat. Ezeket a szállításokat az ADR az alábbi könnyített feltételekkel engedi végrehajtani.

10.3.2.1. Szállítás jellegéből adódó mentesség alkalmazása:

- a) A Társaság munkavállalói az ADR 1.1.3.1 c. pontja szerinti mentességet akkor alkalmazhatják, ha:
- a veszélyes áru szállítás a Társaság fő tevékenységét kiegészítő, méréssel, javítással és karbantartással kapcsolatos szállítás,
 - munkagépeknek szükséges üzemanyagoknak az üzemanyagtöltő állomás, a telephely és a munkaterület közötti szállítása,
 - a szállítást a Társaság munkavállalója végzi, a Társaság érdekében (saját számlás szállítás),
 - a veszélyes árut csomagolóeszközben (pl. hordó, kanna, láda, zsák, palack, IBC) szállítják,
 - a szállított veszélyes anyag rendelkezik biztonsági adatlappal, a veszélyes hulladék ADR szerinti besorolása megtörtént (UN szám, csomagolási csoport ismert), mely alapján meghatározható az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ.
 - a csomagolóeszközként szállított veszélyes áru mennyisége legfeljebb 450 liter, vagy ha az ADR 1.1.3.6 pontja szerinti mennyiségi határ szigorúbb, akkor az a szerinti mennyiség lehet.
 - megtették a szükséges intézkedéseket a veszélyes áru normális szállítási feltételek melletti kiszabadulásának megakadályozására (pl. megfelelő minőségű és zárható csomagoló eszköz)
 - gondoskodtak a biztonságos rakományrögzítésről.

Példa ilyen szállításokra:

Technológiai szerelők veszélyes anyag szállításai telephely központok, technológiai szerelő központok és gázipari létesítmények között, amikor a veszélyes áru a karbantartáshoz, javításhoz használt anyag, segédanyag (pl. kenőolaj, gázpalack, festék, fagyálló).

Technológiai szerelők veszélyes hulladék szállításai karbantartást, javítást követően a gázipari létesítményről az üzemi veszélyes hulladék gyűjtőbe.

- b) Ezekben az esetekben nem kötelező az ADR szerint minősített csomagoló eszköz, de használata ajánlott (pl. veszélyes hulladékok karbantartást követő beszállítása esetén). Nem kell a csomagolóeszközökre veszélyességi bárca, vagy nagy bárca, ill. nem kell fuvarokmány.
- c) Ez a mentesség nem alkalmazható anyagbeszerzés vagy belső anyagelosztás (pl. raktárak között) esetén.

10.3.2.2. Egy szállítóegységben szállított mennyiségből adódó mentesség alkalmazása

- a) Amennyiben az előző mentesség nem alkalmazható (pl. a tankoláson kívüli üzemanyag beszerzés, mintagázpalackok szállítása hitelesítésre), akkor az egy szállítóegységben szállított mennyiségből adódó mentesség előírásait kell betartani az alábbiak szerint:
- A veszélyes áruk szállítási kategóriáitól függő mennyiségi korlátot túllépni tilos.

- A mentesség kizárólag küldeménydarabos szállításoknál alkalmazható, ahol a csomagoló eszköz, az ADR szerint minősített, szükség esetén felülvizsgált (pl. IBC, gázpalack), és megfelel a szállítandó veszélyes árunak.
 - A csomagolóeszközök ADR szerinti minősítését a gyártó által feltüntetett gyártási, jóváhagyási jelölések igazolják. Veszélyességi bárcák feltüntetése szükséges a csomagolóeszközön. A szállító járművet nem kell bárcával megjelölni.
 - A szállításban résztvevőknek ADR szerinti oktatási igazolás szükséges.
 - A küldeménydarabokat elmozdulás ellen biztonságosan rögzíteni kell.
 - A gépjárművet 1 db, legalább 2 kg-os ABC porral oltó tűzoltó készülékkel kell ellátni. (Tehergépkocsi esetén, ha annak megengedett legnagyobb össz tömege meghaladja a 3500 kg-ot, de legfeljebb 12000 kg, akkor 1 db legalább 6 kg-os ABC porral oltó tűzoltó készüléket, 12000 kg legnagyobb össz tömeg felett 1 db legalább 12 kg-os vagy 2 db legalább 6 kg-os ABC porral oltó tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani a járműtűz eloltására.)
 - ADR szerinti fuvarokmány kiállítása szükséges, vagy az ADR szerinti mentességi határ jelölése a menetlevélen vagy a küldeménydarabon (pl. UN 3077, ADR 1.1.3.6 pontja szerinti mentességi határ 1000 kg).
- b) A mennyiségi határok abban az esetben alkalmazhatóak, ha más veszélyes áru nincs a szállító járművön. Amennyiben egyidejűleg több veszélyes áru szállítása is történik egy szállító járművön, akkor a mennyiségi határokat az ADR szabályzat 1.1.3.6.4 pontja szerint kell meghatározni. Mennyiségi korlát feletti mennyiségű veszélyes árut csak a Társaság arra feljogosított, szerződéses partnere szállíthat. Az ADR 1.1.3.6 szerinti szállításokra az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály módszertani útmutatót dolgoz ki a szállításban résztvevő munkavállalók részére.

10.4. Kritikus szervezet, kijelölt kritikus infrastruktúra védelme

A vonatkozó jogszabályok (szabályzat készítésekor a 2024. évi LXXXIV. Törvény a kritikus szervezetek ellenálló képességéről (Kszetv.), a 474/2024. (XII. 31.) Korm. Rendelet a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról (Kszetv. Vhr.), a 2021. évi XCIII. Törvény a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról (Vbő.), valamint a 475/2024. (XII. 31.) Korm. Rendelet az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek ellenálló képességéről (Vbő. Vhr.)), továbbá az energetikai ágazati kijelölt hatóság (Magyar Energetikai és Közmű Szabályozási Hivatal, továbbiakban: MEKH) határozata alapján a Társaság alapvető szolgáltatást nyújtó kritikus szervezet, amely kijelölt kritikus infrastruktúrát (továbbiakban: kritikus infrastruktúra) üzemeltet.

A Társaság ellenálló képességének fejlesztését az általa nyújtott alapvető szolgáltatás folyamatos biztosíthatóságára figyelemmel kell megvalósítani.

A kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra ellenálló képességének biztosításáért, fejlesztéséért és a szükséges intézkedések megvalósításáért a kritikus szervezet a felelős.

A kritikus szervezet vezető tisztségviselője vagy a vezető tisztségviselőkből álló testülete (a továbbiakban együtt: a kritikus szervezet vezetője) a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra ellenálló képességének kialakítása és fejlesztése érdekében

- biztosítja a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra által nyújtott szolgáltatások folytonosságát,
- biztosítja a kockázatokkal arányos és minden veszélyre kiterjedő védelmet a függőségek és a dominóhatás figyelembevételével,
- meghatározza a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető javaslatának figyelembevételével az ellenálló képesség fejlesztéséhez szükséges intézkedésekben érintett szerepköröket, felelősöket, feladatokat,

- jóváhagyja a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető által előterjesztett ellenálló képesség fejlesztési intézkedéseket,
- kiadja az ellenálló képességi tervet, amelyet a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető az érintett felek koordinálásával készít,
- biztosítja az ellenálló képességi tervben meghatározott intézkedések végrehajtását, és
- gondoskodik az ellenálló képességi tervben meghatározott intézkedések megfelelőségének értékeléséről, a feltárt hiányosságok, nem megfelelőségek megszüntetéséről, gondoskodik az ellenálló képességi tervben meghatározott intézkedések időszakos értékeléséről.

A kritikus szervezet vezetője gondoskodik arról, hogy a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető részére rendelkezésre álljon

- a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető kérésére, vagy annak hiányában évente a szervezet kritikus munkakörben foglalkoztatottak vagy szolgáltatás útján igénybe vett munkavállalók nyilvántartása,
- valamennyi rendkívüli esemény részletes adata, a rendkívüli eseményt követő legkésőbb 48 órán belül és
- valamennyi kontrollált rendkívüli esemény részletes adata, a kontrollált rendkívüli eseményt követő legkésőbb 168 órán belül.

A kritikus szervezet vezetője biztosítja

- a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető számára a szervezet valamennyi tevékenységével összefüggő eljárásba, létesítménybe, folyamatba történő betekintést, az adatok megismerhetőségét, az információkérések teljesítését, a kinevezését vagy megbízását követő 14 napon belül,
- az általános kijelölő hatóság által meghatározott évenkénti audit ellenőrzési pontjai fő elemeinek kiegészítését a helyi sajátosságok alapján, a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető bevonásával,
- a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető bevonását a kritikus szervezet vagy kritikus infrastruktúra ellenálló képességét érintő tervezési, kivitelezési, megvalósítási folyamatokba,
- az egységes digitális rádiótávközlő rendszer (a továbbiakban: EDR) folyamatos működtetésének megfelelő képesítéssel rendelkező személyi és tárgyi feltételeit a kijelöléstől számított legkésőbb 90 napon belül, a 0–24 órás felügyelet helyszínén,
- az EDR rádiópróbán történő heti részvételt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve műveletirányításával,
- az ellenálló képességi tervben meghatározott események és rendkívüli események körére vonatkozó belső jelentési láncolat folyamatának, a felelősök és feladataik rendszerének működtetését,
- a kritikus szervezet ellenálló képességi gyakorlatához, valamint az oktatásokhoz a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető szempontjai figyelembevételével meghatározott személyi és tárgyi feltételeket,
- a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető számára a miniszteri rendeletben meghatározottak szerinti továbbképzésen történő részvételt,
- a biztonsági személyzet számára a rendkívüli esemény bejelentésben, kezelésben érintett személyek naprakész elérhetőségét, továbbá a biztonsági személyzet tekintetében a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető számára az ellenőrzés megvalósításának helyszíni feltételeit és minden külsős munkavállaló részéről végzett helyszíni tevékenység ellenőrzésének feltételeit,
- a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető számára a kritikus szervezetnek és az infrastruktúrának a jogszabályok, szabványok, hatósági előírások teljesülésének, a belső szabályozások meglétének, folyamatokba történő beillesztésének, azok betartásának, valamint

a védelmi képességek megfelelőségének helyszínen önállóan történő ellenőrzéséhez vagy a szervezet által már működtetett belső auditokba integrálva történő vizsgálatához szükséges körülményeket, feltételeket,

- az évenkénti ellenálló képességi gyakorlatokon történő részvételt, illetve ellenálló képességi gyakorlat megtartását,
- az érintettek felé az eseményekről és a rendkívüli eseményekről történő haladéktalan és kormányrendeletben foglaltak szerinti tájékoztatást,
- az ellenálló képesség fejlesztéséhez szükséges követelményeknek a fejlesztések során történő megvalósítását,
- a belső audit és a hatósági ellenőrzés lefolytatásához szükséges feltételeket,
- a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető részére, hogy a szervezetet érintő normaalkotási folyamatban, továbbá a szervezet belső szabályozásainak elkészítéséhez, módosításához az elfogadásukat megelőzően véleményt, javaslatot fogalmazzon meg,
- az ellenálló képesség biztosítása és fejlesztése érdekében felmerülő egyéb szükséges intézkedéseket és
- a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető részére az ellenálló képességi terv és annak mellékletét képező ellenálló képességi mátrix elkészítéséhez, aktualizálásához a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető által meghatározott személyek részvételét, közreműködését, információk, dokumentumok rendelkezésre állását.

A kritikus szervezet vezetője biztosítja, hogy a kritikus szervezet szervezeti egységeinek vezetői a kritikus szervezet kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető részére, az általa meghatározott tartalommal, félévente részjelentést, évente átfogó jelentést készítsenek az érintett időszakot követő 10 napon belül

- a szervezeti egységnél történt változásokról, és
- a szervezeti egységnél történő kötelező felülvizsgálatok helyzetéről, meglétéről és megállapításairól,

továbbá kérésre megküldjék a kapcsolódó dokumentumokat.

10.4.1. Kritikus szervezet, kritikus infrastruktúra kijelölése

A kijelölő hatóság felszólítására a Társaság azonosítási vizsgálatot folytat le, melynek eredményeként adatszolgáltatást nyújt be az energetikai ágazati kijelölő hatóság (MEKH) részére.

Az azonosítási adatszolgáltatás elkészítését a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető koordinálja a Társaság érintett szervezeti egységeinek bevonásával. Az azonosítási adatszolgáltatásban a Társaság bemutatja az általa nyújtott alapvető szolgáltatást, az általa üzemeltetett infrastruktúrákat, lehetséges kritikus infrastruktúrákat, bemutatja a fent hivatkozott jogszabályokban rögzített horizontális és ágazati kritériumok vizsgálatának eredményét.

Az üzemeltető adatszolgáltatását az energetikai ágazati kijelölő hatóság, az általános kijelölő hatóság (BM OKF Kritikus Infrastruktúra Koordinációs Főosztály) bevonásával megvizsgálja, majd kijelölő határozatban:

- kijelöli a kritikus szervezetet,
- kijelöli az alapvető szolgáltatást nyújtó kritikus infrastruktúrát,
- megállapítja a kritikus szervezet által nyújtott alapvető szolgáltatást,
- ellenálló képességi szintbe sorolja a kritikus szervezetet, kritikus infrastruktúrát,
- meghatározza az ellenálló képességi terv kidolgozásának határidejét, és
- a kritikus szervezet részére az arányosság elvére tekintettel előírhat a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra ellenálló képességével összefüggő, azok egyedi sajátosságaihoz,

környezetéhez és a rendkívüli események által potenciálisan előidézhető hatás mértékéhez igazodó feltételeket, intézkedéseket.

A MEKH a kijelölés véglegessé válásától számítva legkésőbb négyévente a kijelölés fenntartására vagy a kijelölés visszavonására irányuló eljárást folytat le.

10.4.2. A kritikus szervezet feladatai az ellenálló képességi terv készítésével és a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető kijelölésével kapcsolatban

A MEKH kijelölő határozata alapján a Társaság a vonatkozó jogszabályok szerinti személyi feltételeknek megfelelő kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezetőt bíz meg, akire vonatkozó adatokat megküldi a nyilvántartó hatóság (BM OKF Kritikus Infrastruktúra Koordinációs Főosztály) részére. Az információk előírt határidőre történő beküldéséért, indokolt esetben az adatmódosításért a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető felelős.

A vonatkozó jogszabályok, a MEKH kijelölő határozata és a BM OKF által kiadott módszertani útmutatója szerint a Társaság elkészíti az ellenálló képességi tervét (továbbiakban: EKT) a MEKH kijelölő határozatában előírt határidőre. Az EKT elkészítését a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető koordinálja a Társaság érintett szervezeti egységeinek bevonásával.

Az EKT készítése során a Társaság a külső és belső környezete alapján felméri, azonosítja, értékeli és kezeli mindazon kockázatokat, amelyek a kritikus szervezet és kritikus infrastruktúra biztonságos és üzemfolytonos működésére, az alapvető szolgáltatások nyújtásának folytonosságára hatással lehetnek.

Az ellenálló képességi mátrix (kockázatértékelés) készítése során megvizsgálja:

- a kötelezően vizsgálandó általános és ágazati kockázatokat és
- a szervezet által azonosított egyéb kockázatokat.

A kockázatértékelés készítése során figyelemmel kell lenni a kritikus szervezet és kritikus infrastruktúra biztonságos és üzemfolytonos működésére fenyegetést jelentő kockázatok mindazon következményeire, amelyek rendkívüli esemény kialakulásához vezethetnek.

A kritikus szervezet vezetője a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra ellenálló képességének fejlesztése érdekében – az általános kijelölő hatóság által a honlapján közzétett ellenálló képességi mátrix és kockázatelemzési módszertani segédlet felhasználásával, valamint a Kszetv. 5. §-ában meghatározott nemzeti kockázatértékelés figyelembevételével, a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető kezdeményezése alapján

- felméri és dokumentálja a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra fenyegetettségét, fenyegetést jelentő kockázatait, amelyek rendkívüli eseményhez vezethetnek,
- meghatározza az azonosított fenyegetések káros hatásait és azok mértékét, a fenyegetések káros hatásainak és azok bekövetkezésének valószínűségét, és a kitettség mértékét, valamint
- vizsgálja a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra ellenálló képességi felkészültségét és intézkedéseket hoz annak fejlesztésére.

A kritikus szervezet az azonosított kockázatok esetében az alábbi kockázatkezelési megoldásokat alkalmazza:

- kockázat csökkentése a védelmi intézkedések bevezetésével és alkalmazásával,
- kockázat elkerülése,
- kockázat átruházása,
- kockázat elfogadása.

A kritikus szervezet dokumentálja és a szükséges mértékben szervezeten belül kommunikálja a kockázatelemzés eredményét.

A kockázat elfogadása kockázatkezeléssel érintett kockázatokat a kritikus szervezet kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető indokolásával szükséges ellátni.

A kritikus szervezet folyamatosan nyomon követi a kockázatokat befolyásoló körülményeket, amelyre figyelemmel naprakészen tartja az ellenálló képességi mátrixot.

Az ellenálló képességi mátrix általános és ágazatspecifikus felépítésénél figyelembe kell venni legalább az alábbi fő témaköröket:

- meteorológia kockázatok,
- geológiai kockázatok,
- humán kockázatok,
- technikai kockázatok,
- technológiai kockázatok,
- tűzeseti kockázatok,
- informatikai kockázatok,
- veszélyes anyagokkal és technológiákkal kapcsolatos kockázatok,
- ágazatspecifikus kockázatok.

Az ellenálló képességi terv tartalmazza legalább:

- a kritikus szervezet, a kritikus infrastruktúra és az alapvető szolgáltatás jellemzését,
- azt a szabály-, szervezeti- és eszközrendszert, amely biztosítja a szolgáltatás folyamatos nyújtásának védelmét, és az üzemfolytonosságot, és
- a kritikus szervezetre és a kritikus infrastruktúráira vonatkoztatva, kockázat alapú gondolkodással elkészített kockázatazonosítást, kockázatértékelést, ellenálló képességi mátrixot, és ezek figyelembevételével azokat az intézkedéseket, amelyek kialakítása és működtetése biztosítja az alapvető szolgáltatás folyamatosságát és a működés helyreállítását.

A kritikus szervezet felülvizsgálja és szükség esetén módosítja az ellenálló képességi tervet

- rendes felülvizsgálattal évente,
- soron kívüli felülvizsgálattal
 - olyan változás bekövetkezése esetén, amely érinti az alapvető szolgáltatás nyújtását, a kritikus szervezet vagy kritikus infrastruktúra tevékenységét, működésének kijelölést befolyásoló mértékű feltételeit vagy ellenálló képességét,
 - rendkívüli esemény bekövetkezése esetén,
 - a hatósági ellenőrzés erre irányuló megállapításai esetén a meghatározott határidőn belül,
 - a komplex gyakorlat értékelésének erre irányuló megállapításai esetén a meghatározott határidőn belül,
 - a kritikus szervezet felkészültségének fejlesztése esetén a kijelölő hatóság által meghatározott határidőn belül.

A fentiek szerint elkészített ellenálló képességi tervet, ellenálló képességi mátrixot meg kell küldeni a kijelölő hatóság részre, amelynek elfogadásáról, kiegészítéséről, módosításáról vagy elutasításáról a tartalmi és formai követelmények vizsgálata alapján az általános kijelölő hatóság (BM OKF) dönt az érintett energetikai ágazati kijelölő hatóság (MEKH) bevonásával.

10.4.3. Kritikus szervezet, kritikus infrastruktúra rendkívüli esemény, kontrollált rendkívüli esemény jelentése, kezelése

Rendkívüli esemény (RE): olyan esemény, amely eléri a rendkívüli esemény kezelésében érintett szervek irányába történő bejelentés kormányrendeletben vagy annak hiányában a kritikus szervezet ellenálló képességi tervében meghatározott küszöbértékét, és

- a kritikus infrastruktúra vagy az alapvető szolgáltatás olyan mértékű károsodását, sérülését, minőségének romlását vagy mennyiségének fennakadását okozza, amely a kritikus infrastruktúra vagy az alapvető szolgáltatás megszűnését, kiesését eredményezi, vagy
- a kritikus infrastruktúra vagy az alapvető szolgáltatás megszűnését, kiesését nem eredményezi, de a kritikus infrastruktúra vagy az alapvető szolgáltatás megszűnésének, kiesésének elhárításához szükségessé vált a rendkívüli esemény kezelésében érintett más szervek közreműködése.

Kontrollált rendkívüli esemény (KRE): olyan esemény, amely a kritikus infrastruktúra vagy az alapvető szolgáltatás olyan mértékű károsodását, sérülését, minőségének romlását vagy mennyiségének fennakadását eredményezi, amely nem jár a kritikus infrastruktúra vagy az alapvető szolgáltatás megszűnésével, kiesésével, nem éri el a rendkívüli esemény kezelésében érintett szervek irányába történő bejelentés küszöbértékét, és amelynek kezelését a kritikus szervezet és szerződött partnerei önállóan képesek végrehajtani

A bekövetkezett esemény rendkívüli eseménynek minősül, amennyiben az alábbi küszöbértékek közül legalább egy teljesül:

- az esemény elhárításához rendvédelmi szervek bevonása szükséges,
- az esemény elhárításához honvédelmi szervezetek bevonása szükséges,
- az illetékes hatóság a kritikus szervezetenél, kritikus infrastruktúrájánál egészségügyi zárlatot rendel el,
- a humánerőforrás olyan mértékű kritikus hiánya, ami a tevékenység leállításához, szüneteltetéséhez vezethet,
- az esemény a kritikus szervezet, kritikus infrastruktúra rendeltetésszerű működését, üzemfolytonosságát veszélyezteti, akadályozza.

A kritikus szervezetet, kritikus infrastruktúrát érintő rendkívüli események szervezeten kívüli jelentésének megtételéért munkaidőben az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető, munkaidőn kívül a Rendszerirányító Központ a felelős a VIG-2 szabályzat és a VIG-3 szabályzat 6. fejezetével összhangban. A Társaságon belüli jelentések megtételének rendjét a VIG-2 és a VIG-3 szabályzat 6. fejezete tartalmazza.

A bekövetkezett rendkívüli eseményeket az általános kijelölő hatóság által közzétett formanyomtatványon (Elérhetősége az alábbi linken: [Rendkívüli EBK események \(fgsz.hu\)](https://fgsz.hu)) haladéktalanul, de legkésőbb 4 órán belül jelenteni kell

- az általános kijelölő hatóság (BM OKF KIKFO),
- az esemény helye szerint illetékes vármegyei katasztrófavédelmi igazgatóság ügyeleti szolgálatának,
- az ágazati minisztérium által meghatározott ügyeleti szolgálatra,
- az energetikai ágazati kijelölő hatóságnak (MEKH),

amely szervek értesítik a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti nemzeti eseménykezelő központot.

A rendkívüli eseményről a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezetőjét is tájékoztatni kell az általa meghatározott formában és módon (VIG-3 szabályzat 6. fejezet, illetve VIG-2 szabályzat).

A rendkívüli esemény lezárását követően a kialakulásáról, a megtett intézkedésekről, a hasonló események megelőzése érdekében tett intézkedésekről a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető az általános kijelölő hatóság által meghatározott határidőre jelentést nyújt be

- a kritikus szervezet vezetője,
- valamennyi kritikus szervezet esetében az általános kijelölő hatóság (BM OKF), valamint a
- az energetikai ágazati kijelölő hatóság (MEKH)

részére, amely szervek a jelentést megküldik a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti nemzeti eseménykezelő központ részére.

A kontrollált rendkívüli esemény kialakulásáról, a megtett intézkedésekről, a hasonló események megelőzése érdekében tett intézkedésekről a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető éves jelentést nyújt be

- a kritikus szervezet vezetője,
- az általános kijelölő hatóság (BM OKF), valamint
- az energetikai ágazati kijelölő hatóság (MEKH)

részére, amely szervek a jelentést megküldik a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvény szerinti nemzeti eseménykezelő központ részére.

10.4.4. Gyakorlatok rendszere

A kritikus szervezet az ellenálló képességi tervben foglaltak megfelelőségének és egyedi ellenálló képességének vizsgálata érdekében

- ellenálló képességi gyakorlatot tart,
- komplex ellenálló képességi gyakorlatot tart, valamint
- a kijelölő hatóság felkérésére stressz-teszten vesz részt.

A kritikus szervezet az ellenálló képességi tervben foglaltak megvalósíthatóságát folyamatosan biztosítja és rendszeresen ellenőrzi. Ennek érdekében a kritikus szervezet a véglegessé vált kijelölését követő évtől kezdődően évente legalább egy alkalommal, a biztonsági környezetre is figyelemmel, ellenálló képességi gyakorlatot tart a rendkívüli esemény kezelésével összefüggésben valamennyi telephelyére, az egyes kockázatokkal összefüggésben legalább egy telephelyére vonatkozóan.

A tervezett komplex ellenálló képességi gyakorlatot és stressz-tesztet az általános kijelölő hatóság éves ellenőrzési tervben szerepelteti. A komplex ellenálló képességi gyakorlattal érintett kritikus szervezetet a komplex ellenálló képességi gyakorlat-tartási kötelezettségéről az általános kijelölő hatóság a tárgyév január 15-ig értesíti.

A komplex ellenálló képességi gyakorlatot úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy

- legalább két kockázatot érintsen,
- tesztelje egy vagy több érintett hatósággal, beszállítóval vagy partner szervezettel való együttműködést,
- a kritikus szervezet több szervezeti egységét érintse, és
- terjedjen ki a rendkívüli eseményhez vezető okok vagy a rendkívüli esemény következményeire, a dominóhatásra.

A komplex ellenálló képességi gyakorlaton a kritikus szervezet mellett részt vesz az általános kijelölő hatóság és a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető, vagy akadályoztatása esetén a kritikus szervezet képviselőjére jogosult személy. A komplex ellenálló képességi gyakorlaton részt vehet az energetikai ágazati kijelölő hatóság, a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve, a kritikus szervezet felügyeleti szerve, valamint a rendkívüli esemény felszámolásában részt vevő, a kritikus szervezet irányítása vagy vezetése alatt álló egyéb szervezet.

Az ellenálló képességi gyakorlatot, a komplex ellenálló képességi gyakorlatot és a kritikus szervezet, kritikus infrastruktúra ellenálló képességének meglévő helyzetére, a reakció képesség felmérésére irányuló stressz-tesztet úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy

- tesztelje és fejlessze a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra ellenálló képességét,
- tesztelje és gyakoroltassa az ellenálló képességi tervben megjelölt szervezeti és eszközrendszert,

- vegye figyelembe a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra és az alapvető szolgáltatás ágazati, alágazati és területi sajátosságait,
- évente, a szervezet szempontjából legjelentősebb kockázatok közül legalább egy kockázatra figyelemmel vizsgálja a megfelelőséget,
- mutasson rá az ágazatok, az alágazatok, az alapvető szolgáltatások, a kritikus szervezetek vagy a kritikus infrastruktúrák függőségére, kölcsönös függőségére és kitettségére,
- mutasson rá a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra ellenálló képességével kapcsolatos esetleges hiányosságokra, a riasztási lánc esetleges nem megfelelő működésére,
- elősegítse az események és a rendkívüli események megelőzését, hatékony kezelését, valamint a reagálás és az alapvető szolgáltatás gyors helyreállítását,
- forgatókönyve kockázatelemzésen alapuljon,
- a valós végrehajtáshoz leginkább hasonlítson és
- tervezése a szervezet számára előírt más típusú gyakorlatok tervezőivel szükség szerint egyeztetve történjen.

Az ellenálló képességi gyakorlatot a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető az általános kijelölő hatóság által kiadott útmutató alapján értékeli és dokumentálja. A gyakorlat eredményessége függvényében a szervezet felülvizsgálja az ellenálló képességi tervét.

Az általános kijelölő hatóság által az éves ellenőrzési tervben, továbbá a kijelölt kritikus szervezet az általános kijelölő hatóság együttműködésével komplex ellenálló képességi gyakorlatot tart, melyről megkezdését megelőzően legalább 30 nappal értesíti a védelmi és biztonsági igazgatás központi szervét.

Komplex ellenálló képességi gyakorlatot abban az esetben kell tartani, ha az általános kijelölő hatóság éves tervében a Társaság, mint a komplex gyakorlat résztvevője kijelölésre kerül. A komplex gyakorlat célja a kritikus szervezet ellenálló képességi tervében megjelölt szervezeti és eszközrendszer alkalmasságának, továbbá a kritikus szervezet és a rendkívüli esemény kezelésében érintett szervezetek együttműködésének vizsgálata.

A komplex ellenálló képességi gyakorlat megfelelőségét az általános kijelölő hatóság értékeli. Ha az értékelő azt állapítja meg, hogy az ellenálló képességi terv valamely része, vagy az alkalmazott eljárásrend nem megfelelő, a kritikus szervezetet az ellenálló képességi terv soron kívüli módosítására, a komplex ellenálló képességi gyakorlat megismétlésére kötelezheti.

A kritikus szervezet a komplex ellenálló képességi gyakorlat lefolytatásával a tárgyévben esedékes ellenálló képességi gyakorlatot is teljesíti.

Az érintett kritikus munkakörbe tartozó személyek kötelesek a fenti gyakorlatokon és stressz-teszten részt venni, a Társaság pedig biztosítja részükre a részvétel lehetőségét.

Az egyes kockázatokkal összefüggésben végrehajtásra kerülő ellenálló képességi gyakorlat időpontjáról a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető a gyakorlat előtt legalább 14 nappal korábban értesíti az ellenálló képességi gyakorlaton részvételre kötelezetteket és az általános kijelölő hatóságot.

10.4.5. A kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető feladatai

A kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető fő feladatai az alábbiak:

- kapcsolat tartás a kijelölő hatóságokkal, egyéb hatóságokkal,
- az azonosítási vizsgálat, azonosítási adatszolgáltatás elkészítésének koordinálása,
- Ellenálló Képességi Terv, Ellenálló képességi Mátrix készítésének koordinálása,
- az Ellenálló Képességi Terv, Ellenálló képességi Mátrix kidolgozásában résztvevő Munkacsoport kialakítása, edukálása, koordinálása,
- rendkívüli eseménykezelés / kontrollált rendkívüli eseménykezelés folyamatainak kidolgozása, illetve részvétel a folyamatok kialakításában,

- vonatkozó belső szabályozások (Vészhelyzeti-, Üzletmenet-folytonossági tervek, Kommunikációs-, Válság kezelési stratégiák kidolgozása),
- képzések és tréningek szervezése a szervezet résztvevői számára,
- gyakorlatok tervezése, lebonyolítása, értékelése,
- auditok tervezése, végrehajtása.

A kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető operatív feladatai:

- a kritikus szervezet ellenálló képességi szintjétől függően rendszeresen
 - ellenőrzi a kritikus munkakörben foglalkoztatottak nyilvántartásának naprakész voltát a felelős szervezeti egységnél,
 - ellenőrzi az EDR személyi és tárgyi feltételeinek megfelelését, a több alkalommal előforduló hiányosságokról értesíti az általános kijelölő hatóságot,
- félévente
 - a műszaki, az üzemeltetési, a hibaelhárítási, a jogi, a humán, a pénzügyi, a minőségirányítási, az információbiztonsági, az informatikai, az ügyeleti, valamint az általa meghatározott további szakterületek bevonásával értékeli a kritikus szervezet és a kritikus infrastruktúra ellenálló képességének helyzetét az általános kijelölő hatóság honlapján közzétett szempontrendszer felhasználásával,
 - megvizsgálja a belső szabályozásban meghatározottak szerint a kötelező felülvizsgálatok megállapításait tartalmazó dokumentumok vagy az azokról készített jelentések tartalmát, összesíti az események tapasztalatait és szükség esetén módosítja az oktatási tematikát,
- évente
 - megszervezi és értékeli a kritikus szervezet ellenálló képességi gyakorlatát,
 - figyelemmel kíséri az ellenálló képességi terv felülvizsgálati idejét és azt megelőzően jelentést kér be a szakterületi vezetőktől,
 - felülvizsgálja az ellenálló képességi tervet a részére megküldött jelentések alapján,
 - továbbképzésen vesz részt miniszteri rendeletben meghatározottak szerint,
 - legalább két alkalommal ellenőrzi a biztonsági személyzetnél a rendkívüli esemény bejelentésben, -kezelésben érintett személyek elérhetőségének meglétét, naprakész voltát,
 - biztosítja a kritikus munkakörben foglalkoztatottak, valamint a rendkívüliesemény-kezelésben érintett munkavállalók és az új belépők oktatásához szükséges tematikát,
 - a helyszínen önállóan ellenőrzi vagy a szervezet által már működtetett belső auditokba integrálva vizsgálja a kritikus szervezetenél és a kritikus infrastruktúránál a jogszabályok, az önkéntesen alkalmazott szabványok, a hatósági előírások teljesülését, a belső szabályozások meglétét, a folyamatokba történő beillesztését, azok betartását, valamint a védelmi képességek megfelelését,
 - összefoglaló jelentést készít a menedzsment számára a kritikus szervezet, infrastruktúra ellenálló képességének értékeléséről, fejlesztési lehetőségeiről, és azt megküldi az általános kijelölő hatóság részére,
 - összesíti és értékeli a kritikus szervezet, infrastruktúra területén keletkezett kontrollált rendkívüli események és rendkívüli események adatait, következményeit, tanulságait, megelőzési lehetőségeit az éves összefoglaló jelentésében,
 - értékeli a kritikus szervezet, kritikus infrastruktúra működését érintő szervezeti, működési változásokat,
- soron kívül
 - felülvizsgálja és szükség esetén módosítja az ellenálló képességi tervet és az egyéb belső szabályzatokat rendkívüli esemény esetén, vagy kontrollált rendkívüli események éves statisztikai elemzése alapján,
 - biztosítja a kritikus munkakörben foglalkoztatottak, valamint a rendkívüli esemény kezelésben érintettek oktatását rendkívüli eseménnyel összefüggésben,

- részt vesz a szervezetet érintő normák, belső szabályozások elkészítésében, módosításában,
- tájékoztatja a kritikus szervezet vezetőjét a jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök, valamint a hatósági követelmények változásáról.

Fenti feladatok megvalósításában a kritikus szervezet ellenálló képességéért felelős vezető együttműködik a Társaság érintett szervezeti egységeivel, az érintett hatóságokkal és egyéb szervezetekkel.

11. MAGAS KOCKÁZATÚ TEVÉKENYSÉGEK BIZTONSÁGI SZABÁLYAI

11.1. Veszélyes anyagok és energiák kizárása

Technológia elemek elsődleges megbontását megelőzően, néhány eset kivételével (pl. nyomásalatti fúrás, feszültség közelében végzett munkák) veszélyes anyagoktól és energiáktól mentes munkakörnyezetet kell biztosítani.

- A veszélyes anyag- és energiaáramok úgymint mechanikai, elektromos, hidraulikus, pneumatikus, gravitációs, vegyi, termikus energia és egyéb veszélyforrások izolálása (pl. kizárás/kitáblázás; LockOut/TagOut röviden LOTO) kizárólag az alábbi feltételek teljesülése esetében valósul meg:
 - azonosították a veszélyes anyag- és energiaáramokat,
 - a rendszerben tárolt veszélyes anyag- és energiaáramok leválasztásának és leürítésének (mentesítés) módja meghatározásra, illetve végrehajtásra került arra felhatalmazott felelős személyek által,
 - a vizsgált rendszer valamennyi tárolt veszélyes anyagtól - és energiától mentes,
 - a kizárás és kitáblázás rendszerét az izolációs pontokon használják,
 - tesztet végeznek az izoláció hatékonyságának ellenőrzésére,
 - az izolálás hatékonyságát rendszeresen ellenőrzik.
- Kizárás:** olyan eszközök (záruk, lakatok), melyek fizikailag akadályozzák meg a potenciálisan veszélyes anyagok, energiák áramlását, elszabadulását.
- Kitáblázás:** veszélyt jelző és figyelmeztető táblák, címkék, melyek másodlagos védelemként szolgálnak, hogy figyelmeztessék a munkavállalókat, hogy ne használják a kizárt eszközöket (pl.: szerelvényt), mert azzal veszélyt okozhatnak az ott munkát végzőknek.
 - A veszélyt jelző címke vörös – fekete színű, melyet az energiaforrás elszigetelésének jelölésére kell használni.
 - A figyelmeztető címke fekete – sárga színű, mely arra szolgál, hogy figyelmeztesse a munkavállalókat, hogy az egyes technológiai egységeket akaratlanul ne működtessék, valamint, hogy azok használatával veszélyhelyzetet ne hozzanak létre.
 - A címkék mintáit a [18. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- Az energiaizolációs eljárást az adott létesítmény/technológia üzemeltetési utasításában nem szabályozott (karbantartási, kivitelezési, építési) tevékenységeknél kell alkalmazni, ahol a tárolt veszélyes anyag és/vagy energia felszabadulása a munkavállalókra, a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyt jelent.
- Energiaizolációs tervet ([19. sz. Függelék](#)) a tevékenységgel érintett Mérnökség vezetők által erre kijelölt szakemberek készítik el, amelyet a területi Üzemeltetés vezető által kijelölt szakemberek és a területileg illetékes BEM szakértő véleményeznek. A tervet a munkavégzés helyszíni irányítójával minden esetben egyeztetni kell. Egy munkavégzési helyszínen egy időben egy energiaizolációs terv lehet érvényben!

- f) A munkavégzés helyszíni irányítójának a felelőssége és feladata az, hogy a kizárást végző és a tervezett munkavégzéssel érintett személyek dokumentált oktatás keretében megismerjék a terv tartalmát (veszélyes energiák, kizárási pontok, kizárás és az újraindítás módja stb.) és a pontos munkafolyamatokat.
- g) Az „Energiaizolációs tervet” aláírásával kell ellátnia
- a készítőnek,
 - az üzemeltető képviselőjének (munkavégzési engedélyen kijelölt személy),
 - a munkavégzés helyszíni irányítójának.
- h) A munkavégzés helyszíni irányítója köteles dokumentáltan ellenőrizni a veszélyes energiák kizárását a kizárással készített terv alapján.
- i) Az ellenőrzést követően az egyes kizárásokat végző személyeknek el kell helyezni a kizárási pontokon a tervben szereplő eszközöket (zárok, lakatok), valamint megjelöléseket (függő címkék).
- j) Címkék felhelyezésének szabályai:
- Egy kizárási ponton több személy is elhelyezhet címkét, de egy személy csak egy címkét helyezhet el a kizárási ponton.
 - A címkét csak a címkét elhelyező személy veheti le.
 - A címkét az energiaizolációs utasításban meghatározott jelöléssel kell ellátni.
 - Egy kizárási ponton, ha több címke van elhelyezve, a címke akkor vehető le, ha felhelyezési időpont szerint nincs későbbi felhelyezési időpontú címke a kizárási ponton.
- k) A veszélyes energiák ilyen módon történő kizárása és kitáblázása után lehet csak az egyes technológiákon a szükséges karbantartási és egyéb munkákat elvégezni.
- l) A karbantartási és egyéb tevékenységek elvégzése után a kiszakasztott, kizárt rendszereket vissza kell állítani eredeti helyzetükbe. A visszaállítást a kizárással elkészített terven kell dokumentálni.
- m) A kizárt rendszerek visszakapcsolásáról minden érintett munkavállalót tájékoztatni kell, a balesetek elkerülése érdekében!
- n) A kizárások megszüntetését az üzemeltető képviselőjével történt előzetes egyeztetés alapján a munkavégzés helyszíni irányítója rendeli el és rendelkezik a kihelyezett zárok, lakatok, függő címkék eltávolításáról.
- o) Az üzemeltető képviselőjének zárt rendszerek megbontását, majd annak helyreállítását követően az üzemszerű működést minden esetben meg kell vizsgálni (pl.: tömörségi ellenőrzés). A technológia sikeres eredményű működési próba után vehető üzembe.
- p) Az energiaizolációs tervet a hozzá tartozó engedély mellé kell lefűzni. A terv azonosítója: a munkavégzési engedély azonosítója/sorszám. (Sorszám az adott munkavégzési engedély keretében kiadott energiaizolációs terv sorszáma.)
- q) Középfeszültségű hálózaton egyetlen szakképzett és kioktatott személy munkavégzése is megengedett a távműködtetéssel, távvezérléssel végzett kapcsolási műveletek végrehajtása során.
- r) Nem kell energiaizolációs tervet készíteni abban az esetben, ha a tevékenység végrehajtása során veszélyes anyagokkal és energiákkal való érintkezés kockázatával nem kell számolni, és/vagy az adott tevékenység kapcsán a munkavégzési engedély kiadója az illetékes szakági mérnök(ök), valamint a BEM szakértő bevonásával a kockázatok mérlegelését követően így dönt, és ezt a munkavégzési engedélyen így jelöli.

11.2. Magasban végzett munka alapvető biztonsági szabályai

- a) Magasban lévő munkahelynek minősül az a munkahely, ahol a munkavégzés helye és munkakörnyezete közötti szintkülönbség az 1 métert, építési munkahely esetében a 2 métert meghaladja és nincs kollektív műszaki védelem kiépítve a leesés megakadályozására. Építési munkahelynek bejelentésköteles vagy építési engedéllyel végezhető építőipari munkák munkavégzési helye tekinthető.
- b) Magasban történő munkavégzéshez a leesés elleni védelmét elsősorban kollektív védelemmel (pl. állványzat kiépítésével) kell megoldani.
- c) A kollektív műszaki védelem (pl. korlát) csak a létra, lépcső, feljáró becsatlakozási pontjánál szakítható meg. Kiegészítő biztonsági megoldást (pl. egyéni védőeszközt) kell alkalmazni, ha a lezuhanást megakadályozó kollektív műszaki védelmi rendszert átmenetileg el kell távolítani.
- d) A technológiai létesítmény potenciálisan robbanásveszélyes zónájában szabványos elemekből épített, fém állványok használhatók. Az állványoknak szilárdnak és elegendően magasnak kell lenniük, valamint legalább egy lábdeszkával, egy középdeszkával és egy korláttal vagy azzal egyenértékű megoldással kell rendelkezniük. Ezek hiányában egyéni védőeszközökkel kell biztosítani a munkavállaló leesés elleni védelmét.
- e) Az állványokon jól látható módon (pl. függőcímkén) fel kell tüntetni a használat engedélyezését vagy tiltását, az állvány terhelhetőségét és a biztonságos használatra vonatkozó fontos információkat (pl. egyéni védőeszközök). Az állványok építése, bontása írásban meghatározott terv szerint történhet.
- f) Gördíthető állványok szilárd és egyenletes talajon használhatók, a használat alatt az eldőlést és elmozdulást műszaki megoldással kell megakadályozni.
- g) Gördíthető állvány mozgatasakor az alábbiakra kell figyelni:
 - úgy mozgatni, hogy azon munkavállalónak tartózkodik, TILOS,
 - magasságát maximum 4 m-re kell csökkenteni,
 - ellenőrizni kell a mozgatás útján az esetlegesen belógó villamos vezetékeket vagy technológiai elemeket, valamint az útvonal egyenletlenségét.
- h) Személyi emelő berendezést az emelőgép kezelésére államilag elismert szakképesítéssel rendelkező, a feladattal megbízott személy kezelhet. Az emelő berendezés használata előtt a kezelőnek kötelező elvégezni az üzemeltetés előtti teszteket, illetve ellenőrzéseket.
- i) A személyek emelése előtt ellenőrizni kell a munkavégzéshez és mentéshez szükséges egyéni védőeszközök megfelelőségét, az emelési útvonal akadálymentességét és az emelőgép stabilitását.
- j) A villamos berendezések, illetve hálózatok közelében végzett munkáknál ellenőrizni kell azok feszültségmentességét vagy az előírt biztonsági távolság meglétét.
- k) Fémszerkezetű állványon hálózati táplálású villamos eszközöket – az áramütés veszélyének elkerülése érdekében – kizárólag abban az esetben lehet használni, ha az építő az állvány EPH-bekötést elvégezte.
- l) Szabadban, magasban lévő munkahelyeken végzett munkáknál a tetőn, állványról, személyi emelőről végzett munkát viharos időjárás alatt (40 km/h szélsősebesség felett vagy villámlás esetén) fel kell függeszteni.
- m) Ha leesés vagy zuhanás elleni védelem kollektív védelemmel nem oldható meg, a munkát végző személyeket kockázatértékelés alapján meghatározott egyéni védőeszközökkel kell ellátni.

- n) A zuhanásgátló rendszer minimum 15 kN statikus teherbírású, fix kikötési pontjának a munkavégző személy felett kell lennie, olyan módon kialakítva, hogy szándékos beavatkozás nélkül a kikötési pontról az eszköz leválasztása ne legyen lehetséges.
- o) A személyi védőeszközöknek és a magasba való feljutás eszközeinek (pl. létra) érvényes felülvizsgálattal kell rendelkezniük. Az eszközöket használó személy köteles ellenőrizni az eszközök állapotát és az alkatrészek hiánytalan meglétét, valamint el kell végeznie az egyéni védőeszközök beállítását, illetve testre igazítását.
- p) A munkavégzés helyére szerszámot, anyagot felvinni, valamint ott tárolni, ha annak tömege az 5 kg-t meghaladja, leesés ellen rögzítve szabad. (pl. anyagmozgatás visszafutás-gátlóval felszerelt kötélzettel).
- q) A magasban munkát végző személy mentésének eszközeit, a mentési művelet leírását, az elsősegélynyújtás eszközeit és a segítségnyújtó szervek riasztását mentési tervben kell dokumentálni.
- r) A magasban történő munkavégzés minimális létszáma 2 fő. A magasban lévő munkahely közelében tartózkodó személyeknek védősisak használata kötelező!
- s) Tetőn történő munkavégzés és tető bejárásával kapcsolatban szabályok:
- A tetőre lépni kizárólag a tetőn, illetve az ott telepített berendezéseken végzendő munka, továbbá felülvizsgálat, karbantartás, tisztítás, felújítás, ellenőrzések, javítások céljából szabad! Minden egyéb célú tartózkodás a tetőn tilos!
 - 12 méternél alacsonyabb épületen a korlátok és tűzfalak magassága legalább 1 méteres, a 12 méternél magasabb épületeknél pedig legalább 1,1 méteres magasságot kell elérnie; ha ez nem biztosított, akkor más biztonsági és munkavédelmi intézkedéseket kell tenni.
 - Amennyiben a munkavégzés helye az épület szélétől 2 méteren belül esik, kötelező a biztonsági berendezések használata!
 - A tetőn bármilyen anyag tartós raktározása tilos!
 - Mivel a tető korlátozott mértékben terhelhető, ezért egyeztetni kell a megrendelővel a munkálatokhoz közvetlenül szükséges anyag lerakodási pontjait illetően.
 - Az épület nyílásait (pl. légszűrő, ablak, tetőkibúvó, füstjelző berendezések) zárva kell tartani!
 - A tetőn végzett munkák esetén munkairányító személy állandó jelenléte szükséges.
 - A zuhanásvédelmi intézkedéseknek a magasban végzett munka megkezdése előtt, és munkavégzés közben is folyamatosan érvényben kell lenniük.
- t) A létrák használatára vonatkozó szabályok:
- a létrákat céljuknak megfelelően, rendeltetésszerűen kell használni,
 - a létrákat úgy kell felállítani, hogy használatuk alatt azok biztonságosan álló helyzetben maradjanak, a létrafokok vízszintes állásban maradjanak, a talaj kellő szilárdsága biztosított legyen.
 - a létrán a munkavállaló mindig biztonságosan tudjon állni és megfelelően kapaszkodni, ha a létrára valamilyen terhet kézben kell felvinni, ez nem akadályozhatja a kapaszkodást,
 - a létrán egy személy tartózkodhat és maximum 10 kg tömegű terhet vihet magával,
 - a kétágú létrák szárait szétcsúszását kötőelemmel kell megakadályozni, ennek hiányában a létrát tilos használni,
 - a lépcsőfokos támasztólétra megengedett hajlásszöge 60 – 75 fok közötti,
 - létrát tilos (pl. jeges, havas) csúszós felületen felállítani,
 - a létra maximális teherbírását nem szabad túllépni,
 - A fából készült létrákon nem lehet védőfesték, mivel emiatt nem lehet észrevenni a fa hibáit,
 - A villamos kapcsoló helyiségekben csak nem vezető anyagból készült létra használható!

11.3. RB-s térben végzett munka alapvető biztonsági szabályai

- a) Robbanásvédelmi dokumentációt kell készíteni a Társaság potenciálisan robbanásveszélyes környezetben levő munkahelyeire. A gázipari létesítmények robbanásveszélyes munkatereire vonatkozó zóna besorolási dokumentációkat a MU-ELJ-32 Robbanásveszélyes térségek besorolásának szabályai a földgázszállító vezetékek és tartozékaik környezetében c. munkautasítás szerint kell kezelni.
- b) A robbanásvédelmi dokumentációt az Egészségvédelem és Biztonságtechnika osztály készíti a Műszaki Irányítás és Üzemeltetés igazgatóság szakembereinek bevonásával. A robbanásvédelmi dokumentáció részét képező zóna besorolási dokumentáció elkészítése a Villamos, műszer és hírközlés mérnökség, illetve a Kompresszor mérnökség erre kijelölt szakembereinek, vagy erre megbízott Vállalkozó feladata (részletes szabályozás MU-ELJ-32 utasítás szerint).
- c) A dokumentáció készítésekor figyelembe kell venni a vizsgálandó terület, munkafolyamat munkahelyi kockázatelemzéseit.
- d) A technológiai létesítmények robbanásvédelmi dokumentációjának összhangban kell lenniük a létesítmény:
 - üzemeltetési utasításával,
 - tűzvédelmi szabályzatával,
 - zóna besorolási dokumentációjával.
- e) . A robbanásvédelmi dokumentáció elkészítése és felülvizsgálata munkabiztonsági szaktevékenység azzal, hogy a vizsgálatban legalább középfokú tűzvédelmi szakképesítésű személy részvétele szükséges.
- f) A robbanásvédelmi dokumentációk készítésére vonatkozó részletes szabályokat a vonatkozó jogszabály (szabályzat készítésekor 3/2003. (III.11.) FMM-EszCsM együttes) szabályozza. A robbanásvédelmi dokumentációk megőrzési ideje 5 év.
- g) Idegen kivitelező potenciálisan robbanásveszélyes légtérben munkát akkor végezhet, ha a munkáltatója a robbanás elleni védelem ismeretanyagából oktatásban részesítette.

11.4. Emelési műveletek alapvető biztonsági szabályai

- a) Az FGSZ Zrt létesítményeiben üzemeltetett, mobil (autó, jármű, lánctalpas stb.) darukkal, targoncával és teherfelvő eszközökkel végzett emelési tevékenységek végzése során be kell tartani a vonatkozó jogszabály (készítés időpontjában a 47/1999. (VIII.4.) GM rendelettel kiadott Emelőgép Biztonsági Szabályzat (továbbiakban EBSz)) előírásait.
- b) Az emelőgép kezelőjének gépkezelői jogosítvánnyal kell rendelkeznie, ha a helyzetváltoztatásra képes gépet maga vezeti.
- c) Valamennyi gépi és kézi hajtású, teher emelésére vagy mozgatására kialakított munkaeszközhöz üzemeltetési és karbantartási naplót kell rendszeresíteni. A gép kezelésével, felülvizsgálatával, karbantartásával megbízott személyeknek dokumentálni kell a gép állapotával, az elvégzett vizsgálatokkal és karbantartással kapcsolatos eseményeket.
- d) Az anyagmozgatás előtt a munkaterületet minden egyéb anyagtól szabadabbá kell tenni, hogy ne akadályozza a szabad, biztonságos munkavégzést. Az anyagmozgatási és emelési feladatok előtt a talaj állékonyságáról a gépkezelőnek meg kell győződnie.
- e) Anyagot mozgatni csak az anyag tulajdonságainak megfelelő, arra alkalmas (ép és a feladatnak megfelelő) eszközzel, a kijelölt helyen és módon, a súly- és mérethatárok megtartásával szabad.

- f) Tilos az emelőgép állékonyságát a használati utasítástól eltérő módon (pl. pótlólagos ellensúlyal) növelni!
- g) Az anyagmozgatáshoz előírt védőfelszerelések és a munkavégzést könnyítő segédeszköz használata kötelező.
- h) Emelőgépet, emelő szerkezetet, anyagmozgató eszközt csak a használati utasításában meghatározott módon és célra szabad használni.
- i) Az emelőgép kezelője munkakezdés előtt köteles az emelőgépet az üzemeltetési utasításban meghatározott előírás szerint ellenőrizni, és az emelőgép naplójában az ellenőrzés tényét dokumentálni.
- j) Az emelőgéppel végzett tevékenységek kezelőinek irányítására a 2/1998. MüM rendeletben foglalt jelzéseket, utasításokat kell alkalmazni.
- k) Emelőgéppel végzett tevékenységet csak megfelelő képesítéssel rendelkező személy végezhet.
- l) A teher emelése, haladása előtt és alatt az emelőgép hatókörében tartózkodni tilos!
- m) Személyek emelőgéppel történő emelése tilos! Kivétel a személyek emelésére vizsgáztatott emelőgépek.
- n) Ismeretlen tömegű terhet emelni tilos!
- o) A megemelt teher alatt munkát végezni, illetve tartózkodni csak a teher biztonságos alátámasztása, megtartása esetén szabad.
- p) Ha az emelőgép kezelője a kezelőhelyről nem képes követni a teher mozgását, irányító személyt kell biztosítani.
- q) Ha a teher rögzítését, kötözését több személy végzi, az egyik személyt ki kell jelölni a munkavégzés irányítójának.
- r) A teher emelését és szállítását kizárólag a terhelési diagram figyelembevételével, valamint olyan módon szabad végezni, hogy az ne veszélyeztesse az élet- és vagyonbiztonságot.
- s) A gázipari létesítményeken a nem telepített emelőgéppel végzett anyagmozgatás terv vagy technológia alapján végezhető. Az emelési terv ki kell, hogy terjedjen az üzemeltetésből, az együttes üzemeltetésből, a környezetből az együttes üzemeltetésre ható veszélyek megakadályozására a várható kockázatok alapján. Az anyagmozgatási tervet, technológiát az emelést irányító személynek kell elkészíteni, az emelési munka megkezdése előtt. Kivételek ez alól:
 - kijelölt tároló helyeken történő rakodási tevékenység,
 - szagosító anyag konténer és hordó cseréje,
 - egy emelő géppel végzett emelési tevékenység, ha az emelőgép hatósugarában nyomásmentes a gázszállító technológiai rész,
 - emelőszerkezetekkel végzett tevékenység.
- t) Az emelési műveletet azonnal le kell állítani, ha csökken a biztonság, ha nem egyértelműek az utasítások, illetve, ha a kommunikáció megszakad!

11.5. Földmunkavégzés alapvető biztonsági szabályai

- a) A gépi és kézi földmunkák tervezésére, kivitelezésére vonatkozó biztonsági szabályokat a 4/2002. (II. 20.) SZCSM-EüM együttes rendelet és jelen szabályzat **8. sz. melléklete** tartalmazza, melynek betartása kötelező.
- b) A Társaság részéről üzemeltetői vagy szakfelügyeletet adó munkavállalókat oktatásban kell részesíteni az a) pontban szereplő előírásokból.

11.6. Villamos rendszereken, berendezéseken végzett munkák alapvető biztonsági szabályai

- a) Áramfejlesztő berendezés üzemeltetését, kezelését vagy vele kapcsolatban bármilyen tevékenységet 2 főből álló munkacsoport végezhet, amelyből 1 fő villamosan szakképzett és 1 fő a munka villamos veszélyeire kioktatott és rendelkezik áramfejlesztő üzemeltetője speciális képzettséggel.
- b) Villamos berendezéseken javítási munkát csak megfelelő szakképzettségű és gyakorlattal rendelkező villamos szakember végezhet. A javítás a berendezés feszültségmentes állapotában végezhető, kivétel
 - az érintésvédelmi törpefeszültségű berendezések, ha megtáplálásuk biztonságos (pl. elem, biztonsági elválasztó transzformátor),
 - azok a munkák, amelyek jellegüknél fogva csak feszültség alatt végezhetőek el (pl. szigetelő vizsgálat, feszültségmérés, hibakeresés stb.),
 - a berendezés használati útmutatójában megnevezett, veszély nélkül elvégezhető munkák, illetve az MSZ 1585-2016 szabványban meghatározott munkák (pl. fényforrás csere, biztosíték csere stb.),
 - szakcég által végzett FAM munkák.
- c) A villamos munkáknál be kell tartani az egyedüli munkavégzésre vonatkozó tilalmakat!
- d) Hatásos érintésvédelem nélkül villamos gépet, illetve villamos berendezést üzemeltetni tilos!
- e) A villamos berendezésekre rendszeresített védőfelszereléseket eltávolítani, a védelmet kiiktatni, hibás berendezést üzemeltetni szigorúan tilos.
- f) A telepített villamos berendezések energiaellátó vezetőinek hosszabbítását csak villamos szakember végezheti el.
- g) A kézben tartható villamos gépek csatlakozó vezetéke legfeljebb 1 db hosszabbítóval toldható meg. A hosszabbítónak épnek kell lennie, és nem ronthatja a villamos berendezés védelmét. A villamos elosztókat, kábeleket sérülések ellen védeni kell. A szabadban használt elosztók védettség fokozata legalább IP 44 legyen.

12.GÉP, BERENDEZÉS, TECHNOLÓGIA, MUNKAHELY MUNKAVÉDELMI ELJÁRÁSAI

12.1. A földgáz technológia gáz alá helyezése

- a) A földgázszállító rendszer szállítóvezetékait, annak tartozékát képező kompresszorállomásokat és egyéb felszín feletti gázipari létesítményeket (csomópontok, gázátadó állomások, szakaszoló állomások, görényindító- és fogadó állomások; továbbiakban együttesen állomások) a létesítést követően, illetve az üzemeltetés során végzett átalakításokat, karbantartásokat, javításokat követően gáz alá kell helyezni.
- b) Gáz alá helyezés / gázbeadás szempontjából a nyomásmentesítéssel, feltöltéssel járó karbantartási, hibaelhárítási, rekonstrukciós, beruházási és egyéb munkákat csoportosítani szükséges:
 - 1. csoport: állomáson, a gáztechnológia megbontásával járó munkák:
 - karbantartási utasítás és üzemeltetési utasítás alapján végzett karbantartás,
 - hibalap és üzemeltetési utasítás alapján végzett hibaelhárítás.

- 2. csoport: építési technológia vagy kiviteli terv alapján végzett állomási rekonstrukciós vagy átalakítási munkák, új állomás építése, távvezetéki vagy kompresszorállomási munkák saját vagy külsős kivitelezésben.
 - 3. csoport: havária
- c) A gáz alá helyezés feltételei:
- 1. csoport:
A munkálatok során mindig van helyszíni munkairányító kijelölve, ez lehet technológiai szerelő vagy mérnök (a helyszínen piros karszalagot visel). A munka befejezését követően a gáz alá helyezésért a helyszíni munkairányító a felelős. A helyszíni munkairányító a **12. sz mellékletben** található check lista alapján elvégzi az ellenőrzést, amennyiben mindent rendben talál, az ellenőrzés eredményét és a gázbeadást jelzi a diszpécsernek, aki ezt naplózza.
 - 2. csoport:
A gázbeadás előfeltétele a sikeres műszaki átadás-átvétel vagy rész-műszaki átadás-átvétel. A rész-műszaki átadás-átvétel lehetővé teszi a tesztelesekhez, funkciópróbákhoz szükséges gázbeadást, amikor a teljes munka még nem készült el.

A gáz alá helyezésért / gázbeadásért a szakterületileg illetékes Mérnökség vezető által írásban kijelölt felelős mérnök, vagy annak helyettese a felelős:
 - Felszíni gépészeti munkák esetében a Felszíni gépészet Mérnökségvezető.
 - Távvezetéki munkák esetében a Távvezetéki Mérnökségvezető,
 - Kompresszoros munkák esetében a Kompresszormérnökség vezető jelöli ki a felelőst.
Kiemelt beruházás vagy több mérnökséget érintő munkák esetén a Főmérnök jelöli ki a gázbeadásért felelős mérnököt.
A sikeres műszaki vagy rész-műszaki átadás-átvételt követően minden érintett szakterület munkáért felelős mérnöke nyilatkozik a kijelölt gázbeadásért felelős mérnöknek a munkaterv szerinti megvalósulásáról. A gázbeadásért felelős mérnök a check lista alapján (**12. sz. melléklet**) elvégzi az ellenőrzést, és amennyiben mindent rendben talál, az ellenőrzés eredményét és a gázbeadást jelzi a diszpécsernek, aki ezt naplózza és a gáz alá helyezés engedélyezéséről SMS értesítést küld (a hibákhoz rendelt csoport tagjainak).
 - 3. csoport:
Havária esetén - a VIG-2 szabályzat szerint - a Főmérnök (Földgázszállító Gázüzemű Műszaki Vezető), távolléte esetén, valamint munkaidőn túl, készenléti rendszer szerint, a Földgázszállító Gázüzemű Műszaki Vezető által megbízott vezető nevezi ki írásban a havária vezetőt és annak helyettesét. A földgázos műveletekkel kapcsolatos teendőkről (így a gázbeadásról is) a havária vezető vagy annak helyettese dönt, de előtte egyeztetnie kell a RIK vezetőjével és munkaidőben a Földgázszállító Gázüzemű Műszaki Vezetővel, munkaidőn túl a készenléti rendszer szerinti megbízott vezetővel, aki a készenléti időben ellátja a Földgázszállító Gázüzemű Műszaki Vezetői feladatokat. A havária vezetőnek valamennyi, az elhárítással kapcsolatosan felmerülő releváns információt a diszpécser felé jelezni kell, aki azt rögzíti az eseménynaplóban.
- d) A gáz alá helyezés / gázbeadás ellenőrzése:
- 1. csoport:
Az illetékes mérnökség vezető vagy csoportvezető vagy az általuk írásban (e-mail vagy megbízólevél) megbízott személy évente előre meghatározott gyakorisággal (pl. 3-5 alkalom) ellenőrzi a gázbeadás folyamatának megfelelőségét. Az ellenőrzés tényéről és a tapasztalatról értesíti a Régiós diszpécser, aki az információkat az eseménynaplóban rögzíti. (Vezetői ellenőrzés vagy folyamatba épített ellenőrzés.)
 - 2. csoport:

Az illetékes mérnökség vezető vagy csoportvezető vagy az általuk írásban (e-mail vagy megbízólevél) megbízott személy évente előre meghatározott gyakorisággal (pl. 8-10 alkalom) ellenőrzi a gázbeadás folyamatának megfelelőségét. Az ellenőrzés tényéről és a tapasztaltakról értesíti a Régiós diszpécser, aki az információkat az eseménynaplóban rögzíti. (Vezetői ellenőrzés vagy folyamatba épített ellenőrzés.)

- 3. csoport:
Külön ellenőrzésre nincs szükség (havária vezető vagy a helyettes minden alkalommal a helyszínen tartózkodik).

12.2. Üzemi próbák

- a) Az üzemi próba célja a technológia/gép/berendezés (egészének vagy részeinek) funkcióinak és biztonsági szerelvényeinek beállítása, kipróbálása. Az üzemi próbát üzemeltetési utasítás, gyártói előírás szerint kell végrehajtani.
- b) Üzemi próbát kell tartani a technológia, gép első üzembe helyezését megelőzően, valamint javítást, illetve karbantartást követően, az alábbiak szerint:
 - a kivitelezőnek az első üzembe helyezést megelőzően,
 - a karbantartónak a karbantartást követően, ha a karbantartási utasítás a gép, technológia biztonságos állapotának ellenőrzéséről rendelkezik.
- c) A technológia/gép/berendezés üzemeltetéséért felelős vezető legalább évente köteles üzemi próbát tartani a tartalékolt vagy ritkán működtetett technológia/gép/berendezés esetében, ha jogszabály/szabvány másként nem rendelkezik.
- d) Az üzemi próba eredményét dokumentálni kell, ami lehet papír vagy elektronikus dokumentum. (Megőrzési idő: soron következő ellenőrző felülvizsgálat.)

12.3. Munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat

- a) A veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia munkavédelmi üzembe helyezést megelőzően munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot kell lefolytatni, melynek irányadó formátumát a [21. sz. Függelék](#) tartalmazza. A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat feltétele a VIG-19 szabályzat szerinti eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás lefolytatása, mely üzemelés gátló hiányosságot nem tárt fel. Új gép, berendezés, technológia, munkahely létesítésekor, illetve meglévő átalakításakor a műszaki tartalomban, ha ilyen nem készül a létesítés dokumentációjában kell meghatározni, hogy a létesítést, vagy átalakítást követően szükséges-e a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot lefolytatni.
- b) A meglévő veszélyes technológia átalakításakor a próbaüzemet, amennyiben próbaüzem nincs a végleges használatbavételt megelőzően munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot és a 12.5 pont szerinti munkavédelmi üzembe helyezési eljárást kell lefolytatni az alábbi esetekben:
 - építési engedély köteles átalakítás esetén,
 - létesítési (építési, felállítási) és/vagy használatbavételi engedélyben rögzített engedélyezési paraméterek változnak, így a nyomásfokozat, a szállított közeg, az engedélyben nevesített fő funkciót érintő technológiai elemek változnak, cserélődnek (pl. szűrő, gázmelegítő, nyomásszabályozó/nyomásbiztosító/nyomásfokozó, szagosító rendszerek),
 - nagyfeszültségű (1 kV feletti) hálózatok, kezelőmű létesítése, átalakítása, rekonstrukciója,
 - nyomásnak kitett technológia-gépészeti izometria változása úgy, hogy új technológia elemek kerülnek beépítésre és a gépészeti kialakítás is változik (nem kizárólag szerelvény csere, hanem a fő gázáram útja is változik),
 - amennyiben az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető így dönt.

- c) A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatban közreműködők:
- az üzemeltetésért felelős vezető (aki lehet az illetékes Mérnökség vezető, a területi Üzemeltetés vezető, az ESZG vezető, az Informatika igazgató, továbbiakban együttesen: üzemeltetésért felelős vezető) vagy megbízottja,
 - a vizsgálattal érintett Mérnökségek erre kijelölt szakemberei,
 - munkabiztonsági szakember (BEM szakértő), veszélyes technológia esetén szakirányú munkabiztonsági szakértő,
 - munkaegészségügyi szakember (FEÜ orvos)
 - beruházás esetén bevonható a Beruházás szervezet képviselője.
- d) Az üzemeltetésért felelős vezető döntése alapján az eljárásba be kell vonni a kivitelező, a gyártó és a karbantartó képviselőit.
- e) A munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat időpontjáról a munkavédelmi képviselőt tájékoztatni kell, megadva a lehetőséget a részvételre és a véleménynyilvánításra.
- f) Az üzemeltetés megkezdése csak abban az esetben rendelhető el, ha a munkavédelmi szempontú vizsgálat megállapítja, hogy:
- a létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia az egészséget nem veszélyezteteti, és a biztonságos munkavégzés feltételeinek megfelel,
 - rendelkezésre állnak a mérések, vizsgálatok dokumentációi, és azok eredményei megfelelőek (pl. varratvizsgálati jegyzőkönyvek, nyomáspróba jegyzőkönyvek, villamos biztonságtechnikai felülvizsgálatok dokumentumai),
 - rendelkezésre állnak a létesítésben közreműködő tervező és kivitelező írásos nyilatkozatai arról, hogy a munkavédelmi szabályokat érvényesítette, illetve betartotta,
 - rendelkezésre állnak a hatósági engedélyek, a hatósági felügyelet alá tartozó berendezések engedélyei, jogszabályokban előírt minőségtanúsítások és vizsgálatok,
 - a kezeléshez szükséges személyi feltételek biztosítottak, oktatások megtörténtek,
 - rendelkezésre állnak az üzemeltetési és a karbantartási utasítások.

12.4. Próbaüzem

- a) A próbaüzem célja a technológia/munkaeszköz feladatszerű működtetése annak megállapítása érdekében, hogy az a tervezett összes feladatát maradéktalanul képes ellátni.
- b) Amennyiben a Társaság a veszélyes technológia létesítését, átalakítását követő végleges használatbavételt megelőzően próbaüzemet tervez, akkor erre a tervdokumentáció részeként próbaüzemi tervet kell készíteni.
- c) Amennyiben a veszélyes technológia/munkaeszköz használatba vétele hatósági engedélyhez kötött, akkor az engedélyes tervdokumentáció részeként próbaüzemi tervet kell készíteni és azt a Bányafelügyelettel jóvá kell hagyatni.
- d) Földgáztechnológia és tartozékai esetében illetékesség szerint a Technológia és Metrológia Mérnökség vezető, ill. a Kompresszor Mérnökség vezető írásbeli engedélyével (próbaüzemi engedély) a veszélyes technológia, a veszélyes munkaeszköz (gép), próba- vagy kísérleti jelleggel legfeljebb 180 napig üzemeltethető. Hatósági engedélyköteles létesítés esetén a próbaüzem megtartásához a Bányafelügyelet a létesítési (építési) engedélyben hozzájárul.
- e) A veszélyes technológia és veszélyes munkaeszköz próbaüzeme előtt a 12.3 pont szerinti munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatot kell végezni. A próbaüzem nem kezdhető meg, ha a vizsgálat olyan munkavédelmi hiányosságot tár fel, ami közvetlenül és súlyosan veszélyezteteti a munkavállalók egészségét vagy biztonságát.

- f) A próbaüzem indításának minimális műszaki biztonsági, egészségvédelmi, biztonságtechnikai követelményei:
- a VIG-19 szabályzat szerinti eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás,
 - eredményes munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégzése,
 - a próbaüzem felügyeletével megbízott személy kijelölése,
 - a próbaüzemben résztvevők oktatása,
 - a magyar nyelvű üzemeltetési dokumentációk biztosítása,
 - jóváhagyott próbaüzemi terv vagy technológia rendelkezésre állása,
 - az egyéni védőeszközök, ill. vészhelyzet esetére a mentés eszközeinek rendelkezésre állása.
- g) A próbaüzemről, annak tapasztalatairól próbaüzemi jelentést kell készíteni. A próbaüzemi jelentést az üzemeltetésért felelős vezető (földgáztechnológia esetében az illetékes mérnökség vezető) hagyja jóvá. A sikeres próbaüzemet követően az üzemeltetésért felelős vezető a veszélyes technológia/munkaeszköz használatba vételét írásban engedélyezi. Hatósági engedélyköteles technológia/munkaeszköz esetén az illetékes hatóság engedélyezi a használatbavételt.

12.5. Munkavédelmi üzembe helyezés, használatba vétel

- a) Veszélyes létesítmény, munkahely, technológia, munkaeszköz létesítését, építését, átalakítását követően az üzemeltetésért felelős vezető annak üzemeltetését írásban rendeli el (munkavédelmi üzembe helyezés).
- b) Földgázszállító technológia és tartozékai esetében a munkavédelmi üzembe helyezésért a Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető által erre felhatalmazott vezető felelős (jellemzően Technológia és Metrológia Mérnökség vezető, vagy Kompresszor Mérnökség vezető illetékesség szerint).
- c) A műszaki tartalomban, ha ilyen nem készül a létesítés dokumentációjában a 12.3. c) pont figyelembevételével kell meghatározni, hogy a létesítést, átalakítást követően szükséges-e munkavédelmi üzembe helyezés. Ha ilyen dokumentáció nem készült, akkor a munkavédelmi üzembe helyezés szükségességéről a Földgázszállító gázüzemi műszaki vezetővel történt előzetes egyeztetést követően az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető dönt.
- d) A munkavédelmi üzembe helyezés feltétele:
- a VIG-19 szabályzat szerinti eredményes műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv megléte,
 - eredményes munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatról készült jegyzőkönyv megléte,
 - magyar nyelvű üzemeltetési dokumentációk rendelkezésre állása,
 - az üzemeltetést, karbantartást végző munkavállalók dokumentált oktatása megtörtént,
 - egyéni védőeszközök, ill. vészhelyzet esetére a mentés eszközeinek, mentési tervnek rendelkezésre állása.
- e) A próbaüzem, vagy végleges üzemeltetés megkezdése akkor lehetséges, ha a (rész)műszaki átadás-átvételi eljárás, illetve a műszaki biztonsági végellenőrzés üzemelést gátló hiányosságot nem tárt fel, és a normál üzemeltetéshez szükséges feltételek rendelkezésre állnak (pl. beépített anyagok műbizonylata, megfelelő minőségű varratvizsgálati jegyzőkönyvek, nyomáspróba jegyzőkönyvek, villamos biztonságtechnikai jegyzőkönyvek). A technológiai rendszerben végrehajtott változás teljes dokumentációját a létesítmény „D” tervéhez kell csatolni.

A munkavédelmi üzembe helyezés dokumentálására szolgáló irányadó tartalmat a [20. sz. Függelék](#) szerinti iratminta tartalmazza.

- f) A veszélyes létesítmény, munkahely, technológia, munkaeszköz létesítését, építését, átalakítását követő végleges üzemelés megkezdése előtt annak használatbavételét engedélyezni kell. Hatósági engedély köteles átalakításnál a használatbavételi engedélyt az illetékes hatóság adja ki. Hatósági

engedélyhez nem kötött létesítés, átalakítás esetén a használatbavételi engedélyt az üzemeltetésért felelős vezető adja ki.

- g) Földgázszállító technológia és tartozékai esetében a használatbavételi engedély kiadásáért a Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető által erre felhatalmazott vezető felelős (jellemzően Technológia és Metrológia Mérnökség vezető, vagy Kompresszor Mérnökség vezető illetékesség szerint). Amennyiben próbaüzem megtartására nem kerül sor az üzemeltetés írásbeli elrendelése megtörténhet a használatbavételi engedélyben, nem szükséges a [20. sz. Függelék](#) szerinti iratminta kitöltése.
- h) Amennyiben a létesítés korábbi szakaszában (pl. üzemi próbák) nem volt indokolt a technológia gáz alá helyezése, akkor a műszaki átadás-átvételt, illetve a műszaki biztonsági végellenőrzést követően a veszélyes technológia gáz alá helyezése során a 12.1. pontban előírtak szerint kell eljárni.
- i) Egyes veszélyes munkaeszközök üzembe helyezésének további feltétele az adott munkaeszköz megfelelőség vizsgálatán alapuló akkreditált munkaszervezet által kiadott vizsgálati jegyzőkönyv megléte.
- j) A veszélyes létesítménynek, munkahelynek, munkaeszköznek, technológiának a munkavédelmi üzembe helyezés időpontjában hatályos munkavédelmi előírásokat kell kielégítenie.
- k) A munkavédelmi üzembe helyezés, üzemben kívül helyezés dokumentációinak megőrzéséért az üzemeltetésért felelős vezető a felelős.
- l) Az üzemeltetésért felelős vezető a nem veszélyes munkaeszköz (pl. aggregátor) használatbavételét a 12.6.3. pont szerinti ellenőrző felülvizsgálat elvégzését és dokumentálását követően rendelheti el a [20. sz. Függelék](#) (iratminta 2. oldala szerinti tartalom) felhasználásával. Fentiek alól kivételt képez a 12.7.3. pont szerint felülvizsgálatra nem kötelezett nem veszélyes munkaeszközök, ott az üzemeltetést nem kell írásban elrendelni, és nem szükséges ellenőrző felülvizsgálat az üzemeltetés megkezdése előtt.

12.6. Üzemben kívül helyezés, újraindítás

Általános szabályok:

- a) A veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemeltetéséért felelős vezető írásban köteles elrendelni a veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzemben kívül helyezését.
- b) Az üzemben kívül helyezési eljárást munkavédelmi szakembernek és szakirányú végzettséggel rendelkező szakembernek kell lefolytatni, és az eljárásról jegyzőkönyvet kell felvenni.
- c) Az üzemben kívül helyezés tényét, és a bekapcsolásra vonatkozó tilalmat jól láthatóan fel kell tüntetni.
- d) A bekapcsolás megakadályozását, az anyag- és energiaellátás leválasztását műszaki intézkedésekkel és figyelemfelhívó tartós felirattal vagy táblával kell megvalósítani!
- e) Újbóli munkavédelmi üzembe helyezési eljárást kell lefolytatni, ha a veszélyes munkaeszközt, technológiát – meghibásodás miatt- műszaki okokból egybefüggően 30 napot meghaladóan nem használják.
- f) Újból üzembe kell helyezni a veszélyes munkaeszközt, technológiát, ha teljes szétszereléssel együtt járó felújítást végeztek rajta.
- g) Veszélyes munkaeszköz, technológia újraindításának feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat lefolytatása.
- h) Az újraindítási eljárás lefolytatásáért az üzemeltetésért felelős vezető a felelős.

- i) Az eszköz felelős megőrzője köteles a nem veszélyes munkaeszköz használaton kívül helyezésének tényét, a használat tiltását az eszközön vagy annak tároló helyén (pl. raktár polcon) jelölni, továbbá felelős annak veszélymentesítéséről (pl. villamos hálózatról történő leválasztásáról) gondoskodni. Az eszköz végleges használaton kívül helyezése esetén a Társaság számviteli szabályai szerint HK (használaton kívül helyezési) bizonylatot ki kell állítani.

12.6.1. Gáztechnológiára vagy annak tartozékára vonatkozó szabályok

- a) Ha egy adott gáztechnológiai rendszer, vagy annak egy része (pl. bányászati hírközlő kábel) a megváltozott üzemviteli mód miatt részben, vagy egészben elveszíti eredeti funkcióját, vagy egy új létesítmény építése esetén a régi elveszíti a funkcióját – a gáztechnológia részben vagy egészben üzemben kívül helyezendő.
- b) A szállító vezeték és alkotórészei üzemben kívül helyezésénél a vonatkozó szabványokat – MSZ EN 1594, EN 12007, EN 12327 – és jogszabályokat be kell tartani.
- c) A szállítóvezeték és alkotórészeinek üzemben kívül helyezésére műszaki tartalmat és kiviteli tervet kell készíteni. A műszaki tartalmat az adott technológia szerint illetékes Mérnökség készíti el, bevonva a szükséges társszervezeteket.
- d) Azt a szállítóvezeték vagy alkotórészeit, amely üzemben kívül helyezendő, le kell választani az üzemben maradó részekről, és ki kell üríteni belőle a szállított földgáz közeget. Nem maradhat benne semmilyen gyúlékony vagy robbanásveszélyes gázkeverék.
- e) Minden vezetékcsatlakozást biztonságosan le kell zárni, a további földgáz betáplálás lehetőségét ki kell zárni.
- f) A cső átmérőjétől és a hatósági követelményektől függően fontolóra kell venni a szakasz megfelelő anyaggal – semleges gázzal - történő feltöltését.
- g) Az üzemben kívül helyezés lehet időleges, egy adott konkrét meghatározott időtartamra vagy egy előre meg nem határozott, de véges időszakra vonatkozó, valamint történhet véglegesen, amennyiben a gáztechnológia vagy annak egy részének funkciója megszűnt.
- h) Bányászati hírközlő kábel végleges üzemben kívül helyezés esetén a Villamos, Műszer és Hírközlés Mérnökség vezetőnek kell a felhagyás, illetve bontás módját meghatározni az érvényes törvények, szabványok és környezetvédelmi előírások figyelembevételével.

12.6.1.1. Időleges üzemben kívül helyezés

- a) Időleges üzemben kívül helyezés történhet, amennyiben a szállító vezeték vagy alkotórésze nem képes biztosítani az építési/létesítési engedélyben felsorolt összes követelményt és az üzemeltető ezt javítani kívánja, vagy ha a szállító rendszer működtetésének biztosításához egyelőre nem szükséges, de bármikor szükségessé válhat (tartalék).
- b) Az időleges üzemben kívül helyezést a Rendszerirányítás és Egyensúlytartás vezetővel egyeztetni kell. Az egyeztetést a szállító vezeték vagy annak alkotórésze, tartozéka szerint illetékes Mérnökség vezetőnek kell kezdeményezni a RIK felé.
- c) Az időleges üzemben kívül helyezéshez előzetes műszaki tartalom alapján összeállított kiviteli terv szükséges, jóváhagyója az FGSZ Zrt.
- d) Az üzemben kívül helyezésre vonatkozó műszaki előírások a 12.5.1. pontban szerepelnek.

- e) Az időleges üzemén kívül helyezést, annak elvégzését követően 8 napon belül a szállító vezeték vagy annak alkotórésze, tartozéka szerint illetékes Mérnökség vezetőnek az SZTFH felé be kell jelenteni.
- f) A szállítóvezeték vagy alkotórészeinek ismételt üzembe helyezése előtt felül kell vizsgálni a létesítményt, hogy az alkalmas-e a használatba vételi/építési engedélyben meghatározott paraméterek szerinti üzemeltetésre, melynek eredményét műszaki biztonsági jelentésben kell rögzíteni.
- g) Az ismételt üzembe helyezésre vonatkozó engedélyt az elkészített műszaki biztonsági jelentés alapján a szállító vezeték vagy annak alkotórésze, tartozéka szerint illetékes Mérnökség vezető adja ki.
- h) Ha a szállítóvezeték vagy alkotórészeit, valamint tartozékait 1 naptári évet meghaladóan ideiglenesen üzemén kívül tartották, akkor az ismételt üzembe helyezés előtt a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti tömörségi nyomáspróbának kell alávetni.

12.6.1.2. Végleges üzemén kívül helyezés felhagyással

- a) Felhagyni csak üzemén kívül helyezett szállítóvezeték, vagy tartozékot szabad olyan esetben, amikor a szállító rendszer működtetésének biztosításához már nem szükséges, de nem kerül elbontásra.
- b) A felhagyással történő végleges üzemén kívül helyezést a Rendszerirányítás és Egyensúlytartás vezetővel egyeztetni kell. Az egyeztetést a Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető előzetes jóváhagyása alapján a szállító vezeték vagy annak alkotórésze, tartozéka szerint illetékes Mérnökség vezetőnek kell kezdeményezni a RIK felé. A döntésről az Pénzügy és Gazdálkodást tájékoztatni kell. A végleges üzemén kívül helyezés módját a Műszaki Irányítás és Üzemeltetés igazgató határozza meg.
- c) A felhagyással történő végleges üzemén kívül helyezésére Szállítóvezeték és alkotórészeinek, valamint tartozékainak felhagyására kiviteli tervet kell készíteni és engedélyeztetni. A felhagyás a bányatörvény hatálya alá tartozik, a kiviteli terv engedélyezője az SZTFH.
- d) Ha a gázszállító vezeték vagy tartozéka nem kerül elbontásra, akkor a felhagyást az alábbiak szerint kell dokumentáltan elvégezni:
 - az üzemelő és a felhagyott gázszállító vezeték kapcsolatát legalább 1 méter hosszban meg kell szakítani, és
 - a felhagyott gázszállító vezeték földgáz mentesíteni kell és levegővel vagy inert gázzal át kell öblíteni, a vezeték végeit gáztömören le kell zárni, továbbá
 - a felszíni tartozékokat és jelzéseket meg kell szüntetni.
- e) Utak, vasutak, hajózható vízfolyások keresztezése esetén a tervnek tartalmazni kell a süllyedés biztonsági szempontjait, a vezetékszakaszmegfelelő anyaggal (pl. betonnal) történő feltöltésével.
- f) A biztonsági szempontoktól függően a felhagyott vezeték több szakaszra osztható.
- g) A tervben a keresztező létesítmények üzemeltetőinek hozzájárulását be kell szerezni, az előírásait be kell tartani. A felhagyáshoz a környezetvédelmi hatóság engedélyét is be kell szerezni.
- h) A felhagyásnál alkalmazkodni kell a klímaváltozáshoz, többek között az alábbi előre látható éghajlati változásokra kell figyelemmel lenni:
 - szélsőséges csapadékmennyiség, árvíz,
 - elárasztás más okból (talajvízszint emelkedés, folyók vízszint emelkedése stb.),

- szélsőséges hőmérséklet,
- kőomlás, sárfolyások, talajcsuszamlás.

12.6.1.3. Végleges üzemén kívül helyezés bontással

- a) Elbontani csak üzemén kívül helyezett szállítóvezeték, vagy alkotórészét szabad.
- b) A bontással történő végleges üzemén kívül helyezést a Rendszerirányítás és Egyensúlytartás vezetővel egyeztetni kell. Az egyeztetést a Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető előzetes jóváhagyása alapján a szállító vezeték vagy annak alkotórésze, tartozéka szerint illetékes Mérnökség vezetőnek kell kezdeményezni a RIK felé. A döntésről a Pénzügy és Gazdálkodást tájékoztatni kell. A végleges üzemén kívül helyezés módját a Műszaki Irányítás és Üzemeltetés igazgató határozza meg.
- c) Szállítóvezeték és alkotórészeinek, valamint a tartozékainak bontására kiviteli tervet kell készíteni, és engedélyeztetni kell. A bontás a bányatörvény hatálya alá tartozik, a bontás elvégzése bányafelügyeleti engedély köteles.
- d) Új technológia építésével együtt járó bontás esetén a kiviteli tervnek kell tartalmaznia bontási fejezetet.
- e) Bontás esetén a tervben a keresztező létesítmények üzemeltetőinek hozzájárulását be kell szerezni, a kivitelezés során az előírásait be kell tartani. Bontandó távvezetékek esetén rekultivációs tervfejezetet is szükséges készíteni.
- f) A vezetékre vonatkozó szolgalmi jogot, vezetékjogot a bontási tevékenység műszaki átadás-átvételi eljárását követően meg kell szüntetni, kezdeményezni kell a bontással érintett gáztechnológiai elem használatba vételi engedélyének visszavonását is.
- g) A tervben meg kell jelölni az üzemben maradó és az elbontandó gáztechnológiai részek pontos határát, az elektromos feszültségmentesítés előírásait, felelőseit.
- h) Tervezni kell szükség esetén a nyomástartó edények használaton kívül helyezését is.
- i) A bontáshoz a környezetvédelmi hatóság engedélye is szükséges.
- j) A bontási terv készítésénél meg kell határozni a bontott anyagok további hasznosításának módját:
 - hulladék,
 - leértékelt anyagként raktárra visszaveendő anyag,
 - áthelyezendő anyag,
 - használaton kívüli állományba kerülő anyag.
- k) Az anyagokat ilyen csoportosításban kell előkészíteni átadás-átvételre a kivitelező és az FGSZ Zrt. között.
- l) A veszélyes és környezetszennyező anyagokat ezen szabályzat szerint kell kezelni.
- m) A bontott és selejtezendő anyagok kezelésénél be kell tartani a VIG-22 Eszközgazdálkodás és raktározás rendje c. szabályzatot.

12.6.1.4. Rendeltetés megváltoztatása

- a) A gázszállító vezeték és tartozékainak rendeltetés megváltoztatása bányafelügyeleti hatósági engedélyhez kötött.
- b) A rendeltetés megváltoztatására irányuló engedély iránti kérelem benyújtása előtt az építető a településrendezési előírások teljesíthetőségével, továbbá a kulturális örökségvédelmi, természet-,

táj- és környezetvédelmi, egészségvédelmi, talajvédelmi, életvédelmi, tűzvédelmi, valamint a sajátos építmény elhelyezésével, kialakításával, a műszaki, geometriai jellemzőivel, új rendeltetése megvalósíthatóságával kapcsolatos műszaki követelmények előzetes tisztázása céljából elvi építési engedélyt kérhet.

- c) Az elvi építési engedélynek tartalmaznia kell a sajátos építmény rövid leírását.
- d) A bányafelügyelet az engedélyt megadja, ha a módosított rendeltetésű sajátos építmény megfelel a biztonsági követelményeknek, és a rendeltetés módosításával létrejövő sajátos építmény az érintett területen engedélyezhető.

12.7. Munkaeszközök, helyhez kötött acéltároló rendszerek időszakos felülvizsgálata

12.7.1. Általános szabályok

- a) A veszélyes munkaeszközt, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek használata a kockázatértékelés alapján veszélyt jelent a munkavállalóra vagy a munkavégzés hatókörébe tartózkodóra írásban megbízott kezelője használhatja.
- b) A munkavállaló köteles minden használat előtt szemrevételezéssel ellenőrizni az általa használt kézi szerszámot vagy munkaeszközt.
- c) Munkaeszköz felülvizsgálatot, javítását, átalakítást, karbantartást írásban megbízott személy vagy szervezet végezhet. A feladattal az a személy vagy szervezet bízható meg, aki rendelkezik a feladat elvégzéséhez szükséges szakmai képesítéssel.
- d) Munkaeszköz, munkahely, egyéni védőeszköz, technológia soron kívüli felülvizsgálatát, illetve ellenőrzését el kell rendelni, ha a rendeltetésszerű használat, illetve üzemeltetés során a munkavállalót veszélyeztette, vagy ezzel összefüggésben baleset következett be. A vizsgálat befejezéséig a használatot, illetve az üzemeltetést meg kell tiltani. Az ellenőrzés elvégzése - a veszélyeztetés jellegétől függően - munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- e) Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot, illetve az ellenőrző felülvizsgálatot átalakítást, javítást, áttelepítést követően el kell végezni, ha az hatással van a munkaeszköz biztonságos üzemeltetésére.
- f) A veszélyes munkaeszközökön, valamint a telephelyen kívül is használt munkaeszközökön a legutolsó felülvizsgálat, illetve ellenőrzés érvényességét jelölő igazolást jól látható módon fel kell tüntetni.
- g) A telephelyen kívül használt veszélyes munkaeszköz időszakos biztonsági felülvizsgálatát igazoló dokumentumnak (papír alapú vagy elektronikus másolatának) a munkavégzés helyszínén hozzáférhetőnek kell lenni.
- h) Helyhez kötött acéltároló rendszerek felállítása során az alábbi biztonsági követelményeket kell betartani:
 - a gyártó/tervező által készített összeállítási rajz, alapján szabad összeszerelni, olyan anyagokból, amelyek rendelkeznek műbizonylattal,
 - a szerelési utasítás szerint, stabil épületszerkezethez kell rögzíteni.
 - a teherbírást jól látható helyen fel kell tüntetni.

- minden olyan idegen vezetőképes részt (fém anyagú polcrendszereket) be kell kötni az EPH-ba, amely normál használat esetén hozzáférhető.
 - TILOS gáz-, víz-, villany, fűtésvezetékhez rögzíteni,
 - a biztonságos anyagmozgatás céljából fellépőt vagy kétágú létrát kell elhelyezni a polcrendszer mellé, ha a kezelési helyről nem elérhető magasságú polcai vannak,
 - a polcon tárolni kívánt anyag(ok) jellemzői határozzák meg az elhelyezés módját, (térfogat, súly)
 - A polcok használatba vétel előtt a BEM szakértő vagy a megbízott műszakilag hozzáértő személy használatbavételi eljárást folytat le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell készíteni. A nagy méretű fém polcok használatba vétele előtt érintésvédelmi mérést kell végezni.
- i) Az időszakos biztonsági felülvizsgálatra, valamint az ellenőrző felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközök listáját, a felülvizsgálatok gyakoriságát és módszerét a **6. sz. melléklet** tartalmazza.

12.7.2. Időszakos biztonsági felülvizsgálat

- a) A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni a veszélyes technológiát, a veszélyes munkaeszközt, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek felülvizsgálatáról munkavédelmi szabály vagy a rendeltetésszerű és biztonságos üzemeltetésre, használatra vonatkozó dokumentáció írja elő, illetve amely hatósági felügyelet alá tartozik.
- b) Az időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzése, vagy elvégeztetése az üzemeltető szervezet feladata. Az üzemeltető szervezet köteles írásban rögzíteni a felülvizsgálatok ütemtervét, és rendszeresen ellenőrizni a felülvizsgálatok elvégzését.
- c) A földgázszállító technológia és tartozékainak időszakos biztonsági felülvizsgálatáról a Társaság belső utasítása rendelkezik.
- d) A hegesztő berendezések és hegesztési technológia eszközeinek időszakos biztonsági felülvizsgálatairól és ellenőrzéséről a Társaság Hegesztési Kézikönyve rendelkezik.
- d) Veszélyes munkaeszközt a használaton kívül helyezését követően újra üzembe helyezni (újraindítási eljárás) biztonsági felülvizsgálatot követően engedélyezhető.
- e) A felülvizsgálat eredményét a felülvizsgálónak írásba kell foglalni és azt az üzemeltető rendelkezésére kell bocsátani. A felülvizsgálati jegyzőkönyvet, ha munkavédelmi szabály másképp nem rendelkezik, a felülvizsgálati ciklus kétszeres időtartamáig meg kell őrizni.
- f) Az időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzésére jogosult:
- szakirányú szakképzettséggel és munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személy vagy személyek,
 - szakirányú munkabiztonsági szakértői engedéllyel rendelkező személy, vagy külön jogszabályban erre feljogosított személy,
 - tevékenységre akkreditációval rendelkező szervezet.
- g) A Társaság a vizsgálatokat szerződés keretében rendeli meg, vagy az üzemeltető szervezet vezetője írásban bízta meg a vizsgálatok elvégzésére jogosult munkavállalót.
- h) A biztonsági felülvizsgálatot a munkaeszközre vonatkozó jogszabályok, szabványok, annak hiányában a gyártó dokumentációja, valamint a Társaság vonatkozó belső utasításai alapján kötelező elvégezni. A vizsgálatok ciklusideje:
- a jogszabályban, szabványban, gyártói dokumentációban előírt idő, naptári év vagy üzemidő,
 - a belső utasításokban meghatározott naptári év vagy üzemidő,

- a fenti rendelkezések hiányában legfeljebb 5 év.
- i) Az ellenőrzés tényét (kivétel veszélyes technológia) rögzíteni kell a műszernyilvántartó alkalmazásban.

12.7.3. Ellenőrző felülvizsgálat

- a) A jogszabály, munkavédelmi szabály rendelkezése alapján nem veszélyes munkaeszközöket rendszeres időközönként ellenőrző felülvizsgálat alá kell vonni. Az ellenőrző felülvizsgálat iratmintáját a [22. sz. Függelék](#) tartalmazza.
- b) Az ellenőrző felülvizsgálatra nem kötelezett eszközök:
 - kézi szerszámok (fogó, kalapács, csavarhúzó, szerszámkulcs),
 - mérőszerszámok (mérőszalag, tolómérő, derékszög, szintezők stb.),
 - nem rb-s kivitelű akkumulátorról, illetve elemről vagy biztonsági törpefeszültségről működtetett villamos eszközök (elemlámpa, csavarbehajtó stb.),
 - irodabútorok,
 - illetve azon munkaeszközök, amelyek esetében az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető így dönt.
- c) A kézi szerszámok épségének ellenőrzése a felelős megőrző munkavállaló feladata. Az ellenőrzés tényét évente kell dokumentálni műszernyilvántartó alkalmazásban, a sérült szerszámot, munkaeszközt vagy annak tároló helyét a használatra való tiltással jól látható módon meg kell jelölni.
- d) Az ellenőrző felülvizsgálat elvégzése vagy elvégeztetése a munkaeszközt üzemeltető szervezet feladata.
- e) A munkaeszközök ellenőrző felülvizsgálatait az üzemeltető szervezet tervezi, a munkaeszközök üzemeltetési nyilvántartásai alapján, az üzemeltetési tapasztalatok figyelembevételével.
- f) Az ellenőrző felülvizsgálat eredményét a felülvizsgálónak a műszernyilvántartó alkalmazásban szükséges rögzíteni.
- g) A kiefeszűltűgű erőűramű villamos berendezés közvetlen érintés elleni védelmének, valamint érintésvédelmi berendezés megfelelőségének ellenőrző felülvizsgálatairól szerelői ellenőrzéssel, illetve szabványossági felülvizsgálat keretében kell gondoskodni. Szerelői ellenőrzés elvégzése szükséges a villamos berendezés, illetve érintésvédelmi berendezés:
 - létesítése, bővítése és javítását követően a szerelés befejező műveleteként,
 - érintésvédelmének hibájára vagy hiányosságára visszavezethető rendellenesség észlelése esetén,
 - érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálat alkalmával,
 - jogszabályban meghatározott gyakoriságú időszakos felülvizsgálatok esetén.
- h) Szabványossági felülvizsgálat elvégzése szükséges:
 - az új berendezés létesítésekor, az első üzembe helyezés előtt (első ellenőrzés),
 - rendkívűli eseményt követően,
 - villamos berendezés bővítése, átalakítása és javítása alkalmával a szerelői ellenőrzés elvégzése után,
 - érintésvédelem hibájára vagy hiányosságára visszavezethető minden olyan rendellenesség észlelése esetén, amelynél az ok, illetve a javításhoz szükséges hiba behatárolása a szerelői ellenőrzéssel nem volt behatárolható,
 - jogszabályban meghatározott gyakoriságú időszakos felülvizsgálatok esetén.

- i) Működési próbát kell végezni
- áramvédő-kapcsolón és a korábban létesített feszültség-védőkapcsolón háromhavonta,
 - az ideiglenesen telepített munkahely esetén az áramvédő-kapcsolón és a korábban létesített feszültség-védőkapcsolón telepítéskor, és azt követően havonta.
- j) Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot szerelői ellenőrzéssel legalább a következő gyakorisággal kell elvégezni:
- kéziszerszámokon és a hordozható biztonsági transzformátorokon évenként,
 - villamos berendezésrészen, amelyre nincs külön gyakoriság előírva, az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálat alkalmával, annak bevezető részeként háromévente.
- k) **Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot szabványossági felülvizsgálattal rendszeresen, legalább háromévente kell elvégezni a munkahelynek minősülő helyen, és az eredményét a műszernyilvántartó alkalmazásban is rögzíteni kell.**

12.7.4. Soron kívüli felülvizsgálat

- a) Soron kívüli felülvizsgálatot kell elrendelni, ha a munkahely, a technológia, a munkaeszköz, az egyéni védőeszköz rendeltetésszerű használata során veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy a használattal összefüggésben munkabaleset következett be.
- b) A veszélyeztetést okozó munkaeszköz, egyéni védőeszköz esetén a kivizsgálás befejezéséig a gyártmány használatát meg kell tiltani.
- c) Az ellenőrzés elvégzése a veszélyeztetés mértékétől függően munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- d) Az ellenőrzést az Egészségvédelem és Biztonságtechnika vezető folytatja le szakértők és a Munkavédelmi Bizottság bevonásával.

12.7.5. Építmények felülvizsgálata

- a) Az építmények állékonyságát és a biztonságos használatra való alkalmasságát az építmény élettartama alatt fenn kell tartani.
- b) A vizsgálatok elvégzéséért és annak dokumentálásáért irodaépületek, épületek esetében az Eszköz és szolgáltatásgazdálkodás vezető, a technológia célú sajátos építmények és tartozékaik esetében a Földgázszállító gázüzemi műszaki vezető által kijelölt vezető (jellemzően az illetékes Mérnökségek vezetői), vagy a Társaság belső szabályozási rendszerében (pl. MU-ELJ-18 Földgázszállító vezetékek és tartozékainak időszakos felülvizsgálata) erre kijelölt vezető felelős.
- c) Az ellenőrző felülvizsgálatok tervezésénél figyelembe kell venni a használatbavételi engedély előírásait, a vonatkozó jogszabályokat és szabványokat, valamint a beépített termékek alkalmasságára (beépítésére, használatára, karbantartására) vonatkozó előírásokat.
- d) A nem technológiai célú építmények:
- földgáz-felhasználói berendezést műszaki-biztonsági szempontból 5 évente, a földgáz csatlakozó vezetéket 10 évente felül kell vizsgálni,
 - gázfogyasztó berendezéseinek égéstermék elvezetőinek felülvizsgálatát, és a felülvizsgálatok gyakoriságát a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló jogszabályok szerint kell elvégezni,
 - villamos hálózatát és villamos berendezéseinek érintésvédelmét a 40/2017. (XII. 4.) NGM rendelet előírásai szerint kell felülvizsgálni.

- e) A torony- és oszlopszerű építmények villámvédelmét az Országos Tűzvédelmi Szabályzatban előírt időközönként, állékonyságát - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - legalább 10 évente ellenőrizni kell.
- f) A pörgetett és áttört gerincű beton- vagy acél oszlopokat az oszlopon való munkavégzés előtt szemrevételezéssel és szintező műszerrel ellenőrizni kell. Ha az oszlopon repedések láthatóak vagy dőlése bármely irányban 3 foknál nagyobb az oszlopon munkát végezni nem szabad. Betongyám nélküli fa oszlopra felmászni tilos! A faoszlopon való munkavégzés előtt az oszlop korhadtságát (pl. kopogtatással) és a gyámrögzítő csavarkötés épségét kötelező ellenőrizni.

13. KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK, KÜLSŐ SZABÁLYZATOK

Azonosító és Cím	Kapcsolat leírása
A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény	Munkavédelemre vonatkozó keretszabályok kockázateértékelés, oktatás, munkabaleset vizsgálat munkavédelmi érdekképviselet
1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról	Tűzvédelemre vonatkozó keretszabályok
2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról	Kiemelten kezelendő létesítményekre, SKET készítésre vonatkozó előírások
165/2025. (VI. 24.) Korm. rendelet a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről	A Társaság veszélyes áru közúti szállításával kapcsolatos előírások szabályozása
39/2021. (VII.30.) ITM rendelet a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról	A Társaság veszélyes áru közúti szállításával kapcsolatos előírások szabályozása
16/2018. (IX. 11.) ITM rendelet a műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzésről és gyakorlatról, valamint az ilyen munkakörben foglalkoztatottak időszakos továbbképzésével kapcsolatos szabályokról	Biztonságtechnikai továbbképzés, vizsgáztatás szabályai
45/2011. (XII. 7.) BM rendelet a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól	Tűzvédelmi szakvizsga felkészítés, vizsgáztatás előírásai
4/2002. (II. 20.) SZCSM-EÜM együttes rendelet az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről	Munkavédelmi követelmények meghatározása építési folyamatoknál
21/2023. (VIII. 30.) GFM rendelet a villamosmű, termelői, magán- és közvetlen vezetékek műszaki biztonsági követelményeiről, valamint a feszültség alatti munkavégzés szabályairól	FAM tevékenység engedélyezése
399/2023. (VIII. 24.) Korm. rendelet a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről	Válsághelyzet esetén követendő eljárási rend
3/2002. (II.8) SzCSM-EÜM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről	Munkahelyek kialakításának követelményei.
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról	A veszélyes anyagokkal történő munkavégzés előírásai
44/2000. (XII. 27.) EÜM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól	A veszélyes anyagokkal történő munkavégzés előírásai

Azonosító és Cím	Kapcsolat leírása
3/2003. (III.11.) FMM-ESZCSM együttes rendelet - a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben lévő munkahelyek minimális munkavédelmi követelményei	Munkavédelmi követelmények meghatározása rb-s környezetben
2/1998. (I. 16.) MüM rendelet a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről	Biztonsági szín és alakjelek alkalmazása munkahelyeken
9/2015. (III. 25.) BM rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről	Tűzvédelmi képzési követelmények meghatározása
21/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos baleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló biztonsági szabályzatról	Rendkívüli események jelentése
33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről	a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet	a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról
219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről	SKET dokumentáció készítése, veszélyhelyzeti felkészülés
25/2014. (IV. 30.) NFM rendelet a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóról	Az ADR tanácsadó képzésére, kijelölésére, hatósági bejelentésére, feladatira vonatkozó jogi szabályozás
40/2017. (XII. 4.) NGM rendelet az összekötő és felhasználói berendezésekről, valamint a potenciálisan robbanásveszélyes közegben működő villamos berendezésekről és védelmi rendszerekről	Villamos berendezések időszakos felülvizsgálata
54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról	Tűzvédelemre vonatkozó előírások
101/2023. (XII. 29.) BM rendelet a tűzvédelmi szabályzatról, a tűzvédelmi házirendről, valamint a tűzvédelmi oktatásról	A tűzvédelmi oktatással kapcsolatos feladatok
20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól	Tilalmak és korlátozások biztonsági övezetben, teendők szállítóvezetékek és tartozékainak rongálása esetén.
2024. évi LXXXIV. Törvény a kritikus szervezetek ellenálló képességéről (Kszetv.)	Kritikus szervezet, kijelölt kritikus infrastruktúra védelme
2021. évi XCIII. Törvény a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról (Vbő.)	Kritikus szervezet, kijelölt kritikus infrastruktúra védelme
474/2024. (XII. 31.) Korm. Rendelet a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvény végrehajtásáról (Kszetv. Vhr.)	Kritikus szervezet, kijelölt kritikus infrastruktúra védelme
475/2024. (XII. 31.) Korm. Rendelet az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek ellenálló képességéről (Vbő. Vhr.)	Kritikus szervezet, kijelölt kritikus infrastruktúra védelme
1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (röviden: Étv.)	Felelős Műszaki Vezető, Műszaki ellenőr szerepkörök
354/2009. (XII. 30.) Korm. rendelet a munkabiztonsági szakértői tevékenységről	Munkabiztonsági szakértői tevékenység ellátására vonatkozó előírások veszélyes technológia munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálata és időszakos felülvizsgálata esetén
Pipeline Integrity Management System	Szállítóvezetékek időleges, vagy végleges üzemén kívül helyezésére, felhagyására vonatkozó előírások.

14. MELLÉKLETEK

Melléklet száma	Melléklet címe
1. sz. melléklet	Biztonságtechnikai továbbképzéshez és Tűzvédelmi szakvizsgához kötött munkakörök
2. sz. melléklet	Üzemeltetői felügyelet mellett végezhető tevékenységek
3. sz. melléklet	ESET értékelő mátrix
4. sz. melléklet	Szerződések EBK melléklete
5. sz. melléklet	Egyéni védőeszköz, védőoltás, védőital, védő- és tisztálkodási szer juttatása
6. sz. melléklet	Munkaeszközök felülvizsgálati gyakorisága
7. sz. melléklet	Tűzvédelmi üzemeltető ellenőrzések, időszakos felülvizsgálatok, karbantartások
8. sz. melléklet	Gépi és kézi földmunkavégzés biztonsági szabályai
9. sz. melléklet	Külső Vállalkozó által végzett terület karbantartási (fűnyírási) tevékenység szabályai
10. sz. melléklet	Megbízás – Tűzvédelmi eszközök és berendezések üzemeltetői ellenőrzéséhez
11. sz. melléklet	Tűzvédelmi eszközök és berendezések üzemeltetői ellenőrzésére vonatkozó Megbízás visszavonása
12. sz. melléklet	Gáz alá helyezést megelőző ellenőrző lista

15. SZABÁLYZATBAN TÖRTÉNT LEGFŐBB VÁLTOZÁSOK

Törzsdokumentum	A 2024-ben és 2025-ben történt szervezeti változások átvezetése, felelősségi körök aktualizálása, folyamatok aktualizálása, jogszabályváltozások átvezetése
2. fejezet	Általános rész kiegészítése
2.4 fejezet	STOP kártya bevezetése a nem biztonságos munkakörülmények/ cselekedetek kezelésére.
5. fejezet	Munkaengedélyezés folyamatábrájának beépítése
5.3 fejezet	Munkaterület átadása/biztosítása fejezet pontosítása
5.5. fejezet	Nyomvonalas létesítmények munkáihoz kapcsolódó folyamat és dokumentumok áthelyezése
6.3.3. fejezet	A majdnem balesetekkel kapcsolatos feladatok szabályozása
7.2 fejezet	A szakági szemlerendszer átalakításával bevezetésre kerül a Vezérigazgatói komplex szemle
7.3 fejezet	A szervezeti átalakítással összhangban a korábbi Régióvezetői szemle átalakításra kerül Üzemeltetési területek komplex szemléjére. Az egyes üzemeltetési területeken lévő létesítmények ellenőrzési ciklusa módosul.
8. fejezet	A beszállítók értékelése a Társaságnál használt BEM teljesítményjelzők módosítása révén változott. Ezzel együtt megjelenik a VIG-23 Beszerzési szabályzatra való hivatkozás a beszállítók értékelésére vonatkozóan.
10.1.1. fejezet	Pontosításra kerültek az általános tűzvédelmi előírások.
10.1.3.2.fejezet	Módosult a tűzvédelmi szervezet felépítése
10.1.3.5. fejezet	Beépítésre kerültek a Főmérnök és az Üzemeltetés vezető tűzvédelmi feladatai.

10.2 fejezet	A kiemelten kezelendő létesítmények (küszöbérték alatti üzemek) hatósági felügyelete 2024. október 1-től megváltozott. Az iparbiztonsági feladatok hatósági felügyeletét I. fokon a Vármegyei Kormányhivatalok Tűzvédelmi és Iparbiztonsági Hatósági Főosztályai látják el vármegyei illetékességgel, mely változás átvezetésre került a szabályzatban. A SKET dokumentumok soros felülvizsgálatának ideje öt évről hét évre módosult.
10.4. fejezet	A kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló 2024. évi LXXXIV. Törvény és a végrehajtására kiadott rendeletek hatályba lépésével a jogszabályi változások átvezetésre kerültek. A fejezet jelentősen módosult, kibővült.
12.6 fejezet	A gépek, berendezések és munkaeszközök időszakos felülvizsgálatával és ellenőrzésével kapcsolatban elérhetővé vált a műszernyilvántartó alkalmazás munkagép modulja.
20. fejezet	Gép, berendezés, technológia, munkahely munkavédelmi eljárásainak átdolgozása. Bevezetésre kerül a gáz alá helyezési folyamata. Üzemi próba, próbaüzem, munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat, üzembe helyezés, használatbavétel eljárásai pontosításra kerültek. Jelentősen megváltozik az üzemben kívül helyezés és a felhagyás eljárásrendje, illetve új előírásokkal egészül ki a PIMS bevezetésével összhangban.
1 sz. melléklet	Biztonságttechnikai továbbképzésre és vizsgára, tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett munkakörök módosítása a vonatkozó jogszabály változásával összhangban.
2 sz. melléklet	A melléklet teljes átdolgozása
3 sz. melléklet	Az ESET 0, az ESET 1 Szennyezés (S) és az ESET 4 Eszköz/Üzemmenet (E) megfogalmazásai pontosításra kerültek.
4 sz. melléklet	A melléklet kiegészítése, aktualizálása (pl. online oktatási platform, az EBK kötbér tételek szigorítása).
5 sz. melléklet	A szervezeti változásokkal összhangban módosul a kullancs elleni védőoltásra jogosult munkakörök jegyzéke, pontosításra kerül a védőszer és tisztálkodási szer juttatás, ill. a sérülékeny, különösen veszélyeztetett munkavállalói csoportok táblázata, továbbá az egyéni védőeszköz juttatásban is pontosítások történnek (pl. hosszú ujjú lángálló, antisztatikus póló biztosítása).
7 sz. melléklet	A karbantartási ciklusidők a mellékletből kikerültek. A mellékletbe bekerült a Tűzvédelmi műszaki megoldások ellenőrzések, karbantartások, felülvizsgálatok elvégzésének felelőse.
9. sz. melléklet	A területkarbantartási tevékenység kapcsán a beléptetés, munkavégzés szabályainak pontosítása a Biztonsági Központ kontroll tevékenységének beillesztésével.
10 sz. melléklet	Új melléklet
11 sz. melléklet	Új melléklet
12 sz. melléklet	Új melléklet
23. sz. Függelék	A Függelék törlésre kerül (Tűzvédelmi üzemeltetési napló minták)
25. sz Függelék	Új Függelék kerül bevezetésre (Ellenőrző listák adott munkakörökhöz, tevékenységekhez)

16. DOKUMENTUMTÁR

A VIG-3 szabályzatnak nem részei, de a szabályzathoz kapcsolódó aktualizált iratminták, nyomtatványok a [Munkavégzéshez kapcsolódó EBK információk - Csempfal \(fgsz.hu\)](http://munkavegzeshez.kapcsolodo.ebk.informaciok-csempfal.fgsz.hu) oldalon érhetőek el.

	Dokumentum címe
1.sz. Függelék	Munkaterület átadási, munkaterület biztosítási jegyzőkönyv formátum
2.sz. Függelék	Kompresszoregység átadás-átvételi, valamint műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv formátuma
3.sz. Függelék	Munkáltatói megbízás formátuma
4.sz. Függelék	Munkabiztonsági terv
5.sz. Függelék	Nyilatkozat minta a föld szakszerű visszatöltéséről és a tereprendezésről
6.sz. Függelék	Munkavégzés munkavédelmi feltételeinek meghatározása a Szolgáltatási szerződés alapján végzett szerviztevékenységekhez
7.sz. Függelék	Munkavégzési engedély formátum
8.sz. Függelék	Munkavégzési engedély formátum földgáz szállítóvezeték és tartozékai megközelítésével vagy keresztezésével járó munkákhoz
9.sz. Függelék	Munkavégzést közvetlenül megelőző kockázatértékelés formátum (LMRA)
10.sz. Függelék	Munkavégzést közvetlenül megelőző megbeszélés (Toolbox meeting)
12.sz. Függelék	Légtérmérési napló
13.sz. Függelék	Kárfelvételi jegyzőkönyv
14.sz. Függelék	ESET jelentés formátum
15.sz. Függelék	ESET vizsgálati jegyzőkönyv formátum
16.sz. Függelék	Felhívás kárigény bejelentésére
17.sz. Függelék	Ellenőrzési jegyzőkönyv formátum
18.sz. Függelék	Veszélyes energiák kizárásához használandó kitáblázás formátuma
19.sz. Függelék	Energia izolációs terv formátum
20.sz. Függelék	Üzembe helyezési jegyzőkönyv formátuma
21.sz. Függelék	Munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat formátuma
22.sz. Függelék	Ellenőrző felülvizsgálat formátuma
24. sz. Függelék	Meghallgatási jegyzőkönyv minta
25. sz. Függelék	Ellenőrző listák az alábbi témakörökben: Hírközlési és Technológiai szerelői üzemeltetői felügyeletet ellátók helyszíni feladatai; Geodézia szak- és üzemeltetői felügyeletet ellátók helyszíni feladatai;
	BEM fogalmak és szakkifejezések